

నావిదర్శన

పూర్వం కర్ణవర్మ, జీవదత్తుడు అనే క్రియాయువకు రిద్దరు చెకాటన చేస్తూ, ఒక రాత్రివేళ సూరపురనగర ప్రాంతాన గల ఆరణ్యం చేరారు. ఆ రాత్రి నిద్రించేందుకు అనువైన చోటు కోసం వెరుకుతూండగా, అప్పస్తరికాన వాళ్ళకు అల్లంత దూరంలో మినుకు మినుకుమంటూ చిన్న వెలుగు కనిపించింది. ఆ వెలుగు కనిపించే చోట ఎవరో మనుమలున్నారన్న సంగతి తెలియగానే, వాళ్ళవరై వుంటారన్న సంశయం వాళ్ళద్దరికీ కలిగింది. అక్కడ ఏ కట్టెలు కొట్టేవాడో నివసిస్తూండడమైతే అరాచక ఏ బందిపోటు దొంగలో, మంత్రి కంఠ్ర విద్యుటు నేర్పిన దుష్టమాంత్రికులో వుండవచ్చు.

ఇద్దరికీ ఒకే విధమైన సంశయం కలగటంతో, ఆ యువకురిద్దరూ కొంచెం సేపు ఆ వెలుగు కని చూస్తూ మౌనంగా వూరుకున్నారు. తరవాత జీవదత్తుడు ఏదో చెప్పబోయంతలో, కర్ణవర్మ ముందుకు ఆయగు చేయబోయాడు. జీవదత్తుడు అతడి భుజం పట్టుకు అని, "ఏమి చేయబోతున్నావ్? అక్కడికి వెళదామంటావా? కావాలంటే యిక్కడ ఏ చెట్టు కిందనైనా స్తలం కుట్ర పడుచుకుని, సుఖంగా తెల్లవాల్లా నిద్ర పొవచ్చు," అన్నాడు.

"హాయిగా రాత్రి వెళ్ళబుచ్చటానికి ఇల్లేదో కనిపిస్తూండగా, చెట్లకింద పడుకునే అవస్థ ఏందుకు? అక్కడ పున్నవాళ్ళు అహ్వనించినా, లేక ఎదురు తిరిగినా మన

కచ్చె నన్నం పెమిలెడు, అహ్వనిస్తే మిక్రుల్లా ఇంట ప్రవేశిస్తాం, ఏడురు తిరిగితే తరిమి కోట్ల ఇల్లాక్రమిస్తాం," అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

దైర్య సాహసాల్లో, బల వేదాక్రమాల్లో ఆ ఇద్దరు శ్రీయయువకులూ సమరజ్ఞులు. పోతే ఖడ్గవర్మది వెగిరపాలు తత్వం. జీవ దత్తుడిది శాంతస్వభావం.

యజ్ఞపకులిద్దరూ నిశ్శబ్దంగా నడుస్తూ పోయి ఆ వెలుగు వస్తున్న చోటుచేరారు. అక్కడ వారి కొక దిన్న పూరి ఇల్లు కనిపించింది. ఆ ఇంటికి దిగి లోపలి దీపపు కాంతి బయటికి వస్తున్నది. జీవదత్తుడు ఇంటి తలుపు దగ్గరకు పోయి మెల్లిగా తోసి

చూశాడు. దానికి లోపల గదివేసి వున్నది. ఈ లోపల ఖడ్గవర్మ కిటికీ దగ్గరకు పోయి లోపలికి తొంగి చూశాడు. లోపల వృద్ధుడొకడు నిద్రపోతున్నాడు.

ఖడ్గవర్మ, జీవదత్తుడి దగ్గరకు తిరిగి వచ్చి చిన్న గంతుతో, "లోపల వృద్ధుడెవరో నిద్రపోతున్నాడు. రాత్రి యింకా రెండు జాములైనా శాంతి, తలుపు దిగించుకుని సుఖంగా నిద్రపోయే యిత డెవరై వుంటాడు?" అన్నాడు.

"పదుల కెవరికీ హని చేయనివాడూ, పగడల్లా కష్టపడి పనిచేసేవాడూ అయి వుంటాడు. సంపాదన లేదు, నీ కత్తినికీ ఒరలో పెట్టు; తలుపు తవచామా?" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అంతకాక మరిచేయగలిగిందేముంది?" అంటూ ఖడ్గవర్మ గట్టిగా తలుపు తట్టాడు.

ఆ ద్వనికి లోపల నిద్రిస్తున్న వృద్ధుడు మెల్కుని తలుపు తెరిచాడు. ఖడ్గవర్మ, జీవదత్తుడూ అతనికి సమస్కరించారు. "అయ్యా, మేం దాటసారులం. ఈ రాత్రికి యిక్కడ పడుకునేందుకు అనుమతిస్తారా?" అని అడిగాడు, జీవదత్తుడు.

వృద్ధుడు సత్కర్మ యాధర్మి లోపలికి అహ్వనించి, "ఈ రాత్రి కాదు, మరెన్ని

రాత్తులైనా మీ రిక్కడ నిద్రించవచ్చు. కాని మమ్మల్ని చూడబోతే కలయింది బిడ్డల్లా వున్నాడు. పడుకునేందుకు నా దగ్గర గొంగళి తప్ప మరేం లేదు." అన్నారు.

"అ గొంగళి యివ్వండి. మేం సా స్రయా తాల్లో చెట్లు కిందా, కొండకనల్లో కబిర కలం మీదా పడుకుని నిద్రపోయిన రోజులున్నవి." అన్నారు జీవదత్తుడు.

వృద్ధుడు వాళ్ళకు చికాక గొంగళి యిచ్చాడు. వాళ్ళు వాటిని నెల మీద పడుచుకుని పడుకోబోయేంతలో అతడు, "కంత చిన్న పయనులో చేకాటనకు ఎందుకు బయలుదేరాడు? ఇందులో మీదా కించిన ప్రయాణనం ఏమిటి? శీతా? దసమా?" అని అడిగాడు.

"అ రెండూ ఒకదాన్నొకటి అంటి పెట్టు కుని వుంటవి. అందులో ఏ ఒకటి లభించినా, రెండవది సమకూరినట్టే. ఉన్న ఈల్లో ముఖంగా జీవించే తెరుపు లెక, దేకాటన ప్రారంభించాం. మా కత్తి సామర్థ్యాలు, ఈ ప్రాంతపు ఏలిక అయిన పద్మ పేసమహారాజు దగ్గర ప్రదర్శించాలని, పద్మ పురం పోతున్నాం." అన్నారు జీవదత్తుడు.

వృద్ధు డా మాటలకు సంతోషిస్తున్న వాడిలా నవ్వి, "నేను ఆ మహారాజుగారి

పకువుల కావరిని, ఆయన శివు, ఈ ప్రాంతా లకు వేదాడ వస్తున్నాడు. మీ మీ కత్తి సామర్థ్యాలను చూపేందుకు చాలా అనుకూలంగా వుంటుంది. కాని....." అంటూ జీవదత్తుణ్ణి నఖ"ఖ పర్యంకం ఒకసారి పరీక్షగా చూసి, "నిమిత్తుడు ఖడ్గధారి. మవ్వే చేత దండం పట్టుకుని, తల మీద కుళిత క్షత్రియ లకి తాలు లోపించినట్టు కనబడుతున్నావు. ఆ కాయదండంతో మహారాజు ముందు మవ్వే విరోధిత కార్యాలు చేయగలవు?" అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు జీవదత్తుడు జవాబిమి యివ్వకుండా కొంచెంగా తల వక్కికు తిప్పు

చందమామ

కున్నాడు. ఆ క్షణం వరకూ మౌనంగా వుండి ఆ సంభాషణ అంతా వింటున్న భర్తవర్య. "తాతా! నా మిత్రుడి అలగ్నా ధ్యానిత కలిగి ఉన్నాడు. అతడు ముద్దావలలోనూ, దేహావలలోనూ కూడా నా కన్న మెన్న. అతడి వేషంలో క్రియాయువకుడి లక్షణాలు లోపించడానికి వేరే కారణం వున్నది," అని చెప్పాడు.

"అది తెలియనందువల్ల, ఏదో ప్రశ్న ఉంది. ఏమీ అనుకోకండి. యువరాణి పద్మావతి సంగతి నే చెప్పటం ఎందుకు? మీకే తెలుస్తుంది. సరే, మీకు తెలిసినానికే చెప్పేందుకు యిప్పుడు రొక్కముక్క కూడా

లేదు....కాని, కావలసినన్ని పండ్లూ ఫలాల్లా వున్నవి." అని వృద్ధుడు గదిలో ఒక మూల నున్న పెద్ద బుట్టలో నుంచి కొన్ని పళ్ళు తెచ్చి వారి ముందుంచాడు.

భర్త, జీవవత్తులు వృద్ధుడికి తమ కృతజ్ఞత చెప్పకుని, ఆ ఫలాలు దుజించి గొంగళు మీద పడుకుని తెల్లవారు జాము వరకూ సుఖంగా నిద్రపోయారు. తూర్పు తెల్లనిపుకాండగా వృద్ధుడు లేచాడు. అతడి తపాలు వాల్చిద్దరు కూడా లేచి కాలకృత్యాలు తిర్చుకుని, దాఫల నున్న గొలమలో స్నానం చేసి, దుస్తులు ధరించి, వృద్ధుడు పెట్టిన రొక్కలు తిన్నారు.

ఒకటి చెయ్యి వారల పాదైక్కినది దూరంగా అరణ్యంలో కలకలం బయలుదేరింది. వృద్ధుడు ఆ కలకలం వస్తున్న వైపుకు చేయి చూపి, "అయ్యో, మహారాజాగారు చేరికు వెళుతున్నారు. ఆ యాన వేవాడదోయ్ ప్రాంతాన సంహలకూ, పులులకూ కొడవలేదు. ఇది మీకు మంచి ఆపకాశం. ఇక, నా పని మీద నేను పోతున్నాను," అన్నాడు.

భర్త, జీవవత్తులు వెంటనే కదిలి పక్క పెనమహారాజా పరివారం వెనకగా బయలుదేరారు. మహారాజా, మంత్రి, మహికోండరు

రాజాచేట్టగుట్ట గుర్రాల మీద వున్నారు. అయిన భటుల్లో కొందరు విల్లంబులూ, మరికొందరు ఈటెలూ ధరించి వున్నారు. మట్టమధ్యాహ్నం చేరకుకొంచెం ముందుగా, అంతా ఒక శీతారణ్య ప్రాంతం చేరారు.

రాజా గుర్రం మీద వుండి తనకు కనిపించిన వులులనూ, అదని పండులనూ తరిమి తన చేతిలో వున్న ఈటెతో కొట్టి పోగాడు. ఒకసారి ఎదైనా పులి గర్జిస్తూ ఎదురు తిరిగినప్పుడు అయిన ఎక్కి వున్న గుర్రం బెదిరి పక్కకు పరిగెత్తేది. అలాంటి సమయాల్లో, మంత్రి సామదేవుడు గాని, అయిన చెన్నుంచి వున్న రాజాచేట్టగుట్ట

ఎవరో ఒకరు గాని బాటుం కొట్టి దాన్ని పంపించేవాళ్ళు.

ఖడ్గపర్యా, జీవవత్తుడూ రాజపరివారంలో కలిసి, పారిపోయే వులులనూ, సెంహాలనూ కాక, నవంత్ రెద్దిపోయి తమ మీదికి దూకబోయే వాటిని మాత్రమే వెటాడ సాగారు. ఖడ్గపర్య అవకాశం చిక్కినప్పుడు వులులా సెంహలా వెనకకాళ్ళను తన ఎడమచేత్తో పట్టుకుని, కుడిచేత మున్న కత్తితో వాటి తలలు నరికేవాడు. జీవవత్తుడు తన మీదికి దూకబోయే గ్రూరమ్మగా లను చేత నున్న దండంతో గట్టగా మోచి చంపేవాడు.

ఈ ఇద్దరు అపరిచిత యువకుల ధైర్య సాహసాలూ, నైపుణ్యం రాజుగారి పరివారంలో చాలామందిని ఆకృత్యపరిచినై. కాని, వేట ఉత్సాహంలో ఎవరూ యీ సంగతి రాజుకు చెప్పలేదు. అందరికన్న ముందు పద్మ సేనరాజు, కొంచెం వెనక్కి మంత్రి సోమదేవుడూ గుర్రాలను దూకిస్తూ ముందు పోతున్నారు. వారికి పరాక్రమం ఒక గుఱుడు పాదలోంచి సంహారస్థన విసిరి పంపించి, సంహార పాద నుంచి బయట పడుతుండన్న వమ్మకంతో రాజు, మంత్రి ఈటెలను ఎత్తిపట్టుకుని నిర్భంగా పున్నారు. కాని, వారనుకున్నట్లు ఆ పాదలోంచి ఒక

నింహం కాక, రెండు నింహాలు ఒకేసారి వాళ్ళ గుర్రాల మీదికి లంఘించినై.

పద్మ సేనరాజు, సోమదేవుడూ ఈటెలను నింహాల కని విసిరే లోపలి గుర్రాలు జిదిరి, వెనక్కు తిరగబోయి ఒకదాన్నొకటి ఢీ కొట్టుకున్నై. రాజు, మంత్రి పట్టు తప్పి వారి మీది నుంచి కిందికి పడి పోయారు. నింహాలు నేళ్ళు తెరిచి వాళ్ళ మీదికి దూకేంతలో వెనక నుంచి ఇద్దరూ, జీవదత్తుడూ భయంకరంగా అరుస్తూ ముందు కురికి, వారి వెనకకాళ్ళను పట్టు కుని చేత మన్న అయిదాలతో వారి తలల మీద గట్టిగా కొట్టారు. నింహాలు రెండూ నేల మీద పడి గిభిరి తన్నుకొసాగినై.

పద్మ సేనరాజు, మంత్రి అంత సాహసంతో నింహాల నెదుర్కున్న ఇద్ద, జీవదత్తుల కేసి అశండాశ్చర్యాలతో చూశారు. పరివారం అంతా వాళ్ళ చుట్టూ మూగారు.

పద్మ సేనరాజు యువకు లిద్దరినీ ఉద్దేశించి, "మీ ధైర్యసాహసాలే కాక, సంహారను చంపటంలో మీరు కనబరిచిన నైపుణ్యం కూడా వన్నెంతగానో అనంద పడుస్తున్నది. నా రాజ్యంలో యింత గొప్ప విరులున్నారన్న సంగతి, ఈ నాటివరకూ నాకు తెలియదు," అన్నారు.

చందమామ

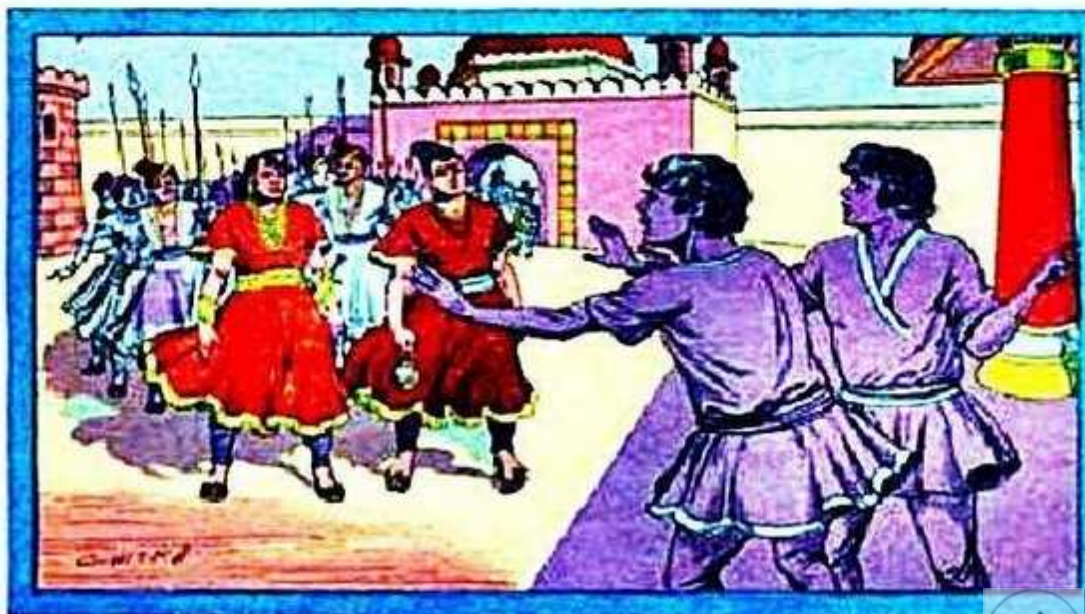

మంత్రి సోమదేవుడు రాజుతో సంప్ర
 తించి, బుద్ధుడు, జీవదత్తుల పేర్లు అడిగి తెలుసు
 కుని, వాళ్ళను సగరానికి అహ్వానించాడు.
 ఒక గంట కాలం అందరూ చెట్లనీడల్లో
 విశ్రాంతి తీసుకుని, బోజనాలు ముగించిన
 తరువాత, తిరిగి సగరానికి బయలుదేరాడు.

సగరవ్యూహం వారి రాజు తన పరివారంతో తన భవనాన్ని సమీపించేంతలో, రాజువీధిలో నుంచి జనం వక్కనుస్తు సందుగాందులకు పారిపోతుండటం అతడి దృష్టిని ఆకర్షించింది. ఏదో క్రతుసైన్యం సగరంలోకి జొరబడిందేమో అని కూడా ఒక క్షణంపేపు ఆశుమానించాడు, రాజు. కాని

అంతలో కొందరు యువకులు పరిగెత్తుకు వస్తూ, "చాచి కోరిగండి! పట్టపుటేనుగు కట్టు తెంచుకుని వీరిన పడింది. మూవటిని చంపి, అడ్డపడిన వారిసందరిని తక్కుతూ, తొందంతో వినిరికొడుతూ యిట వస్తున్నది." అంటూ అరిచాడు.

ఆ హెచ్చరిక వింటూనే బుద్ధుడు, జీవదత్తులు రాజపరివారం నుంచి ముందుకు వచ్చారు. వీనుగు ఎటు నుంచి వస్తున్నదా అని వాళ్ళు పరికించి చూసేంతలో, ఐరావతం వాళ్ళు వచ్చి పట్టపుటేనుగు కోరల నుంచి కాయతున్న రక్తంతో, తొందాన్ని అటూ యిటూ వేగంగా తిప్పుతూ, పెద్దగా ఘోర

రిస్తూ వారి కేసి పరిగెత్తుకు రాసాగింది. రాజా, అతడి పరివారం ఏదీ అంచుకు పోయి కత్తులూ, బాబా లతో దాన్ని ఎదుర్కునేందుకు సిద్ధం కాసాగాడు.

ఇద్దరూ జీవవత్తుల్ని హెచ్చరించి కత్తి దూసి, వెగంగా తమను సమీపిస్తున్న మదపు పినుగు కేసి మెరుపులా దూకి, దాని కాళ్ళు నేందుగా పోయి, చటుక్కున దాని తోక పట్టుకుని కత్తితో వెనకకాళ్ళలో ఒకదాని మీద బలంగా కొట్టాడు. అదే సమయంలో జీవవత్తుడు పినుగు తొందం పట్టుకుని, ఒక్క చుపున దాని కుంభస్థలం మీదికి ఎగిరిపోయి, దండంతో దాని తల మీద గట్టిగా నొచాడు.

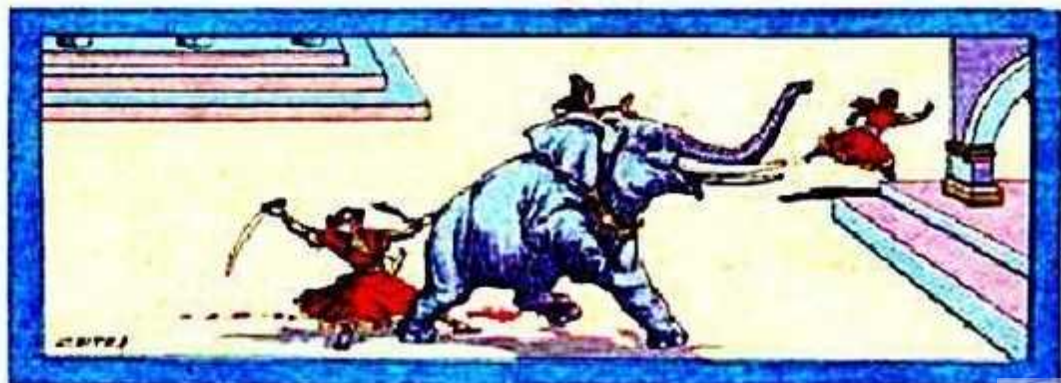
పినుగు భయంకరంగా ఒక్కసారి ఘీంక రించి ఇద్దరూను తొందంతో వదిలి పట్టు కునేందుకు వెనుదిరగ బోయింది. కాని అంతలో అతడు దాని రెండవ కాలును కూడా కత్తితో నరికాడు. అదే సమయంలో

జీవవత్తుడు దాని తల మీద మరోసారి బలంగా దండంతో కొట్టాడు. పినుగు వెనక కాళ్ళు తెగబంతో వెనక్కు విరుచుకు పడ బోయి, తల మీద బరువుగా తగిలిన దెబ్బకు ముందుకు ఒంగి—చివరకు పట్టు తప్పి పక్కకు పడిపోయింది.

మరుక్షణాన రాజప్రాసాదం మీది నుంచి పార్శ్వద్వారాలు వినివిందినై. ఇద్ద. జీవ వత్తులు తలెత్తి చూశారు. రాజకుమారి పద్మావతి తన చెరిగి తైలతో కలిసి వాళ్ళిద్దరి మీదా పూలుబల్లింది. ఆ దృశ్యం చూచిన పద్మ సేనమహారాజు నేతపోతూ, “కుమారికి యిగ్నాళ్ళకు తనకు నచ్చిన మహా విరుడు కనిపించాడు!” అన్నాడు.

“మహారాజా, వీరు దొకడుకాదు, యుద్ధరు! యువరాణికి యీ ఇద్దరిలో ఎవరు నచ్చినట్టు? వీరు ఏకాంతంగా మాట్లాడి చూడండి,” అన్నాడు మంత్రి సోమదేవుడు.

—(జంకావుంది)

కాశీదర్శనం

2

[అల్లవర్మ, జీవదత్తుడు అనే క్రిత్రయయువకు లిద్దరు, వద్దపైరాన్ని పొరించే పద్మ సేన మహారాజును అరణ్యంలో కలుసుకున్నారు. పోయంకారానికి అందరూ సగరానికి చేరారు. అవసరమయితే రాజువద్ద అల్లవర్మ రిపరేషన్స్ వట్టువులేమగును ఇల్లవర్మా, జీవదత్తులు పంపారించారు. రాజుకుమారి పద్మావతి వాళ్ళపేరే పూలు అట్లించి. తరవాత—]

మొత్తం పోయదేవుడి సలహా పద్మ సేన మహారాజుకు చాలా యుక్తియుక్తంగా వున్నట్లు కనిపించింది. యువరాణి వద్దావతి ఎంతో కాలంగా, మహావీరుడైనవాణ్ణి తప్ప, మరొక డివి వివాహ మాడనేది పంతులవల్లి కూర్చున్నది. అమెను వివాహ మాడదలచి ఎందరో రాజకుమారులు వచ్చారు. కాని, వద్దావతి వారందరినీ ఏదో వంక చెప్పి తిరస్కరించింది. వాళ్ళల్లో అందరందరూ, తెలివి

తటలే తప్ప, నిజమైన వీరుడి కుండవలసిన లక్షణాలు ఏ మాత్రమూ లేవని అమె తండ్రితో అన్నది.

పద్మ సేనమహారాజుకు, ఇల్లవర్మా, జీవదత్తురూ మహావీరుల్లా కనిపించారు. వాళ్ళు అరణ్యంలో భయంకరమైన సింహాసనా, పులులనూ వేలాడిన తీరు, అపూర్వమైనది! ఏదో పాతకాలపు కథల్లో తప్ప, ఎవరూ ఆ క్రూరమృగాలను ముఖాముఖి ఎదు

'వంక మామ'

క్కని అలా సంహరించటం తాను వివరేడు, చూడలేదు.

సోమదేవుడి అజ్ఞ ప్రకారం ఖడ్గవర్మ, జీవదత్తులకు రాజాగారి అతిథి గృహంలో పెరిది ఏర్పాటు చేయబడింది. రాజు తన కుమార్తెను పరిచి, పొరెద్దరూ అరణ్యంలో చేసిన సోహన కృత్యాల సంగతి చెప్పి. "అమ్మా, ఏనుగును చంపగానే వాళ్ళ మీదనువ్వా. నీ చెరిక కైరూ పూలు జల్లటం నేను చూగాను. వాళ్ళల్లో ఎవరినైనా నీవు వరించావా?" అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు పద్మావతి ధిరునవ్వు నవ్వి. "నాన్నా, నీ మాటలు నాకు వింతగా వున్నవి.

పట్టుపు టేనుగును చూసి రాజవిధిలో వున్న జను లందరూ బిదిరి పారిపోయిన మాట నిజమే. నీ వెంట పచ్చిన ఆ యువకు రిద్దరూ దాన్ని దైర్యంగా ఎదుర్కొని చంపి, సగర ప్రజల ప్రాణాలు కాపాడిన మదా నిజమే. అయినా, అంతమాత్రానికే వాళ్ళు మహావీరులవుతారా? సక్కను కట్టిన వాడల్లా వెటగాడవుతాడా!" అన్నది.

"నీ వన్నది బావున్నది. కాని, ఏ ఘన కార్యం చేసినవారు మహావీరుడవుతారు? ఆ సంగతి స్పష్టంగా నువ్వే తేల్చి చెప్పాలి. నాకు మాత్రం ఆ ఖడ్గ, జీవదత్తు రిద్దరూ మహావీరుల్లానే కనబడుతున్నారు." అన్నాడు మహారాజా.

"అయితే వాళ్ళను విలిపించండి. వాళ్ళు లాంటివాళ్ళో యివ్వరే తేల్చి చెప్పతాను. మీరు మాత్రం యీ ప్రశ్నలు వారి నడగండి," అని పద్మావతి కండ్రికి తీరగ వలసిన ప్రశ్నలు చెప్పింది.

రాజు సేవకుణ్ణికణ్ణి మంత్రిని పిలుచుకు రమ్మని చెప్పి, మరొకట్టి ఖడ్గ, జీవదత్తుల్ని తీసుకు వచ్చేందుకు అతిథి గృహానికి పంపాడు. కొద్దిసేపటికల్లా, మంత్రి సోమ దేవుడూ, ఖడ్గవర్మ, జీవదత్తురూ రాజాగారి దగ్గరకు వచ్చారు.

పద్మ సేనుడు, ఖడ్గ, జీవదత్తుల్ని. "మీరు దోటనకు బయలుదేరటానికి కారణం ఏమిటి?" అని అడిగాడు.

అ ప్రశ్నకు జీవదత్తుడు, "మేం పుట్టి పెరిగిన గ్రామంలో మా కత్తి పామర్యాలూ, నేర్పిన విద్యలూ ప్రదర్శించేందుకు అవకాశం లేదు. ఆ కారణంవల్ల తమ నగరానికి వచ్చి, మీ ఎడట మా విద్యలను చూపదలిచాం." అన్నాడు.

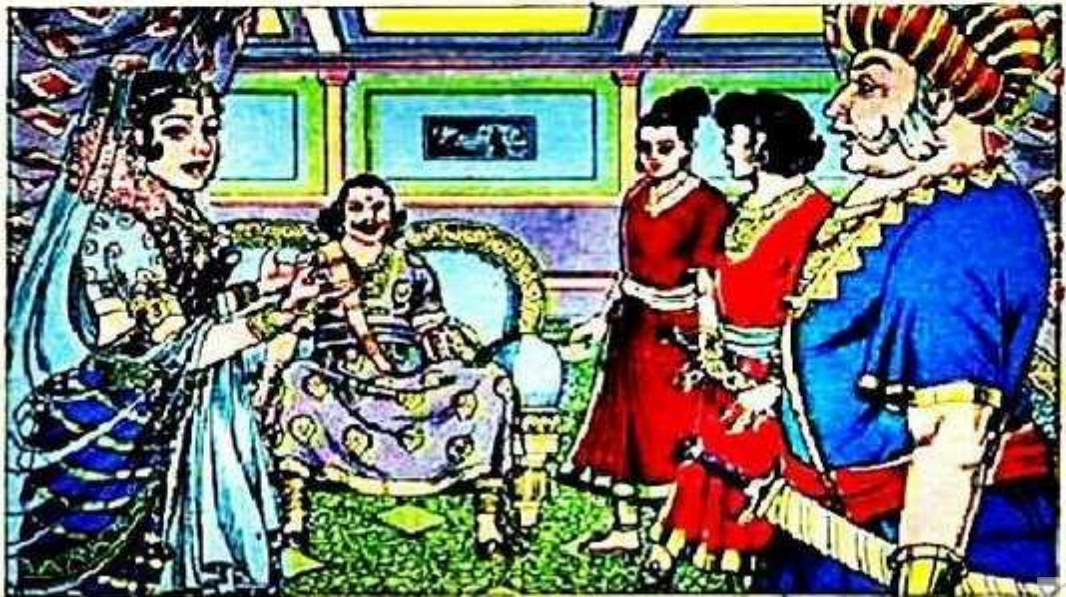
"ఈ విద్యా ప్రదర్శన అంతా ఎందుకొసం?" అన్నాడు రాజు.

అ మాటకు ఖడ్గవర్మ ముఖం ఎర్రబడింది. జీవదత్తుడు తన మిత్రుడి కేసి

కాంత పదవలనిందన్న సూచనగా చిరునవ్వు నవ్వి, "మహారాజా! ఈ లోకంలో, అరణ్యాలకు పోయి తపస్సు చేసుకోవటం ఒక్కటి తప్ప, మనిషి చేసే తక్కిన పనులన్నీ పాట్ల పానుకునేందుకే. మేం కీర్తి గరవాల ద్వారా వని పొందించాలనుకున్నాం." అన్నాడు.

ఆ జవాబు విని రాజు, కూతురి కేసి చూశాడు. పద్మావతి మంత్రి సోమదేవుడి కేసి తల తిప్పి, "ఈ సమయంలో నేనిక్కడున్న కారణం ఏమిటో వారిద్దరికీ అర్థమయ్యే వుంటుంది." అన్నది.

ఖడ్గవర్మ, జీవదత్తుడూ ముఖముబాలు చూసుకున్నారు. వారికి సంగతి సరిగా

అర్థం కాలేదని గ్రహించిన మంత్రి సోమ దేవుడు, "యువరాణికి తగిన వరుణ్ణి తెచ్చేందుకు మహారాజుగారు చాలా శ్రమ వదుతున్నారు. ఆమె మహావీరుణ్ణి తప్పే వివాహమాడనని వట్టుపర్తి కూర్చున్నది." అంటూ, పద్మావతి తనను పెళ్ళాడ వచ్చిన ఎందరెందరు రాజకుమారుల్ని తిరస్కరించి పంపింది ఖడ్గ, జీవదత్తులతో చెప్పాడు.

"మహావీరుల సంగతి కొస్తే, నన్ను కత్తి యుద్ధంలో జయించగలిగినవాడు లేడు," అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"నేను యుద్ధవిద్యలో కాకుండా మంత్రి కన్యకా కుడా సేర్పినవాణ్ణి. ఆ రెండరూ

నాకు నమిడిస్తే అయినవాడు ఇంకొకడు లోకంలో వుంటాడని అనుకోను." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఆ మాటలు వింటూనే రాజకుమారి పద్మావతి గిరుక్కున వెనుదిరిగి చెలికత్తె చేతిలో వున్న వస్తు వేకదానిని తినుకుని, దాన్ని ఖడ్గ, జీవదత్తులు వ్యవస్థగా చూసేందుకు పిలుగా పై కెత్తి వట్టుకుని, "అది, రాతిరథం! వింధ్యపర్వతాల్లో ఏక్కడో వున్న ఒక రాతిరథానికి ప్రతికృతి. నేను విన్న దాన్ని బట్టి, ఆ పర్వత పంక్తుల్లో వున్న ఆ రాతిరథాన్ని కదిలించినవాడు ప్రపంచంలో సాటిలేని మహావీరుడు. అతణ్ణి నేను వరిస్తాను," అన్నది.

పద్మావతి మాటలు రాజానూ, మంత్రిని కూడా ఆమెతంగా ఆశ్చర్య పరిచినై. ఇంత వరకూ ఆ రాతిరథం మాట వాళ్ళు విని వుండలేదు. రాజా ఆసనం మీదినుంచి లేచి కుమార్తె చేతిలో వున్న చిన్న రాతిరథాన్ని తినుకుని అటూ యిటూ తిప్పి పరీక్షించ సాగాడు. మంత్రి సోమదేవుడు పక్కన నిలబడి దాని కేసి వింతగా చూడసాగాడు.

జీవదత్తుడు, ఖడ్గవర్మతో చిన్నగా ఏదో మాట్లాడి, తరవాత మహారాజు కేసి తిరిగి, "మహారాజా, ఈ బొమ్మరాతిరథం సాలికలే

చందమామ

పున్న పెద్ద రాతిరథం ఒకటి ఆ పెండ్లి పర్వతాల్లో ఎక్కడో ఒక చోట వున్నదని అచ్చితంగా నమ్మటం ఎట్లా? దానికి రుజువు ఏమిటి?" అని అడిగాడు.

రాజు, కుమార్తె కని చూశాడు. పద్మావతి చిన్నగా నవ్వి, "దీనికి రుజువు మామూలు మనుషుల సుంచి కాక అమానుషశక్తుల ద్వారా నేను తెలుసుకున్నాను," అన్నది.

"యమరాణి కోసం కాకపోయినా, మేం మహాపీఠం అని రుజువు చేసేందుకు పెండ్లిపర్వతాల్లో వున్న ఆ రాతిరథాన్ని కనుక్కుని, కదిలించేందుకు బయలుదేరి

పోతాం. కాని, ఆ రథం సంగతి చెప్పిన అమానుషశక్తు లెవే మేం తెలుసుకోవలసిన అవసరం వున్నది గదా, మహారాజా!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అవునమ్మా, ఆ సంగతిలో చెప్పటం దర్జంగా వుంటుంది," అన్నాడు రాజు.

"ఇందులో దాయవలసినదేమున్నది, యువరాణి?" అన్నాడు మంత్రి.

పద్మావతి గంతు వదిలించుకుని, "పోయిన పార్వతి రోజున నేను మీద మీద నిద్రపోతున్నాను. బాగా నదిరాత్రివేళ ఏదో కబ్బమై కళ్ళు తెరిచాను. ఆ సమయంలో పెద్ద రాక్షాసాకారంలో వున్న నల్లని మేఘం

ఒకటి ఆకాశంలో కదుల్తూ, నెమన్నచోటుకు పై న ఒక్క క్షణకాలం ఆగింది. నేను భయంతో చెరికత్తెర్చి పిలవబోయింతలో, ఆ ఆకారం సిందికి చేయి దాచింది. వెంటనే దలీమంటూ ఈ రాతిరథం నా వక్కన పడింది. అ పాటుకు చెరికత్తెలంతా లేచారు. అ సల్లని ఆకారం ఆకాశంలో అంతర్ధాన మయింది. ఆ రథాన్ని పోలిన పెద్ద రాతి రథం పెంధ్యపర్వతాల్లో వున్నదన్న సమాచారం గల చీటి. దానిని కట్టబది వున్నది. అ చీటి తెప్పించమన్నారా?" అన్నది.

రాజా, మంత్రి వీటి అనబోయింతలో తీవరత్తుడు. "రాజగుమార్తె మాటలు

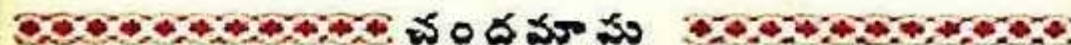

సత్యం అనే మేం భావిస్తున్నాం. ఆకాశంలో ఆలా మేమంతా ఎగిరినవాడు రాక్షసుడే. కన్నెరుడే. విద్యాధరుడే.... అయివుంటాడు. ఏదో స్వప్రయోజనాన్ని అశించే వాడు. యా బొమ్మరాతిరథాన్ని రాకుమారి వక్కన బార్చిపోయాడు. సరే, యిక మాకు పిల విప్పించండి. ఉదయాన్నే మేం బయలుదేరి పెంధ్యపర్వతాల్లో వున్న ఆ మూల రాతిరథాన్ని కనుక్కుని. దాన్ని కదిలించే ప్రయత్నం చేస్తాం." అన్నారు.

"మి యిద్దరి ధైర్యపాపసాలూ. తెలివి తేటలూ నేను కళ్ళారా చూసినవాణ్ణి. విజయులై కీమ్రుంగా రండి," అన్నారు పద్మసేనమహారాజు.

"నేనూ. మిమల్ని విజయులై రండని, దివిస్తున్నాను. మి యిద్దరిలో ఎవరు గొప్ప వీరుడో అతణ్ణి రాకుమారి వివాహం అయి తుంది," అన్నారు మంత్రి సోమదేవుడు.

జీవదత్తుడు ముందుకొక అడుగు వేసి. "అ బొమ్మరాతిరథాన్ని ఒకసారి చూడ నివ్వండి. ఆ పెంధ్యపర్వత ప్రాంతాల్లో పూర్వం అనేక మహానగరాలు వుట్టి, కాల క్రమాన మట్టిలో కలిసిపోయినై. అక్కడ వుండే శిథిలాల్లో అనేకమైన రాతిరథాలు వుండవచ్చు. మేం కదిలించవలసింది—

చందమామ

ఈ బొమ్మరథాన్ని పోలిన రాతిరథాన్ని గదా?" అన్నాడు.

రాజు. బొమ్మరాతిరథాన్ని జీవదత్తుడి చేతి కిచ్చాడు. దాన్ని అతడూ, ఖడ్గవర్మ బాగా పరీక్షించి చూసి, తిరిగి రాజుగారికి యిచ్చివేసి, సెలవు తీసుకుని తమ అతిథి గృహానికి వెళ్ళిపోయారు.

అప్పుటికి రాత్రి చాలా పొద్దుపోయింది. ఖడ్గ, జీవదత్తులు హాయిగా నిద్రపోసాగారు. కొంతసేపటికి గదిలో ఏదో అరిగింది అవ లంకో ముందుగా జీవదత్తుడు కళ్ళు తెరిచి చూశాడు. ఇద్దరు మునుగు వ్యక్తులు గదిలో ఒక మూల వున్న కన్నం దగ్గర నిలబడి

వంగి చూస్తున్నారు. అంతలో మరొక మునుగువాడు ఆ కన్నంలో నుంచి గది లోపలికి వచ్చాడు.

తమను చంపడానికి వచ్చిన హంతకులు పిళ్ళని తెలియగానే, జీవదత్తుడు, "ఖడ్గా! లే, హంతకులు!" అంటూ అరిచి, తలగద పక్కనే వున్న దుండాన్ని తీసుకున్నాడు.

మునుగు వ్యక్తులు ముగ్గురూ ఒకసారి కత్తులు దూకారు. వాళ్ళల్లో యిద్దరు జీవ దత్తుడి కేసి, ఒకడు యింకా నిద్రలేచని ఖడ్గవర్మ కేసి దూకారు. జీవదత్తుడు తన మీది కురిచే మునుగువాళ్ళను తప్పకుని, ఖడ్గవర్మ మీదికి పోచోకున్నవాణ్ణి తన

చందంకో కలి మీద గట్టిగా ఒక్కదెబ్బ కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు వాడు నిక్కురుమన గుండా నిందపడిపోయాడు.

ఇంతలో ఖడ్గవర్మ లేచాడు. అది చూస్తూనే చచ్చినవాడు చావగా మిగిలిన మునుగువాళ్ళిద్దరూ, చచ్చిన వెనుదిరిగి గోడ కన్నంలో నుంచి దూరి పారిపోజాకారు. అందులో ముందుగా ఒకడు దూరాడు. రెండవవాడు దూరి సగం కనబడకుండా పోయాడు. జీవదత్తుడు వాడి కాలికలి పట్టుకుని ఎలుకను లాగినట్టు గది రోపరికి లాగి, గోడ పక్కకు విసిరివేశాడు.

"ఆ పారిపోయిన దుష్టుడి సంగతి నేను చూస్తాను." అంటూ ఖడ్గవర్మ కన్నంలో నుంచి దూరి బయటికిపోయాడు.

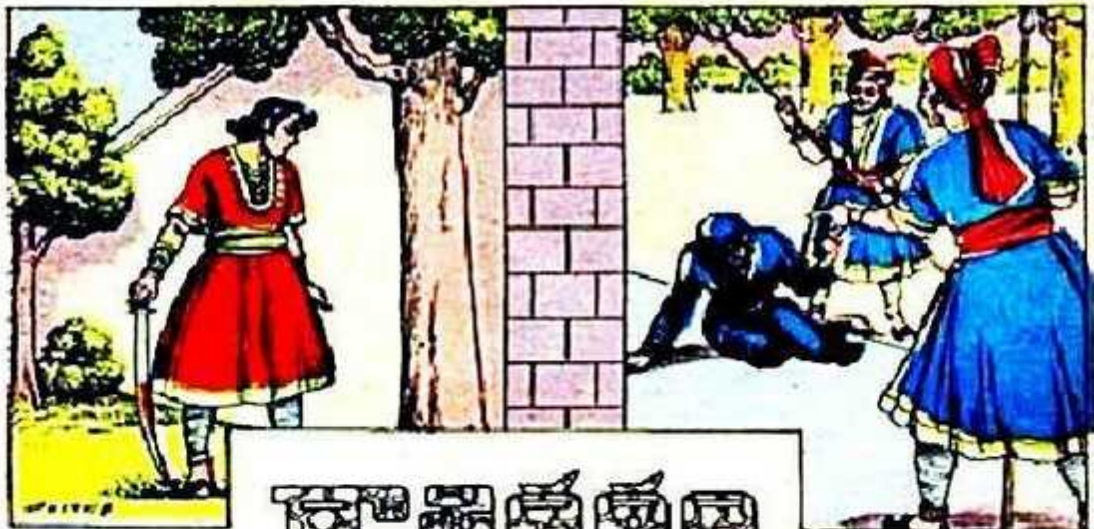
ఆ సరికి మునుగువాడు పరిగెత్తుతూ అతిభిగ్గుహానికి చుట్టూ వున్న ప్రహరీ గోడను సమీపించాడు. ఖడ్గవర్మ అతని హెచ్చరిస్తూ, "అగు! వెన్ను చూచిన క్రతువును

నేను చంపను. కాని, దొరక్కుండా పోవాలని చూశావే రావు తప్పదు!" అన్నాడు.

అతడి మాటలు లక్ష్య పెట్టకుండా మునుగు వ్యక్తి మరింత వేగంగా పరిగెత్తుతూ పోయి అరేడడుగుల ఎత్తున్న ప్రహరీ గోడ మీదికి ఎగిరాడు. అతడు చేతులతో గోడ పై బాగాన్ని పట్టుకుని, అవతలికి జారబోయేంతలో ఖడ్గవర్మ అక్కడికి చేరాడు. అతడికి మునుగువాడి కాళ్ళు మాత్రమే కనిపిస్తున్నవి.

హంతకుడు తప్పుకు పోతున్నాడనే అదుర్దాలో ఖడ్గవర్మ మునుగువాడి కాళ్ళల్లో ఒక దానికి గురి చూసి కత్తి విసిరాడు. ఆ కాలు తెగి కపిమంటూ కింద పడింది. అదే సమయంలో మునుగువాడు దళిమంటూ గోడ అవతలి పడిపోయాడు. ఆ సమయంలో రాత్రి గస్తీ తిరుగుతున్న రాజభటు లిద్దరు శేకలు పెడుతూ అక్కడికి పరిగెత్తుకు రాసాగారు. —(ఇంకా వుంది)

కామమర్శన

3

[రామమరి వచ్చావతి. ఇద్దరూ చీవరత్నంకు తపకు రెండు ఒక బొమ్మ రాతిరవాని చూచి, మిమ్మనర్థక ప్రాంతాల్లో వున్న అలాంటి పెద్ద రాతిరవాని కనిపించుచున్నది. ఆ రాతిరవాని ముగ్గురు ముసుములు చంపబడ్డాయి. ఇద్దరూ వాళ్ళల్లో ఒకరి కాలు తెగిస్తాడు. ఆ పడుములో రాజరటులు అక్కడికి వరిగెత్తుకు వచ్చారు. రంధరా—]

ప్రహరి గడ అవతలి రేగిన కలకలం వింటూనే చీవరత్నం అతిధిగృహం నుంచి. ఇద్దరూ వున్న చోటుకు వరిగెత్తాడు. ఇద్దరూ గడ అవతలి బదుగుతున్న గడవ అరికిస్తున్నాడు. రాజరటులు కాలు తెగిన ముసుగు వ్యక్తిని నేర్పిస్తున్నారు. వాళ్ళకు జవాబుగా వాడు పెద్దగా మూలుగుతున్నాడు.

ఇద్దరూ ఒకటి రెండు మాటల్లో బరిగిన దంతా చీవరత్నంకి చెప్పారు. చీవరత్నం

అలోచించాడు; ఒక ముసుగువాడి శవం కామున్న అతిధిగృహంలో వున్నది. ఒకడు పారిపోయాడు. మరొకడు కాలు తెగి రాజరటు వీధిలో పడివున్నాడు! ఆ ముసుగువాళ్ళను పంపిన శత్రువు లెవరై వుంటాడు?

తక్షణం చేయవలసిన పనిని గురించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చిన చీవరత్నం, ప్రహరిగడ ఎక్కి అవతలి వున్న రాజరటు లతో, "మీరు నేకలు వేసి గడవ చేస్తే పది

మంది పొగవుతారు. ఈ మునుగువాడు రాజగృహంలో ప్రవేశించ చూసి, తగిన శాస్త్రానికి గురయ్యాడు. అంతా రాజగారు చూసుకుంటారు. వాణ్ణి గడమీదగా లోపలికి పడవెయ్యండి!" అన్నారు.

రాజప్రాసాదం లోపలి నుంచి మాట్లాడు తున్నాడు గవత జీవదత్తుడు ఎవరో ముఖ్య రాజోద్యోగి అయివుంటాడని భావించి, రాజ భటులు కిక్కురుమనకుండా మునుగువాణ్ణి పైకెత్తి గడ మీద వున్న జీవదత్తుడికి అందించారు. జీవదత్తుడు వాణ్ణి దిగువ నున్న ఖడ్గవర్మ కేసి బార్చి. గడ మీంచి కిందికి దూకాడు.

ఇవ్వుడు కాలుపొగట్టుకున్న ఆ మును గువాడి ముతాన మునుగు వింటేడు. ఆ నల్లటి వస్త్రం ధుజం మీది నుంచి వెలాడుతున్నది. జీవదత్తుడు దాన్ని చించి యింకా రక్షం కాదుతున్న వాడి కలి గాయానికి గట్టిగా బిగించాడు. తరవాత అతడూ, ఖడ్గవర్మ వాణ్ణి తమ అతిథి గృహంలోకి మోసుకుపోయి, నేల మీద పడుకోబెట్టారు.

"నువ్వెవరివి? మమ్మల్ని చంపేందుకు నిన్ను. నీ అనుచరుల్ని పంపిన వాళ్లేవరు?" అని ప్రశ్నించాడు, జీవదత్తుడు వాణ్ణి.

వాడు దాహం అన్న సూచనగా చేయి అడిగిందాడు. ఖడ్గవర్మ ఒక పాత్రలో నీళ్ళు తెచ్చి వాడి నోటికి అందించాడు. దాహం తీరిన తరవాత వాడు బాధతో మూలుగుతున్నప్పటికీ, కాస్త మైకం వదిలి యీ లోకంలోకి వచ్చినవాడిలా, చుట్టూ పి మారు కలయజూశాడు. అతడి దృష్టికి జీవ దత్తుడి దండం దెబ్బకు ప్రాణాలు కోల్పో యినవాడి శివం—గదికి పి మూలగా కని పించింది. దాన్ని చూస్తూనే వాడు పెద్దగా మూలిగాడు.

జీవదత్తుడు అతడితో, "ఒరే, నువ్వెవరు? నిన్ను పంపిన దుర్మార్గు లేవరు? నిజం

చెప్పాచే రాజనైద్యుణ్ణి పిలిపించి సుపుర్ర కత్తప్రాసంకో చాపకుండా బతికే మార్గం చూపాను," అన్నాడు.

ఆ మాటకు కాలు తెగినవాడు గట్టిగా కళ్ళు మూసుకుని ఒకటి రెండు క్షణాలు మౌనంగా పూరుకుని, తరవాత కళ్ళు తెరిచి, జీవదత్తుడు, ఖడ్గవర్మనూ పిపారి పరీక్షగా చూసి, "మీరు క్షత్రియులు, నేనూ క్షత్రియుణ్ణి. ముందు నాకు చికిత్స చేయించటం ధర్మం!" అన్నాడు.

ఆ మాటలు ఖడ్గవర్మకు చాలా కౌపిన్ని తెప్పించినై. అయినా అతడు దాన్ని తోక్కి పెడుతూ, "నీచుడా! సుపుర్ర క్షత్రియుడ

నేమోగాని, క్షత్రం మాత్రం నిలో లేదు. దొంగదాటుగా పచ్చి, నిద్రపోతున్న మమ్మల్ని చంప వాచినవారివి, నీ వెలాంటి క్షత్రియుడివి!" అన్నాడు.

జీవదత్తుడు, ఖడ్గవర్మను కొంచెం గంతుంచమని చెప్పి, బయటికిపోయి రాజ భవనం కావలావాణ్ణికణ్ణి పిలిచి, వాడితో త్వరగా నైద్యు డెవరినైనా పిలుచుకు రమ్మని చెప్పాడు.

కావలావాడు నైద్యుణ్ణి తెచ్చి లోపల జీవదత్తుడు, కాలు తెగినవాణ్ణి మరొకసారి నిజం చెప్పమని ప్రశ్నించాడు. దానికి వాడు కొంచెంసేపు తటవటాయించి, చివరకు, "అయ్యా, నా ప్రాణాలు మీ చేతుల్లో ఉన్నవి!....చెప్పక తప్పదు. నేను మహేంద్రనగరం రాజుగారి రెండవ కుమారుణ్ణి. ఈ చచ్చినవాడు ముంతిగారి మూడో కుమారుడు. ఆ పారిపోయినవాడు, పెనాపతి పెద్ద కొడుకు," అన్నాడు.

"నిజమా? అలా అయితే, ఆ తరవాతి కథ మహా బాధంటుంది! మరి, మీ ముగ్గురు మహాపియలూ, ఈ పద్యపురంలో ముసుగులు తగిలించుకుని రాత్రివేళ కొంపంకు కన్నా లేస్తున్నారెందుకు? తమ పేరు?" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

చందమామ

"నా పేరు ప్రతాపచంద్రుడు. నేను ఈ పరాయి నగరంలో రాత్రివేళ యింత సాహసానికి ఒడిగట్టడానికి కారణం, 'ప్రేమ!' అన్నాడు కాలు తెగిసవాడు.

"పేరులో తప్పు మీలో ప్రతాపం లేదు. ప్రతాపచంద్రా! మీ ప్రపర్తనా, చేయబూనిన పని. ఎరికివాళ్ళూ, దుష్టులూ చేపెది. సరే, 'ప్రేమ అన్నారే, ఏమిటా 'ప్రేమ?'' అని అడిగాడు జీవదత్తుడు.

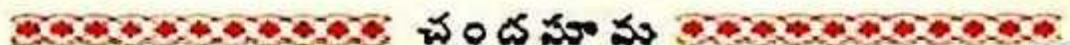
ప్రతాపచంద్రుడు బాధతో మధ్య మధ్య మూలుగుతూ, ఖడ్గ జీవదత్తులకు, తాను రాకుమారి పద్మావతిని ప్రేమించానని, అమె మహాపిడుగు తప్ప వివాహ మాడనని ప్రకటించి బట్టలంతో, తన మిత్రులతో కలిసి, ఈ నగరం వచ్చి అమెను అపహరించుకు పోజాకాసు చెప్పాడు. కాని, తన ప్రయత్నానికి అటంకంగా ఖడ్గ, జీవదత్తులు కనిపించారని--అందుకే ముందు వాళ్ళను తుద ముద్దించేందుకు ప్రయత్నించానని అన్నాడు.

ప్రతాపచంద్రుడు రాకుమారిని అపహరించుకు పోవడానికి, కామిద్దరూ ఎలా అటంకంగా పరిణమించారో ఖడ్గ జీవదత్తులకు అర్థం కాలేదు. దావు బతుకుల మధ్య పోగిసేవారుతున్న వాడి మాటలు హేతుబద్ధంగా వుండే అవకాశం లేదన్నాడు జీవ

దత్తుడు, ఖడ్గవర్మతో. ఇంతలో కావలా వారు ఒక యువనైడుగ్లని అక్కడికి తీసుకువచ్చారు.

ఈ వచ్చిన యువనైడుగ్లు రాజనైడుగ్లదిగ్గర నైడుగ్లనైడుగ్ల నెర్పుకుంటున్నవారు. అతడికి యీ వాటివరకూ సొంతాన ఎవరికి చికిత్స చేసే అవకాశం చిక్కలేదు. అందువల్ల బాధతో మూలుగుతున్న ప్రతాపచంద్రుణ్ణి చూస్తూనే, "అహా, కాలు తెగి పోయిందా? కుడికాలి పోయిందిగాని, ఎడమ కాలికే తిరిగి కుద్ది, కట్టు కట్టేని వుండును." అన్నాడు వెంట తెచ్చుకున్న నందిలోంచి మందుమాకులు తీస్తూ.

“కాలు తెగిపోయి చాలా సేవయింది. మనిషి దావకుండా కాపాడండి, చాలు. రాజుగారు చాలా నంకోపిస్తారు,” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

“నా చేతుల్లో యింతవరకూ ఎవరూ దావలేదు. నా సొంతాన యీ వాటివరకూ ఎవరికీ వైద్యం చేసింది కూడా లేదను కోండి!” అంటూ యువనైద్యుడు, ప్రతాప చంద్రుడి కారికి కచ్చి వున్న వస్త్రం ముక్కను విప్పి, గాయానికి మందులు పూసి, తిరిగి కట్టుకట్టిగాడు.

యువనైద్యుడు యీ విధంగా తన పని పూర్తి చేసుకుని బయటికిపోయిన పావు గంట

కల్లా రాజు వద్ద సేమయా, మంత్రి సోమ దేవుడూ అతిథి గృహం దగ్గరకు వచ్చి, బయట నిలబడి, కాపలావాడి చేత ఖడ్గ జీవదత్తులకు కలుగు చేశారు. వాళ్ళిద్దరూ బయటికి వచ్చి, రాజునూ, మంత్రిని చూసి ఎక్కడలేని ఆశ్చర్యం పొందారు.

వాళ్ళ ఆశ్చర్యాన్ని గమనించిన మంత్రి చిన్న గొంతుతో, “మాకు ఈ జరిగి పోయిన దుర్ఘటన సంగతి ఎలా తెలిసిందనా మి ఆశ్చర్యం? గోడలకు చెవులుంటాయి; కాపలావాళ్ళు కూడా వుంటారు! సరే, యింతకూ ఆ ప్రతాపచంద్రుడు బతుకు తావా? అతన్ని ఏం చేయదలిచాడు?” అని అడిగాడు.

రాజు, ఖడ్గ జీవదత్తుల ముఖాల కని తీవ్రంగా చూస్తూ పూరుకున్నాడు. అయినకు యీ ప్రతాపచంద్రుడి కారణంగా మహేంద్ర నగర రాజుతో యుద్ధంలాటిది రావచ్చున్న అనుమానం పట్టుకున్నది. ఈ పరిణామానికి కారకులు ఖడ్గ జీవదత్తులే అని ఆయనకు అనిపించింది.

జీవదత్తుడు రాజు మౌనానికి కారణం గ్రహించి, జరిగినదంతా అయినకు నివే దించి, “మహారాజా! మేము అత్యర్థణకు మాత్రమే యిలా చేయవలసి వచ్చింది.

చందమామ

పైగా అప్పుట్లో మాకు యీ మునుగు వ్యక్తుల నాయకుడు మహేంద్ర నగరరాజు కుమారుడని తెలియదు," అన్నాడు.

"సరే, జరిగిందేదో జరిగింది. ఇప్పుడేం చేస్తే బావుంటుంది?" అన్నారు రాజు. ఆ ప్రశ్న మంత్రిని, ఇద్దజీవదత్తుల్ని కూడా ఉద్భేషించి మరి ఆయన అడిగాడు.

మంత్రి సోమదేవు డేమంటాడో చూద్దామని జీవదత్తుడు కొద్దిసేపు జవాబివ్వకుండా పూయకున్నాడు. కాని, సోమదేవుడు కొంచెం పేపు బలోదిస్తూ పూయకుని తరవాత జీవదత్తుడితో, "మహారాజా గారికి, నాకు యీ జరిగిన విషయం తెలియదే అనుకుందాం. అప్పుడు మీ ఇద్దరూ ఏం చేసి వుండేవాళ్లు?" అని ప్రశ్నించాడు.

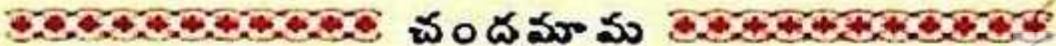
జీవదత్తుడు, ఇద్దవర్క్మ కేసి చూశాడు. ఇద్దవర్క్మ నువ్వే చెప్పమన్న సూచనగా తలా దించి పూయకున్నాడు. అప్పుడు జీవదత్తుడు, "మహారాజా, మహామంత్రి మా ప్రస ర్తనలో ఎలాంటి తొందరపాటూ లేదని ఒప్పుకుంటారనుకుంటాను. ఈ ప్రకాశచంద్రుణ్ణి ఏమి చేయాలనేది మానై మేము నిర్ణయించగలిగితే—యిలా చేస్తాం. ఇతణ్ణి తెల్లవారి లోపలే నగరం దాదించి ఆరణ్యంలో ఏ చెట్టు కిందో వదుకోబెట్టి, మా దానిన

మేము రాతిరథం కోసం వింధ్యారణ్యాలకు పోతాం," అన్నాడు.

"బహుశా ఆరణ్యంలో ఇతణ్ణి ఏ క్రూర మృగమో తినేస్తుంది. కాని పారిపోయిన పేనాని కొడుకు మూడోవారి మాటెమిటి? వాడు మహేంద్రనగరం చేరి జరిగిన దంతా తమ రాజుకు చెప్పిస్తాడు గదా!" అన్నాడు, వర్మసేన మహారాజు.

"అందువల్ల మహారాజుకు ఎలాంటి చిక్కు రాదు. వాడు మా ఇద్దరిని గురించే చెప్పుతాడు. ఆ రాజు మా మీద పగసాధించేందుకు ప్రయత్నిస్తాడు. మంత్రి కొడుకు శివాన్ని, ప్రకాశచంద్రుణ్ణి నగరం దాదించి

చందమామ

తనుకుపోయేందుకు మాకు ఒక బండి, అనుమతి పత్రం యిప్పించండి. చాలు. తక్కిన వసులన్నీ అరణ్యంలో మేం పూర్తి చేస్తాం." అన్నారు జీవదత్తుడు.

వద్దు సేనరాజా, మంత్రి కొంచెం దూరంగా పోయి కొద్దిసేపు విచారించాడు గుని తిరిగి ఖడ్గజీవదత్తుల దగ్గరకు వచ్చాడు. చాళిద్వారికి జీవదత్తుడు చెప్పిన ఉపాయం దివ్యంగా కనిపించింది.

"నరే, మీరు కొరినట్టే వేగవంతమైన రెంబెడ్డులను పూర్తిచేసి బండి యిప్పిస్తాను. శివాన్ని, ఆ ప్రతాపచంద్రుడి దాంట్లో వేసుకుని సూర్యోదయం లోపల నగరం దాటి అరణ్యం చేరండి," అన్నారు రాజా.

రాజుగారి అబ్బ కాగానే కాపలావారు రెంబెడ్లను కట్టిన ఒంటి ఒక దాన్ని, వెనకా ముందు తెరలు కట్టి తీసుకువచ్చాడు. నగర ద్వారాన్ని కాపలా కాసేవార్షకు ఎడ్లబండిని బయటికి వదలవలసిందిగా సోమదేవుడు

ప్రశం రాని, దానిమీద తన సొంత ముద్ర వేసి జీవదత్తుడికి యిచ్చాడు.

ఖడ్గ, జీవదత్తులు మహేంద్రనగర మంత్రి కొడుకు శివాన్ని, సోమ్యునిల్లి పదివన్ను ప్రతాపచంద్రుణ్ణి బండిలో వేసుకుని, చాని గూడుకు వెనకా ముందు తెరలు అడ్డం కట్టి, బండి కొలుకుంటూ పోయి నగర ద్వార రక్షకులకు మంత్రిగారి అజ్ఞాప్రశం చూపారు. ద్వారరక్షకులు మారుమోహాడకుండా ఒంటిని బయటికి పోనిచ్చారు.

నగరం వదులుతూనే ఖడ్గ జీవదత్తులు ఎడ్లను గట్టిగా అడిరించి, అరణ్యంలో తమకు తెలిసిన నకువుల కావరి వృద్ధుడున్న గుడిశ వేసి వేగంగా బయలుదేరారు. అదే సమయంలో ప్రాచారితో బతికి బయటపడిన ప్రతాపచంద్రుడి మిత్రుడు, జరిగిన సంగతినంతా రాజుకు చెప్పింది. గుర్రం మీద శరవేగంతో మహేంద్రనగరం దిక్కువేసి బయలుదేరారు. —(ఇంకా వుంది)

4

[ఖడ్గ జీవదత్తుల్ని చంపజూనిన ముగ్గురు మునుగువాళ్ళూ, మహేంద్రవనగరం రాజా కోడునూ, అకడి మిగ్రులూ అని బయటపడింది. వీర్యపురంరాజూ, మంత్రుల అనుమతితో ఖడ్గ జీవదత్తులు చచ్చిన మహేంద్రవనగరం మంత్రికొడుకునూ, కాటు తెగిన ప్రకాశవంధ్రుణ్ణి రెండెగ్గరించి మీద వెనుకూని అరణ్యంకేసి బయలుదేరారు. తరవాత-]

సూర్యోదయానికి చాలా ముందుగానే ఖడ్గ జీవదత్తులు వృద్ధ పశువులకాపరి నివసించే అరణ్యప్రాంతాన్ని చేరారు. పశువులకాపరి గుడిసె వద్దకు సరాసరి బండిని తోలుకు పోవటం జీవదత్తుడికి యిష్టంలేదు. తమ కారణంగా ఆ ముసలివాడు చిక్కుల్లో తగులుకునే ప్రమాదం వున్నది.

పశువులకాపరి గుడిసెకు చాలా దూరంగా వద్దబండిని అవి, జీవదత్తుడు, ఖడ్గవర్మను

తన వెంట రమ్మనమని సొంజుచేశారు. ఇద్దరూ బండి దిగి అల్లంక దూరంలో వున్న ఒక చెట్టు కిందికి సోయారు. వాళ్ళొచ్చుటూ కన్ను పొందుతున్నా కానరాని అంధకారం. దూరంగా అడవిమృగాలు అడార సంసారవా ప్రయత్నంలో తిరుగుతూ, భయంకరంగా ఆరుస్తూ వుండటం వినబడుతున్నది.

"ఖడ్గా, యిక యిప్పుడు మనం ఏమిచేస్తే బావుంటుందో జాగ్రత్తగా ఆలోచించుకోవాలి.

'చందమామ'

ఈ మహేంద్రవగరం దుష్టులపల్ల అనన్తర మైన చిక్కుల్లో తగుల్కున్నాం," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అ మాడే మునుగువాడు ఏ అబద్ధ గ్రంథ పల్లనే పొరిపోగలిగాడు. వాణ్ణి వదిలి నువ్వు ప్రహరీగడ దగ్గరకు రావలసింది కాదు. వాణ్ణి పారిపోకుండా మనం పట్టుకోగలిగి నట్టయితే, మన శిలాంబి చిక్కులూ వుండేవి కావు. వాడు బహుశా మహేంద్రవగరం పోయి, యిక్కడ జరిగినదంతా తమ రాజుకు చెప్పాడు," అన్నాడు ఖడ్గపర్క.

"దాకూ అలాంటి అనుమానమే కలుగు తున్నది. తమ మధ్య క్రతుత్వం రాకుండా చూసుకునేందుకు, ఆ రాజు, ఈ రాజు

నికమై హంతకులమని మన చేతు సాగించివా సాగించవచ్చు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"దాగా చెప్పివు. జీవా! ఇక వద. ఎద్ద జిందినీ, అందులో వున్న శవాన్ని. కుంటి వాణ్ణి వాళ్ళ శరీరకు వదిలి, తెల్లారే లోపల రాజ్య సరిహద్దులు దాటిపోయే ప్రయత్నం చేద్దాం," అన్నాడు ఖడ్గపర్క.

"ఇది న్యాయంగా వుంటుందా? చచ్చిన వాణ్ణి, చావు జరుకుల మధ్య వున్నవాణ్ణి నట్టదవిలో వదిలి..."

జీవదత్తుడు మాట ముగించేలోపలే, వెనక నుంచి నల్లని ఆకారం ఒకటి వాళ్ళను సమీపించి చిన్నగొంతుతో, "ఎవరు? మీరా! ఏదో ఎద్ద గంటల చప్పుడు వినిపించి గుడిసె లోంచి బయటికి వచ్చాను," అన్నది.

ఖడ్గజీవదత్తులు ఆ మాట్లాడిన ఆకారం కేసి చూడారు. అది పశువులకాపరి దృఢుడు.

"కాకా! ఇప్పుడు మేం దారా కష్టంలో వున్నాం. ఆ ఎద్దజిందినీ నగరాన్నుంచి యిక్కడికి తోలుకువచ్చినవాళ్ళం మేమే, వాంట్లో ఒక శవం, ఒక కాలు తెగినవాడూ వున్నారు. వాళ్ళ ఆ దుర్లభకను వాళ్ళే శార కులు, మేము నిర్లొసులం. వాళ్ళను తెల్ల వారేవరకూ కాపాడే బాధ్యత నీకు ఒప్పు చెప్పి, మా దానిన మేం పొదాం అని యిక్కడికి వచ్చాం," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

“కాపాడటం అంటే.... క్రూరమృగాల నుంచి వాళ్ళ కెలాంటి హాని జరక్కుండా—” అంటూ పశులకాపాడి చప్పున ఎద్దబండి పున్న దిక్కు కేసి తల తిప్పాడు. అందుక్కారణం, ఆ వైపు నుంచి ఎటుగు బంటు గుర్ర అంటూ అరవటం, పెద్దపులి చిన్నగా గోండ్రించటం అతడికి వినబడింది.

ఖడ్గజీవదత్తులు కూడా ఆటూ కేసి చూశారు. బండికి వెనకవైపు నుంచి వచ్చిన ఎటుగుబంటూ, ముందువైపు నుంచి వచ్చిన పులి, యీసారి మరింత భయంకరంగా అరిచినై. అవి రెండూ కలియబడే ప్రయత్నంలో పున్నవి. కాని, వాటి అరుపులకు బదిలీపొయిన బండి ఎద్దు, బండికోపాటు అరణ్యానికి అడ్డంపడి పరిగెత్తసాగినై.

ఇదంతా కన్నుమూసి తెరిచేంతలో జరిగిపోయింది. ఖడ్గజీవదత్తులకు యివ్వుడు ఎద్ద మెడల్లోని గంటలచప్పుడూ, ఎటుగుబంటూ, పులి కలియబడి భయంకరంగా అరుస్తూ పోరాడుతూండటం మాత్రం కనబడింది.

“మన నమస్యకు దేవుడే పరిష్కార మార్గం చెప్పాడు, జీవా!” అన్నాడు ఖడ్గ పర్మ ఉత్సాహంగా.

“అలాగే కనబడుతున్నది. కాని, పాపం, ఆ కాలు తెగిన రాజకుమారుడు....”

జీవదత్తుడి మాటకు అడ్డం పశుల కాపరి వృద్ధుడు, “రాజకుమారుడా! ఏ దేశపు రాజకుమారుడు? అసలేం జరిగింది? ముందు యీ పులి, ఎటుగుల్ని యిక్కణ్ణంచి కర్రమటా మంచిది,” అన్నాడు.

శివదత్తుడు చెట్టు కింద వెతికి తావుపాటి ఒక ఎండుపుల్ల తీసుకుని, పెద్దగా కేక పెడుతూ దాన్ని గురి చూసి పొట్లాడుకుంటున్న పులి, ఎలుగుబంట్ల మీదికి వనిరాడు. ఆ ఎండుపుల్ల వచ్చి బలంగా తగలగానే పులి, ఎలుగులు చెకెక దిక్కుకూ పారిపోయాయి.

శివదత్తుడు, వృద్ధుడికి ఆ రాత్రి నగరం లోని రాజాగారి అతిథి గృహంలో జరిగిన సంచుటనలన్నీ టూకీగా చెప్పాడు. అంతా విన్న వృద్ధుడు ఓ క్షణం ఆలోచిస్తూ పూరుగుని, తరవాత శివదత్తులతో, "మీరు తక్షణం యీ రాజ్యం నరిపాడులు దాటి పోవటం మంచిది. మా సుహృదాజా కంటే

మహేంద్రనగర రాజు బలపంతుడు. ఆయనకు ఇరిగిన సంగతి తెలిస్తే, మా రాజు ద్వారా మిమ్మల్ని పట్టుకునేందుకు తప్పక ప్రయత్నం చేస్తాడు," అన్నాడు.

శివదత్తులను మొదటి నుంచి యిలాంటి అనుమానమే పట్ట పిడుస్తున్నది. వాళ్ళు వృద్ధుడిని నమస్కరించి, మళ్ళీ ఏదో ఒకనాడు అతణ్ణి చూచేందుకు రాగలమని చెప్పి, ఆ చీకట్లోనే త్వరత్వరగా అడవి మాన్గాన బయలుదేరారు. తెల్లవారే లోపుగా పద్మపురనగరాన్నుంచి ఎంత దూరంగా జోగలిగితే అంత క్షమమని వాళ్ళు నిశ్చయించుకున్నారు.

కాని, పొరిపోయిన మహేంద్రనగర పేనాని పెద్దకొడుకు రాత్రి మూడవ జామువే తన నగరం చేరి. ముందుగా తన తండ్రిని జరిగినవంకా తెలియపరిచాడు. రాజుకుమారుడూ, మంత్రికుమారుడూ పరాయి రాజు దానిలో చిక్కుల్లో తగుల్కున్నారని తెలియగానే పేనాని అప్పటికప్పుడే పోయి ఇరిగిన దంకా రాజుకూ, మంత్రికి చెప్పాడు.

రాజూ, మంత్రి పేనానికొడుకును కూడా పిలిపించి ఇరిగిందేమిటో వివరంగా చెప్పమన్నారు. అతను మంత్రికొడుకు దండం చెబ్బకని కిందపడిపోవటం చూశానని, తరవాత రాజుకొడుకు ప్రహరీగోడ దూకిన నూచనా, గాయపడినట్టుగా అరవటం విన్నా

ననీ : ఆ సమయంలో తనను కావలా కాస్తున్నవాడు బయటికి పోవటంతో, కాను మరొక వైపున ప్రహరీగోడ దూకి పారిపోయి వచ్చానని చెప్పాడు.

సేనానికొడుకు యిన్ని వివరాలూ రాజుతో చెప్పాడుగాని, కాము మునుగులు వేసు కున్న సంగతి, అసలు కాము ముగ్గురూ పద్మపురం ఎందుకు వెళ్ళింది మాత్రం చెప్పలేదు. ఎవరో క్రియాయువకులు యిద్దరు తమను అహ్వనిస్తే, అతిథి గృహ విధి పాటామని బొంకారు.

మహేంద్రనగర రాజుకూ, ఆయన మంత్రికి యీ వార్త చాలా అదుర్దా కలిగించింది. ఇప్పుడు తమ పుత్రులు ఎలాంటి చిక్కుల్లో పున్నారో, అసలు బతికే వున్నారో లేదో అన్న ధయం కూడా వాళ్ళను పట్టు కున్నది. రాజు, మంత్రి సంప్రతించుకుని ఒక దూతను అప్పదికప్పడి పద్మపురానికి ప్రయాణం కట్టించారు. పద్మసేన మహారాజుకు యివ్వవలసిందిగా అతనికి ఒక లేఖ యిచ్చారు.

ఆ రాజదూత గుర్రం మీద బయలుదేరి సూర్యోదయం అయిన కొద్దిసేవటికి పద్మపురం చేరి, తమ రాజు యిచ్చిన లేఖను పద్మసేన మహారాజుకు అందించాడు. ఆ లేఖలో మహేంద్రనగర రాజు తన కుమారుణ్ణి, మంత్రి కుమారుణ్ణి వెంటనే తన

చందమామ

నగరానికి సంపవలసిందిగా రాస్తూ, వాళ్ళకు హని కలపెట్టిన ఇద్దరు క్రియాయువకుల్ని కూడా తగిన విధంగా శిక్షించేందుకు తనరు ఒప్పజెప్పవలసిందిగా కోరాడు.

పద్మసేనుడు ఆ లేఖ చదివి, సేనాని కొడుకు ప్రాణాలతో బయటపడ్డాడని, కాని అతనికి మంత్రికొడుకు మరణం, రాజు కొడుకు కాలు తెగిపోవటం తెలియదని గ్రహించాడు. ఆయన వెంటనే తన మంత్రి కోసం కబురుచేసి, మహేంద్రనగర దూతను అతిథిగృహానికి పంపాడు.

మంత్రి సోమదేవుడు రాజు దగ్గరకు వచ్చాడు. లేఖలోని విషయమంతా ఒకటికి రెండుసార్లు చదివాడు. తరవాత దీర్ఘంగా

అలోచించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి రాజుతో యిలా అన్నాడు: "మహారాజా! మహేంద్ర వర్మ రాజుకు యిక్కడ జరిగిపోయిన సంఘటనల పూర్తి వివరాలు తెలియవన్నది, యీ లేఖ ద్వారా మనకు అర్థమవుతున్నది. మనం ఒక పని చేద్దాం. అక్షత్రీయ యువకు లిద్దరూ తెల్లవాడేనరిగి అతిథి గృహంలో నుండి ఎటో వెళ్ళిపోయారని, రాత్రి ఆ గృహంలో జరిగిన ఘటన లేవీ మనకు తెలియవని—అయినా అక్షత్రీయ యువకుల్ని పట్టుకునేందుకూ, రాజకుమారుడూ, మంత్రికుమారుడూ ఎక్కడ వున్నది తెలుసుకునేందుకూ ప్రయత్నిస్తామని ప్రత్యుత్తరం రాద్దాం."

"బాగానే వుంది. కాని, నిర్దోషులైన ఆ ఖడ్గ, జీవదత్తుల్ని వెతికివట్టుకుని ఆ మహేంద్రవర్మకు ఒప్పజెప్పటం ఎలా? అది వాళ్ళకు మరణ శిక్ష విధించటంతో నమానం అవుతుందిగదా?" అన్నాడు రాజు.

"అలాంటి ప్రమాదం రాకుండా ఒక ఉపాయం వుంది. ఆ ఖడ్గ జీవదత్తుల పేర్లు గాని, దూపులేఖలుగాని బాగా ఎరిగినవాళ్ళు జను కొద్దిమంది మాత్రమే. వాళ్ళంతా మన పొరులూ, రాజప్రాసాద ఉద్యోగులూ. కనక, మనం ఆ యువకుల పేర్లు మార్చి, ఆకార విశేషాల్లో ఎటో ఒక లోపం వున్నట్టు చెప్పి, ఆ మహేంద్రవర్మకు తప్ప దానిన పడదాం. మంత్రికొడుకు శవం, ఒదికాలి రాజకుమారుడూ యిప్పుడే స్థితిలో ఎక్కడున్నారో మనకే తెలియదుగదా!" అన్నాడు మంత్రి సోమదేవుడు.

"అవంతా బాగ్రత్తగా అలోచించి, లేఖ రాసి, అవచ్చిన రాజదూత ద్వారా మహేంద్ర వర్మకు వచవంది. ఏది ఏమైనా ఆ ఖడ్గ, జీవదత్తులు మాత్రం చిక్కుల్లో పడరాదు. వాళ్ళు నిజంగానే మహావీరులు! పద్మావతి ఆడిగినట్టు వాళ్ళలో ఏ ఒకరో తప్పక వింధ్యవర్మకాల్లోని రాతిరథాన్ని కదిలించ వచ్చు—అలా జరిగితే రాజ్యభారం అల్లుడి మీద వేసి, విక్రాంతి లిసుకుంటాను." అన్నాడు పద్మసేన రాజు.

మంత్రి సోమదేవుడు లేఖ రాసి, దానిని రాజుకు చూపించి, ముద్రవేసి, మహేంద్ర వర్మ దూతకు యిచ్చాడు. ఆ దూత వెంటనే బయలుదేరి సాయంకాలానికల్లా మగరం చేరి, తమ రాజుకు దాన్ని అందించాడు.

మహేంద్రవర్మ, ఆయన మంత్రి లేఖ లోని విషయం చదివి తికమకపడ్డాడు. తమ పృథ్విలూ, ఆ క్షత్రియయువకులూ అయిపూ అజా లేకుండా పోవటం వాళ్ళను అశ్చర్యపరిచింది. కాని, లేఖలో ఆ క్షత్రియ యువకుల పేర్లూ, వాళ్ళను గుర్తించి వట్టు కునేందుకు అవసరం అయిన రూపురేఖల వివరాలూ చూచి, వాళ్ళు తృప్తిపడ్డారు.

మంత్రి సోమదేవుడు, భిక్షువేదతుల పేర్ల బదులు వీరభద్రుడూ, రామభద్రుడూ అనీ, వాళ్ళల్లో వీరభద్రుడికి కుడి కన్ను మెల్ల అనీ, రామభద్రుడి ఎడమ చేతికి ఆరు వేళ్ళు వుంటాయనీ లేఖలో రాశాడు. అంతే కాక వాళ్ళను వట్టుకునేందుకు రాజభటులు దేశమంతా గాలించబోతున్నారనీ, గ్రామ గ్రామానా వాళ్ళ ఆ చూకీ తెలుసుకునేందుకు బాటించు కూడా వెయిస్తున్నారనీ మహేంద్రవర్మకు తెలియపరిచాడు.

"మహామంత్రి! ఇక ఆ దుష్ట క్షత్రియ యువకు లిద్దరూ మనకు దొరికినట్టే. పోతే మన పిల్లల సంగతి తెలియటం లేదు. వాళ్ళు రహస్యంగా మారుచేపాలు వేసుకుని మన

నగరానికి బయలుదేరి వుంటారని మీ ఆధి ప్రాయమా?" అని అడిగాడు మహేంద్రవర్మ.

మంత్రి వామపాలుడు కొంచెం సేపు మౌనంగా వురుకుని, "మన పిల్లలలో యింకా అకతాయితనం పోలేదు, మహారాజా! వాళ్ళిద్దరూ ఆ క్షత్రియ యువకులతో కలిసి, దేశాలనకు పోయినా పోయివుండవచ్చు. అసలు వీళ్ళ మధ్య ఎలాంటిని కారణం ఏమిటో సేనాని కొడుకు మాటల వల్ల నాకేం అర్థం కాలేదు. అతడు మన వాళ్ళకప్పు కూడా దుందుడుకు స్వభావం కలవాడు," అన్నాడు.

"నిజం నిలకడమీద తెలుస్తుంది, అన్నాడు పెద్దలు. మన రాజ్యంలో కూడా

అ పీఠభద్ర రామభద్రుల్ని పట్టుకునేందుకు చాటింపు వేయించటం బాగావుంటుంది." అన్నాడు మహేంద్రవర్మ.

అ నాటి సాయంత్రంవేళ పద్మపుర. మహేంద్రనగర రాజ్యాల్లోని పల్లె పట్టణాల్లో పీఠభద్ర, రామభద్రుల టిలీకల్ని చెప్పి, వాళ్ళను పట్టుకున్నవాళ్ళకు గొప్ప బహుమానం వుంటుందని రాజభటులు చాటింపు వేయసాగారు.

పద్మపురానికి చాలా దూరంగా వున్న ఒక పల్లెలోని పూటకూళ్ళ యింట వున్న ఖడ్గ, జీవదత్తులు, యీ చాటింపు విని దీని వెనక ఏదో రహస్యం వున్నదని, ఇది బహుశా తమను జాగ్రత్తపడవలసిందిగా పద్మసేన రాజు చేస్తున్న హెచ్చరిక కావచ్చనీ అనుమానించారు.

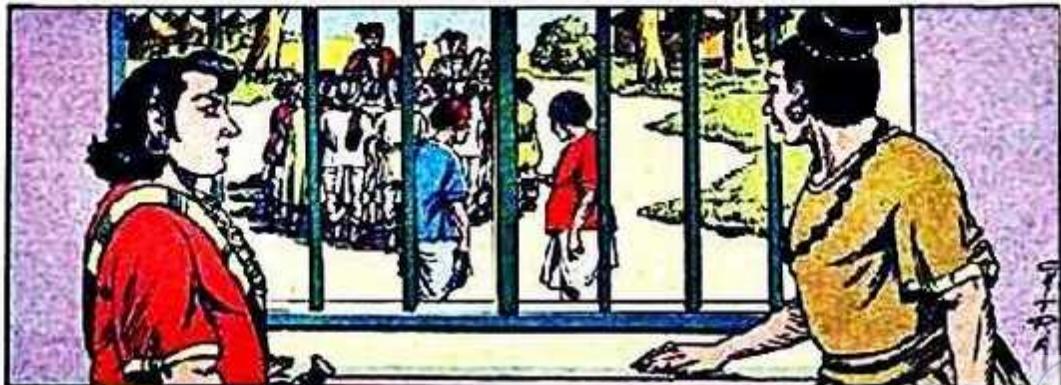
ఖడ్గవర్మకు రక్షణం అ పల్లె వదిలి సోవటం క్షిమం అన్న ఆభిప్రాయం కలిగింది. గాని జీవదత్తుడు అలా చేయటం అనుమాన కారణం అవుతుందని, సూర్యాస్తమయం తర్వాత బయలుదేరి, ఆ రాత్రి ఆరణ్యంలో

గడిచి, మర్నాటి పగటివేళ ఏదో విధంగా పద్మపుర రాజ్య సరిహద్దులు దాట ప్రయత్నం చేద్దామని అన్నాడు.

ఖడ్గదూ యిలా మాట్లాడుకుంటున్నంతలో తలాడు రిద్దరు పూటకూళ్ళ ఇంటికి వచ్చి, ఇంటి యజమానిని, ఆ ఉదయం వచ్చిన యువకులిద్దరూ ఎక్కడ వున్నారని ప్రశ్నించారు. చాటింపు విని వున్న పూటకూళ్ళ ఇంటి వారు భయపడిపోతూ, "లోపలే వున్నారు! పిలుచుకు వస్తానుండండి." అయూ ఖడ్గ జీవదత్తుల దగ్గరకు వచ్చాడు.

తలాల్లు ఆడిగిన ప్రశ్న విన్న ఖడ్గజీవదత్తులు ఇంట్లో నుండి బయటికి వచ్చారు. తలాడు రిద్దరూ వాళ్ళను సఖిబ వర్యంకం ఒకసారి పరీక్షగా చూసి, "బయలుదేరండి, గ్రామూధికారి మిమ్మల్ని పిలుచుకు రమ్మ వ్వాడు," అన్నారు.

"అలాగా! వస్తున్నాం. దారికియండి!" అన్నాడు జీవదత్తుడు. ముందు తలాడ్లా, వెనకగా ఖడ్గజీవదత్తులూ గ్రామకచ్చేరీ కేసి నడవసాగారు. —(ఇంకా వుంది)

5

[ఖడ్గ జీవదత్తులు, వతులకావరి వృద్ధుని కలుసుకున్నారు. ఆ వసుయంలో పెద్దపురిని చూసి దివిరిపి ఎడ్లు, బందితో అరణ్యానికి అడ్డంపడి పారిపోయినై. ఖడ్గ జీవదత్తులు సూర్యోదయం వరకూ సదివి ఒక గ్రామం చేరారు. అక్కడ వాళ్ళ కోసం గ్రామాధికారి తలార్లను పంపాడు. ఇద్దరూ గ్రామకచ్చేరి కేసి బయలుదేరారు. తరవాతి—]

ఖడ్గ జీవదత్తులు గ్రామకచ్చేరిని చేరినరికి అక్కడ ఒక చిన్నగుంపు తయారై వున్నది. విళ్ళసు చూస్తూనే, గుంపులో గుసగుసలు ప్రారంభమయినై. తలార్లు వాళ్ళను గ్రామాధికారి ముందుకు తీసుకుపోయారు. గ్రామాధికారి వాళ్ళ కేసి గుచ్చిగుచ్చి చూస్తూ, హూ, హూ అని, ఒకసారి పెద్దగా దగ్గి, గంతు సవిరించుకుని, "మీలో ఎవరు వీరభద్రుడు? ఎవరు రామభద్రుడు?" అన్నాడు.

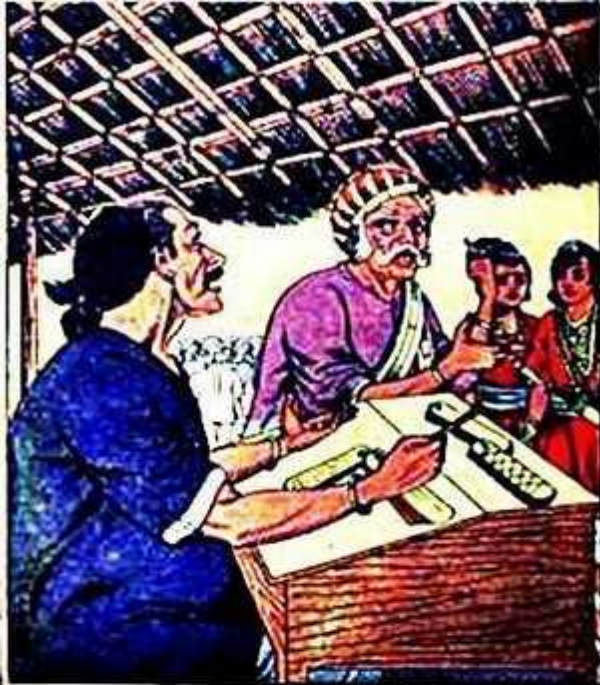
"అ పెల్లు గలవాళ్ళు మాలో ఎవరూ లేరు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అలాగా! అయితే మీ పెర్లేమిటి?" అన్నాడు గ్రామాధికారి.

జీవదత్తుడు ఆ ప్రశ్నకు బవాలు చెప్పి బోయేంతలో, ఖడ్గవర్మ, "నా పేరు ఖడ్గవర్మ, యితని పేరు జీవదత్తుడు," అన్నాడు.

"పెల్లు మార్పుకోవటం విమంఠ కష్టం! ఏవీ మీ హస్తాలు? ఎడమచేతులు

దాచండి!" అన్నాడు గ్రామాధికారి కోపంగా వాళ్ళ కేసిచూస్తూ.

ఖడ్గ, జీవదత్తులు చేతులు దాదారు. గ్రామాధికారి లేచి ముందుకు వచ్చి ఇద్దరి చేతుల్ని పరీక్షగా చూసి, "అయిదే వేళ్ళు న్నాయి! ఏవీ కుడిచేతులు," అన్నాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు కుడిచేతులు దాదారు. గ్రామాధికారి వాటి వేళ్ళను లెక్కపెట్టి అసంతృప్తిగా తలాడించి, ఇద్దరి ముఖాల్లోకి ఓ క్షణకాలం చూసి, "కన్నార్పకుండా ఇద్దరూ నా కేసి చూడండి!" అన్నాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులకు లోపల మండిపోతున్నా. బయటపడకుండా గ్రామాధికారి ముఖం కేసి దృష్టి సారించాడు. "ఏమీ మెల్ల

పున్నట్టులేదే!" అన్నాడు గ్రామాధికారి పక్కన లెక్కలు చూస్తున్న గణకుడితో.

ఆ గణకుడు ఖడ్గ జీవదత్తుల కేసి పరీక్షగా చూసి తలాడిస్తూ, "రాజగారి దాటింపూ, మెల్లకన్నూ, అరు వేళ్ళ మాటా అట్టా పుంచుదాం. కనబడకుండా పోయిన మీ కుమార్తె మాటేమిటి? కొలను దగ్గి రుంచి అమెను ఏ గంధర్వులో, యక్షులో అపహరించుకుపోయారని అనుకుంటున్నారా?" అన్నాడు.

గణకుడు యిలా అనగానే గ్రామాధికారికి కూతురు సంగతి గుర్తుకొచ్చి, మనస్సుకు చాఢ కలిగింది. అతడి ఒక్కగా నొక్క కుమార్తెను వారం రోజుల క్రిందట గ్రామానికి సమీపంగా పున్న కొలను దగ్గి రుంచి ఎవరో అపహరించుకుపోయారు. ఎంత ప్రయత్నించినా యింతవరకూ అమె బాడ తెలియలేదు.

గణకుడు అన్న మాటల్లో సూచన ప్రాయంగా పున్న దావం గ్రహించిన గ్రామాధికారి ఖడ్గ జీవదత్తుల కేసి గుడ్లరు ముతూ, "మీరీ గ్రామం ఏం పనిమీద వచ్చారు?" అని ప్రశ్నించాడు.

"దేశాటన చేస్తూవస్తున్న మాకు, దారిలో యీ గ్రామం తగిలింది. ఇవ్వాల యిక్కడ పుండిపోదాం అనుకున్నాం. అంతకన్న మరేం లేదు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

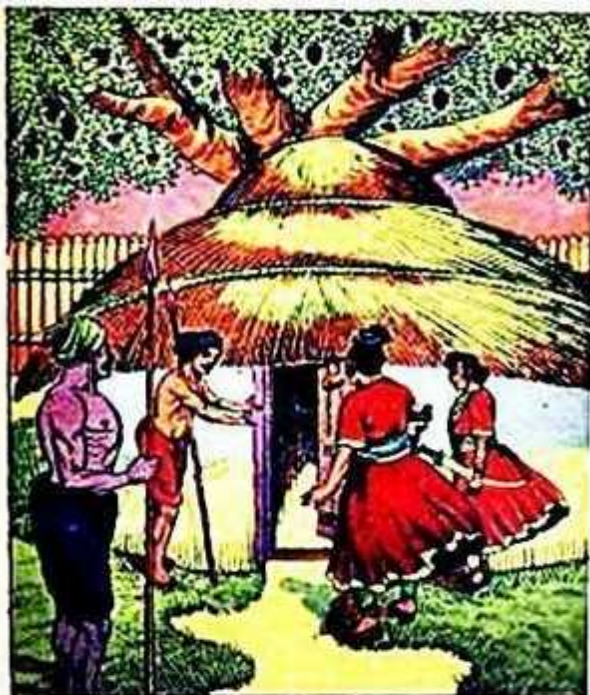

అ జవాబు వింటూనే గణకుడు వాళ్ళ ముందుకు వచ్చి. "ఈ గ్రామం చుట్టూ వున్న అడవుల్లో దొంగలూ, కోడుబోతులూ విచ్చలవిడిగా తిరుగుతున్నారు. అదిగతే దేశాటన అని సాకు చెప్పతారు!" అని గ్రామాధికారి, "ఎందుకైనా మంచిది. ఏళ్ళిద్దర్ని ఒకటి రెండు రోజులపాటు గ్రామం వదలకుండా చూడండి. ఈలోపల రాజుగారు దాటింపు వెయించిన వాళ్ళ సంగతి, అమ్మాయిని అవహరించుకు పోయిన దుర్మార్గుల విషయం కూడా తెలిసి పోవచ్చు." అన్నాడు.

ఈ మాటలన్నీ ఖడ్గ జీవదత్తులకు వట్టి అనందరసపు వాగుడులా తోచింది. అమ్మాయి అవహరణ ఏమిటో వాళ్ళకు అర్థమేకాలేదు. ఖడ్గవర్మ కోపంగా గ్రామాధికారి కేసి, 'గణకుడి కేసి ఓమారు చూసి, తన కత్తి పిడి మీద చేయివేస్తూ జీవదత్తుడికి సాంజు చేశాడు. దాని భావం, యీ వదరుబోతుల్ని కత్తికి బలిచేసి గ్రామం నుంచి పారిపోదామని. కాని, జీవదత్తుడు చేపిత్తి అతడికి తొందరపడవద్దని నూచించాడు.

గ్రామాధికారి తలాగ్లను విలిచి, వాళ్ళతో, "ఈ ఇద్దర్ని పెద్ద నేరడుచెట్టు దగ్గరున్న పాకలో పెట్టి ఒకళ్ళు కావలా వుండండి. భోజనం సంగతి పూటకుళ్ళవాడు చూస్తాడు. ఇప్పుడు తొందర పనులున్నాయి.

చందమామ

రెపు ఉదయం మళ్ళీ కచ్చేరికి తినుకు రండి." అని చెప్పాడు.

తలాగ్లు ఖడ్గ జీవదత్తుల్ని వెంటబెట్టుకు పోయి గ్రామం చుట్టూ వున్న ఏత్రయిన కొయ్యకంచెకు సమీపంలో వున్న ఒక బాళి పాక వాళ్ళకు చూపించి, అందులో వుండ మన్నారు. ఆ పాక నేరస్తుల్ని నిర్బంధించేందుకు ఉపయోగించేది. ఆ పాకకు పక్కనే ఒక నేరడుచెట్టూ, గ్రామం నుంచి బయటికి పోయేందుకు కంచెలో ఒకచోట వాసాలతో కట్టిన ద్వారమూ వున్నాయి.

గ్రామాధికారి, గణకుడూ అమాయకత్వంవల్లా, మౌఢ్యంవల్లా తమకు అనవసరమైన చిక్కులు కల్పించి, చివరకు

తామెవరైనదీ బయటపడేలా చేస్తారేమో అన్న అనుమానం జీవదత్తుడికి కలిగింది. ఎవరో యిద్దరు యువకులు ఫలానా గ్రామంలో నిర్బంధంలో వున్నారనే ఫకారు రాజధాని వరకూ పోయి, తమ అసలు గుట్టు బయటపడవచ్చు....

"ఖడ్గా, సువ్య తొందర పడి ఏమీ చెయ్యకు. మనం యీ రాత్రి యిక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపోదాం, కావలావాడి కనుగొప్పి, కంచె మీది నుంచో, ద్వారం నుంచో అరన్యంలోకి పారిపోవటం ఏమంత కష్టం కాదు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అమ్మాయి అపహరణ అంటా డేమిటి, అ కోతివెధవ!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"అదే నా కర్తవ్యం కావటం లేదు!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఆ మధ్యాహ్నం పూటకూళ్ళు ఇంటివాడు వాళ్ళకు భోజనం తెచ్చి, వాళ్ళు ప్రశ్నించిన మీదట గ్రామాధికారి పెళ్ళిడు కూతుర్ని ఎవరో దొంగలు కొలను దగ్గరకు నీటికై పోగా అపహరించుకు పోయారని చెప్పాడు.

"అదీ సంగతి! దానితో ఆ ముసలాల్లిద్దరికీ మతులుపోయినై. తెలిసిందా, ఖడ్గా!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఖడ్గవర్మ తల పూసి పూరుకున్నాడు. అతడికి ఆ పాకలో కూర్చోవటం ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్టుగా వుంది. పద్మపురంలో అంత పెద్ద ప్రమాదం నుంచి బయటపడి, యిక్కడ ఒక చపట గ్రామాధికారి చేత చిక్కటం తల కొట్టివేసినట్టుగా వున్నది.

ఆ పగలు ఎలాగో గడిచింది. తలార్గలో ఒకడు పాక ముందున్న నేరేడుచెట్టుకు అడుకుని కూర్చుని పగలంతా కునికపాట్లు వదులూనే వున్నాడు. వాడి పక్కన తళతళ మెరుస్తూ ఒక ఊట!

"ఇది కుంతల గ్రామంలా వున్నది. ఈ నిద్రముఖం వెధవా మనకు కాపలా? ఛీ, ఛీ, బయలుదేరు, పోదాం!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ వినుగ్గా.

"ఖడ్గా, తొందర పడకు! నలుగురికీ తెలిసేట్టు పారిపోవటం ప్రమాదం. వాళ్ళు

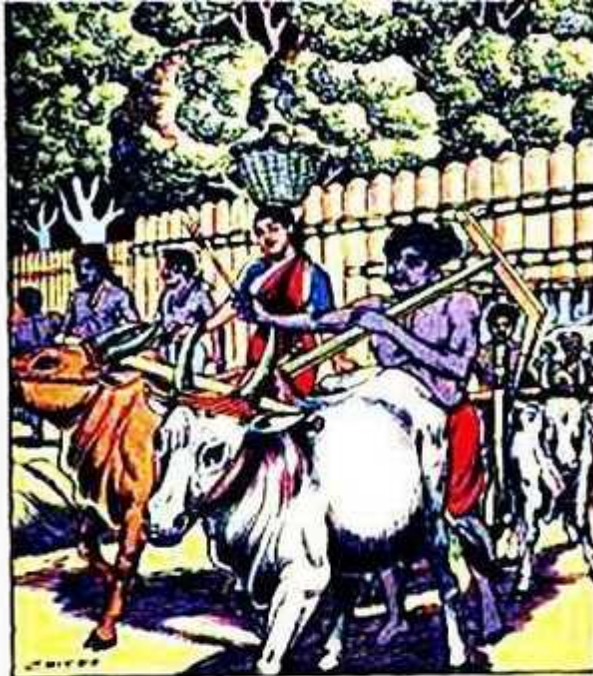

మనమేదో నిజంగా దేవులం అనుకుంటారు. రాత్రికయితే, తెల్లవారి వాళ్ళకు తెలిపేలోపల మనం ఆరణ్యంలో కొన్ని ఆమడల దూరం పోవచ్చు." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

సాయం సమయమై.... సూర్యుడు అస్తమించాడు. క్రమంగా గ్రామాన్ని, చుట్టూ వున్న ఆరణ్యాన్ని చీకట్లు అక్రమించ సాగినై. పగలల్లా ఆరణ్య ప్రాంతాన గల పొలాల్లో పనిపాటులు చేసుకుంటూ కాలం గడిపిన గ్రామస్తులు, పశువులతో, వ్యవసాయ పరికరాలతో తిరిగి గ్రామం చేరుతున్నారు. వాళ్ళకోసం తలారి కంచె ద్వారాన్ని తెరిచాడు.

కొంచెం పొద్దు పోయింతర్వాత పూట కూళ్ళవాడు ఖడ్గ, జీవదత్తులకు భోజనం తెచ్చాడు. మాటల సందర్భంలో వాడు గ్రామంలో బయలుదేరిన పుకార్లను గురించి ఖడ్గ, జీవదత్తులకు చెప్పాడు. ఆ మధ్య ఒకళ్ళిద్దరు గ్రామస్తులు ఆరణ్యంలో కొందరు చైరపుడి భక్తుల్ని చూశారట. వాళ్ళల్లో వాళ్ళిద్దరు వేషం మార్చుకుని గ్రామంలో చైరపుడికి బలి యిచ్చేందుకు పనికి వచ్చే కన్యల ఆచూకీ తీసేందుకు వచ్చారని వాళ్ళు అనుకుంటున్నారట!

ఈ పుకార్ల సంగతి వింటూనే ఖడ్గవర్మ ఆనవ్వాండుకుంటూ, "మేం చైరపుడి భక్తులమా? ఆ పుకారేదో నిజం చేస్తాం!

ఇక్కణ్ణించి వెళ్ళి లోపల గ్రామాధికారిని, ఆతడి సహద్యోగిని తప్పక చైరపుడికి బలి యిస్తాం." అన్నాడు.

"బాబూ, ఆ ముసలాళ్ళను చంపటం ఎందుగ్గాని, మీరిద్దరూ సాధ్యమైనంత త్వరగా యిక్కణ్ణించి వెళ్ళిపొండి. ముఖ్యంగా ఆ గణకు దున్నాడే—వాడు బహు దుష్టుడు. రాజుగారి మెప్పు పొందేందుకు ఎలాంటి నిచకార్యం అయినా చేయగల సమర్థుడు." అన్నాడు పూటకూళ్ళవాడు.

వాడి మంచి తనానికి సంతోషించి జీవదత్తుడు వాడికి ఒక వెడినాటెం యిస్తూ, "ఇక వెళ్ళిరా. నువ్వు మాత్రం ఆ పుకార్లేవి నమ్మకు," అన్నాడు.

పూటకూళ్ళవాడు వెళ్ళిపోయాడు. తలాల్లో రెండవవాడు రాత్రి కావలాకు వచ్చాడు. వాడు కంచె ద్వారాన్ని మూసి లోపలి వైపున బలమైన తాళ్ళతో బంధించాడు. తరవాత పాకలోకి పిసారి తోంగి చూసి, నేరేడుచెట్టు దగ్గరకుపోయి, దాని మొదట్లో దావ పరుచుకుని కూర్చున్నాడు.

పొద్దు గడిచి నడిరేయి సమీపించింది. గ్రామం చుట్టూ రక్షణగా వున్న పెద్ద కంచె అవతల ఆరణ్యమృగాలు విచ్చలవిడిగా తిరుగుతూ రకరకాల ధ్వనులు చేస్తున్నవి. ముఖ్యంగా ఏనుగు కటి కంచె ద్వార ప్రాంతాలతిరుగుతూ మధ్యమధ్య ఘంకారం చేస్తున్నది. అది ఘంకరించి నవ్వుదల్లా

తలారి ఆదిరివదుతూ, కంచెద్వారం దగ్గరకు పోయి, లోపలి వైపున విగించిన కట్టుతాళ్ళు సరిగా వున్నవే లేవే పరీక్షించి చూసుకుంటున్నాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులకు గ్రామాధికారి నిర్బంధం నుంచి బయటపడడానికి అది మంచి అదనుగా తోచింది. వాళ్ళిద్దరూ పాకనుంచి బయటికి వచ్చి సరాసరి చెట్టు కింద కూర్చుని వున్న తలారి దగ్గరకు పోయారు. తలారి వాళ్ళకేసి చూసి చిరునవ్వు నవ్వాడు. ఈ ఇద్దరి నుంచి తనకేమైనా ప్రమాదం వస్తుందేమో అన్న భయం వాడిలో ఏ మాత్రం వున్నట్టు లేదు.

ఖడ్గవర్మ కత్తి దూకాడు. అది చూసి తలారి ఏమో అనబోయేంతలో జీవదత్తుడు చిన్న గొంతుతో, "నే నడిగేదానికి పెద్దగా ఆరపకుండా మెల్లిగా జవాబులు చెప్పి, నీకేం ప్రాణభయం వుండదు. అరిచి గోల చెళావే దావు తప్పుదు." అన్నాడు.

తలారికి ఆ మాటల్లో ప్రాణభయం కలిగింది. అతడు వణికిపోతూ సంగిగా, "నన్ను చంపకండి! మిమ్మల్ని చిక్కుల్లో పెట్టిన వాడు గ్రామాధికారి. నేను అయిన నొకర్నూ. చెయ్యమన్న వనల్లా చేయాలి." అన్నాడు.

"ఆ సంగతి మాకు తెలుసు. మాకు ఆశ్చర్యంగా వున్న సంగతేమంటే— మా ఇద్దరి పారిపోకుండా కావలా

కాసేందుకు నిన్ను ఒక్కణ్ణి పెట్టారెందుకా అని." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అదా అనుమానం! ప్రాణాలమీద ఆశ పున్న వాళ్ళవరూ, రాత్రివేళ గ్రామకంచె దాటి పోరు. గ్రామం చుట్టూ పున్న అరణ్యంలో క్యూరమ్మగాలు తెల్లారేవరకూ కారడుకూంటుంది!" అన్నాడు తలారి.

"అలాగా! మాకు ప్రాణాలమీద ఆశ కాదు. సాధ్యమైతే సూరేళ్ళు బతకాలని కూడా పున్నది. మేం యీ నిర్బంధం నుంచి పారిపోవాలిదాం. కంచె ద్వారాన్ని తెరు. కంచె మీదగా ఎక్కి పోవచ్చుగాని, గ్రామంలో ఎవరి కంటనైనా పడే ప్రమాదం పున్నది," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"కంచె అవతలి నింహలూ, పులులూ, కోడెళ్ళూ తిరుగుకూంటాయి, బాబూ! ఒక ఏనుక్కుడా ఎలా పీంకరిస్తూ కంచె పక్కన తారట్లాడుతున్నదో విసబడటం లేదా?" అన్నాడు తలారి.

"వాటి సంగతి మేం చూసుకుంటాం. అట్టి వాగకుండా ముందు సుప్త కంచె ద్వారం తెరుపు!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ చాలా కోపంగా.

"అలాగే తెరుస్తాను. రాత్రివేళ అరణ్యం లోకి పోవటం ఎంత ప్రమాదమో చెప్పినా మీకు సమ్మతం కలగటం లేదు," అంటూ తలారి కంచె ద్వారం కేసి బయలుదేరాడు.

చందమామ

ఖడ్గవర్మ, జీవదత్తుడూ అతడి వెనకగా నడిచారు.

తలారి ద్వారం దాకా పోయి, దాన్ని కట్టిపున్న కాళ్ళను విప్పబోయినవాడల్లా అగి, "బాబూ! ఇది నా ప్రాణం మీదికి తెస్తుంది. మీరు పారిపోయేందుకు నేను సహాయ పడ్డా సని గ్రామాధికారి నన్ను కొరతవేయించు కాదు. ఒక పని చెయ్యండి. ఈ తలగుడ్డతో నా చేతులూ, కాళ్ళూకట్టి, మీ కత్తితో యీ కాళ్ళను నీకి పారిపొంది. అప్పుడు నామీద ఎవరికి అనుమానం రాదు," అన్నాడు బతి మాలుతున్నట్టు.

తలారి మాటలు జీవదత్తుడికి నచ్చినై. అతడు చెప్పింది నిజం. నిర్దోషిని ఎందుకు

చిక్కులపాలు చేయాలి? ఖడ్గవర్మ కూడా యిందుకు సరే నన్నాడు. వెంటనే వాల్లిద్దరూ తలారిని చెట్టు దగ్గరకు తీసుకుపోయి, వాడి తలగుద్ద చించి కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, నోటి మీదుగా ఒక గుద్ద ముక్కను పోసిచ్చి, తల వెనక దాన్ని ముడివేయబోయారు.

అప్పటివరకూ మౌనంగా పూరుకున్న తలారి, హఠాత్తుగా ఏదో ఆలోచన వచ్చిన వాడిలా, "దాబూ, అగండి. నా కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, నన్నీ చెట్టు కింద వదిలి పోయారో, మీరు తెరిచిన కంచె ద్వారం నుంచి ఏ క్యూరమ్మగమో లోపలికి వచ్చి నన్ను తినేస్తుంది. దయవుంచి, నన్ను, యీ చెట్టు కొమ్మల్లో పెట్టిపొంది." అన్నాడు ఏడ్చు గొంతుతో.

"ఈ అనుమానం మాకు రాలేదు సుమా! అన్యాయంగా ఏ అడవిబంతువుకో అహారం అయిపోయి వుండేవాడివి!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఆ తరవాత గబగబా ఖడ్గ, జీవదత్తులు తలారి కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి, అతణ్ణి

అక్కడ వున్న దాపలో చుట్టి, చెట్టు కొమ్మల్లో పెట్టారు. తలారి తన నోటికి అడ్డంగా గుద్ద చిగునుకునే ముందు, "దాబూ, బాగర్త! ఆ ఎనుగేదో పగబట్టి నట్టు కంచె ద్వారం దాపుల్నీ తిరుగు తున్నది!" అన్నాడు.

ఖడ్గవర్మ నవ్వుతూ, "కంచెనేకాక, దాని ద్వారాన్ని కూడా పసికట్టి తిరుగుతున్న దంటే, అది మామూలు ఎనుగైవుండదు— ఎనుగు రూపం దాల్చిన ఏ మాంత్రికుడో అయిందారి! సరే, దాని సంగతేదో మేం తెలుస్తాలే," అన్నాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు నిశ్శబ్దంగా కంచెద్వారం కేసి నడిచారు. తలారి చెప్పినదాంట్లో అతిశయోక్తి ఏమీలేదని యిద్దరికీ అర్థమైంది. ఎనుగకట్టి కంచె అవతల చెట్ల కింద నిలబడి ఘంకరాలు చేస్తున్నది. బహుశా, దాని ఎల్లినేదో గ్రామస్తులు ఆరణ్యంలో పట్టుకుని గ్రామానికి తెచ్చివుంటారని ఖడ్గ జీవదత్తులు అనుకున్నారు.

—(ఇంకా వుంది)

6

[గ్రామాధికారి కుమార్తెను అడవిలో ఎవరో అపహరించుకుపోయాడు. వాళ్ళు బళ్ల జీవదత్తులై వుంటారని అయిన వాళ్ళను ఒక పాకలో విచ్చించిందాడు. దానివేళ తమకు కావరా వున్న తలాదిని తయిపెద్ద వాళ్ళు పారిపో యుందుకు కంచెద్వారాం దగ్గరకు వెళ్ళారు. కంచె అవకలి అపరివినుగు ఒకటి మింకరిస్తూ వాళ్ళ కంటబరింది. తరవాత—]

బిడ్డవర్క తల్లికే కంచె ద్వారాన్ని బరించింది వున్న వాళ్ళను గబగబా నరకసాగాడు. ఆ నమయంలో పాక నైపు మంచి ఒక నల్లని అకారం ముందుకొచ్చి. "ఎవరక్కడ? తలాది ఓటన్నా! బైడిలు పారిపోతున్నా రులా వుంది. నువ్వెక్కడ చచ్చావ?" అంటూ పెద్దశక పెట్టింది.

ఆ గంతు గలుకుదిది! బళ్ల జీవదత్తులు ద్వారంతాళ్ళు తెగిపోగానె. దాన్ని వట్టుకుని

బరింగా వెనక్కులాగి బయిదికి పోబో యాడు. ఇంతలో గలుకుదు వేరుగర్లు కుంటూ నస్తూ, "అగంది! పారిపోజాకారో. మిమ్మల్ని చిత్రవత చేయిస్తాను!" అంటూ అరిచాడు.

బయిగా అకది శకలు అప్పటికే బాగా రెచ్చిపోయి వున్న ఎనుగుమ మరంత రెచ్చ కొట్టి వుంటాయి. అది ముందుకాళ్ళతో నెలను ఓపారి గట్టిగా దువ్వె. తందం ఎత్తి.

'చందమామ'

భయంకరంగా మింకరిస్తూ, నగం తెరిచి వున్న కంచె ద్వారం కని చూకుడుగా వచ్చింది. ఇద్ద జీవదత్తులు ఒక్క అరు టున కంచె మీదికి ఎగిరి కూర్చున్నారు. వాళ్ళను పట్టుకొవాలన్న కోవంలో వెనకా ముందులు చూసుకోకుండా, శేకలు పెరుతూ నేరంగా పరిగెత్తుకొస్తున్న గణ కుడు, సరిగ్గా కంచె ద్వారం దగ్గర దాచికి ఎదురయ్యాడు.

ఆ పరిస్థితుల్లో జరగబోయ్యే హారం తూనాంచుకుని జీవదత్తుడు తల వక్కకు తివ్వుకున్నాడు. ఇద్దవర్క మాత్రం పెద్దగా చచ్చుట్లు చరిచి, " ఏ రెపతో గ్రామగణకుడి రూపంలో వున్న టీమురై వుందారి! అదవి

విసుగుతోనే మల్లయుద్ధం చేయబోతున్నాడు!" అన్నాడు.

అంతలో గణకుడు ఒక్క చావుశేక పెట్టాడు. కంచెద్వారం దాటగానే, రసమ శవ్వెస్తున్నట్టు మీదికొస్తున్న గణకుణ్ణి విసుగు తొందంతో పట్టుకుని పైకెత్తి విసిరి వెనంది. గణకుడు కిచుమని అరుస్తూ, పొయి తలారి వున్న చెట్టుకొమ్మల మీద పడ్డాడు. అద్భుతపకాన అతడి శేమి అపాయ కరమైన బెబ్బలు తగలలేదు.

ప్రాణభయంపోయి, కాస్త వూపిరి పీల్చు కునే పిలు చిక్కగానే గణకుడు చెట్టు కొమ్మల మీద వూగుతూ, " వీరభద్ర రామ భద్రులు పారిపోతున్నారు! అదవి విసుగు గ్రామంలో జొరబడింది!" అంటూ శేకలు చేయసాగాడు.

పూరిపాక మిదనది చింసరపందర చేస్తూ విసుగు పెట్టే పంకారాలూ, చెట్టు మీది నుంచి గణకుడు వేసే శేకల్లో, ఆ చుట్టు పక్కల ఇళ్ళ వాళ్ళంతా మేల్కొని, చప్పున దిచిలెలు వెలిగించుకుని, ఈటెలూ, కత్తులూ, కర్రలూ తీసుకుని ఇళ్ళల్లో నుంచి బయటికి వచ్చారు.

" పారిపోతున్న రాబడ్రోహుర్ని ముందు పట్టుకోండి! తరవాత విసుగు నంగతి చూడొచ్చు." అంటూ మరంత పెద్దగా అరవసాగాడు గణకుడు. గ్రామస్తులు చిన్న

చిన్న ముత్యముగా చిలి, కొందరు ఏనుగు
కేసి, మరికొందరు బాగా తెరిచి ఉన్న కంచె
ద్వారం కేసి రాసాగాడు.

అప్పటివరకూ ఈ గుర్రా అంతా చూస్తూ
చిన్నచిన్న ఉల్ల వేవడత్తుచు, ఇక కంచె
మీద ఉండటం కేమం కావనిపించింది.
ఇద్దరూ కంచె మీది నుంచి అవతరినైపుకు
దూకేళారు. ఆ మరుక్షణం దాపుండున్న
చోదల్లో నుంచి పెద్దపురి ఒకరి గర్జన
గొంగురించింది.

" ఛి ఛి! ఏమి గ్రామం! ఏ మరణం!
అంతా పులులూ, ఏనుగులమయంగా
వుంది!" అన్నాడు ఉల్లవర్మ విసుక్కుంటూ.

" అలా వుండటంవల్లనే మనం రాజ
దటులకూ, యీ గ్రామస్తులకూ దొర
క్కుందా పారిపోగలుగుతున్నాం. లేకపోతే
వాళ్ళు మనను చెట్టాపుట్టా తిప్పి, లేళ్ళనూ,
కుంతేళ్ళనూ వెబాదిపట్టు వెబాదేవాళ్ళు!"
అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఇద్దరూ యిలా మాట్లాడుకునేంతలో
చావలదాటున వుండి గొంగురిస్తున్న పురి
దవ్వన బయటికి వచ్చింది. ఇక ఏ క్షణ
స్పృహనా అది తను మీదికి దూకుతుందని
గ్రహించిన ఉల్లవర్మ, దవ్వన దాని వెనుక్కు
పోయి, " జీవా! దిన్ని చంపటమా? కంచె
ద్వారం నుంచి గ్రామంలోకి తరచుటమా?"
అని అడిగాడు.

చందమామ

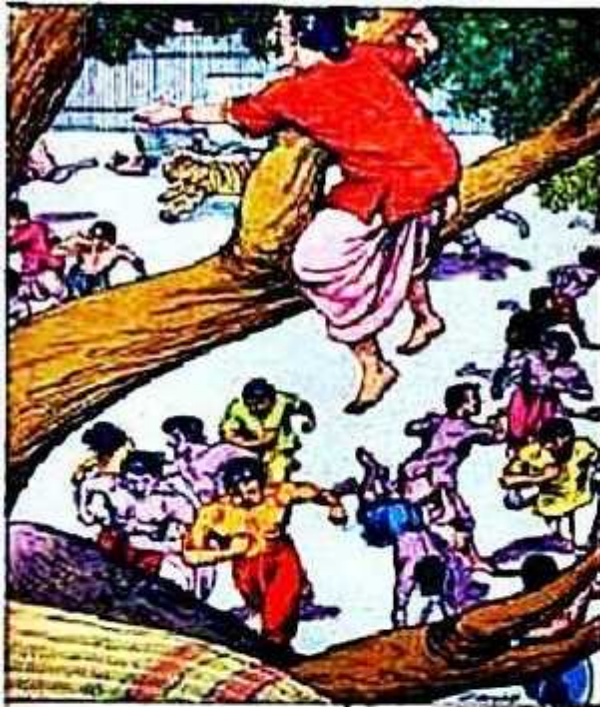

" అంతా ఏ యిష్టం!" అన్నాడు జీవ
దత్తుడు నవ్వుతూ.

అతనికి గ్రామంలో అదవి ఏనుగు
చేస్తున్న భీరత్వం, గణకుడూ, గ్రామస్తులూ
పెట్టి కేకలూ విసవస్తున్నాయి. బాగా తెరిచి
ఉన్న కంచె ద్వారం కేసి ఒక్కడూ రావటం
లేదు. అందరూ ఏనుగును చుట్టుముట్టి
చంపే ప్రయత్నంలో ఉన్నారు.

పురి పెద్దగా గొంగురిస్తూ తన కేసి తం
తిప్పబోయేంతలో ఉల్లవర్మ దాని నడుం
మీద కత్తితో చిన్నగా పొడిచాడు. ఆ పొటుకు
కదిరం చురుక్కుమని, పురి అతని మీదికి
లంఘించబోయింది. అంతలో జీవదత్తుడు
దాని గవడ మీద, దంచాన్ని అనించి,

బలంగా ముందుకు తోళాడు. కత్తి దండం చెట్టులకు పులి బిడిరిపోయి, ఎదురుగా తెరిచి వున్న కంచె ద్వారం కుంచా గ్రామం లోకి పరిగెత్తింది.

ఇక అప్పుడు గ్రామంలో రేగిన గల్లంతు అంతా యింతా కాదు. ఏనుగు రాబిన తట్టుకోలేక చిందరవందరవుతున్న గ్రామ మ్మలు. గోండ్రిస్తూ కంచె ద్వారం బాటి లోప లికి వచ్చిన పులిని చూసి, చెల్లాచెదురుగా పారిపోసాగాడు. కిందికి దిగటానికి భయ పడి, అంతా చెట్టుకొమ్మల్లోనే వున్న గణ కుడు మరింత పెద్ద గొంతుతో, "మనకు దొరికి పారిపోయిన ఆ ఇద్దరూ, మాంత్రి కులు! ఏనుగుల్ని, పులుల్ని గ్రామం మీదికి

పంపకం చేస్తున్నారు. వాళ్ళు సింహాలనూ, తేదెళ్ళనూ కూడా గ్రామంలోకి తోలక ముందే, కంచె ద్వారాన్ని మూయండి!" అంటూ అరవసాగాడు.

ఆ అరుపులు విని ఇద్దరీవదత్తులు పాట్లు చెక్కిలయేలా వచ్చుకున్నారు. ఇద్ద రర్న కత్తి పైకిత్తి చెట్టు మీద వున్న గణ కుట్ట చూపుతూ, "ఆ సిరికివెధవ. అక్క రుంది అంతగా గొంతునించుకోకపోతే, కిందికి దిగి గ్రామస్తులకు నష్టం వర కూడదా? నా దగ్గర కత్తితోపాటు, పిల్లం బులు కూడా వున్నట్టయితే, ఆ ముసలి ముచ్చు తలను బాటికాయలా ఒక్క బాణం దెబ్బకు కింద పడకోట్టివాణ్ణి!" అన్నాడు.

"పిల్లంబులు సంపాదించేటం నింత పని! అరణ్యంలో వాటి అపసరం మనకు తప్పక కలుగుతుంది. ఆ ముసలి గణకుడి తల మాట కర్వారమాడ్టాం. ముందు ఘనం యిక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోవటం మంచిది!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఇద్దరూ అక్కణ్ణించి కదిలి గుడ్డి వెన్నెం కాంతిలో జాగ్రత్తగా దారి చూసుకుంటూ అరణ్యం కేసి బయలుదేరారు. దారిలో వాళ్ళకు రకరకాల క్రూరమృగాలు కని పించినై, కాని, నిర్భయంగా ముందుకు పోతున్న వాళ్ళిద్దరీ అవి ఒక్కసారి తేరి పోకటాని, దారి తొలిగిపోసాగినై.

సూర్యోదయానికి ఒక వాము ముందుగా వాళ్ళు చాలా దూరం నడిచి, దట్టమైన ఒక అరణ్యప్రాంతాన్ని చేరారు. ఆ ప్రదేశ మంతా మహావృక్షాలతోనూ, చిన్న పెద్ద కొండలతోనూ దయంకరంగా వున్నది.

"ఐదా, మనం గ్రామం మంచి రెండు మూడవరకు దూరం వచ్చినట్టున్నది. సూర్యోదయానికి మరెంతో కాలం లేదు. ఈ పెద్ద చెట్టు కొమ్మల్లో కొంచెం సెపు పిడుకుని విశ్రాంతి తీసుకుందామా?" అన్నారు జీవదత్తుడు.

ఇద్దరూ అందుకు సరే న్నారు. ఇద్దరూ ఒక చెట్టు పైకిక్కి దాని కొమ్మల మధ్య అనుకు కూర్చున్నారు. రాత్రంతా నిద్ర లేకపోవటం వల్లా, అరణ్యంలో చాలా దూరం

నడవటం వల్లా యిద్దరూ బాగా తనిసిపోయి వున్నారు. ఆ కారణంచేత వాళ్ళకు వెంటనే కునుకు వచ్చింది.

కాలం గడిచింది. ఎవరో గొడవగా మాట్లాడుకుంటున్న ధ్వని చెవులవడి, పాతాల్లుగా జీవదత్తుడు కళ్ళు తెరిచాడు. ఆ వెంటనే ఇద్దరూ కూడా నిద్ర మేల్కొని, జీవదత్తుడి కేసి చూశాడు. జీవదత్తుడు అతడికి మాట్లాడవద్దని సాఫటి చేసి, మాటలధ్వని వస్తున్న వైపుకు తల తిప్పి చూశాడు.

ఇద్ద జీవదత్తులు వున్న చెట్టుకు రాయి వెలు దూరంలో గుంపుగా వున్న చెట్ల మధ్య జాళిస్తలంలో కొందరు మనుషులు కిరులాడుకుంటున్నారు. వాళ్ళు వయసును బట్టి చిన్న పెద్ద గజ్జాలతో, ముఖాన విరూలి,

కుంకుమలతో. చేతుల్లో త్రిశూలాలతో —
 చూడ భయంకరంగా వున్నారు. వాళ్ళందరి
 మెడల్లోనూ రుద్రాక్ష మాలలున్నాయి.
 ఒకడు మాత్రం తల మీద కూడా రుద్రా
 క్షలు దిగించాడు. వాడిది అందరి కన్న
 మవి కాస్త పొడవు గడ్డం. వారు త్రిశూలం
 ఎత్తి, తన కన్న కాస్త పొట్టిగడ్డం వాణ్ణికట్టి
 భయపెడుతూ అడుస్తున్నారు. కొందరు
 వాళ్ళ పక్కన చేరి పర్ల జాస్తున్నారు.
 దూరాన వుండటంవల్ల, బద్ధ జీవదత్తులకు
 వచ్చిందని తప్ప. వాళ్ళ మాటలు స్పష్టంగా
 వినిపించటం లేదు.

ఆ కాల్లాడుకుంటున్న వాళ్ళు ధైరవ
 భక్తులు. ఆ ముఠాకు నాయకులైన గణ

లింగేశ్వరుడిది. అతని ప్రధాన శిష్యులైన
 శ్వేతధైరవుడికి కొత్తవల స్థాపించవలసి
 వున్న ధైరవాలయాన్ని గురించి అభిప్రాయ
 ద్వేషం కలిగింది.

ఈ ధైరవులు అయిదారు నెలల క్రితం
 పరకూ వింశ్యపర్వత ప్రాంతాల్లో వున్న ఒక
 పురాతన ధైరవాలయాన్ని ఆక్రమించుకుని
 వుంటుండేవాళ్ళు. ఆ అలయానికి ఒక
 ముసలి పూజారిణి — ధైరవి వుండేది.
 ఆ మధ్య వాళ్ళు ఒక పర్వదినంనాడు ధైర
 వుడి బలి కొసం తెచ్చిన ఒక బాలుణ్ణి బలి
 పెట్టడానికి అమె నిరాకరించింది. అదే
 రాత్రి, ఆ ప్రాంతాన పెద్ద కుపాసు ప్రారం
 భమై, ధైరవాలయం మీద విరుగకది పడి,
 అలయం శిథిలమైపోయింది.

ఈ నైవేరిత్యానికి కారణం ముసలిధైరవి
 బాలుణ్ణి బలి చేయ నిరాకరించటమే అని
 గణలింగేశ్వరుడు తన ముఠావాళ్ళందరికి
 చెప్పి, అమెను ధైరవుడికి బలి చేయాలని
 కుట్రపెన్నాడు. అది తెలిసిన శ్వేతధైరవుడు,
 అమెను రహస్యంగా ఒక కొండగుహలో
 దాచి, గురువుతో అమె ఎదో పొందామని
 దాని చెప్పాడు.

గణలింగేశ్వరుడు ముసలిధైరవి కని
 పించకుండా పోవటంలో ఏదో మోసంవుందని
 అనుమానించినా, అధారాలు లేనందున
 ప్రధాన శిష్యుణ్ణి శిక్షించలేకపోయాడు.

కాని, ఆ తరువాత అందరూ కొత్త భైరవిగా మనికొచ్చే కన్య కొపం వెతుకుతూ, పర్వత ప్రాంతాలు పదిలి గ్రామసమీప శివ బయలు చేరినప్పుడు—శివ్యుడి మీద ఒక కన్ను పని పుండారు.

శ్వేతభైరవుడికి నరబలులంటే అసహ్యం. కాని, ఆ పద్ధతిని మార్పించాలంటే సూటిగా భైరవభక్తులందరికీ ఆ మాట చెప్పటం దాపు కోరి తెచ్చుకున్నట్లవుతుంది. ఆ కారణంగా అతడు ముందు తమ ప్రధాన గురువైన గణలింగేశ్వరుణ్ణి వదలి నుంచి తొంగి చిందుకు రహస్య వ్రతాత్మలు ప్రారంభించారు.

తన ప్రధాన శివ్యుడు ముతాలో దిన్న ముతా మరకదాన్ని తయారుచేస్తున్నాడని గణలింగేశ్వరుడు, తనకు మరింత విశ్వాస పాత్రులైన భైరవభక్తుల ద్వారా తెలుసు కున్నాడు. అందుకు అవసరం అయిన సొక్కుం పోగు చేయటమేగాక, తాము ఒక గ్రామప్రాంతంలోని కొలను దగ్గర నుంచి అవహరించుకువచ్చిన ఒక కన్యకు, రాత్రి వేళ పారిపోయేందుకు సహాయపడ బాకా దని కూడా అతడు నేరం ఆరోపించాడు.

శ్వేతభైరవుడు గురువుగారి అరోపణల్లో నిజం లేదన్నాడు. దానితో గణలింగేశ్వరుడు రెచ్చిపోయి అతణ్ణి త్రికూలంతో పాదపీటానికి సిద్ధపడ్డాడు. శివ్యులు కొందరు అతణ్ణి

చందమామ

చరించి, విచారణలు తెలుసుకునేందుకు కాము అవహరించుకు వచ్చిన కన్యనే ప్రశ్నిస్తామన్నారు.

గణలింగేశ్వరుడు గట్టిగా చప్పుట్లు కొట్టాడు. ఆ వెంటనే త్రికూలం ధరించిన ఒక యువభైరవుడు చెట్లదాటు నుంచి వచ్చాడు. వాడికి గణలింగేశ్వరుడు కన్యను తమ ముందుకు తీసుకురమ్మని అజ్ఞా యిచ్చారు. వాడు తిరిగిపోయి వరహరూప దిహితేత్య వయసు గలి ఒక పిల్లను గురువు దగ్గరకు తీసుకువచ్చారు.

గణలింగేశ్వరుడు అమెతో, “రాత్రి సుప్త పారిపోవాలని చూశావు గదా? అందుకు శ్వేతభైరవుడు నీకు సహాయం చేస్తానవ

లేదా? అబద్ధం అరకుండా నిజం చెప్పి.
లేకపోతే మహాచైరవుడు నీ వెత్తి అయి
ప్తారు." అన్నాడు.

ఆ పిల్ల కాను పారిపోబాసిన మాట నిజ
మేననీ, కాని అందుకు ప్రాత్యహించిన
వాళ్ళుగానీ, పహాయ పడతామన్నవాళ్ళుగానీ
ఎవరూలేరని చెప్పింది. ఆ జవాబు ఒక్క
గణనింగేక్కరుణ్ణి తప్ప చైరవుల ముఠాలో
దాలామందిని సంతృప్తిపరిచింది.

గణనింగేక్కరుడు ఆ అమ్మాయిని అప
తలకు తీసుకుపోమ్మని యువచైరవుడితో
చెప్పి. శ్వేతచైరవుడి తన గుడ్లగుముతూ,
అతడు నడుముకు జంబెంలా వేసుకున్న
దుద్రాక్షల తాడును, గట్టగా పట్టుకుని.
"వా తర్వాత సువ్య యీ చైరపదక్షులకు
గురువయ్యే అవకాశం ఏమీ లేదు. సువ్య
ప్రేహని నిన్నిప్పుడే కాస్త్రోక్తంగా చైరవు
డికి బలి యివ్వగలను. కాని—నీవంట
యింకా విశ్వాసం పున్నవాళ్ళు తక్కువ్లో
కొందరున్నారు గనక, ప్రస్తుతానికి నిన్ను
ప్రాచారిత పదులుకున్నాను." అన్నాడు.

శ్వేతచైరవుడు నివృణు చెంగి కళ్ళతో
గురువు ముఖం తన చూస్తూ, త్రికూలాన్ని
అతడి గుండెల్లో గుచ్చేందుకు ఎత్త
బోయాడు. కాని, అతడి మిత్రుడొకడు, అవని
తగదన్న మాతనగా అతడి భుజం మీద
చేయివేసి సముదాయించాడు.

ఈ దీడులాటంతా చెట్టు మీద వున్న ఖడ్గ
జీవదక్షులకు కనబడుతూనే వున్నది. కాని
చైరవుల సంభాషణ మాత్రం వాళ్ళకు విని
బడలేదు. ఒక పిల్లను చెట్లచాటు నుంచి
చైరవు దొకడు గుంపు దగ్గరికి తేవటం
చూస్తూనే, ఆ పిల్ల తమను బంధీలను చేమిన
గ్రామాధికారి కూతురై వుంటుందని వాళ్ళు
పూహించారు.

"ఖడ్గా! ఆ పిల్లను ఎలాగైనా మనం
యీ సరబరిగాళ్ళ నుంచి కాపాడాలి!"
అన్నారు జీవదక్షుడు.

"తప్పకుండా! ఆ అవసరంలో విలైతే
యీ చైరవుల్లో కొందరి చినబివతలకూ,
పురితేడెలుమాతలకూ ప్రసాదంగా ఇద్దాలి!"
అన్నారు ఖడ్గవర్య. —(ఇంకా వుంది)

కామింద్రులు

7

[ఖడ్గ జీవదత్తులు గ్రామాధికారి విస్మయం సుంచి బయటపడి అరణ్యంలోకి వెళ్ళారు. వాళ్ళ కొక చోట భైరవదత్తుల ముతా తలవేపడింది. వాళ్ళ నాయకుడు ఒక కన్యను ఆపహరించుకు వచ్చాడు. అకదూ, అతని ప్రదాన కిమ్మడూ త్రిశూలాలతో పాటుచుకో దోయారు. ఖడ్గ జీవదత్తులు చెట్టు మీద వుండి యిదంతా చూడసాగారు. తరవాత—]

భైరవదత్తుల్లో కొందరు నిప్పేరాజుని వంట పనుల్లో దిగారు. ఆ విచ్ఛాట్టు మాస్తూనే జీవదత్తుడు, “ఖడ్గా! ఏళ్ళప్పట్లో యిక్కణ్ణించి కదిలేలాలేరు. మనం యీ దాపుల నేలైనా కొల నుంటే అక్కడికిపోయి హాయిగా స్నానం చేసి, అడవి ఫలాలు సంపాదించాం,” అన్నాడు.

ఆ తరవాత వాళ్ళిద్దరూ నిశ్శబ్దంగా చెట్టు మీది నుంచి దిగి నీటి కోసం వెళు

కుతూ బయలుదేరారు. కొద్ది దూరంలోనే వాళ్ళకు సెలయేలొకటి కనిపించింది. అక్కడ శాలకృత్యాలు తీర్చుకుని, ఆ ప్రాంతాల వున్న చెట్లవళ్ళు కోనుకు తిని, తిరిగి రాత్రి తాము గదివిన చెట్టు దగ్గి రకు వచ్చారు.

ఆ సరికి భైరవుల ముతా కూడా తోచ నాలు ముగించి, ప్రయాణానికి సిద్ధమవు తున్నారు. వాళ్ళు బయలుదేరిపోతున్నది,

‘చందమామ’

ముతా ఒకచోట చిన్నచిన్న దేరాలు వెను
కుని, వంట పూర్తవగానే భోజనాలు చేసి
నిద్రకు ఉపక్రమించారు. వాళ్ళున్నచోటుకు
సమీపంలో వున్న ఒక చెట్టు మీద కూర్చుని
ఖడ్గ జీవదత్తులు తగిన సమయం కొనం
నిర్దిష్టమన్నారు.

దాగా పొద్దుపోయింతర్వాత ఖైరపుల
గురువు తన దేరా నుంచి బయటికి వచ్చి,
మరొక దేరా వద్ద కావలా వున్న వాళ్ళొకణ్ణి
చిరిచి, మాట్లాడుతూ ఖడ్గ జీవదత్తులు వున్న
చెట్టు కిందికి వచ్చాడు.

గవ్వదు ఖడ్గ జీవదత్తులకు, గణలీంగ
శ్వరుడు తన అనుచరుడికి చెప్పతున్న
దేమిటా స్పష్టంగా చిసబడసాగింది.
"అ కానున్న ఖైరవీరస్య నిద్రిస్తున్న దేరా,
అ రుకుమాను కింద వున్నదే గదా! దాని
వెనక వున్న గుఱురుపాదల్లో పులి ఒకటి
తిరుగురుండటం చూశాను. బహుశా అది
కన్యను ఎత్తుకుపోయేందుకు దేచాలోకి జొర
పడవచ్చు. మీరు మాత్రం లగ్నంకోకండి.
కన్యాఖైరవి ఖైర్యస్థయిర్యాలు ఏపాలిపో పరి
క్షిప్తాం!" అన్నాడు.

తరవాత వాళ్ళిద్దరూ అక్కణ్ణించి వెళ్ళి
పోయారు. ఆప్వదు జీవదత్తుడు చిన్న
గంతుడే, "ఎన్నావా, ఖడ్గా! ఈ ఖైరపుల
గురువు ఆ పిల్లను పురికి మేతగా వెయ్య
లని చూస్తున్నాడు, ఎంత శ్రమపడి అపహ

పద్మపురరాయి సరిహద్దుల అవతల వున్న
కొండల కేసి అని గ్రహిస్తూనే, ఖడ్గ జీవ
దత్తులకు చాలా ఆనందం కలిగింది. వాళ్ళు
కూడా సాధ్యమైనంత వేగంగా ఆ రాయి
సరిహద్దులు దాటి పోవాలనుకుంటున్నారు.

ఆ పగలల్లా ఖైరపులకు కొంచెం వెన
కగా, వాళ్ళను అనుసరించి ఖడ్గ జీవదత్తులు
అరణ్యంలో ప్రయాణం చేశారు. అంత
పెద్ద ముతాను పగటివేళ ఎదుర్కుని,
వాళ్ళు అపహరించుకు వచ్చిన పిల్లను విడి
పించటం ప్రమాదకరమని వాళ్ళిద్దరూ
తిర్యానించుకున్నారు.

సూర్యాస్తమయమై క్రమంగా అరణ్య
మంతా చీకటి కమ్ముకున్నది. ఖైరపుల

రించుకు పచ్చాడు గదా! కారణం సరిగా అర్థం కావటం లేదు," అన్నాడు.

"కారణం అర్థం చేసుకునేందుకు మనం ప్రయత్నించే లోపల ఆ పిల్ల పులి కడుపులో వుంటుంది! అదంతా తరవాత అలోచిద్దాం. సువ్విక్కడే వుండు!" అంటూ ఖడ్గవర్మ చెట్టుకొమ్మల్ని పట్టుకుని పూగుతూ, ఆ పిల్ల దేరా వున్న చెట్టు దగ్గరకు పోయాడు.

భైరవుల గురువు అన్నట్టుగానే పులి ఒకటి, ఆ దేరా పక్కనున్న గుమరుపాదల్లో అటాయిటూ తిరుగుతూ, మధ్యమధ్య అగి దేరా నెని చూస్తున్నది.

"ఓహో, పరిస్థితి చాలా ప్రమాద కరంగా తయారయేట్టుండే!" అనుకున్నాడు, ఖడ్గవర్మ. అతడికి ముందు పులి మీద పడి దాన్ని చంపాలని వున్నది. కాని, ఆ సమయంలో రేగే అలజడికి భైరవులంతా మేలుకోవచ్చు! అలాకాక వాళ్ళు పట్టుకుని తెచ్చిన పిల్లను దేరాలోంచి బయటికి తీసుకు వచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తే, ఒక వైపు నుంచి పులి, రెండవ వైపు నుంచి కావలావాడూ తమ మీదికి రావచ్చు!

ఖడ్గవర్మ యిలా ఆలోచిస్తూ, కావలా వాడేమి చేస్తున్నాడో చూద్దామని చెట్టుచాటు నుంచి బయటికివచ్చి, సక్కుతూ పిల్ల పున్న దేరా పక్కకు పోయాడు. తమ గురువు

సలహా వింటూనే భైరవకావలావాడు, మరొక చెట్టు కింద వున్న దేరా దగ్గరకుపోయి, దాని ముందు విందుపుల్లలతో నెగడు తయారు చేయసాగాడు. భైరవీకన్య ఏమయిపోయినా, తనను పులి ఎత్తుకుపోకుండా వాడు ముందు బాగ్రత్రపడుతున్నాడన్న మాట!

కావలావాడి దరహా ఖడ్గవర్మ చేయ దలుచుకున్నదానికి చాలా అనుకూలంగా కనిపించింది. ఇప్పుడతడికి కావలావాడి కంటిబుడతాడేమో అన్న భయంలేదు. అతడు భైరవీకన్య పున్న దేరాలోకి వెనక వైపు నుంచి నిశ్శబ్దంగా ప్రవేశించాడు. పిలుగుచర్మం మీద విచారంగా కూర్చుని వున్న భైరవీకన్య అతణ్ణి చూస్తూనే భయంతో

కంపించి పోయింది. కాని అరిచెందుకు ప్రయత్నించలేదు.

ఖడ్గవర్మ అమెను సమీపించి చిన్న గొంతుతో, "అమ్మాయి, నువ్వెవరో నాకు తెలుసు. మీ నాయన గ్రామాధికారిగా వున్న గ్రామం నుంచే వస్తున్నాను. నిన్ను ధైరవులు కొలను దగ్గర నుంచి ఆపహరించుకు వచ్చారుగదా?" అని అడిగాడు.

"అవును!" అంటూ ధైరవీకస్య తల వూపి, "మిమ్మల్నిపక్కడూ మా గ్రామంలో చూడలేడే!" అన్నది.

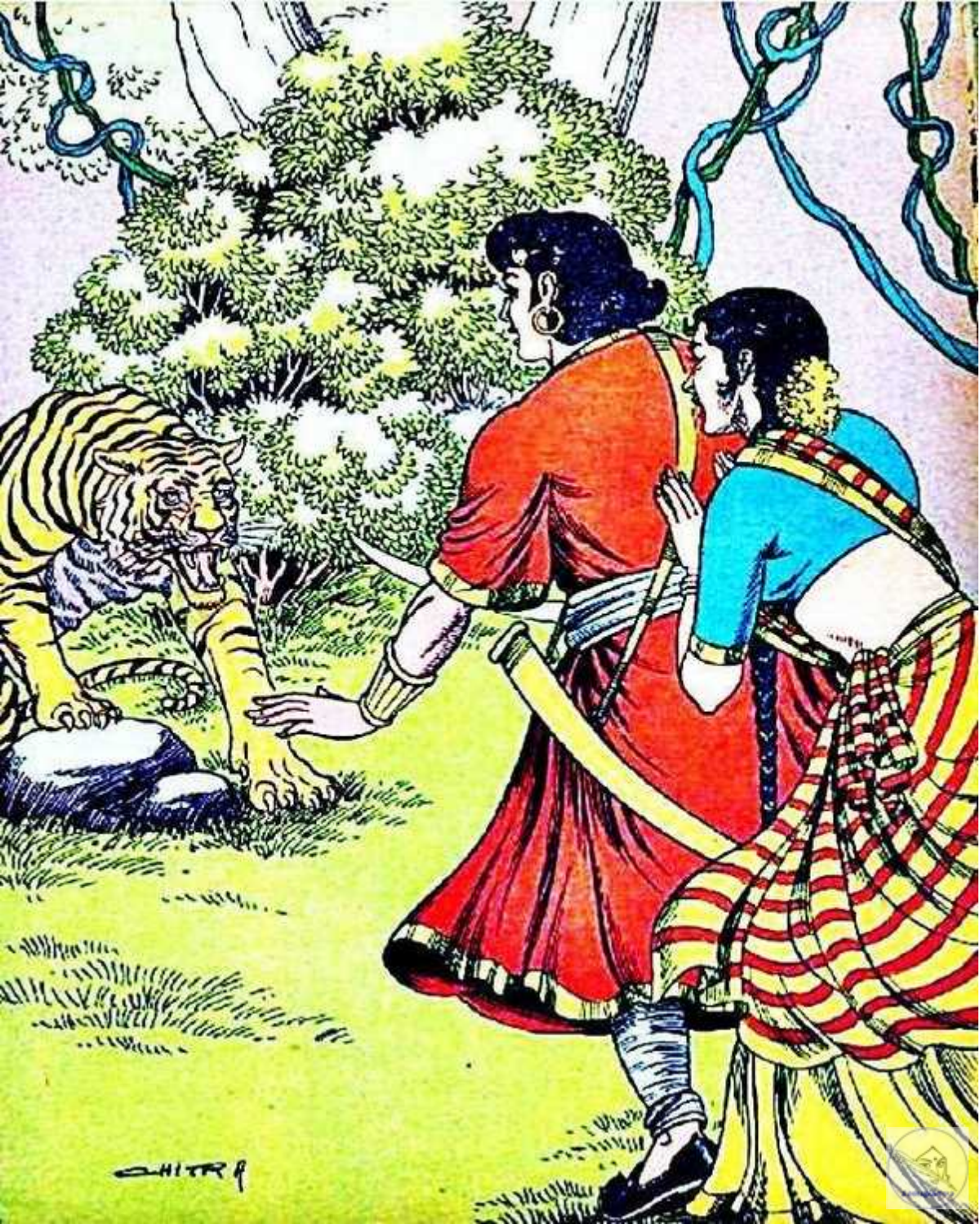
"నేను మీ గ్రామం నుంచి వస్తున్నానని చెప్పిగాని, మీ గ్రామస్తుల్లని చెప్పలేదు. ఏమైనా అదంత ముఖ్య విషయం కాదు.

నీకు తిరిగి నీ తల్లిదండ్రుల పద్ధతు వెళ్ళి లని వున్నదా. లేక యీ ధైరవులకు పూజా విధివి ఆయి పెరూ, అధికారం చలాయించాలని వున్నదా?" అని అడిగాడు ఖడ్గవర్మ.

"ఛీ ఛీ! ఈ ధైరవులు మనుమలా? పట్టి పశుప్రాయులు! వాళ్ళల్లో కాస్త మనిషి అని చెప్పకొదగ్గవారు ఆ శ్వేతధైరవుడు ఒక్కడే! మీ చేతనైతే నన్ను రక్షించి, నా తల్లిదండ్రుల దగ్గరకు చేర్చండి!" అన్నది ధైరవీకస్య.

"నువ్వేమి భయపడకు. తప్పక నిన్ను నీ తల్లిదండ్రుల దగ్గరకు చేరుస్తాను. ఆప తల పొడల్లో పులి తిరుగుతూండటం తెలుస్తున్నదిగదా? మనం ఇక్కణ్ణించి బయటికి వెళ్ళగానే అది మన మీదికి దూకే ప్రయత్నం చెయ్యవచ్చు. నువ్వు అరవకుండా నా వెనక నిలబడు. ఆ పులి సంగతి నేను చూస్తాను. వయవది అనిదావో, ధైరవ భక్తులంతా వచ్చి మన నిద్దర్నీ పట్టుకుంటారు." అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

ఇద్దరూ చప్పుడు కాకుండా కదిలి తేరా వెనకవైపు నుంచి బయటికి వచ్చారు. అప్పటివరకూ పొడల్లో తిరుగుతూ మధ్య మధ్య గొండ్రిస్తున్న పులి వాళ్ళను చూస్తూనే, పొదల నుంచి బయటికి వచ్చి, వాళ్ళకు ఎదురుగా వెనకకాళ్ళ మీద కూర్చున్నది. ఖడ్గవర్మ ముందు కడుగెసి పులిని

CHITRA

కత్తిని నిద్రంగా పుంచుకున్నాడు. అత
దూహించిసప్టుగానే అది ఒక్కసారి పెద్దగా
అరిచి, ఖడ్గవర్మ మీదికి ఎగిరింది. ఖడ్గ
వర్మ గురి చూసి దాని తం మీద కత్తితో
పొడిచాడు.

కత్తిదెబ్బ తింటూనే పులి భయంకరంగా
అరుస్తూ, వెనక్కుపడి, నేల మీద అటూ
ఇటూ పొద్దురూ పొడల్లోకి పోయి పడింది.
ఛైరపుల డెరాల్లో పెద్ద కలకలం బయలుదే
రింది. ఛైరపుల గురువు గణలింగేశ్వరుడు
ఒక డెరాలించి వచ్చిన బయటికి వచ్చి.
"అహా, ఛైరవికన్య నిరాయుధంగా పులితో
పోరాడుతున్నది! మీ రెవరూ అడ్డుకోకండి.
ఆమె పులి దొక్క చీల్చి పేగులు మెడలో
వేసుకుని యిప్పుడే మన దగ్గరికి రావచ్చు!"
అన్నాడు దిగ్గరగా.

ఛైరపదత్తు లంతా తమ గురువు పక్కన
చేరి, పులి అరవటం వినవస్తున్న పొడల కేసి
చూడసాగారు. ఈలోపల ఖడ్గవర్మ, ఛైరవి
కన్యతో జీవదత్తు రున్న చెట్టు దగ్గరికి పరిగె
త్తాడు. జీవదత్తుడు అప్పటికే చెట్టు దిగి
వున్నాడు. ఛైరపుల కళ్ళుగప్పి పారిపోవడా
నికి యిదే మంచి సమయం అని గ్రహించి
వాళ్ళు అక్కణ్ణించి బయలుదేరి అరణ్య
నికి అడ్డంపడి నడవసాగారు.

గణలింగేశ్వరుడు ఛైరవికన్య పులిసేట
పడిందనే అనుకుంటున్నాడు. ఆమెకు తన

కత్తితో ఒక డెబ్బ కొడదా మనుకున్నాడు
గాని, అప్పుడు మరింత గజభా అయి ఛైరప
దత్తులు లేచి పస్తారని సంశయించాడు.

పులిని అంత దాపుల్లో చూసి, ఛైరవికన్య
వడవడ వణకసాగింది. ఖడ్గవర్మ ఆమె
ముందు నిలబడి ఒక్కొక్క అడుగే వెనక్కు
వేయసాగాడు. జీవదత్తు యిచ్చ చెట్టు దగ్గరి
కావిధంగా పోయి, కన్యను చెట్టెక్కించాలని
అతడి ప్రయత్నం.

కాని పులి వాళ్ళను వదలకుండా వాళ్ళతో
పాటు మెల్లిగా ముందుకు నడుస్తూ రాసా
గింది. క్రూరమృగాల స్వభావం బాగా తెలి
సిన ఖడ్గవర్మ అది ఏ కబాపుయినా తమ
మీదికి లంఘిస్తుందని గ్రహించి,

పై కన్న శ్వేతచైరవుడి పైను ఎక్కువ అవి
మానం వున్నదని, అలాంటి కన్యను చైరవ
పూజారినిగా చేస్తే తనకు ముందు ముందు
ప్రమాదం రావచ్చునని అలోచించి, అతడు
అమెను పులికి ఆహారంగా వేయ నిశ్చయం
చాడు. పైకి మాత్రం తన నిమ్యులతో అమె
చైర్యసాహసాలు వరకీంద నున్నట్లు
నాటకం ఆడాడు.

శ్వేతచైరవుడికి మాత్రం తమ గురువు
ఏదో కుట్ర పన్నాడన్న అనుమానం వున్నది.
అతడు గబగబా చైరవికన్య కోసం కట్టిన
దేరా దగ్గరకు పోయి లోపలికి తొంగిచూశాడు.
అక్కడ ఎవరూ లేదు. అసరికి అతడిని రమ
గురువు మాటల్లోని కవటం, అతడు వేసిన
ఎత్తూ అర్థమైంది.

అతడు గురువు వున్న జోటుకు తిరిగి
వచ్చి, "గురులింగేశ్వరా! చైరవికన్య
దేరాలో లేదు!" అన్నాడు.

గబలింగేశ్వరుడు అతడి కేసి అశ్చర్య
పడుతున్నవాడిలా చూసి, "నువ్వే లోకంలో
వున్నావ్? ఇంతవరకూ నేను చెప్తున్న
దేమిటి? నీకు మతిస్థిమితం ఏమైనా
తప్పిందా? చైరవికన్య ఆ కనబడే పాద
లలో పులితో ఒంటరిగా పోరాడుతున్నది!"
అన్నాడు.

"కన్య సాహసాలాగే కనబడుతున్నది"
గాని, పులితో పోరాడటంత బలం, శక్తి

చందమామ

అమెలో వున్నదనుకోను!" అన్నాడు శ్వేత
చైరవుడు కోపంగా.

"శక్తి, బలం లేనివాళ్ళు చైరపూజకు
పనికిరాదు. అలాంటి బలహీనురాలి పులి
తిన్నా వచ్చే నష్టం ఏమీ లేదు. మనం తిరిగి
గ్రామప్రాంతాలకు పోయి మరో యోగ్యు
రాలైన కన్యను పట్టుకు వస్తాం!" అన్నాడు
గబలింగేశ్వరుడు.

ఈ మాటలు శ్వేతచైరవుడికి ఎక్కడలేని
కోపాన్ని తెప్పించినై. కానీ అతడు దాన్ని
దిగమింగుకుని పాదల కేసి చూస్తూ,
"అక్కడ ఏ కదలికా లేదు. పులి అరవటం
మానింది. ఎవర్ని ఎవరు చంపారో చూడటం
అవసరం గదా!" అంటూ కాగదా ఒకటి

తినుకుని పొదల నేసి బయలుదేరాడు. అతడి వెనకగా మరి కొందరు చైరపులు నడిచారు.

అందరూ పొదల దగ్గరకు చేరి, ఒక వేళ పులి పొంచి వున్నదేమో అన్న భయంతో, ముందుగా పొదల మీదికి కొన్ని రాళ్ళు విసిరారు. అటు నుంచి ఎలాంటి ధ్వని గాని, పొదలు కదిలిన సూచన గాని రాలేదు. పులి, కన్యా యిద్దరూ మరణించయినా వుండాలి, లేదా పులి ఆమెను పట్టుకుని పారిపోయి ఆయినా వుండాలి, అనుకుంటూ శ్వేతభైరవుడు పొదల్లోకి వెళ్ళాడు.

అక్కడ పులి లేదు. కన్యా లేదు! పొదంతా చింపరవందరగా తెక్కినట్టున్నది. ఆకుల మీదా కొమ్మల మీదా రక్తపు మర కలు కాగడా శాంతిలో మిలమిలా మెరుస్తున్నవి. ఇది చూసి శ్వేతభైరవుడు, కన్యను పులి నేట నడుచుకు పోయిందని భావించి, తన వెంట వున్న వాళ్ళతో, "ఇదంతా మన గురువు పన్నిన కుయుక్తి. అతడు ఒక అమాయిక బాలిక చావుకు కారకుడయ్యాడు. ఇది సహించరానిది!" అన్నాడు.

గణలింగేశ్వరుడు దూరంగా నిలబడి, అంతా చూస్తూనే వున్నాడు. పొదల్లో వున్న పులి శ్వేతభైరవుడి మీద పడుతుందని కూడా అరదు ఆశపడ్డాడు. కాని అక్కడ అంతా నిశ్శబ్దంగా, వుండటంతో, అతడు కొంచెం అశ్చర్యపోయి, పొదల దగ్గరకు వెళ్ళి, "శ్వేతా! పులి, కన్యా కూడా చచ్చారా?" అని ప్రశ్నించాడు.

"ఎవరి శవమూ యిక్కడ లేదు. ఇక్కడ అంతా రక్తమయంగా మాత్రం వున్నది. పులిని కన్య, కన్యను పులి ఎత్తుకుని ఇక్కణ్ణించి పారిపోయారు!" అన్నాడు శ్వేత చైరవుడు వెటకారంగా.

"మహాభైరవుడు మనను రక్షించి, తనను కాను రక్షించుకున్నాడు! శక్తిహీన, బలహీన అయిన కన్య తనకు పూజారిని కాకుండా ముందుగానే బాగ్రత్తపడ్డాడు. సరే, ఇక డేరాలు ఎత్తి ప్రయాణానికి సిద్ధంకండి! ఈసారైనా అన్ని అర్థతలూ వున్న కన్యగా చూసి పట్టుకురావటం మంచిది." అన్నాడు గణలింగేశ్వరుడు. —(ఇంకా వుంది)

కావ్యములు

8

[గణలింగేశ్వరుడు, కాసు తెచ్చిన కన్యను పులికి ఆహారంగా వెయ్యించి చూశాడు. కాని బ్రహ్మచర్య ఆమెను కాపాడి, రేణిలో నుంచి తీసుకువచ్చాడు. తరవాత అరదూ, జీవదత్తుడూ ఆమెను వెంట బెట్టుకుని బయలుదేరారు. గణలింగేశ్వరుడు పురోక కన్యను వట్టుకు వచ్చేందుకు తన శిష్యుల్ని ప్రయాణం కమ్మచ్చారు. తరవాత—]

గణలింగేశ్వరుడి అత్త కాగానే భైరవు లందరూ ప్రయాణ మయారు. ఈ సారి గణలింగేశ్వరుడు దాపుల కనబడుతున్న ఒక కొండ గేసి తన ముతాను నడిపించాడు. ఆ కొండ గింద ఏదో పల్లెపట్టు వుండకపోవసి, సూర్యోదయ వెళకు ఆ ప్రాంతాలు చేరితే, పొలం పనుల మీద వెళ్ళే కుటుంబీకులలో, తమకు కావలసిన కన్య ధొరక్కపోదని ఆతడి ఆలోచన.

భైరవుల గుంపుకు ముందుగా, ఇద్ద రేని భైరవులు చెరోక వైపునా పోతూ, దారిలో ఏ రాజవటుల నుంచో లీక గ్రామ స్తుల నుంచో ప్రమాదం వాటిల్లకుండా హెచ్చరిక యిస్తూంటారు. ఆలా ముందుకు పోయిన ఇద్దరు భైరవులకు సూర్యోదయం వెళ ఒక చెట్టు గింద కూర్చుని ఒక యువ కుడూ, ఒక బాలికా కనిపించారు. యువ కుణ్ణి మాత్రం వాళ్ళినాడూ చూసి వుండ

‘వం ద మ మ’

లేదు. చాలిక మాత్రం రాత్రి పురికొట్టు
మాయమైన కన్యాభైరవి!

"ఏదోకదో కామరూపి! రాత్రి పురి
రూపంలో వచ్చి కన్యను అనహరించాడు!"
అన్నా రొక భైరవుడు.

"ఇలాంటి కామరూపుల్ని మహా
భక్తుడైన మన గురువు రుద్రాక్షలుగా
మార్చి మెడలో వేసుకోగలడు! సరే, మనం
గురువుకు యీ సంగతి చెప్పదాం!" అన్నాడు
రెండో భైరవుడు.

భైరవు లిద్దరూ వెనుదిరిగి పయగుపయ
గునగణలింగేశ్వరుడి దగ్గరకు వచ్చి, కామ
చూసింది చెప్పారు. గణలింగేశ్వరుడు
హిందీన అశ్చర్యం అంతా యింతా కాదు.

"నిశ్చయంగా పోయి వాళ్ళను చూట్టు
ముట్టండి. కొందరు వాళ్ళున్న చెట్టుకొమ్మల్ని
అక్రమించటం మంచిది. ఒకవేళ వారు
మాంత్రికుడైతే పై కెగిరిపోకుండా పట్టుకో
వచ్చు!" అన్నాడు గణలింగేశ్వరుడు.

భైరవు లందరూ బయలుదేరి కన్యా,
యువకుడూ వున్న చోటు చేరి, వాళ్ళను
చూట్టుముట్టి పట్టుకునేందుకు అన్ని వైపుల
నుంచి, నిశ్చయంగా వాళ్ళ కని నడిచారు.

దావుల నున్న చెట్ల మీది నుంచి వాళ్ళున్న
చెట్టు కొమ్మల్లోకి చేరిందుకు కొందరు భైర
వులు, కొతుల్లా పైకి పాకసాగారు.

అరణ్యంలో దాదావారం సవపటం వల్ల
కలిగిన ఐదరిక చేత, చాలిక చెట్టు బోడి
నానుకుని కుసికిపాట్లు పడుతున్నది. అమెకు
కొంచెం దూరంగా జీవదత్తుడు తన దండం
మీద గడ్డం అనించి కూర్చుని, ఏదో
అలోచిస్తున్నాడు. అరడికి కన్యాభైరవిని
అమె తండ్రి దగ్గరకు చేర్చటం ఎలా అన్నది.
సమస్యగా పరిణమించింది. ఇక ఖడ్గపర్క
ఆ దాపుల్లో లేడు. అరడికి కూర్చున్న సూర్యో
దయ చిహ్నాలు కనబడగానే, వెల్లంబులు
సంపాదించటం అవసరం అన్న ఆలి
ప్రాయం కలిగింది. అవగలు కాము ఎలాంటి
శత్రువులను ఎదుర్కోవలసి వుంటుందో
పూహించటం కష్టం. దూరాన్నుంచే శత్రు
వుల్ని హతమార్చటానికి విజ్ఞా, దానాలూ

తయారు చేస్తూ, అతడొక పెండ్లిది
ఒడ్డున కూర్చునివున్నాడు.

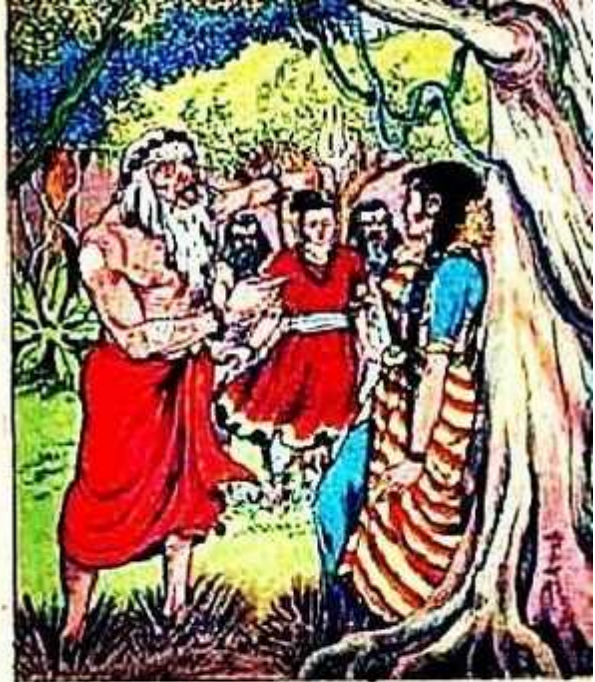
అదమరిచి వున్న జీవదత్తుణ్ణి, గ్రామాధి
కారి కూతుర్ని పట్టుకోవటం ధైరవ భక్తులకు
చాలా తేలిక వనయింది. హఠాత్తుగా కొందరు
చెట్ల చాటునుంచి వాళ్ళ మీదికి వచ్చి
పడ్డారు. మరికొందరు చెట్లకొమ్మలు పట్టుకుని
వేళ్ళాడుతూ, "రాత్రి పులిరూపంలో వచ్చిన
మాంత్రికుడా, బాగ్రక్ర! పై కెగిరావే, కాళ్ళు
చేతులూ విరిచి కిందపడేస్తాం!" అన్నారు.

జీవదత్తుడు దండం తీసుకొని లెవబోయే
లోపలి అతణ్ణి నలుగురైదుగురు ధైరవులు
గట్టిగా ఒడిసిపట్టుకున్నారు. గ్రామాధికారి
కూతురు పొదిపొయే ప్రయత్నం చేయలేదు.
అమె నిర్భయంగా చెట్టు నానుకుని నిలబడి
గణలింగేశ్వరుడి కేసి చూస్తూ పూరుకున్నది.

గణలింగేశ్వరుడు. గుడ్లరు ముతూ.
"కన్యాధైరవి! రాత్రి పులిరూపంలో వచ్చి.
నిన్ను అవహరించి తెచ్చినవాడు వీడేనా?"
అని అడిగాడు. జీవదత్తుణ్ణి చూపుతూ.

"ఈయన పులిరూపంలో రాలేదు. ఇప్పు
డున్న రూపంలోనే నాకు మీ గురూరాల
ప్రాంతాన కనిపించాడు. నాకై నేనే ఆయన
వెంట మా గ్రామానికి బయలుదేరాను,"
అన్నది గ్రామాధికారి కూతురు.

"అయ్యో, ఏచ్చి ధైరవి! ఇంకా
మీ గ్రామం అక్కడున్న దనుకుంటున్నావా?

అదవి దొంగలముఠా ఒకటి మీ గ్రామంమీద
వది బోచుకుని, అందర్నీ చంపి ఇళ్ళకు నిప్పు
పెట్టికారు. ఆ సమయంలో శుభ్ర-గ్రామా
నికి దూరంగా కొలను దగ్గరవుంది మాకు
దారికి బయటపడేయావు!" అన్నాడు గణ
లింగేశ్వరుడు.

"నేను ధైరవిని కాను. నా పేరు భవాని!
నన్నూ. యాయన్ని వదిలి. మీ దారిని మీరు
పొంది," అన్నది గ్రామాధికారి కూతురు
కోపంగా.

"నీ పేరు భవాని అని తెలిసే నిన్ను
ధైరవిని చేయదలిచాం," అంటూ గణ
లింగేశ్వరుడు జీవదత్తుడి కేసి వేళ్ళు
కొరుకుతూ చూసి, "అదుగో, ఆ కనబడే

కొండల మీద భైరవాలయం నిర్మించ బోతున్నాం. ముందు వీణ్ణి ఆ స్థానంలో బలి యివ్వవలసివుంది. ఆ పని నువ్వే చేయాలి. ఆ తరువాత కట్టబోయే ఆలయానికి నువ్వే పూజారిని వేయిపోతావు," అన్నాడు.

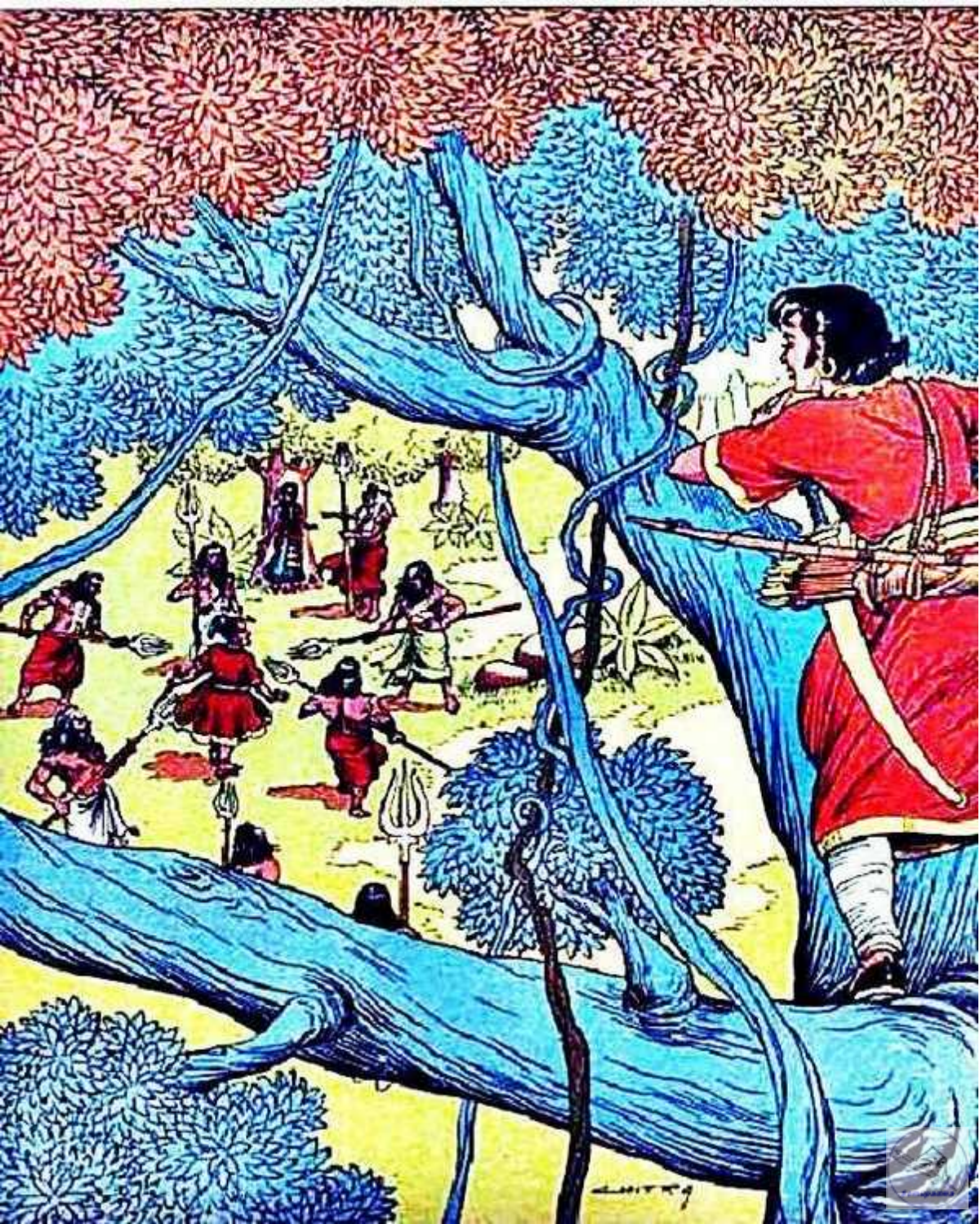
జీవదత్తుడికి గురువు మాట్లాడేదేరని చూస్తుంటే అసహ్యం పుట్టుకు రాసాగింది. కాని, యింత మందిని తానెక్కడె యివ్వడు ఏదిరించటం ప్రమాదకరం. బహుశా ఖడ్గ పర్వ దూరాస్థుని అంతా చూసి, నహాయ పడేందుకు తగు ప్రయత్నాలు చేస్తావుంటా దని అతడు అనుకున్నాడు.

జీవదత్తుడు అనుకున్నట్టే ఖడ్గపర్వ తన మిత్రుడున్న చెట్ల ప్రాంతాస్థుంచి పెద్ద

కలకలం లేవటం విన్నాడు. ఆ సమయానికి సూర్యోదయం అయింది. ఖడ్గపర్వ ఒక బలమైన విద్వా, కొన్ని అంటులూ తయారు చేసి, జీవదత్తుడున్న చోటుకు బయలు దేరాడు. అంతలో అతడికి భైరవుల అరుపులు వినిపించినై. ఏమి జరిగిందో చూసేందుకు అతడక చెట్టు ఎక్కాడు. అక్కణ్ణించి అతడికి జీవదత్తుణ్ణి చుట్టుముట్టి పట్టు కున్న భైరవులూ, గ్రామాధికారి కూతురితో మాట్లాడుతున్న గురువు కనిపించారు.

ఆ సమయంలో తను భైరవులను ఎది రించటం పల్ల మేలుకన్న కిదే ఎక్కువ కలిగిప్రమాదం వున్నదని ఖడ్గపర్వ అను కున్నాడు. భైరవులు తన మిత్రుణ్ణి, బాలికనూ వెంటబిట్టుకుని ఏ మార్గాన పోతారో చూసి, వాళ్ళను అనుసరించిపోయి, వీలయినప్పుడు వాళ్ళను హతమార్చి, మిత్రుణ్ణి, బాలికనూ బంధవిముక్తుల్ని చేయాలని అతడు నిర్ణయించుకున్నాడు.

గణాలింగేశ్వరుడు తన శిష్యులతో దాపుల నున్న కొండల కని బయలుదేరాడు. ఇద్దరు భైరవులు త్రిశూలాలు శూపుకుంటూ అందరి కన్న ముందు నడుస్తున్నారు. చెట్లు మీద నుంచి యిది చూసిన ఖడ్గపర్వ రాను. ఆ ఇద్దర్నీ అనుసరించి పోతే, మొత్తం భైరవములా పొదలిచిన ప్రదేశం కనుక్కొ పచ్చనుకున్నాడు.

ఖడ్గవర్మ చెట్టు మీదనుంచి కిందికిదిగి ధైరవులకు కనబడకుండా వాళ్ళను అనుసరించి నడవసాగాడు. అలా కొంతదూరం నడిచి అతడు కొండపాదం చేరాడు. ధైరవులందరూ కొండ ఎక్కసాగారు. ఆ ప్రదేశంలో చెట్లు అంతగా లేవు. ఖడ్గవర్మ కాసు వాళ్ళను అనుసరించేందుకు కాళ్ళబాటుగా నళ్లుకూ పోవటం ఒక్కటే మార్గమని గ్రహించాడు. అది కొంత ప్రమాదంలో కూడినవని, ధైరవుల కంటబడే ప్రమాదం వున్నది.....

ఖడ్గవర్మ యిలా ఆలోచిస్తూ చెట్టు దాటునుంచి బయటికి వచ్చేంతలో, చుట్టూవున్న పాదల మాటునుంచి పడివస్తోందు మంది మనుషులు ఒక్కసారిగా బయటికి వచ్చి,

చేతుల్లోవున్న యాబులను అతడి కని గురిచేశారు. వాళ్ళు కాసు లోగడ విడిచివచ్చిన గ్రామస్తులని ఖడ్గవర్మ గుర్తించాడు. వాళ్ళల్లో కలారి వాళ్ళిద్దరు కూడా వున్నారు. ఒక యువకుడి చేతిలో పెంపుడు ఎలుగుబంటు ఒక టున్నది. వాడు ఎలుగుబంటుతో ఖడ్గవర్మను సమీపిస్తూ, "పాపిజాకావో, దిన్ని ఉసిగరించి నీ తల కొట్టించిక్కాలా కపిమని పగిలెలా కొరికిస్తాను!" అన్నాడు.

"కొండరవడి ఆ చెడవ పనిచేయకు. నేనూ మీరూ కూడా ప్రమాదంలో చిక్కుకున్నాం. మీ గ్రామపెద్దా, లెక్కలురాసి మునలి ఏకాదం ఎక్కడ?" అని అడిగాడు ఖడ్గవర్మ.

ఎలుగుబంటువాడు జవాబిచ్చే లోపలే, ఒక పాదలో నుంచి గ్రామాధికారి, గణకుడూ తలలుబయటికిపెట్టి, "అకత్తిలాగేనుకోండి! ఆ రెండో వాడెక్కడ?" అన్నారు.

"అయ్యో గ్రామపెద్దలూ! నా బోటి వాడి నుంచి కత్తిలాక్కొవటం, మీ గ్రామంలో విధిన పోయేవాడి ఖుజంమించి పై పంచలాక్కొవటం అంత తేలిక అనుకుంటున్నారేమో. కాదు! గొడవ చెయ్యకుండా ముందు నే చెప్పేది విసండి! నా స్నేహితుణ్ణి, మీ కుమార్తెనూ ధైరవశత్రులు బందీలను చేసి. ఆదుగో, ఆ కొండ మీదికి తీసుకు పోతున్నారు. మీరంతా నే చెప్పినట్టు వింటే,

వాళ్ళిద్దరి రక్షించనచ్చు!" అన్నాడు. ఖడ్గవర్మ.

"అయ్యో, మా భవాని! ఎంత అదృష్టం, ఇంకా బతికేవున్నదా? వాళ్ళ అమ్మ పోయి పడలేక, దాన్ని వెతుకుతూ ఆరణ్యంలోకి వచ్చాం. నువ్వు తటస్థపడ్డావు. నీ మాటలు నమ్మలేదా?" అన్నాడు గ్రామాధికారి.

"ఖడ్గవర్మను నమ్మి చెడ్డవాడు లేదన్నది మా గ్రామ ప్రాంతాలపైనే సామెత! రాత్రి నీ కూతుర్ని బైరవుల గురువు పులికి అహరంగా వేయచూశాడు. నేనూ నా మిత్రుడూ కాపాడి, యీ ప్రాంతాలకు తెచ్చాం. వేసే లేనిసమయంలో ఆ బైరవులు వాళ్ళిద్దరి పట్టుకుని కొండమీదికి తీసుకు పోతున్నారు. అదీ సంగతి! ఒక ఉపాయం ఆలోచించాను. నా వెంటరండి!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

గ్రామాధికారికి "ఆ మాటల్లో నమ్మకం కుదిరింది. అతడు ఖడ్గవర్మ డగ్గిరకు వచ్చాడు. అతడికి వెనక్కి వెలబడిన గణకుడు మాత్రం ఖడ్గవర్మ కేసి అనుమానంగా చూస్తూ, "నిన్ను నమ్మటం ఎలా? రాత్రి గ్రామంమీదికి ఎసుగుల్ని, పులుల్ని పంపకం చేశావే! నువ్వు మంత్రతంత్రాలు నేర్చిన వాడిలా వున్నావు!" అన్నాడు.

"అసందర్భపు మాటల్లో పూరికేకత పెంచక, నే చెప్పినట్టు విని, నా వెంటరండి! అదుగో, బైరవులు కొండ ఎక్కుతున్నారు.

నా మిత్రుడూ, ఆ పక్కనేవున్న అమ్మాయి కనుబడుతున్నారా?" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

గ్రామాధికారి అతడి వెంటవున్న వాళ్ళు అటుకేసి చూశారు. గ్రామాధికారి తన కుమార్తెను చూస్తూనే, అవేపడిపోతూ, "రండి! ఆ దుర్మార్గుల్ని పట్టుకుని చెట్లకు విరిచి కట్టి, ఈ పెరికే పొడివిడ్డాం!" అంటూ బయలుదేరాడు.

ఖడ్గవర్మ అతడి భుజం పట్టుకుని అవి, "ఆ దుర్మార్గులు నిరాయుధులు కారు, వాళ్ళదగ్గర త్రిశూలాలు వున్నయ్. నా వెంట రండి, రాళ్ళదాటుగా వాళ్ళను వెన్నుంచి పోయి, అవకాశం దొరికినప్పుడు పాత్రుగా మీద పడదాం!" అన్నాడు.

ఖడ్గవర్మ చెప్పినట్లు గ్రామాధికారి, అరది అనుచరులూ మరో మూర్ఖాన కొంద ఎక్క పోగాడు. కొంత సేపటికి ధైరవుల మూర కొండమీద సమతలంగావున్న ఒక ప్రదేశాన్ని చేరారు. వాళ్ళ గురువు గణలింగేశ్వరుడు, అక్కడ అందర్నీ అపి, చుట్టూ ఓడారు కలయచూసి, "ఈ ప్రదేశం ధైరవాలయ నిర్మాణానికి మహాప్రళస్తంగా వుంది. ఇదిగో, యీ చాలమీద ముందుగా పిల్లి బలియిచ్చి, తరవాత అలయ నిర్మాణం ప్రారంభిద్దాం! కన్యాధైరవి యీ కత్తితో ఏదీ గుండెలను చీల్చి రక్తతర్పణం చేస్తుంది!" అంటూ చిన్న కత్తిని భవానికి యివ్వబోయాడు.

భవాని కొద్దావేళంతో గణలింగేశ్వరు డివ్వ చూపిన కత్తిని విసురుగా పక్కకు తోసి, "ఛీ, దుర్మారుడా! నే నెవర్నను కున్నావు? నా చేత హత్యలు చేయించా బనుకుంటున్నావా? బాగ్ర ర్త. నన్ను, యీయన్ని యిప్పుడే పదిలి నీ చారిన సుప్త పోకపోయావే, ఏదో ఒకనాడు ఆ కత్తితో నేనే నీ గుండెలు చీల్చుతాను!" అన్నది.

"అహా, పొరుషం గల కన్య! ధైరవిగా పని కొస్తుంది. సరే, ముహూర్తం దాటి పోతున్నదిగనక, నేనే ఏదీ గుండెలు చీల్చి, ధైరవాలయ నిర్మాణానికి ఉపయుక్తంగా యీ ప్రదేశాన్ని పవిత్రం చేస్తాను!" అన్నాడు గణలింగేశ్వరుడు.

గణలింగేశ్వరుడు పిడికిట కత్తిని గట్టిగా విగించి, చేయిత్తి పెద్ద గాంతుతో ఏళ్ల మంత్రాలు చదవసాగాడు. రాళ్ళ చాటున వుండి ఇదంతా చూస్తున్న ఖడ్గవర్మ, ఎలుగు బంటును వెంట తెచ్చిన పల్లె యువకు డితో, "ఏదీ నీ పెంపుడు ఎలుగును, ఆ గడ్డం ఏకాచి మీదికి ఉనికొల్పు! ఏం జరుగుతుంటే, చూద్దాం." అన్నాడు.

పల్లెయువకుడు ఎలుగుబంటుకు గణలింగేశ్వరుణ్ణి చూపుతూ, "దూకు బాంబ పంతా! వాడి కల కొరుకు!" అన్నాడు.

ఆ వెంటనే ఎలుగుబంటు పెద్దగా గొండ్రిస్తూ, రాళ్ళ చాటు నుంచి గణలింగేశ్వరుడి ధైరవగుంపు మీదికి దూకింది!

—(ఇంకా వుంది)

9

[అర్జునానికొ దగ్గరలెని నమయిందో, దైర్యము జీవదత్తున్న, గ్రామాధికారి కూతురీ పట్టు కున్నాయి. అర్జునానికొ గ్రామాధికారిని, అతని అనుచరులనూ వెంటబెట్టుకుని, వాళ్ళ వెన్నుంచి పోయాడు. గణులింగేశ్వరుడు, జీవదత్తుని కత్తితో పాదపదోయ నమయాన, పల్లెయివకు దోకడు పెంపుడు ఎలుగుబంటును అతడి మీదికి ఉసికొల్పాడు. శరవాత—]

ఎలుగుబంటి గొండ్రెంపు విసవడగానే ధైర్యం లందరూ ఒక్కసారి కలలుతిప్పి చూశారు. వాళ్ళకు పరుగు పరుగున వస్తున్న ఎలుగు బంటు కనిపించింది. గణులింగేశ్వరుడు నివ్వెరపడి ఓత్పదికాలం దాని కేసి చూసి పెద్దగొంతుతో, "ఎలుగును కూలాటతో పొడిచి చంపండి! ఈ లోపల నేను పడి గుండె చిల్చి ధైర్యపుడి రక్త తర్పణ చేస్తాను," అని కేక పెట్టాడు.

అతడు మాట ముగించే లోపలే, అర్జున వర్మ పదిలిన బాబు అతడి మునికట్టుకు బలంగా తగిలింది. గణులింగేశ్వరుడు "అబ్బా!" అంటూ బాధగా అవదాడు. కత్తి అతడి పెదిసిలి పట్టు నుంచి వారి కింద బడింది. అర్జునవర్మ, గ్రామస్తులూ రాళ్ళ దాటు నుంచి బయటికి వచ్చారు.

"మోసం! అన్యాయం! దైవకార్యానికి విఘ్నం కలిగించే యీ నానైకమూకర్మ

'చందమామ'

చని, తలలు నరికి, కూలాలకు గుచ్చి పైకెత్తండి!" అంటూ ఎగిరి గంజేశాడు గజురింగేశ్వరుడు.

"పారిపోకుండా చచ్చుమాటల్ని కాంం పూరా చేస్తూ ప్రాణం మీదికి తెచ్చుకుంటున్నాడు వీడు! చుట్టుముట్టి పట్టుకొండి." అని ఖడ్గవర్మ గ్రామస్తులకు హెచ్చరిక చేసి, జీవదత్తుడున్న రాతి కేసి పంగెత్తాడు.

గజురింగేశ్వరుడు తన శిష్యులను గ్రామస్తుల మీద పది చంపందని అజ్ఞాపిస్తూనే, తాను మాత్రం కొండ దిగువ కేసి పంగెత్తసాగాడు. అది చూసిన శిష్యులు గురువును అనుసరించారు. ఎలుగుబంటు అలా పారిపోతున్న చైరవుట్లో ఒకటి తల

పట్టుకోబోయింది. కాని, దాని చేతులకు వారి నడుం దొరికింది. వాడు పెద్దగా ఓదాపు కేక పెట్టి కొండ అంచున దొర్లావది. ఎలుగుతోపాటు కొండ వున్న పల్లంలోకి దెడ్డుకుపోసాగాడు.

ఈ కలధా అంకా క్షయాల మీద జరిగి పోయింది. జీవదత్తుడూ, గ్రామాధికారి కూతురు భవాని ఆశ్చర్యంలో మునిగి పోయారు. ఖడ్గవర్మ జీవదత్తుడి చేతి కట్టు విప్పతూ, "మనం అదృష్టవంతులం! నేను రావటం ఒక్క నిమిషం అలశ్యమై వుంటే, ఆ చైరవరాక్షసుడు కత్తితో నీ గుండెలు చిల్చి వుండేవాడు!" అన్నాడు.

"కట్టా, సువ్యవ తప్పక సహాయం పస్తా పని అనుకుంటూనే వున్నాను! పారిపోతున్న ఆ దుర్మార్గులు భవానిని కూడా వెంట రాక్కుపోవటం లేదు గదా? ముందు ఆ పిల్ల సంగతి చూడు," అన్నాడు జీవదత్తుడు లేచి నిలచుతూ.

"తల్లి భవాని! సువ్యవ కొండ అంచుకు పోబోకు. ఆ చైరవ పరాధాం సంగతి మేం చూస్తాం!" అని గ్రామాధికారి కేక పెట్టాడు.

అందరూ కొండ అంచు కేసి తలలు తిప్పారు. భవాని అంచున నిలచి, అక్కడ చెల్లా చెదరుగా వున్న బంజరాళ్ళను, కొండ దిగి పారిపోతున్న చైరవుల మీదికి తోస్తున్నది. చైరవులు ఆ రాళ్ల దెబ్బలను తప్పకుంటూ

వేగంగా కొండ దిగి, చాపుల నున్న అరవ్య మృగాల కేసి పారిపోజూస్తున్నారు. వల్లె యువకుడి ఎలుగుబంటు, వైరపుడితోపాటు కొండ దిగువకు దొడ్లుకుపోతూ మధ్య మధ్య నెటికో వాడి తల పట్టుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నది.

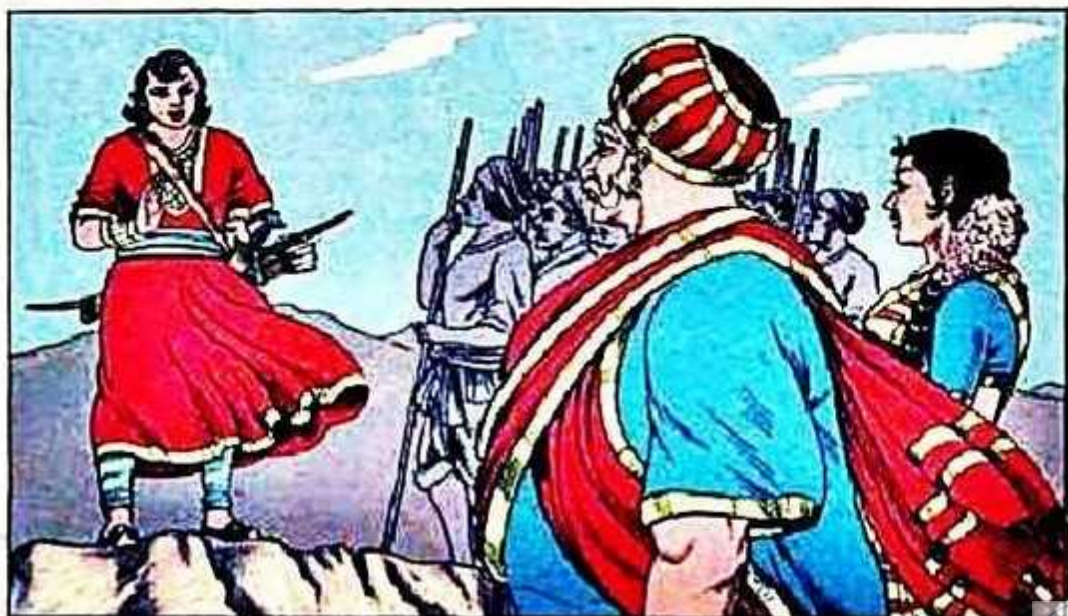
"నా ఎలుగుబంటును వైరపుడు చంపేరా పున్నాడు!" అంటూ పల్లెయువకుడు గబగబా కొండ దిగువకు పరిగెత్తసాగాడు. అతడితోపాటు మరి కొందరు గ్రామస్తులు కొండ దిగేందుకు బయలుదేరారు. వాళ్ళ ఉద్దేశం వెంటబడి తరిమి వైరపులను పట్టుకోవాలని.

ఖడ్గపర్వ వాళ్ళను అని, గ్రామాధికారితో, "అ వైరవమురా అంత నులభంగా మీకు

దొరకదు. వాళ్ళకసారి ఆ చెట్లలోకి పోయి తరవాత, ఒక పట్టాన అందరు. పోయే వాళ్ళను పోనివ్వండి. ఇక ముందు ఆ దుర్బాధులు మీ గ్రామ ప్రాంతాలకు రాకుండా అవసరం అయిన కట్టుదిట్టాలు చేసుకోండి." అన్నాడు.

భవాని తన తండ్రి వక్కకు వచ్చి నిలిచింది. "ఆ దుర్బాధుల్లో ఒక్కగా నెక్కరైనా దొరకుంటా పారిపోయాడు. కనిపించకకై నా దొరికి పున్నట్టయితే, రాక్కుపోయి గొంతుకు ఉరి వేసి గ్రామ మధ్యంలో పున్న చెట్టుకొమ్మకు వెల్లాడ దీసేవని." అన్నది కోపంగా.

"వాళ్ళపాపన వాళ్ళు పోతారు. నువ్వు ప్రాణాలతో దొరికావ్, తల్లీ! అంతేదాలు."

అన్నాడు గ్రామాధికారి కుమార్తెను
బుజ్జగిస్తూ,

గణకుడు, ఖడ్గ జీవదత్తుల కేసి కళ్ళింక
చేసుకుని చూస్తూ, "మి రిద్దరూ మహా
వీరులు, నందేహం లేదు. మీ సాహసం
సంగతి రాజాగారికి కబురంబి, మంచి
బహుమానం వచ్చేలా చూస్తాం. మా వెంట
గ్రామానికి రండి!" అన్నాడు.

"మి గ్రామానికి, రాజాగారి బహుమానా
నిక్కీ ఒక నమస్కారం. మా దారిన చుమ్మల్చి
పోనివ్వండి. అంతేబాబు!" అన్నాడు జీవ
దత్తుడు.

"మా గ్రామం సచ్చి, మా అతిథ్యం
స్వీకరించకుండానే వెళతారా? అన్యాయం,

మీరు నా రక్షణకొనెం పదిసక్రమకు కృత
జ్ఞత ఎలా చెప్పకొనటం?" అన్నది భవాని.

"మేము కొద్ది కాలంలో తిరిగి మీ రాజ్యా
నికి వచ్చి, పచ్చపుర రాజాగారి దర్శనం
చేసుకోవలసి వున్నది. 'ఆ సమయంలో
మి గ్రామానికి వచ్చి, కొప్పాళ్ళపాటు మీకు
అతిథులుగా వుంటాం." అన్నాడు జీవ
దత్తుడు.

ఆ మాటలకు భవాని ఏదో జవాబు చెప్ప
బోయేంతలో కొండ కింది వల్లపు ప్రాంతా
న్నుంచి పల్లెయువకుడు, "నా ఎలుగుబంటు
వైరపుణ్ణి చంపింది!" అంటూ ఉత్సా
హంగా కేక పెట్టాడు.

అందరూ అటు కేసి చూశారు. ముందు
ఎలుగుబంటు మిట్ట ఎక్కుతున్నది. దాని
నడుం ఒక చేత్తో పట్టుకుని, రెండవ చేత్తో
చచ్చిన వైరపుడి కాలాకది పట్టుకుని, వాణ్ణి
యీడ్చుకుంటూ పల్లెయువకుడు కొండ
ఎక్కుతున్నాడు.

"ఆ కవాన్ని అక్కడే ఒదిలిరా. దాన్ని
అక్కడివాకా యీడ్చుకురావటం ఎందుకు?"
అన్నాడు ఖడ్గవర్మ పల్లెయువకుడితో,

గణకుడు ఏదో రహస్యం చెప్తున్న
వాడిలా ఖడ్గ జీవదత్తుల కేసి మెడ చాచి,
"ఆ కుర్ర వెధవ, మా గ్రామాధికారి
మేనల్లుడు. భవానిని వాడికే యివ్వాలను
కుంటున్నారు. బహుశా వచ్చే ఏడు పెళ్ళి

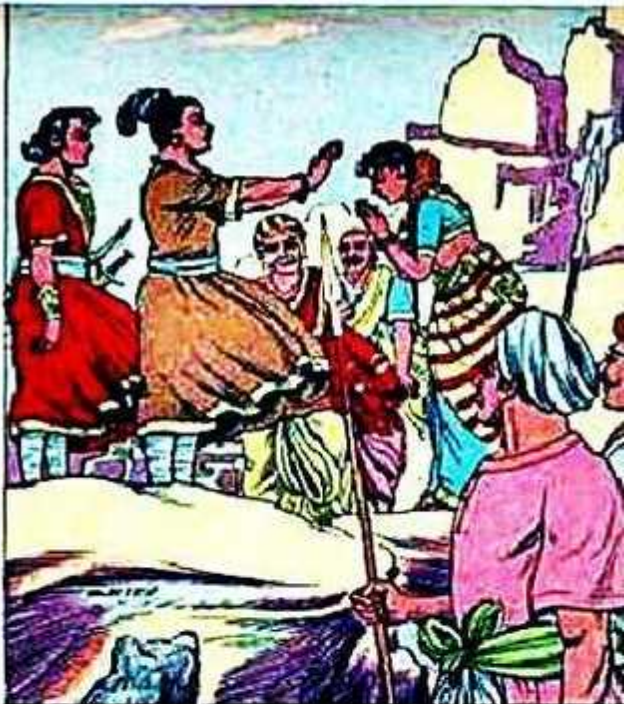
జరిగిపోతుంది. అందుకే వాడికి ధైర్యం లభింపజేసే ఆంధ్ర కోపం," అన్నాడు.

"అదా సంగతి!" అంటూ జీవదత్తుడు భవాని కని నవ్వుతూ చూస్తూ, "భవాని! బహుశా మేం నీ పెళ్లి ముహూర్తానికి ముందే, మీ గ్రామానికి తిరిగి వస్తాం. నువ్వు ఎలుగ్గాడ్ల లాంటి ధైర్యపుల్ని అదరగొట్టావ్. కాబట్టి నీ భర్త ఎలుగు బంటునే మచ్చిక చేశాడు," అన్నాడు.

ఆ మాటకు భవాని నిగ్గుపడుతూ, తన తండ్రి దాటుకు తప్పుకున్నది. ఇంతలో పల్లెయువకుడు ఎలుగుబంటుతో సహా కొండ అంచుకు వచ్చాడు. ఆతని చూస్తూనే గ్రామాధికారి కోపంగా, "ప్రాణాలతో వున్న ధైర్యపుల్ని పట్టుకొస్తే సంతోషించేవాళ్ళం. ఈ చచ్చిన పినుగని యిక్కడికి చాక్కొచ్చా వెందుకు?" అంటూ పోయి. శవాన్ని కాలితో గట్టిగా ఒక తన్ను తన్నాడు. ఆ దెబ్బకు శవం కొండ అంచు నుంచి పల్లానికి దిగిపోతుంటూ పోయింది.

జీవదత్తుడు గ్రామాధికారితో, "నాకు సెలవు. క్షేమంగా గ్రామానికి తిరిగి పొంది. దారిలో ఎక్కడైనా ధైర్యముగా పొంది వుండి దెబ్బతీయాలని చూస్తారేమో, తగు చాగ్రత్తలో వుండండి!" అన్నాడు.

గ్రామస్తులందరూ ఖడ్గ జీవదత్తులకు సమస్కారాలు చేశారు. భవాని ముందుకు

వచ్చి వాళ్ళిద్దరికీ తల వంచి సమస్కరించింది. జీవదత్తుడు అవ్వను అకిర్యదించి, కొండ దిగేందుకు ధైర్యపులు పొరిపోయిన వైపుకు కాక మరొక వైపుకు ఖడ్గవర్మతో బయలుదేరారు.

వాళ్ళిద్దరూ ఒక మారడుగుల దూరం నడిచి సరవక ముందే గణుకుడు వెనక నుంచి పరిగెత్తుకుంటూ వాళ్ళ దగ్గరకు వచ్చి, "మరిం ఆనుకోకండి, బాబులూ! మీలో ఏరథద్రుడెవరు? రామభద్రుడెవరు?" అని అడిగాడు.

ఆ ప్రశ్నకు ఖడ్గవర్మ కోపంగా ఏదో జవా బివ్వబోయేంతలో జీవదత్తుడు ఆతని వారిని, "గణుకమహాశయా! మీరు ఆ పిర

ద్రవ్యమేద్రుల సంగతి మరిచిపోంది. ఆ మహేంద్రనగరం రాజు కొడుకు. వాడి మిత్రుల గొడవ మీ మనస్సుకూ, శరీరాని క్కూడా పాని కరిగిస్తుంది. మంచిర ద్రులం రామద్రులం కాదు. పరా!" అన్నాడు.

గణకుడు వాళ్ళకు మరసారి నమ స్కారం చేసి, ముఖం యింత చేసుకుని వెనుదిరిగి పోయాడు. భగ్గ జీవదత్తులు మిట్టి పల్లాయిగా వున్న కొండను ఎంతో శ్రమ కొర్చిదిగి, ఓ గంట తరవాత దాని పాదంలో వున్న ఆరణ్యాన్ని చేరారు. ఆ ఆరణ్యం రెండు ఎత్తయిన కొండల మధ్య వున్నది. అక్కడ నర సంచారం వున్న సూచనలు

లేవు. ఎక్కడా వాళ్ళకు కాలిబాట లాంటి కనిపించలేదు. క్రూరమృగాల కాళ్ళ గుర్తులు మాత్రం అంతటా కనిపించాయి.

"భగ్గా, ఇది చాలా యిరుకైన రోయలా వున్నది. మనం ఎదురుగా కనబడే ఆ కొండను సూర్యాస్తమయం రోపరి చాలి పొగలమా అన్న అనుమానం నాకు కలుగు తున్నది." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అంత ఎత్తుకొండ ఎక్కకుండా, దాన్ని దాటేందుకు ఎక్కడైనా సొరంగ మార్గా లున్నవేమో చూద్దాం!" అన్నాడు భగ్గవర్మ.

ఆ తరవాత యిద్దరూ అకాశస్థంబు తున్నట్టున్న పెద్ద వృక్షం కిందుగా కొండ కేసి నడవసాగారు. అలా వాళ్ళు పది పది హేను నిమిషాలు నడిచేసరికి, ఒక సూరడు గురి ముందు ఏదో ప్రాణి నడుస్తున్న సూచనగా ఎందుబాకులు టవటవ మంటూ శబ్దం చెసినై.

జీవదత్తుడు చచ్చిన అగి. "భగ్గా, ఏపరా నడిచేది? పనిపా? మృగమా?" అన్నాడు.

భగ్గవర్మ నిశ్శబ్దంగా చెట్ల చాటుగా కొంచెం ముందుకుపోయి, ఆ శబ్దం వస్తున్న వైపుకు చూశాడు. అక్కడ అవాసువాహు డైన యువకు రెకడు భుజాన గంధ్ర గొడ్డలి పెట్టుకుని, పది పన్నెండడుగుల రావు గల ఒక చెట్టుబోచె చుట్టూ పహరా తిరుగుతున్నాడు.

ఖడ్గవర్మకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది. ఇన్ని మహా వ్యూహాలున్న కి శారణ్యంలో ఒక్కగా నెక్క చెట్టుకు యీ కావలా ఏమిటనిపించిందో దడదడి. అతడు తల తిప్పి తన కేసి వస్తున్న జీవదత్తుడికి, ఎక్కడైతే రమ్మని సొంజ్జ చెబాడు. జీవదత్తుడు ఖడ్గవర్మ దగ్గరకు వచ్చి, చెట్టు నానుకుని నిలబడి పహరా యువకుణ్ణి చూశాడు.

"ఏదేదో రాజుగారి ఖబానాను కావలా కాస్తున్నట్టు. యీ సట్టిదనిలో చెట్టుకు పహరాయుస్తున్నాడేమిటి? చాడి ఖర్మకు వాణ్ణి ఒదిలి మన దారిన మనం పోదామా?" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అలా కాదు. ఈ వింత ఏమిటో తెలుసుకునిపోదాం. లెకపోతే యీ వింతక్కారలం

ఏమైవుంటేదా అని బతికున్నవాళ్ళు ఆశ్చర్యంతో, సంశయంతో బాధ పడవలసి వస్తుంది." అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"సరే, నువ్వు కాస్త పక్కగా పోయి, ఒక చుట్టు తిరిగి పహరావాది చెట్టుకు ఆ నైపున నిలబడు. నేను సరాసరి వాణ్ణి యిటు నుంచి పోయి కలుసుకుంటాను." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఖడ్గవర్మ బయలుదేరి ఒకటి రెండు నిమిషాల్లో చెట్టుకు అవతలి నైపు చేరి, ఒక చెట్టు చాటున కత్తి దూసి నిలబడ్డాడు. రాలి చెట్ల కింద పోగుగా వదిల ఎందుటాకుల్ని ఒకటవ పుని తొక్కుతూ జీవదత్తుడు యువకుడి కేసి నడిచాడు. ఆ కబ్బం వింటూనే యువకుడు తల తిప్పి తనను

నమిపిస్తున్న జీవదత్తుణ్ణి చూసి, "అగు! ఎవరు సువ్య? యిక్కడ ఏం పని?" అని అడిగాడు గుడ్డురుముతా.

"నే నెవరో చెప్పినా నీకు తెలియదు గనక ఆ సంగతి వదిలిపెట్టాం! ఇక పని సంగతి: ముందు సువ్య ఆ చెట్టుకు ప్రదక్షిణం మీద ప్రదక్షిణం ఎందుకు చెప్తున్నావో చెబితే, తరువాత నే వచ్చిన పని చెబుతాను," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"ఇది చెట్టు కాదు — బాపిగారి కోట మురుజా! ఇక్కణ్ణించి కొత్త వాళ్లెవరూ ఆయన రాజ్యంలోకి ప్రవేశించకుండా కాపలా కాస్తున్నాను," అన్నాడు యువకుడు గండ్రగడ్డలి అంచును వెళ్ళుకో తాకి చూస్తూ.

"ఏమనుకోకు, యిదంతా ఏదో తలతిక్క వ్యవహారంగా వుంది. సువ్య యిక్కడ పహారా తిరక్కపోతే, యిక్కడ ఏదో కొట మురుజా వున్నదన్న అనుమానమే ఎవరికీ కలగదు. అరణ్యంలో ఎన్ని చెట్లు లేవు! అలాంటిదే సువ్య పహారా యిచ్చే చెట్టు కూడా. కాని, సువ్య గొద్దలి భుజాన పెట్టి

తిరుగుతూ అరహస్యాన్ని నలుగురికీ చెప్పి పున్నావు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అట్టే వాగక యిక్కణ్ణించి కడులు, ఊర, పో!" అంటూ యువకుడు గొద్దలి ఎత్తి జీవదత్తుడి శని ఒక అడుగు వెళ్ళాడు.

జీవదత్తుడు నవ్వుతూ, "నేనైతే పోతాను, సరే. నీ వెనక కత్తి దూసి ముందు కొస్తున్న పెద్ద మనిషి మాటెమిటి?" అన్నాడు.

యువకుడు చవ్వున తల తిప్పి చూశాడు. ఖడ్గవర్మ అతడికి ఆ యిదా రడుగుల దూరంలో కత్తి ఝులిపిస్తూ నిలబడి, "సువ్య పరశురాముడి శిష్యుణ్ణి నేనుంటున్నావా ఏం? ముందు ఆ గండ్రగడ్డల్ని భుజాన వెలాడ వెనుకుని, చెట్టుబోదే కొటమురుజా ఎలా అవుతుందో, అరహస్యం చెప్పు!" అన్నాడు.

యువకుడు తల తిప్పి యీసారి జీవదత్తుడి శని చూశాడు. జీవదత్తుడు అతడికి రెండు మూడడుగుల దూరంలో దండం ఎత్తిపట్టుకుని నిలబడి వున్నాడు.

—(ఇంకా వుంది)

10

[చైతన్యం చిక్కి ప్రాణాపాయస్థితిలో వున్న జీవదత్తుని, తనానిని గ్రామస్థుల పాయంక భద్రవర్మ కాపాడారు. చైతన్యం అరణ్యంలోకి పారిపోయారు. గ్రామస్థులకు విశ్వాసం చెప్పి, జీవదత్తునూ, భద్రవర్మ కంప గింది బయటలోకి వెళ్ళారు. అక్కడ వాళ్ళు యువకు డాక్టరు కనిపించాడు, అతడే జీవదత్తుని అతల్లి చుట్టుముట్టాడు. తరువాత—]

భద్రవర్మ కత్తి పై నెత్తి యువకుడి గుండెల నెని గురిచేసి, నిలబడ్డాడు. జీవదత్తుడు కూడా చందాన్ని ఎత్తి పట్టుకుని కొంచెం సేపు అగి, యువకుడిలో ఏదాంటి చలనం లేకపోవటం చూసి, “ఏం, భయపడుతున్నావా? అంత భయస్థుడికి అంత పదునైన గండ్రగడ్డలి ఎందుకు?” అన్నాడు హెళనచేస్తున్నట్టు.

అ మాటలకు యువకుడి ముఖం కొంతో ఎర్రబడింది. అతడు పళ్ళు

కరుకుతూ అటూయటూ తల తిప్పి, అతడే జీవదత్తుల్ని పిమారు చూసి, “మీరు నా మీదికి బొంగదాటుగా వచ్చి పడ్డారు. అయినా నేను భయపడటం లేదు. మీండ్లు మీలో ఎవర్ని యమలోకానికి పంపటమా అని అలోచిస్తున్నాను.” అన్నాడు.

“అట్టే ప్రగల్భాలు పలకకు. ఈ నట్ల తనిలో యీ చెట్టుకు ఎందుకు కాపలా కాస్తున్నావో చెప్పు!” అంటూ భద్రవర్మ

‘చందమామ’

చచ్చిన ముందుకు ఒకరుగు వెసి. యింప
కుడి కంచాన్ని సరకబోయేవాడిలా కత్తిని
యిళిపెందాడు.

ఖడ్గవర్మ ఎత్తు పొరింది. యువకుడు
గండ్రగడ్డలిని ఎత్తి అతడి కేసి దూక
బోయాడు. అదే అదనుగా జీవవత్తుడు
ముందుకు పోయి దంచాన్ని అతడి మోకా
లికి అడ్డం పెట్టి వెనక్కు గుంపాడు. యువ
కుడు దభిసుంటూ ముందుకు వదిపోయాడు.
అతడి చెతిలోని గండ్రగడ్డలి పట్టుతప్ప
దూరంగా పోయివదింది.

ఖడ్గవర్మ నవ్వుతూ గొడ్డలిని తీసుకుని
భూజానికి తగిలించుకుని. "అప్పుడు మనం
చెసింది ఎవరికీ ప్రాణాపాయం కలగని

యుద్ధం. ఓపిక వుంటే లేది సరిచాడు, లేక
పోతే ఆ చెట్టుచోచెకు చేరగిలబుది కూర్చో.
అసలు సంగతి చెప్పు. బావగారెవరు?
చెట్టు, గోటిమరుజు కాపటం ఏమిటి?"
అని అడిగాడు.

"ప్రస్తుతానికి మీరే గెలిచారు, కాని
ఆ రహస్యం తెలుసుకోవటంవల్ల మీకు మేలు
కన్న నీడే ఎక్కువ కలుగుతుంది. ఆ మధ్య
ఒకడికి చెప్పాను. వాడు బావగారి పెంపుడు
నింపాలకూ, పులులకూ మేత అయి
పోయాడు," అన్నాడు యువకుడు.

"ఓహూ!, యిది చురీ దిశ్రంగా వుంది!
ఆ రహస్యం మేం తప్పక తెలుసుకోవాలి.
త్వరగా చెప్పు. చీకట్ల పడేలోపల మేం
ఆ ఎదురుగా వున్న కొండ దిగి పోవాలి."
అన్నాడు జీవవత్తుడు.

"ఆ రహస్యం నేను చెప్పితే మీరు
ఆ కొండా యీ కొండా మధ్యవున్న చిన్న
మైదానంలో ఘోరమరణం పాలవుతారు,"
అన్నాడు యువకుడు.

ఖడ్గవర్మ కోపంగా గండ్రగడ్డలిని తీసు
కుని యువకుడితో, "తల సరకమంటావా?
ఆ సంగతేదో చెప్పుతావా?" అన్నాడు.

యువకుడు ఖడ్గవర్మ ముఖంలోకి ఓసారి
పరీక్షగా చూసి, అతడు అన్నంత పని చేస్తా
డని, భయపడిపోయి, "అయితే వినండి!
ఈ చెట్టు చోడె పైకి అయిచారడుగులు

ఎక్కితే అక్కడ మీకోక తొర కనబడుతుంది. ఆ తొరలో కొద్ది దూరం పాకుతూ పాడూరంటే, ఒక సారంగ మాధ్యం ఎదురవుతుంది. దాని వెంట పోతే అవతలి కొండను పీ ఆరగంటలో నునాయాసంగా చేరవచ్చు. కాని దారిలో మీకు బావగారి మెట్టికోట తగులుతుంది. అక్కడ తప్పక మీకు నూకలు చెల్లిపోతాయి." అన్నాడు.

జీవదత్తుడు పీ కులకాలం అలోచించి యువకుడి మాటల సారాంశం అర్థం చేసుకుని, "అంటే, యీ చెట్టు బోటలోని రహస్య మార్గంకుండా మీ బావగారి కొటను ఎవడూ చేరకుండా యిక్కడ ఆ మరుజాల దగ్గర కాపలా కాస్తున్నావన్న మాట! ఆ ఎదురుగా వున్న కొండను చేరేందుకు నువ్వు చెప్పింది దగ్గర దారిలా కనబడుతున్నది గనక, యీ మార్గానే పోతాం. దారి అడ్డగిస్తే మీ బావగారి సంగతి తెలియకం!" అన్నాడు.

"అదేదో నేను రాత్రికి వచ్చి చూస్తాను. అయిన కంటపడి సూర్యాస్తమయం వరకూ బతికుంటే మీ రిద్దరూ మహా వీరుల కిందే చిక్క!" అన్నాడు యువకుడు.

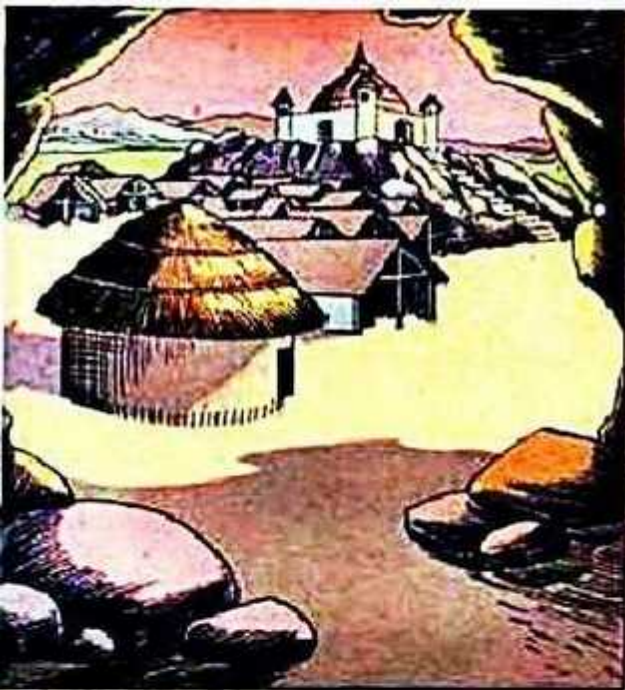
ఖడ్గ జీవదత్తులు అతడి మాటలకు నవ్వుకుని చెట్టు ఎక్కారు. యువకుడు చెప్పినట్టి వాళ్ళకు చెట్టు బోటలో ఒక పెద్ద తొర కనిపించింది. ముందు జీవదత్తుడు దానిలో

ప్రవేశించి బోర్లా పడుకుని ముందుకు పాక పాగాడు. ఖడ్గవర్మ కాసు కూడా తొరలోకి వెళ్ళి ముందు యువకుడికి అతడి గండ్ర గడ్డలిని యిచ్చివేస్తూ, "నువ్వు చికటి పడి లోపలే మీ బావగారి సంస్థానానికి రావటం మంచిది. బహుశా నువ్వు వచ్చేసరికి, అయిన మెట్టికోట నేల మట్టం అయి వుంటుంది." అన్నాడు.

యువకుడు ఏదో అన్నాడుగాని తొర వెంట ముందుకు పాకి పోతున్న ఖడ్గ జీవదత్తులకు ఆ మాటలు వినిపించ లేదు. వాళ్ళు పీ పది నిమిషాల కాలం అలా పోయింతరవాత వాళ్ళ దారిని అడ్డగిస్తూ ఒక బంజరాయి—నాలుగు ఫలకలుగా వున్నది

ఎదురైంది. మనక చీకట్లో జీవదత్తుడు దాన్ని తదివి చూశాడు. కాకి మధ్య అతనికి ఒక మేకు లాంటిది తగిలింది. అతడు దాన్ని రెండు చేతులతో గట్టిగా పట్టుకుని వెనక్కు లాగాడు. కాలు వూడి పచ్చింది. వాళ్ళకు ఎదురుగా సారంగ మార్గం కనిపించింది.

"అర్థా, ఇక మనం యీ సారంగ మార్గం వెంట పంగి నడిచి సావర్నూరా వుంది. ఎందుకైనా మంచిది, ఆయుధాలు నిర్ధంగా వుండుకుని, నా వెనక జాగ్రత్తగా నడువ్వు." అంటూ జీవదత్తుడు లేచి నిలబడి సారంగంలో ప్రవేశించాడు.

సారంగ మార్గం అంత చీకటిగా లేదు. అందుక్కరణం అవతరి వైపు ద్వారానికి

ఁ చాళ్ళలాదిక ఆవ్తం లేకపోవటమే. అగ్గ జీవదత్తులు గొద్ది సేపటికల్లా సారంగం అవతరి వైపుకు చేరాడు. ఎదురుగా వాళ్ళకు చిన్న మైదాన ప్రదేశంలాంటిది కనిపించింది. అక్కడ అంతగా చెట్లు లేవు. సారంగ ద్వారానికి గొద్ది దూరంలో ఒక చుట్ట గుడిసె లాంటిది వున్నది. దానికి ఇంచెం ఎడంగా కొన్ని కట్టవాలు—పశువుల ఇళ్ళాలలాటివి వున్నవి. వాటిని అనుకుని ఒక ఎత్తయిన చాళ్ళగుట్ట. దానిమీద పెద్ద చాళ్ళతో కట్టిన ఒక పెద్ద వసంతి వాళ్ళకు కనిపించింది.

"ఇదా అనుభవతప చెప్పిన వావగారి మిక్కిలి! ఇతడు లోయ మధ్య నిమిస్తున్న తిరు. గుట్టమీది చాకికట్టతం చూస్తూంటే— చిరు ఎటో చాకినుకై వుంటాడని నాకు అనుమానం కలుగుతున్నది!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"చాకినుకై కావచ్చు! అయినా మనం యింత దూరం వచ్చి వెనక్కు తిరిగి పోవటం లేదుకదా?" అన్నాడు అగ్గవర్మ.

"అదేలా కుదురుతుంది? మనం పొద్దుటి నుంచి దాదాపు ఉపవాసం చేస్తున్నాం. అడుగే సూర్యుడు అస్తమించడానికి మరెంత కాలం లేదు. మనం యీ చాకిరి బలప్రయోగం చేసి అయినా, యీ మిట్ట గోట చావావారికి అతిథులుగా వుండక తప్పదు!" అన్నాడు జీవదత్తుడు నవ్వుతూ.

ఆ తరువాత ఇద్దరూ వాపులనున్న చుట్టు గుడిసె కేసి బయటవేరారు. అందులో కొంచెంసేపు విశ్రాంతి తీసుకుని మెట్ల మీద పున్న భవనానికి పోవాలని వాళ్ళ ప్రయత్నం.

ఇట్ల జీవదత్తులు చుట్టు గుడిసెకు యింకా సూరూ సూటయిరవై గజాల దూరంలో వుండగా గుడిసె వైపునుంచి ఒక స్త్రీ అర్ధనాదం వినిపించింది. ఆ వెంటనే సంహం గర్జించిన కబ్బం వీణవచ్చింది. ఇట్ల జీవదత్తులు ఓ క్షణకాలం నివ్వెరపోయి, అంతలోనే తేరుకుని అర్ధం పచ్చిన వైపుకు పరిగెత్తటోయెంతలో, ఒక స్త్రీ గుడిసెలోంచి నేకలు పెరుతూ బయటికి పరిగెత్తుకు వచ్చింది. ఆమెను వెన్నుంచి ఒక సంహం కూడా బయటికి వచ్చింది.

జీవదత్తుడు, ఇట్లవర్కను హెచ్చరించి వెగంగా పరిగెత్తిపోయి స్త్రీ, సంహానికి మధ్య నిలబడ్డాడు. స్త్రీ చిన్నగా ఒక నేక పెట్టి గుట్ట మీది భవంతి కేసి పరిగెత్తుతూ, "సంహానికి హని కలిగించకండి! మా ఆయన మెమ్మర్ని ఇతగనివ్వడు!" అంటూ అరిచింది.

ఈ హెచ్చరిక జీవదత్తుణ్ణి ఇట్లవర్కనూ చాలా ఆశ్చర్య పరిచింది. సంహం నుంచి ప్రాణం కాపాడుకునేందుకు పరిగెత్తుకుపోయే స్త్రీ యిలా హెచ్చరించటం ఏమిటి? కాని, జీవదత్తుడికి యీ వింత హెచ్చరిక గురించి ఆలోచించే అవకాశం లేదు. సంహం అరచి కేసి ఒకసారి పెద్దగా గర్జించి, మీదికి దూకింది. కాని, జీవదత్తుడు

చప్పున వెళ్ళుకు తప్పుకుని, అది తిరిగి తన మీద పడబోయే లోపల దాని పిచ్చి మీదికి ఎగిరి కూర్చున్నాడు.

సింహం చెవులు చిట్లులు పడేలా గర్జిస్తూ, వెనక కాళ్ళ మీద లేచి జీవదత్తుణ్ణి కంద పడవేయాలని చూసింది. తల తిప్పి అతణ్ణి నేట పట్టాలని చూసింది. కాని, జీవదత్తుడు దాని నోటికి అందకుండా, చేతిలోని దండంతో దాని తల మీదా, గవదల మీదా కొట్టసాగాడు. అది మురింతగా అరుస్తూ ఆ మైదాన ప్రదేశా స్త్రుంతా కలయ అెక్కసాగింది.

ఖడ్గవర్మ ఆ దృశ్యం చూసి ఉత్సాహంగా, "జీవా, దాన్ని చంపకు! కొంచెం క్షణాలు పై దాన్ని మనం అవసరమిది అశ్వం

లాగా వాడుకోవచ్చు ననుకుంటాను." అన్నాడు.

సింహం బాంసుంచి పారిపోయిన స్త్రీ భవంతి పున్న గుట్టమీదికి కొంత దూరం పోయి అక్కడ నిలబడి, గుట్ట మలుపు తేసి చేయి చూపుతూ, "అడుగ్గో, మా ఆయన వెట సుంచి తిరిగివస్తున్నాడు. మీరు వెంటనే యిక్కణ్ణించి పారిపోండి. మిమ్మల్ని చూకడే, మీకు దాపు తప్పదు!" అని తేజ వేసింది.

ఖడ్గవర్మ స్త్రీ చూపిన వైపుకు తలతిప్పి చూశాడు. ఎనిమిది తొమ్మిది అడుగుల ఎత్తున్న ఒక మహా కాయుడు. చేతిలో ఒక రాతి గడ పట్టుకుని, ఒక రెడిని, అదవి పందిన ఒక భుజాన వేసుకుని, రెండవ భుజానికి కుండేళ్ళూ, అదవి పట్టలూ వున్న పల తగిలించుకుని, తమతేసే పిస్తున్నాడు. అతడికి ముందూ వెనకా నాలుగైదు సింహాలూ, పెద్ద పులులూ నడుస్తున్నవి. వారి మెడల్లో పున్న తలు పట్టెలను పట్టి; అవి ఆ మహాకాయుడు వెటకు ఉపయోగించే పెంపుడు బంతువుల్లా తన బదుతున్నవి.

ఆ మహాకాయుడి దృష్టికి ముందు సింహం మీద కూర్చుని వున్న జీవదత్తుడు కనిపించాడు. అతడికి కలిగిన అశ్వరథం అంతాయంతా కాదు. అంతలో అతడి దృష్టి

కత్తి దూసి తన స్నేహితుడి శని వస్తున్న
ఖడ్గపర్వ పైన పడింది.

అ వెంటనే మహాకాయుడు భుజాన
చేదాయతున్న చేట బంతువుల్ని గింద చేడ
చేసి. దాని గదను ఎత్తి పట్టుకుని, ఖడ్గ జీవ
చక్రాల శని పెద్ద పెద్ద అడుగులు చేసు
కుంటూ వస్తూ, "ఎవర్రా మీరు? అల్పాయు
మ్మల్లా వున్నారు! నా పెంపుడు సింహం
మీదే స్వారి చేస్తున్నారా?" అన్నాడు
ఉరుములాంటి పెద్ద గొంతుతో.

"ఈ సింహాన్నుంచి నీ భార్యను కాపా
రాను. నెజమో అజద్దమో అ మిట్టి మీద
నిలవడి వున్నది, అడుగు!" అంటూ జీవ
చక్రాలు సింహం తలమీద దండంతో బలంగా
ఒకసారి మోది, దాని వీపు మీదినుంచి
గిందిగి దూకేశాడు.

మహాకాయుడు తన భార్య శని చూశాడు.
అమె గజగజా తన ఛర్త దగ్గరకు వచ్చి,
బుగిందంతా చెప్పి, "విశ్వేష్టర్ని ప్రాణాలతో
వదులు. వాళ్ళదారిన వాళ్ళు పోతారు!"
అన్నది.

"ఎలా పవలటం! ఏళ్ళు నా రాజ్యంలో
రహస్యంగా ప్రవేశించారు గదా? అక్కడ
చెట్టు దగ్గర కావలి కాస్తున్న నీ కమ్ముడు-
అ సామరీ వెధవ పిం చేస్తున్నట్టు?"
అంటూ అగి, మహాకాయుడు ఏదో అను
మానం వచ్చిన వాడిలా, ఖడ్గ జీవచక్రల్ని

పరీక్షగా చూస్తూ, "అన్నట్టు మీరు
అరణ్యంలో చెట్టు క్కాపలా వున్న నా దావ
మరిదిని చంపి, యిక్కడికి రాలేదుగదా?"
అని ప్రశ్నించాడు.

"అ అవసరం కలగలేదు. తనకైతనే
మాకు యిక్కడికి వచ్చే దారి చూపించాడు.
గండ్రగడ్డల్ని కూడా తిరిగి యిచ్చేకాం,"
అన్నాడు జీవచక్రాలు.

"నరే, అయితే వచ్చిన దానినే తిరిగి
పోంది. మళ్ళీ బతికుండగా ఎన్నడూ యిటు
రాకండి. నా భార్య వయోలిడ్ వేడింది
కనక మిమ్మల్ని ప్రాణాలతో వదులు
తున్నాను," అన్నాడు మహాకాయుడు చక్క
కాయకుతూ.

అతడి యీ మాటలు ఖడ్గవర్మకు ఎక్కిడ
చెని గొప్పిచ్చి తెప్పించినై. అతడు జీవ
దత్తుడి కేసి ఓమారు చూసి కత్తి పై కెత్తి,
"మాకు ఎవరి దయావిజ్ఞ అవసరం లేదు.
నువ్వు కండ్కావరంతో పున్నట్టున్నావు.
నిన్ను యీ కత్తితో రెండు మూడు నిమి
షాల్లో నాలుగైదు ముక్కలుగా నరగ్గలను!"
అన్నాడు.

ఖడ్గవర్మ యితా అనగానే మహాకాయుడు
పెద్దగా మంకరించి గద పై కెత్తి అతడి
మీదికి రాబోయాడు. కాని అతడి చార్య
గట్టిగా చేయి పట్టుకుని, "ఇది తర్క
యుద్ధం అనిపించుకోదు. ఏళ్ళూ మహా
కూరుల్లాగే కనబడుతున్నాడు. మీ యిద్దరూ
గుర్రా రెక్కి యుద్ధం చేయండి. అప్పుడు
పరాక్రమం, నేర్పు వున్నవాళ్ళు జయి
స్తారు." అన్నది.

ఆ మాటల్లో మహాకాయుడు కొంచెం
స్థిమితపడ్డాడు. అతడు ఖడ్గ జీవదత్తులతో,
"నా చార్య చెప్పింది బాగానే వున్నది.
ఈ రాత్రికి మీరు నాకు అతిథులుగా

వుండండి. సూర్యోదయం కాగానే మీకు నా
అశ్వశాలలో నుంచి మీరు గోరిన ఆస్వాన్ని
యిస్తాను. నేనూ ఒక ఆస్వాన్ని తీసు
కుంటాను. నా అయుధాగారం నుంచి మీరు
గోరిన ఆయుధం యిస్తాను. మీలో ఎవరు
నాతో మొదటగా పోరాడతారు?" అన్నాడు.

"మొదటగా చివరగా కూడా నితే నేనే
యుద్ధం చేయబోతున్నాను. నాకు ఆస్వాన్ని
యిస్తేదాని. ఈ దండమే నా అయుధం!
నువ్వు నన్ను ఓడిస్తే, నా మిత్రుణ్ణి కూడా
ఓడించినట్లే!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అహా, నీ రైత్యానికి మెచ్చుకున్నాను.
ఇక నా వెంట మొట్టకొటకు రండి!" అన్నాడు
మహాకాయుడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు అతడి వెంట గుట్ట
మీది భవనానికి బయలుదేరారు. మహా
కాయుడు తాను వేలాడి తెచ్చిన జంతు
పుల్లి, పక్షుల్ని భుజాన వేసుకుని, వెంట
పున్న పెంపుడు సంహర్ని. పులుల్ని పశుల
కొట్టాలలోకి తేలి. కొద్ది సేపటికల్లా మట్ట మీది
భవనాన్ని చేరాడు. —(ఇంకావుంది)

11

[చెట్టుకు కావలాకాస్తున్న యువకుడు, ఖడ్గ జీవదత్తులకు చెట్టుతొరలో నుంచి వున్న రహస్య మార్గం నంగతి చెప్పాడు. వాళ్ళు దాని వెంటపోయి ఒక మిట్టకంట ప్రాంతాన్ని చేర్చి అక్కడ నింహం వారినుంచి ఒక స్త్రీని కాపాడారు. ఆమె తల్లి అడవి నుంచి వేటాడిన జంతువులతో తిరిగి వచ్చి, వాళ్ళను తన భవనానికి తీసుకుపోయాడు. తరువాత—]

మహాకాయుడు, ఖడ్గ జీవదత్తులకు తన భవనంలోని ఒక పెద్ద గది చూపించి, “ఇదుగో, యిది మీ విడిది గది. వంట కవసరం అయిన సరంజామా అంతా లోపల వున్నది. కొద్ది సేపట్లో యీ వేటమాంసం మీక్కావలసినంత నా భార్య తెచ్చి యిస్తుంది.” అని చెప్పి, బవాబు కోసం ఆగకుండా మెల్లెక్కి భవనం మీదికి వెళ్ళి పోయాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు ఆ గదిలో ప్రవేశించి వంట ప్రయత్నాలు ప్రారంభించి, రాత్రి తొమ్మిది గంటలకల్లా తృప్తిగా భోజనాలు చేసి, నిద్రకు ఉపక్రమించారు. వాళ్ళకు ఒక రాత్రివేళ గది బయట అడుగుల చప్పుడు వినిపించింది. ఎవరై వుంటారా అని వాళ్ళు ఆలోచించేంతలో, “బావగారూ! ఆ పొగరుబోతు కుర్రవెధవలు యిక్కడికి వచ్చారా? వాళ్ళ శవాల్లెక్కడ? ఇంకా

వాళ్ళు ప్రాచారకో వుంటే, యీ గండ్ర గొడ్డలికి బలిపెడతాను!" అన్న మాటలు వినిపించినై.

ఆ గొంతు అడవిలో చెట్టుకు పహరా తిరిగే గండ్రగొడ్డలి యువకుడిది! ఖడ్గ జీవ దత్తులు ఆ గొంతు పోల్చుకున్నారు. ఖడ్గ వర్మ తన వక్కనే వున్న కత్తిని ఒరలో నుంచి బయటికి లాగి ద్వారం దగ్గరకు పోయి తలుపు తెరిచాడు.

భవనం మెట్ల దగ్గరకు పోతున్న గండ్ర గొడ్డలి యువకుడు తన వెనక వైపున కిరు మంటూ తలుపు తెరుచుకున్న కట్టం వింటూనే గిరుక్కున వెనుదిరిగి చూశాడు. వెన్నెల వెలుగులో అతడికి ఖడ్గవర్మ కని

పించాడు; అతడి చేతిలోని కత్తి తళతళ మెరుస్తున్నది.

"అరితే, ఎవడివి నువ్వు? వాడివా, వాడి భూకానివా? మిట్టకొటకు వచ్చి రాత్రి నిద్రచేసిన వాడెవడూ యింతవరకు లేడు!" అన్నాడు యువకుడు గండ్రగొడ్డలిని పైకెత్తి పట్టుకుని.

"ఒరే, ఆర్యకుడా, అట్టే వాగక పోయి బుద్ధిగా పడుకుని నిద్రపో. మళ్ళీ నీ కేకల్లో నిద్రాభంగం కలిగించావో, నీ చర్మం ఒలి చేస్తాను." అన్నాడు ఖడ్గవర్మ కోపంగా ద్వారబంధం చాటి బయటికివస్తూ.

యువకుడు కాస్త బెదిరి మరో రెండు మూడు మెట్లు గబగబా ఎక్కి, "చర్మం ఒలుస్తావా? నన్నేదో సంహమో, పులో అను కుంటున్నావా? చూడు నిన్నిప్పుడే నా గండ్ర గొడ్డలికి...."

యువకుడు మాట ముగించే లోపలే మెట్ల పై భాగం నుంచి మహాకాయుడు వినిరిన ఒక పెద్ద బౌమిక వచ్చి అతడి విషయం తెలుసుకుంటూ తగిలింది. యువకుడు అదిరిపడి తలవత్తి చూసేంతలో మహా కాయుడు వైన నిలబడి అతడి కేసి చూస్తూ, "ఎందుకు బంగుపిల్లిలా ఒకటే ఆరుపు ప్రారంభించావు? ఈ సమయంలో నేను భోజనం చేస్తుంటానని నీకు తెలియదా?" అన్నాడు కోపంగా.

యువకుడు ఒకటికి రెండుసార్లు తన బాప కేసి, ఖడ్గవర్మ కేసి తల తిప్పి చూసి, "చెట్టు దగ్గర నా చేత తన్నులుతిని పారి పోయి పచ్చిన వాళ్ళను నువ్వొకా ఎందుకు బతికుండనిచ్చావు? ఆ రెండో వాడెడి?" అన్నాడు.

ఖడ్గవర్మ కత్తి ఝళిపిస్తూ మెట్లు కేసి బయలుదేరాడు. యువకుడి మాటల తీరు అతడికి చాలా అమర్యాదకరంగా కనిపించింది. అతణ్ణి, అడ్డుపస్తే మహాకాయుణ్ణి ఆ రాత్రే తుదముట్టించాలన్నంత కోపం వచ్చింది అతడికి.

మహాకాయుడు ఖడ్గవర్మను చూసి అగమన్న సూచనగా చేతులు పైకెత్తి, "నా బాపమనిది మాటలు అంతగా పట్టించు

కోకు, ఎంతో కాలంగా నా బోటి గంధర్వుడి సాహచర్యంలో వున్నా, వీళ్ళ మనిషి బుద్ధులు మారలేదు. అడుకోవటానికి వచ్చిన పెంపుడు సింహాన్ని చూసి, వీడి అక్క ప్రానిభయంతో పరిగెత్తింది. వీడు అరణ్యంలో మీ చేత ఒళ్ళు చూసం చేయించుకుని, నా అసరాలో మిమ్మల్ని సాధించాలని చూస్తున్నాడు. ఏమైనా యీ రాత్రికి మీరు నా అతిథులు. పోయి పడుకో. ఈ కుర్రకుంక సంగతి నేను చూస్తాను," అన్నాడు.

ఖడ్గవర్మ మారు మాట్లాడకుండా వెనుదిరిగి గదిలోకి పోయి, తలుపు మూసేశాడు. బయట చెలరేగిన గలభా అంతా అలకిస్తున్న జీవదత్తుడు, ఖడ్గవర్మ గదిలోకి రాగానే,

"ఏమిటి, ఇద్దా! ఆమహాకాయుడు తాను గంధర్వుణ్ణి చెప్పినట్టుందే!" అన్నాడు సాలోచనగా.

"....ఆనే చెపుతున్నాడు. నయం.... దెప్పట్టినలేదు!" అంటూ ఇద్దవర్మ కత్తిని తిరిగి ఒరలో పెట్టి పక్కమిదిరి పోయి పడు కున్నాడు.

"ఇద్దా, ఆతడి మాటల్ని మరీ అంత చులకనగా కొట్టెయ్యకు. అంత అవాసు వామాపూ. నింపార్ని, పులుర్ని మచ్చిక చేసి వేట కుక్కల్లాగా ఉపయోగించేంత శక్తి పున్నవాడూ — నేవలం మామూలు మనిషై పుండడు. మిగతా ప్రపంచంతో సంబంధం లేకుండా అతడు యీ రహస్య

ప్రదేశంలో వుంటున్న రీరు చూశావా?" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"నీ మాటలు వింటూంటే, యీ మహా కాయుడు తాను చెపుతున్నట్టు గంధర్వుడు కాకపోయినా, ఏదో అర్థ గంధర్వుడైనా అయి వుంటాడని ఆనుమానం కలుగు తున్నది. లేపు ఉదయం బరగబోయే ద్వంద్వయుద్ధంలో ఆతన్ని తేలిగ్గా నువ్వు బయించగలవు 'గదా?' అని అడిగాడు ఇద్దవర్మ.

ఆ ప్రశ్నకు జీవదత్తుడు పెద్దగా నవ్వి, "బయించగలను. కాని తేలిగ్గానా, లేక ఎంతో శ్రమపడా అన్నది యిప్పుడు చెప్పటం కష్టం. నేను నా యుద్ధ ప్రావీణ్యాన్నే కాక, మంత్రకాస్త్ర పాండిత్యాన్ని కూడా పూర్తిగా ఉపయోగించవలసి రావచ్చు. ఆతన్ని చంప కుండా లోబరుచుకుని, ఆతన్నించి కొన్ని రహస్యాలు లాగవచ్చునుకుంటాను. అతడు నిజంగా గంధర్వుడైతే వింధ్యపర్వత ప్రాంతాల్లో వున్న రాతిరథాన్ని గురించిన సమాచారం మనకు కొంత చెప్పగలడు," అన్నాడు.

"నువ్వు ఊహించేవంతా నిజం అయితే ఎంత బావుంటుంది! ఆ రాతిరథాన్ని వెతికే శ్రమ తప్పదు. సరే, నాకు నిద్ర అగటం లేదు," అంటూ ఇద్దవర్మ కళ్ళు మూసుకున్నాడు.

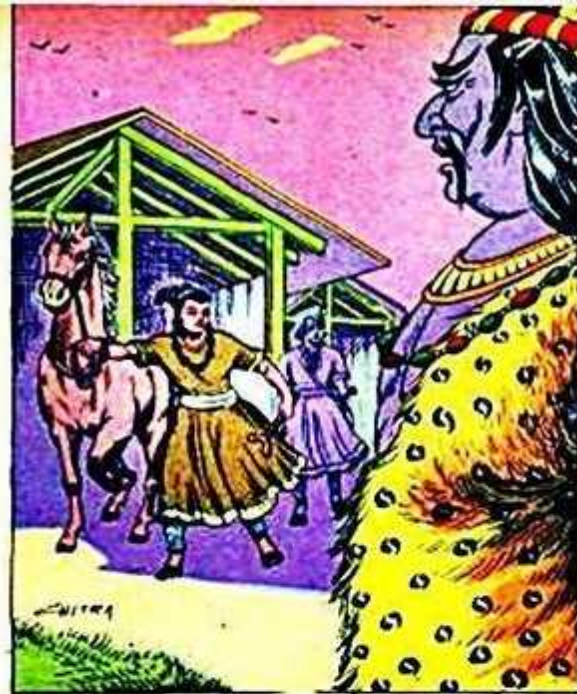
జీవదత్తుడు మర్నాటి ఉదయం తాను మహాకాయుడితో చేయనున్న యుద్ధాన్ని గురించి అలోచించుకుంటూ నిద్రలోకి జారుకున్నాడు.

సూర్యోదయం అవుతూండగానే మహాకాయుడు వచ్చి ఖడ్గ జీవదత్తులు నిద్రిస్తున్న గది తలుపు తట్టాడు. ఖడ్గవర్మ వెళ్ళి తలుపు తీశాడు. మహాకాయుడు అతడికి మిట్టకొట దిగుపుస వున్న ఒక కొండ వాగు గురించి చెప్పి, "అలశ్యం కాకుండా స్నానాలూ అవి ముగించుకు రండి. నేను వేటకు వెళ్ళే లోపలే మిమ్మల్ని నా పెంపుడు బంతువులకు అహరంగా చేయాలి!" అన్నాడు.

"ఓహో, రాత్రి గదిచివ్వాయింది గనక యిక మేం నీకు అతిదులం కాదన్న మాట! సరే, ఒక గంట లోపలే వస్తాం, నువ్వు యుద్ధానికి సిద్ధంగా వుండు!" అన్నారు ఖడ్గవర్మ.

మహాకాయుడు మారు మాట్లాడకుండా వెళ్ళిపోయాడు. ఖడ్గవర్మ తన మిత్రుణ్ణి నిద్ర లేపి, మహాకాయుడు పలికిన పరుష వాక్కుల సంగతి చెప్పాడు. జీవదత్తుడు మౌనంగా తలాడించి పూసుకున్నాడు. తరవాత యిద్దరూ భవనం మెట్టు దిగి మైదాన ప్రదేశం దాటి ఒక కొండవాగును చేరారు. అక్కడ వాళ్ళు వాగులో స్నానాలు చేసి,

చందమామ

దాపుల నున్న ఫలవృక్షాల నుంచి కాయలు కోసుకు తిని, తిరిగి మిట్టకొట కేసి బయలుదేరారు.

మిట్టకొట కింద వున్న పశువుల కొట్లాల దగ్గర మహాకాయుడూ, అతడి చార్యా, గంధ్ర గొడ్డలి యువకుడూ వాళ్ళకు ఎదురయ్యారు. మహాకాయుడు జీవదత్తుణ్ణి పలకరించి, "ఇదుగో, యీ పక్కనే వున్న అశ్వశాలలో నుంచి నీకు నచ్చిన అశ్వాన్ని తీసుకో," అన్నాడు.

జీవదత్తుడూ, ఖడ్గవర్మ అశ్వశాలలో ప్రవేశించారు. అక్కడ వాళ్ళకు పది పన్నెండు ఉత్తమజాతి అశ్వులు కనిపించినై. జీవదత్తుడు వాటి చిపుల మీద చేతితో

గట్టిగా తట్టి చూసి బలం, వేగం రెండూ
పున్నవని భావించిన ఒక అశ్వాన్ని కట్టు
విప్పి బయటికి తీసుకు వచ్చాడు.

మహాకాయుడు జీవదత్తుడు తెచ్చిన
అశ్వాన్ని చూసి, "అహ, సుపు నా దగ్గర
పున్న అశ్వాల్లో ఉత్తమమైనదాన్నే ఎన్ను
కున్నావు. ఎన్నో ఎళ్ళ కిందట నా తరి
దండ్రులు దీని పూర్వకుడి మీదే ఎక్కి,
వింధ్యపర్వత ప్రాంతాల నుంచి యిక్కడికి
వలస వచ్చారు." అన్నాడు.

"అలాగా! అయితే నీ బల గర్వం
పోగట్టిన తరవాత నేను దీని మీదే స్వారి
అయి, నా మిత్రుడితో ఆ పర్వత ప్రాంతా
లకే పోతాను," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఆ మాట మహాకాయుడికి చాలా కోపం
తెప్పించింది. అతడొకసారి మినం మెలి
వేసి, జీవదత్తుడి కేసి గుడ్డరుముతూ చూసి
అశ్వశాలలోకి పోయి, అశ్వాన్నొకదాన్ని బయి
టికి తెచ్చాడు. తరవాత అతడి అజ్ఞు కాగానే
గండ్రగొడ్డలి యువకుడు రెండు అశ్వాలకూ
జీను వేసి, కళ్ళాలు తగిలించాడు. మహా
కాయుడూ, జీవదత్తుడూ తమ తమ అశ్వా
లను ఎక్కి కూర్చున్నారు. మహాకాయుడి
చేతిలో ఒక గద వున్నది. జీవదత్తుడి
చేతిలో ఎప్పుడూ వుండే దండం మాత్రమే
వున్నది.

"ఇంతవరకూ నీ పేరేమిటో నాకు తెలి
యదు. నిన్ను యమపురికి పంపే ముందు
పేరు తెలుసుకోవాలని వున్నది. నీ పేరే
మిటి?" అని అడిగాడు మహాకాయుడు.

"నా పేరు జీవదత్తుడు, నా మిత్రుడి
పేరు బద్ధపర్వ. నిన్ను నేను చంపదలచు
కొలేదు. కాళ్ళూ చేతులూ విరగ్గొట్టి వదల
దలుచుకున్నాను. అయినా పేరు తెలుసు
కోవటం మంచిది గదా. నీ పేరేమిటి?"
అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"నా పేరు వసుమతి. ఇంకో క్షణంలో
యా లోకాన్ని వదలబోయే నీకు నా పేరు
తెలుసుకున్నందువల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి?
కాదుకో!" అంటూ మహాకాయుడు గద
పై తెత్తి గుర్రాన్ని ముందు కురికిందాడు.

అ రెండు గుర్రాల మధ్యా చాచాపు నూరడుగుల దూరం వున్నది. వసుమతి తన గుర్రాన్ని అదిలించగానే, జీవదత్తుడు కూడా తన గుర్రాన్ని అదిలించాడు. రెండూ వెగంగా ముందుకు దూకినై. వసుమతి తనను సమీపిస్తుండగా, జీవదత్తుడు తన గుర్రం కళ్ళిం పక్కకు లాగి, వసుమతి గుర్రం తన గుర్రం పక్కగా పోయే సమయంలో తన దండంతో, వసుమతి తల మీద బలంగా కొట్టాడు. వసుమతి గదతో జీవదత్తుడి తల మీద కొట్టాలని చూశాడు గాని, జీవదత్తుడు చప్పున తల వంచుకుని అ బెబ్బి తప్పకున్నాడు.

జీవదత్తుడి దండం బెబ్బితో వసుమతి తల గిరున తిరిగి పోయింది. సామాన్య

మీనపుడి చేతికి అంత బలం వుంటుందా అనిపించిందతడికి. బహుశా అ దండంలో ఏదో మంత్రశక్తి వుండవచ్చును కున్నా తరడు. లేకపోతే సాధారణ యువకు డకడు తన మీద ద్వంద్వయుద్ధానికి తల పడటం అంటే ఎన్ని గుండెలు కావాలి?

ఈ సారి వసుమతి తన గుర్రాన్ని జీవ దత్తుడి కేసి దూకిస్తూ, "ఓ జీవదత్తా! నువ్వు చూడబోతే క్షత్రియ యువకుడి వేషంలో వున్న బ్రాహ్మణ మంత్రవేత్తలా వున్నావు. నిజం చెప్పు. నువ్వు క్షత్రియు డివా, బ్రాహ్మణుడివా? బ్రాహ్మణుడినైనా నిన్ను చంపక వదలను," అంటూ గదను ముందుకు సాచి జీవదత్తుడి గుండెల మీద పొడవబోయాడు.

జీవదత్తుడు ఏదో మంత్రాన్ని పెద్ద గంతుతో ఉచ్చాటన చేస్తూ వసుమతి గదను ఎడమచేత్తో పక్కకు తోసి, కుడి చేతిలో వున్న దండంతో గుర్రం మెడ మీద గట్టిగా మోచాడు. ఆ దెబ్బకు గుర్రం తల నేలను తాకింది. దాని వెనకకాళ్ళు రెండూ గాలిలోకి లేచినై. అది ద బీ మం టూ ముందుకు పడెలోపల వసుమతి పట్టు తప్పి, దానికన్న ముందుగా నేల మీద పడి అరుస్తూ అంతదూరం దొర్లుకుపోయాడు.

జీవదత్తుడు తన గుర్రం మీదనుంచి దూకి, లేచి నిలబడేందుకు ప్రయత్నిస్తున్న వసు మతిని సమీపించి దండం ఎత్తి, "ఈ పాటుకు ఏదో ఒక్క కాలు మాత్రమే విరిగిందనుకుంటాను. ఆ గద పట్టుకునే చెయ్యి కూడా విరగొట్టమంటావా? లేక లొంగిపోతావా?" అన్నాడు.

వసుమతి మౌనంగా మరొకసారి లేచి నిలబడే ప్రయత్నం చేశాడు. కాని, సాధ్యం కాలేదు. అప్పుడతడు, జీవదత్తుడి ముఖం లోకి ఏమాత్రం కోపం లేకుండా చూస్తూ,

"విరిగింది కాళ్ళూ చేతులూ కాదు, నా నడుం. నువ్వే గెలిచావు! నీ మంత్రశక్తికి, బాహు బలానికి మెచ్చుకున్నాను. నీ బోటి వాడు ఒక్క డున్నట్టయితే, యక్షులకు ఓడి నా తండ్రిలాంటి వాళ్ళు వింధ్యపర్వతాలు వదిలి యిక్కడికి పారిపోయి రావటం జరి గేది కాదు," అన్నాడు.

వసుమతి మాటలకు జీవదత్తుడు ఆశ్చర్య పోతూ ఏదో ఆనబోయేంతలో ఖడ్గవర్మ పెద్దగా కేక పెట్టటం వినిపించింది. అంత వరకూ యీ ద్వంద్వయుద్ధాన్ని చూస్తూ నిలబడిన గండ్రగొడ్డలి యువకుడు, తన బాప నేల కూలగానే, ఎక్కడలేని కోపంతో జీవదత్తుణ్ణి చంపేందుకు గొడ్డలి ఎత్తి అతడి కెని రాసాగాడు. ఖడ్గవర్మ ఆగమని ఒక సారి అతణ్ణి హెచ్చరించి, అందువల్ల ప్రయోజనం లేక పోవటంతో ముందుకు దూకి, కత్తి పిడితో అతడి తల మీద గట్టిగా కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు యువకుడు ఒక చావుకేక పెట్టి విరుచుకుని ముందుకు పడిపోయాడు.

—(ఇంకా వుంది)

12

[అర్థ జీవదత్తులకు చాలి రస భవనంలో అతివ్యం యిచ్చిన వసుమతి అనే గంధర్వుడు మచ్చాది ఉదయం జీవదత్తుడతో దుష్టయుద్ధానికి పూనుకున్నాడు. జీవదత్తుడు అతల్లి స్మరం మీది మంచి కింపకీ వడలొకడు. వసుమతికి వసుమతిగా గంధర్వగర్భి యువకుడు వచ్చాడు. అర్థపర్వ అతడి వెత్తిన కత్తివీడతో గట్టిగా కొట్టాడు. అరచాత—]

తన బావమంది బాపు శేక పెట్టి కింప కలిగింది. అతడు యువకుణ్ణి సమీపించి పదటం చూస్తూనే వసుమతి పెద్దగా అతడి రల మీది గాయాన్ని పరీక్షించాడు. సప్తమా. "ఖడ్గవర్మా! మంచి పని అది ఏమంత పెద్ద గాయంలా కనపించ చోకావు. ని దెబ్బకు వాడి రల పగిలి బిడు, కొద్దిగా రక్తం మూత్రం కారు వుండదు. అది సల్లరాతికన్నా గట్టిది," తున్నది. అన్నాడు.

జీవదత్తుడికి ఆ మాటలు చాలా సప్త గట్టిగా కొట్టవలసింది కాదు. కాస్త బిడుకు తెచ్చించినై. కాని అదే సమయంలో అతడికి పెడితే సరిపోయేది! ముందు రక్తం కార గంధర్వగర్భి యువకుడి మీద జాలి కూడా కుండా అపాలి." అంటూ జీవదత్తుడు

మూలికల కోసం దాపుల నున్న చెట్ల కని సరిచాడు.

ఆ సమయంలో అక్కడికి పంగెత్తు కొచ్చిన వసుమతి భార్య జీవదత్తుడి మాటలు విన్నది. అమె ఖడ్గవర్మ కని కొర కొర చూస్తూ, "నీ పరాక్రమం చూపేందుకు యీ అర్భకుడే దొరికాడా?" అన్నది.

"క్షమించమ్మా! నీ తమ్ముడు అన్నిటా అర్భకుడే కావచ్చు. కాని అతని చేతిలోని గండ్రగద్దలి చాలా పెరువైనది. నే నావక పాత నా మిత్రుడేమయివాడో నీ భర్తనే అడిగి చూడు," అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

వసుమతి భార్య తన భర్త కని కోపంగా చూసింది. అతడు యీసారి మరింత పెద్దగా

సవ్వతూ, "ఇందులో ఖడ్గవర్మ చేసిన అన్యాయం ఏమీ లేదు. అంతా నేను చూస్తూనే ఉన్నాను. ముందుగా పాచ్చి రించే ప్రయోజనం లేకపోగా, కత్తి పెడితే తల మీద కొట్టాడు," అన్నాడు.

"ఎందుకలా సవ్వతావు? వాడు నీకు పహాయపడేందుకేగా ప్రయత్నం చేసింది? పాపం!" అన్నది వసుమతి భార్య.

ఆ మాటలు వసుమతికి కొంచెం కోపం తెప్పించినై. అతడు ముఖం కందగడ్డలా చేసుకుని, "ఇదంతా నా ఖర్మ. గండ్రువు ణ్ణయిన నేను. నీలాది మానవస్త్రీని పెళ్లాడ వలసి వచ్చింది. మరొక మానవ మాత్రుడి చేతిలో ఓడి నయం విరక్కెట్టు కోవలసి వచ్చింది!" అన్నాడు.

ఆ సమయానికి జీవదత్తుడు రెండు దినళ్ళుకే వివ అకులూ, కొన్ని పేళ్ళు తినుకుని అక్కడికి వచ్చాడు. వాటి నన్ని టిని ఒక చోట గుట్టగా పోసి, వాటిల్లో నుంచి కొన్ని అకులను ప్రత్యేకంగా విరి తినుకుని, అరచేతుల్లో నలిపి, ఉండగా చేసి, దానిని యువకుడి తల మీద గాయం అయినచోట అంటిందాడు.

"అమ్మా, నీ తమ్ముడి కొచ్చిన ప్రమాదం ఏమీ లేదు. గాయానికి కట్టు కట్టవలసిన అవసరం కూడా లేదు. గాయం నయం అయిన తరువాత, నేను అంటించిన ఓష

దులు చాలిపోతవి," అని జీవదత్తుడు వసుమతి తన తిరిగి. "వసుమతి, ని వెరిగిన నయమొక్కడా చికిత్స చేస్తాను. ఒక్క పాప్తగంటలో నీ మెట్టకోట భవనం మెట్టెక్క గలవు. ఇరవైనాలుగ్గంటల్లో తిరిగి వేటకు పోగలవు. విదారించకు," అన్నాడు.

ఆ తరవాత ఖడ్గ జీవదత్తుడు పువ్వి అకులనూ, వేల్దనూ చేతులతో బాగా ముక్తింది అప్పుడు వచ్చిన రసాన్ని వసుమతి నయముకు పూసి. దాని మీద అకుల విప్పిని వేసి, కట్టు కట్టారు.

ఇదంతా ముగిసిం తరవాత వసుమతి ఖడ్గ జీవదత్తుల సాయంతో లెచి నిలబడి. "నా బావమరిది మామేటి? అలా మాట పలుకు లేకుండా పది పున్నాయు. ప్రాణా పాయం ఏమి లేదు గదా? వాదికమైనా జరిగిందంటే, వాది అక్క చేతులో నాకు గండం పున్నట్లే!" అన్నాడు.

"ప్రాణాపాయం ఏమి లేదు. చెప్పకు దిమ్మరపోయి నులంగా నిద్రపోతున్నాడు. కద్ది నేపల్లో అతనూ లేచి మన వెనకగా భవనానికి వస్తాడు. తేడుగా అక్కగారున్నది గదా! ముందు మనం భవనానికి పోదాం," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

వసుమతి కాస్త గుంటుకూ నాలుగడుగులు వేసి అగి. "జీవదత్తా, మీ యిద్దరిలో నువ్వ నాయకుడివిలా కనిపిస్తున్నావు. ఇంత

నేనూ ఖడ్గవర్మ మౌనం పహించాడెం? అతడికి నాలుకతో మాట్లాడటం కన్న కత్తితో మాట్లాడటంలో ఎక్కువ నేర్చున్నట్లున్నది," అన్నాడు.

"శత్రువుతో నేను మాట్లాడను. నా కత్తి మాట్లాడుతుంది. జీవదత్తుడిలో పున్న లోక్యం, వ్యవహార జ్ఞానం నాకు అలభ్య లేదు. ఏం చేసేది!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ భవంగా.

"ఖడ్గా, అంత కటువుగా మాట్లాడకు. అప్పుడు వసుమతి మనకు శత్రువు కాదు. మిత్రుడు. యక్షుల వాదికి తట్టుకోలేక అతని తరిమండ్రులు వింధ్యవర్షకాలు వదిలి యీ ప్రాంతాలకు చేరిన పద్మారు.

మనం ఆ యక్షుల శక్తి సామర్థ్యాలు ఏలాంటివో చూసేందుకు అక్కడికి పోతున్నాం. అందువల్ల అతనూ మనమూ మ్రిక్కులం," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఈ మాటలు ఖడ్గవర్మనూ, పసుమతిని కూడా ఆశ్చర్యపరిచినై. ఇద్దరూ కొంచెం సేపు ఆలోచిస్తూ పూడుకున్నారు. ఈ లోపల వాళ్ళు శ్రమంగా ఉపనం మెట్లను సమీపించసాగారు. భవనం దిగువ మెట్లు దగ్గర వరగానే పసుమతి దాని మీద ఒక కాలింది. తల తిప్పి జీవదత్తుడి కేసి గుచ్చి చూస్తూ, "జీవదత్తా! మీరు వింధ్యపర్వతాల కేసి పోతున్నారా? సరే, యక్షులంటున్నావేమిటి?" అని అడిగాడు.

"మేం యిద్దరం ఒక గొప్ప కార్యం పోధించి మహావీరులం అని రుజువు చేసుకునేందుకు వింధ్యపర్వతాలను దర్శించబోతున్నాం," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"జీవా, అది నిజమే! ఇందులో యక్షుల ప్రసక్తి ఏమున్నది? మనం కదిలించవలసింది రాతిరథం కాని, యక్షసంహారం కాదు గదా?" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

రాతిరథం అన్న మాట వింటూనే వసుమతి పెద్దగా అందివది. "రాతిరథమా! వింధ్యపర్వతాల్లో వున్న రాతిరథాన్ని కదిలించేందుకు పోతున్నారా? ఆ సంగతి యిక్కడికి వస్తూనే నాతో అన్నట్లయితే, మన మధ్య యింత జగదమూ, అనవసర కలయాపనా జరిగేది కాదు గదా?" అన్నాడు.

"అయింటిదో అయింది. ఇకనైనా కాలం వృధా కాకుండా చూద్దాం. త్వరగా మెట్లెక్కి ని విక్రాంతి మందిరం చేరదాం. అక్కడ అంతా వివరంగా మాట్లాడుకోవచ్చు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అలా అయితే మనం పోవలసింది నా విక్రాంతి మందిరానికి గాదు, అయూధా గారానికి. అది పేరుకు అయూధాగారం అయినా, అక్కడ నా పూర్వులు వదిలి పోయిన అపూర్వ వస్తువు లనేకం వున్నవి," అన్నాడు పసుమతి.

ఆ తరువాత ఖడ్గ జీవదత్తుల సాయంతో అతడు మెల్లెక్కి భవనంలోని ఒక పెద్ద గది ముందుకు పోయి అగాదు. ఆ గది తలుపులు గిల్లం పెట్టి వున్నాయి. చాటికి తాళం లాంటిది లేదు. తలుపుల మీద అనేక రకాల చిమ్మలు చెక్కబడి వున్నాయి. వనుమతి తలుపు గిల్లం తీసి, రెండు చేతులతో తలుపులను గట్టిగా పట్టి కుని వెనక్కు నెట్టాడు.

గదిలో కనిపించిన అపూర్వ వస్తునంపద చూసి ఖడ్గ జీవదత్తులు అమెతాశ్చర్యం చెందారు. గదిలో ఎక్కడ చూసినా మని మానిక్యాలు మలమలా మెరుస్తూ కనిపించాయి. గోడల పక్కగా అనేక రకాలైన ఆయుధాలు చేరచేయబడి వున్నాయి. గోడల కున్న కొయ్యమేకుల నుంచి వివిధ సంగీత వాయిద్యాలు వెలుగుతున్నాయి.

"ఇదంతా నా తండ్రి వదిలిపోయిన సంపద. తక్కిన లోకంతో సంబంధం లేకుండా, యీ కొండల మధ్య నేలొడి జీవించే నాకు, ఫీటతో అపసరం లేదు. సరే, అసలు సంగతి కొద్దాం. విదే రాతి రథం అన్నావే—దాని మాటమిటి?" అని అడిగాడు వనుమతి.

"అదంతా పెద్ద కథ, అయినా నాలుగు మాటల్లో ముఖ్య విషయం చెప్పేస్తాను. కాస్త విశ్రాంతిగా కూర్చోవటం దాపుంటుంది

గదా? ఈ తల్వాల మీద కూర్చోవచ్చా?" అంటూ జీవదత్తుడు సగిపిపనితో అందంగా వున్న తల్వా పైకదాన్ని చూపించాడు.

"హాయిగా కూర్చునే మాట్లాడుకుందాం. నేను చెప్పవలసింది వుంది. కూర్చోండి!" అంటూ వనుమతి, ఎదురుగా వున్న మరొక తల్వం మీద కూర్చున్నారు.

జీవదత్తుడు తతిమ్మా సంఘటనలన్నీ వదిలి, పద్మభరణాజును తాము కలుసు కోవటం, ఆయన కుమార్తె పద్మావతి తమకు ఒక 'రాతిరథాన్ని' చూపి, దాన్ని కదిలించిన వాడే మహావీరుడనీ, అతన్నే తాను వివాహం ఆడతాననీ అన్న మాటలూ మూత్రం చెప్పారు.

“అంటే ఆ రాతిరథాన్ని మీరు చూశారన్నమాట?” అన్నాడు వసుమతి ఎంతగానో అశ్చర్యపోతూ.

“అవును చూశాం: అది చొమ్మి రాతిరథం. వింధ్యపర్వతాల్లో ఎక్కడో వున్న రథానికి ప్రతికృతి అని చెప్పారు.” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

వసుమతి మారు మాటాడకుండా తల్పం మీంచి లేచి, గదిలో ఒక మూలగా వున్న ఒక పెద్ద కొయ్యపెట్టె మూత తెరిచి, అందులో నుంచి ఒక వస్తువును తీసుకుని ఖడ్గ జీవదత్తుల దగ్గరకు వచ్చాడు. అది రాకుమారి పద్మావతి, ఖడ్గ జీవదత్తులకు చూపింపు రాతిరథం లాగా వున్నది.

“ఇది ని చేత ఎలా పడింది? కొద్ది వారాలకు ముందు దీన్ని మేం వద్యపుర రాజకుమారి దగ్గర చూశాం గదా?” అన్నాడు జీవదత్తుడు అశ్చర్యంగా. ఖడ్గపర్వ రాతిరథం కేసి, వసుమతి ముఖం కేసి అమోమానంగా చూడసాగాడు.

“దీన్ని నేనా రాజకుమారి నుంచి మాత్రం తస్కరించ లేదు. ఆ మధ్య ఒక వెన్నెం రాత్రి భవనం మీది ఆవరణలో నేను పడుకుని వుండగా, ఆ కాశంలో మేఘంలా కదులుతున్న ఒక నల్లని ఆకారం దీన్ని నా పక్కన పడచేసింది. ఇందులో అబద్ధం లేదు,” అన్నాడు వసుమతి.

ఖడ్గపర్వ, జీవదత్తుడి కేసి తల తిప్పి, “ఇది నమ్మదగిందేనా? అదే కథ—ఎన్నకథ!” అన్నాడు.

“నేనూ యిదేదో కథగాని, ప్రమగాని అయి వుంటుందని, యీ రథానిక్కట్టి వున్న చిటి ఒక దాన్ని చదివి, ఆ పెట్టెలో పారవేశాను. నా భార్య యిదంతా ఆ రాత్రి నేను కొంచెం అతిగా సేవించిన మద్యపానం మహిమ కింద కొట్టిపారవేసింది. ఈ రథాన్ని నేనే రాగిన మత్తులో, ఈ గదిలో ఏ మూల నుంచో బయటికి తెచ్చానని అవిధ అభిప్రాయం.” అంటూ సవ్యసాగాడు వసుమతి.

“ఆ చిటిలో ఏముంది? అదెక్కడ?” అని అడిగాడు జీవదత్తుడు అదుర్తగా.

"అ చీటి ఎప్పుడో గాలికి ఎగిరిపోయి
వుంటుంది. దానిలో వున్న సంగతేమంటే,
యిద్దరు క్షత్రియ యువకులు నా మిట్ట
కోటకు వచ్చే అవకాశం వుందనీ, వచ్చి
నవ్వుతు తగిన సహాయం చేయమనీ,"
అన్నాడు వసుమతి.

"అహా, మనం చాలా సంగతులు
మాట్లాడు కున్నాం. ఆ రాతిరథం రహస్యం
వెనక మరింత నిగూఢమైన రహస్యం ఏదో
వున్నది. వసుమతి! నీ బాతివాడ ఒకడు
మమ్మల్ని ప్రాత్యహించి ఆ రథం కదిలించి
పించాలని యాస్తున్నాడు. శారణం ఏమై
వుంటుంది?" అంటూ జీవదత్తుడు కొంచెం
అగి. "వసుమతి! ఇక మేం బయలు
దేరరాం!" అంటూ తల్పం మీదినుంచి
లేచాడు. ఖడ్గవర్మ కూడా లేచి నిలబడ్డాడు.

"దోషనం చేసి బయలుదేరండి. నా
భార్య ఆ ఏర్పాట్లు చేస్తున్నదనే అను
కుంటాను," అన్నాడు వసుమతి.

తరవాత ముగ్గురూ గది నుంచి బయటికి
వచ్చి, మెట్లకింద వున్న గదుల కేసి చూసే
సరికి, అక్కడ వసుమతి భార్య, బావమరిది
హడావిడిగా వంట పనులు చేస్తూండటం
కనిపించింది.

"జరిగిన దానికి పిల్ల వరకురామన్న
మమ్మల్ని క్షమిస్తాడని అనుకుంటాను!"
అన్నాడు జీవదత్తుడు.

యువకుడు తల ఎత్తి చూసి నవ్వాడు.
అతడి అక్క కూడా చిరునవ్వు నవ్వుతూ.
"క్షమించటం ఏమిటి, నాయనా? ఆ బెబ్బకో
వాడేదో పూర్వజన్మ జ్ఞానం కలిగినట్టు
మాట్లాడుతున్నాడు. మీరు వాడికి మేన
మామలట! చూశారా చిత్రం!" అన్నది.

"ఇందులో చిత్రం ఏమీ లేదు. నిజమే
అయివుంటుంది! మేనల్లాణ్ణి ఖడ్గవర్మ
అంత గట్టిగా కొట్టవలసింది కాదు!"
అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఆ తరవాత ఆర గంటకు అందరూ దోష
నాలు చేశారు. మిట్టకోట ప్రాంతాస్తుంచి
బయటికి పోవాలంటే, అరణ్యంలో వున్న
చెట్టుతొరలో వున్నదే మార్గమని వసుమతి.

ఖడ్గ జీవదత్తులకు చెప్పారు. వారికి సహాయంగా తన బావమరిదిని వెళ్ళమన్నాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు, వసుమతి దంపతులకు ఏడ్కోలు చెప్పి బయలుదేరబోయే సమయంలో వసుమతి వాళ్ళకు తన అయిదాగారం నుంచి తెచ్చిన ఒక కంచుదక్కును యిస్తూ, "ఇది చాలా ప్రభావం కలదని మా తండ్రి అంటుండేవాడు. కాని, ఇవే యోగించవలసిన అవసరం నా కేనాడూ కలగ లేదు. దీన్ని వాయిస్తే శత్రువులు గుండె బిబారై పారిపోతారు!" అన్నాడు.

"కంచుదక్కు ధ్వనికే గుండెలవిని పారి పోయే శత్రువులు, ఏ పాటి శత్రువులు! ఇవ్వండి, అవసరం అయినప్పుడు ఉపయోగిస్తుంటేమో చూస్తాం!" అని జీవదత్తుడు కంచుదక్కును తీసుకున్నాడు.

తరువాత ఖడ్గ జీవదత్తులు, గండ్రగొడ్డలి యువకుణ్ణి వెంట బిట్టుకుని సారంగ మార్గాన పాకుతూ పోయి, అరణ్యంలోని చెట్టు తొర్రను సమీపించారు. వాళ్ళకు బయట ఎవరో పెద్దగా మాట్లాడుకుంటూ

పుంతుం వినిపించింది. ఖడ్గవర్మ నిశ్చయంగా ముందుకు పాకిపోయి చెట్టు తొర్రలో నుంచి బయటికి చూశాడు. తమకు పాత శత్రువైన మహేంద్రనగరం సేనాని కొడుకు, ముస్తా సలలైమంది సైనికులను చెట్టు కింద చేర్చి, పెద్దగా అజ్ఞరిస్తున్నాడు.

"చూశారా, చెట్టు చుట్టూ ఎవరో వహారా తిరిగినట్టు గుండ్రని చారి ఏర్పడింది. ఒక్క గడ్డిపోచ మొలపలేదు. హంతకులైన అఖడ్గ పర్మా, జీవదత్తుడూ యీ ప్రాంతానికి వచ్చి నట్టు గ్రామస్తులు చెప్పగా మనం విన్నాం కదా! ఈ మహావృక్షం మీదే వాళ్ళెక్కడో దాగి వుంటారు. మీలో యిద్దరు ముగ్గురు చెట్లెక్కి తొర్రలా, కొమ్మలా రెమ్మలా—అన్ని గాలించండి!" అన్నాడు సేనాని కొడుకు.

ఆ వెంటనే ఇద్దరు సైనికులు చెట్టు ఎక్కిందుకు బయలుదేరారు. ఖడ్గవర్మ వెనక్కు తిరిగి తన మిత్రులతో, "ఎన్నాడు గదా!" అని కత్తి చూశాడు.

—(ఇంకా వుంది)

13

[జీవదత్తుడు ద్వంద్వయుద్ధంలో వనుమరిని ఓడించాడు. వనుమరి అరచి, ఖడ్గ పర్మకూ తన భవనంలో అభిర్వం అచ్చాడు. తరవాత వాళ్ళు గోద్రగద్దలి యువ కుబ్జి వెంటబెట్టుకుని చెట్టుకొర్రను చేరాడు. చెట్టు కింద మహేంద్రవగరం సేనాని కొడుకు కావచేసి వున్నాడు. అది చూసి ఖడ్గపర్మ కత్తి చూశాడు. తరవాత—]

మహేంద్రవగర సేనాని కొడుకు తన సైనికులకు యిచ్చిన ఆజ్ఞ వెంటూనే జీవదత్తుడు ఖడ్గపర్మను హెచ్చరించబోయాడు. కాని ఖడ్గపర్మ కత్తి చూసి తొర్రలోంచి బయటికి వెళ్ళాలన్న ప్రయత్నంలో చచ్చిన ముందుకు దూకబోయాడు. జీవదత్తుడు అరచి కాలికటి పట్టుకుని వెనక్కు గుంజి, "ఖడ్గా. అగు! ఉపాయంతో శత్రువులను జయించే అవకాశం వున్న చోట మనం

కొండరపడి ముఖాముఖి యుద్ధానికి పూను కోవటం ప్రమాద కారణం అవుతుంది. సేనాని కొడుకు వెంట ముపై నలది మంది సైనికు లున్నట్టున్నది. ఈ తొర్రలోంచి మనం ఒకళ్ళ వెనక ఒకళ్ళం భూమి మీదికి దిగిలోపలే మన అంతు వాళ్ళు తలుస్తారు!" అన్నాడు.

ఖడ్గపర్మ వెంటనే వెనక్కు తిరిగి చిన్న గొంతుతో, "నువ్వన్నది నిజమే కావచ్చు.

కాని, వాళ్ళు ఎలానూ చెప్పకట్టబోతున్నారు. ఈ తొల్రలో వున్న మనం తప్పక వాళ్ళ కంటబడి తిరుతాం!" అన్నాడు.

"మనం వాళ్ళ కంటబడకుండానే, వాళ్ళకు హడలెత్తించి పారదొలి ఉపాయం వున్నది. అది సాధ్యం కాకపోతే, అప్పుడు కిందకి దిగి శత్రువులను ఎదుర్కుందాం. ఎది ని కత్తి బలివ్రస్తా!" అన్నాడు జీవ దత్తుడు చేయిచాచి.

ఖడ్గవర్మ కొంచెం అశ్రయపోయి కత్తిని జీవదత్తుడి కిద్దాడు. జీవదత్తుడు తన వక్కనే వున్న వసుమతి దావమరిదిని గండ్రగొద్దలి జవ్వమన్నాడు. అతడు మాట్లాడ కుండా గొడ్డలిని బచ్చేకాడు. జీవదత్తుడు

గొడ్డలిని, కత్తిని కలిపి కట్టి, దానికి వసుమతి తనకు బహుకరించిన కంచుదక్కను వేల్చాడక్కటాడు.

"ఏమిటిదంతా?" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"ఈ చెట్టుతొల్రలో కిరాకలి మహాముని తపస్సు చేసుకుంటున్నాడు! తపోభంగం కలిగిస్తే, ఈ అయుధాలతో ఆయన కిమ్మడు శత్రువులను చిత్రవధ చేస్తాడు. సరే, ముప్పు వెనక్కు పోయి, గుహ ద్వారం వక్కన రాళ్ళు పగిలి పిర్పడిన కంఠ వున్నదే— దాని నుంచి బయటికి వెళ్ళి. మరొక చెట్టు ఎక్కి నాలుగైదు నిమిషాల్లో, యీ సైనికుల మూక పారిపోకపోతే, యీ సంగతి హెచ్చి రిస్తూ, మొదటి బాటం మహేంద్రనగరం సేనాని కాదుక్కు తగిలేలా కొట్టు!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఖడ్గవర్మ చెట్టుతొల్ర వెంట వెనక్కు పారిపోయాడు. జీవదత్తుడు తాను కలిపి కట్టిన అయుధాలతో తొల్ర ముఖద్వారం కేసి కదిలాడు. వసుమతి దావమరిది అతడి భుజం పట్టుకుని చిన్న గొంతుతో, "ఇంక పెద్ద ప్రయత్నం ఎందుకు? మా బావగా రిచ్చిన కంచుదక్క మోగిస్తే, ఆ సైనికు లంతా పారిపోతారు గదా?" అన్నాడు.

"ఆ సంతి నాకు గుర్తుంది. కాని ఆ ఠక్కలో మీ బావగారు చెప్పిన మహత్తు లేకపోతే, ఎవడో బుడబుక్కలవాడు యిక్క

దున్నా దనుకుని, సేనాని కొడుకు మరింత దైర్యంతో మన మీదికి వచ్చి పడతాడు. కంచుధక్క మహత్తును పరీక్షించే సమయం యిది కాదు." అన్నారు జీవదత్తుడు.

తరవాత జీవదత్తుడు తొర్ర ముందుకు పోయి, తన బయటికి పెట్టకుండా ఆయుధాలున్న చేతిని మాత్రం బయటికి దాచి, దాన్ని కిందికి పైకి రెండుమూడు సార్లు గట్టిగా పూపాడు.

సకాత్తుగా చెట్టు తొర్రలోంచి గంధ గడ్డి, కత్తి, కంచుధక్కా పట్టుకున్న చేయి ఒకటి బయటికి రావటం చూసి, సేనాని కొడుకూ, అరచి సైనికులూ హడలిపోయారు.

"చెట్టుతొర్రలో ఎవడో రాక్షసు డున్నాడు! ప్రానాలు దక్కించుకుని పారిపోదాం!"

అంటూ అయిదారుగురు సైనికులు వెనక్కు తిరిగారు. వాళ్ళను చూసి తతిమ్మా సైనికులు కూడా పారిపోబోయారు.

సేనాని కొడుకు, "అగండి!" అంటూ పెద్దగా అరిచి, "అంత భగభగ లాడుతున్న ఆ ఆయుధాలు రాక్షసుడివై వుండవు. రాక్షసు డంటే వచ్చిమాంసం తినేవారు కదా? అలాంటివాడి ఆయుధాలు రక్తం ఓడుతూ, తువ్వపట్టి వుంటవి!" అన్నాడు.

"అయ్యా, మీ రన్నదాంట్లో వున్న సత్యా సత్యాలు బయట పడేలోపలి మనం పాతం అయిపోయే ప్రమాదం వున్నది. ఆ బ్రాహ్మణులు ఖడ్గవర్షా, జీవదత్తుడూ యిక్కడ తేరని రుహవై పోయింది గదా! పారిపోవటం క్రియలు బక్షిణం కాదు గనక, త్వరగా

వెనక్కు తిరిగి పొదాం రండి!" అన్నాడొక చిన్న ధళనాయకుడు.

సేనాని కొడుకు ఒక క్షణకాలం తటపటాయించాడు. చెట్టుకొర్రలోంచి మాట వలుకూ లేకుండా, హఠాత్తుగా అన్ని ఆయుధాలు కట్టకట్టుకుని మరీ బయటికి రావటం ఏమిటి? ఇందులో ఏమైనా మోసం వున్నదా? లేక నిజంగానే....

సేనాని కొడుకు యిలా ఆలోచిస్తూన్నంతలో దూరంగా వున్న ఒక మహావృక్షం కొమ్మల్లోంచి ఒక కంచుకంక ధ్వని యిలా వినిపించింది: "ఒరే, కుద్రమానవుడారా! వెంటనే యిక్కట్టించి పారిపోండి! ఆ చెట్టు కొర్రలో శిలాశిల మహాముని తపస్సు చేసు

కుంటున్నాడు. తపోభంగం కలిగిందారో మిమ్మల్ని దస్యం చేసేస్తాడు!"

"అదిక్కడే విన్న గొంతుక!" అంటూ సేనాని కొడుకు, ఆ మాటలు వచ్చిన వైపుకు తల తిప్పాడు. మరుక్షణం ఒక బాటం రివ్వమంటూ వచ్చి అతని దొక్కను రాచుకుంటూ పోయి నేలలో గుచ్చుకున్నది.

సేనాని కొడుకు ఎగిరి ఒక గొంతు చేసి, "కాస్తలో తప్పింది! అందరూ నా వెన్నగా పరిగెత్తి రండి!" అన్నాడు.

"మహాముని శిష్యుడైవడో మన నాయకుణ్ణి పగబట్టినట్టుంది. అందువల్ల అయిన వెన్నగా కాక, కాస్త దూరంగా పక్కన పడి పోవటం శ్రమం!" అంటూ ఒక సైనికుడు వెనక్కు తిరిగి పరుగుతీశాడు. అందరూ అతడి వెనకపడి పారిపోసాగారు.

నాలుగైదు నిమిషాల తర్వాత ఖడ్గవర్మ చెట్టు దిగి జీవదత్తు డున్న చోటుకు వచ్చాడు. గండ్రగొడ్డలి యువకుడు ఖడ్గవర్మను గొప్పగా మెచ్చుకుంటూ, "ఈ చెట్టుతో సరమానవుడైన వాడెవడూ యీ చెట్టుకొర్ర ప్రాంతానికి రాడు. ఆ సేనాని కొడుకును ఎందుకు పోనిచ్చావ్? బాటం గుంజెరిను తాళేట్టు కొట్టవలసింది," అన్నాడు.

"నా మాటల ధాటికే బిడిం పొంపొందే వాడిని చంపటం ధర్మం అనిపించుకోదు. కావాలంటే యీ శిలాశిల మహామునిని

అడుగు!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ నవ్వుతూ జీవదత్తుణ్ణి చూపించి.

జీవదత్తుడు కూడా ఆ మాటలకు నవ్వి, "ఒక మనం బయలుదేరుదాం. ఆ చపట పెద్దవలు పారిపోయింది పడమటి దిక్కు కేసి గవక, మనం నిశ్చింతగా ఉత్తర దిక్కు కేసి పోవచ్చు. మనం చెరచలసిన పర్వతాలు ఆ దిక్కునే వున్నవి కదా!" అన్నాడు.

తరవాత ఖడ్గ జీవదత్తులు చెట్టుకొర్ర నుంచి కిందికి దిగారు. గంధ్రగౌడ్వరి యువ కుడు కూడా వాళ్ళ వెంట దిగబోయాడు కాని, జీవదత్తుడు అతణ్ణి వారించి, "ఒక ఏ నాదూ పనికట్టుకుని యీ చెట్టు చుట్టూ పహరా తీరక్కు. రహస్యం బయటపడి పోయిందంటే, మీ బాపగారి మిట్టకోట మీదికి ఏ కాటా దాడిచేయవచ్చు. అదంతా మీ బాపగారికి తెలిసాని క్రమకూ. అనవసర రక్త పాతానికి కారణం అవుతుంది!" అన్నాడు.

"సరిహ బాగానే వుంది, మరి నాకు కాల క్షేపం జరిగేదెట్లా?" అన్నాడు యువకుడు.

"కాలక్షేపం కావలసినవస్తే, సువ్వు మరో గుట్టకోట కట్టుకుని, నచ్చిన విల్లి నెప ర్మయినా పెళ్ళాడి, హాయిగా కాలక్షేపం చెయ్యి. మేం వింధ్యపర్వతాల నుంచి తిరిగి పద్మపురం వెళ్ళేప్పుడు నిన్ను కలుసు కుంటాం. ప్రస్తుతానికి కలవ!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు అక్కణ్ణించి బయలు దేరి అచణ్ణనూర్లం వెంట ప్రయాణిస్తూ, సూర్యాస్తమయానికి యింకా ఒక గంట కాలం వున్నదనగా, ఒక నీటివాగుమే చేరారు. ఇద్దరూ ఆ వాగులోని స్వచ్ఛమైన నీరు తాగి, కాళ్ళూ చేతులూ కడుక్కుని, ఒక చెట్టు కింద కొద్ది సేపు విశ్రాంతి తీసుకుని, సూర్యాస్తమయం రోపల ఎదురుగా వున్న చిన్న కొండ ప్రాంతాన్ని చేరాలన్న నిశ్చయంతో, వాగు దాటి ముందుకు నడిచారు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు వాగు దగ్గరకు వచ్చి నవ్వుతూ నుంచి, వాళ్ళు చేసే ప్రతిపనినీ, అవతల వున్న చెట్ల మీది నుంచి ఇద్దరు పైనికులు తాగ్రతగా గమనిస్తున్నారు. వాళ్ళ

అనందపురం రాజుగారి సైనికులు. ఆ రాజు ఒక ఇరవైమంది సైనికులను వెంట బెట్టుకుని, రథం ఎక్కి ఆరవ్యానికి వెటకు వచ్చాడు. ఆ అరవ్యం అతడి రాజ్యవాగం రోదే అయినా, ఒకనెక పూజారి నుంచి అతడికి నాలుగైదు నెలలుగా, ప్రమాదం రావచ్చున్న భయం వట్టుకున్నది. అందుచేత అతడు తాను వేదాదే ప్రాంతం చుట్టు పక్కల కొందరు వెగులవాళ్ళను చెట్ల పైన వుంచి, నీటివాగు పరిసరాలను కాపలా కాయుస్తున్నాడు.

ఈ అనందపురం రాజు పేరు నిక్కా నందుడు. అతడి శత్రువైన పూజారి పేరు విఘ్నేశ్వరపూజారి. చాలా ఎంత పరిస్థితుల

కారణంగా వాళ్ళిద్దరి మధ్యా బద్ధవైరం ఏర్పడింది.

విఘ్నేశ్వరపూజారి అనందపురం వెలవల వున్న ఒక అతిప్రాచీన విఘ్నేశ్వరాలయంలో పూజారిగా వుంటూండేవాడు. ఇప్పటికి అయిదారు నెలలక్రితం, వినాయక చవితి వందగ మఠవారం రోజులు వున్నదనగా, అతడికి ఒక రాత్రివేళ ఒక కల వచ్చింది. ఆ కలలో రాజు వినాయకచవితి నాటి మిట్టమధ్యాహ్నం వేళ కాలినడకన అరయానికి వచ్చి, తన తల మీద వున్న కిరీటాన్ని తీసి స్వయంగా పూజారి నెత్తిన పెట్టి, "అనందపురాన్ని పారించే ఆర్థత నీకు తప్ప మరెవరికీ లేదు. వెళ్ళి నింహప నాన్ని అధిష్టించు! నేను అరవ్యాలకు పోయి, అకలములు తింటూ శవశవి తాన్ని గదిపెస్తాను!" అన్నాడు.

పూజారికి వెంటనే మెలుకువ వచ్చింది. కిరీటం కోసం తలమీద తదివి చూసుకున్నాడు. అక్కడ కిరీటం లేదు. "ఓహో, వినాయకచవితి రోజున గదా, రాజు నా తల మీద కిరీటం పెట్టనున్నది! దానికి యింకా వారంరోజులు గడువుంది!" అనుకుని తృప్తిపడ్డాడు.

ఈ విఘ్నేశ్వరపూజారికి కొంచెం మూఢత్వంతో పాటు, అహంకారం కూడా వున్నది. అరయానికి వచ్చినప్పుడల్లా రాజు

తనకు తలవంచె నమస్కరించటం, తనలో ఏదో గొప్ప చూసి అని భ్రమపడుతుండే వాడు. దానికోసం యీ పెంక కల రాపటంకో, ఆతడిలోని అహంకారం మరింతగా బలపడేసిపోయింది.

ఆ కన్న కల నిజం అయి తిరుతుండను కున్న విఘ్నేశ్వర పూజారి ఆ మరసటి రోజున కంసాలి చేత ఇత్తడి గిరిటం ఒకటి చెయించుకుని, దాన్ని తలమీద పెట్టుకుని తిరగసాగాడు. ఈ సంగతి రాజుకు ఎవరో చెప్పారు. రాజు మండిపడి ఆతన్ని సభకు పిలిపించి, నలుగురి మధ్యా గట్టిగా కోప్పడి. "ఈ చెచ్చి పసంతా ఏమిటి?" అని అడిగాడు.

"రాజా, మీ రెలాగూ వినాయకచిహ్ని రోజున విఘ్నేశ్వరాలయానికి వచ్చి, నా తల

మీద బంగారు గిరిటం పెట్టి రాజ్యాధికారం అప్పగించున్నారు కదా! అందుకని, యీ నాలుగు రోజులపాటూ యీ ఇత్తడి గిరిటం, పెట్టుకుని — గిరిటధారణ అలవరుచు కుంటున్నాను. విఘ్నేశ్వరాలయంలో కన్న కల అబద్ధం అయే అవకాశం లేదు గదా!" అన్నాడు పూజారి.

రాజు ఆ మాటలతో మరింతగా మండి పడి ఆతన్ని బటుల చేత నాలుగు కొట్టించి, తన రాజ్యం నుంచి తరిమేశాడు. పూజారి, తన మిత్రులైన కంసాలితో కలిసి అనంద పురరాజ్య సరిహద్దుల్లో వున్న ఒక వాగు దాటి, ఆ పరిసరాల్లోని కొండ ప్రాంతాలు చేరాడు. అతడక్కడ కొందరు అటవికుల్ని కూడ గట్టుకుని అనందపుర రాజ్య సరి

హద్దుల్లో చిన్న చిన్న దాడులు ప్రారంభం
చాడు. ఇందులో అతడికి ఒక రాకాసి
వినుగు సహాయ పడుతున్నదని ప్రజలు
చెప్పుకునేవారు.

అనందపుర రాజైన నిత్యానందుడికి, ఈ
విఘ్నేశ్వరపూజారి పెద్ద గడ్డుసమస్య అయి
కూర్చున్నాడు. రాజు పంపిన సైనికులను
పూజారి వాహనమైన రాకాసిపినుగు పాడల
కొట్టింది. అతడి చుట్టూలైన అటవికులు
యమకింకరుల్లాగా వచ్చి మీదపడి వాళ్ళను
చెల్లా చెదురు చేసేవారు.

నిత్యానందుడికి వేటపెచ్చి జాస్తే, ఆ
కారణం వల్ల అతడు ఒక జరవైమంది సైని
కులను వెంటబెట్టుకుని, వెగులవాళ్ళను
కావలా కొనం చెట్ల మీద అక్కడక్కడా
వుంచి ఆరణ్యానికి వేటకు వచ్చాడు.
అతడి వేగులవాళ్ళకు వాగు దగ్గర ఖడ్గ
జీవదత్తులు కనిపించారు. వాళ్ళు పోయి
తమ రాజుకు ఆ వార్త చెప్పారు.

"వాళ్ళు బహుశా ఆ విఘ్నేశ్వరపూజారి
వేగులవాళ్ళయి వుంటారు. వాళ్ళను ప్రాణా

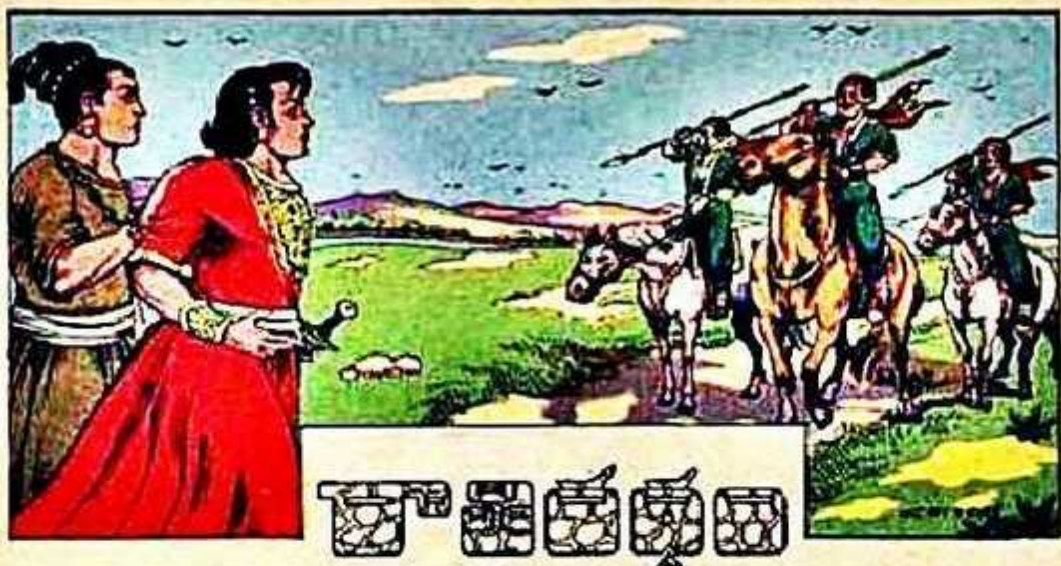
లతో పట్టుకొండి. వాళ్ళ నుంచి ఆ పూజారి
ద్రోహ వి కొండగుహలో వుంటున్నాడో తెలుసు
కోవచ్చు. ఆ తరువాత ఆ గుహను చుట్టు
ముట్టి వాణ్ణి నాశనం చేద్దాం. పీడ విరగడ
అవుతుంది!" అన్నాడు రాజు.

మొందు సైనికులూ, కొంచెం పెసగ్గా
రాజూ, ఖడ్గ జీవదత్తుల కని బయలుదే
రారు. ఖడ్గ జీవదత్తులు యిదేమీ ఎరగరు.
వాళ్ళ పోయిగా మోట్లాడుకుంటూ, సూర్యాస్త
మయం లోపల ఎదురుగా వున్న కొండలను
చేరాలని సదుస్తున్నారు. హఠాత్తుగా వాళ్ళకు
అన్ని వైపుల నుంచి, "అగండి! అదుగు
ముందుకు వేకారే ప్రాణాలు దక్కవు!"
అన్న హెచ్చరికలు వినిపించాయి.

ఖడ్గ జీవదత్తులు ఓ క్షణం పాటు నివ్వెర
పోయి చుట్టూ కలయడమన్నారు. గుర్రాలెక్కి
వున్న సయగురైదుగురు సైనికు లొకవైపు
నుంచి, కత్తి, కటారులు పట్టుకున్న పది
పన్నెండుమంది సైనికులు మరొక వైపు
నుంచి వచ్చి వాళ్ళను చుట్టూముట్టారు.

—(ఇంకావుంది)

14

[చెట్టు దగ్గర కాచలా వెని ఉన్న మహేంద్రవరసేనాని కొడుకును, అర్జుణదత్తులు హతంజొచ్చారు. అతడు సైనికులతో పాటు పారిపోయాడు. గోద్రగొడ్డరి యువకుని చెట్టు క్షౌరదోతే వదిలి, అర్జుణదత్తులు ఉత్తరంగా ప్రయాణించేసి, ఒక నిలివగుడు చేరారు. అ వాగు అవతల కొందరు సైనికులు వాళ్ళను హత్రుగా చుట్టుముట్టారు. తరవాత—]

అర్జుణ దీపదత్తులు, అక్విక సైనికుల వెని వింతగా చూస్తూ నిలబడిపోయారు. చిట్టు మహేంద్రవరసేనాని వాళ్ళేనా అన్న అనుమానం కలిగింది. దీపదత్తుడికి, అక్వికుల్లో ఒకడు, ఈటెను సైకెత్తి, "మా వెంట రాజు గారి దగ్గరకు రండి! ఈ, అలా చూస్తారేం, కదలండి!" అన్నాడు.

అర్జుణుడు చప్పనకత్తి దూయబోయాడు. కాని, దీపదత్తుడు అతన్ని అగమని, అక్వి

కుట్టి, "మీ రాజువేరు? మీరు మహేంద్ర వరసేనానివాళ్ళు?" అని అడిగాడు.

"ఎక్కడ మహేంద్రవరసేనాని, ఎక్కడ మా అసందేహుల రాజ్యం! మా రాజు నిత్యం నందుడు. మీ విఘ్నేశ్వరహారాని రోజులు దగ్గర పడ్డాయి! ఇన్నాళ్ళూ, తప్పించు కున్నాడు," అన్నాడు అక్వికుడు.

"విఘ్నేశ్వరహారాని ఎవడు? మీ రేదో పొరబడుతున్నారు. మేం అతడి మనుమలం

కాదు. మా దారిస మమ్మల్ని వెళ్ళనియండి!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"ఈ కల్లవార్లి మాటలు మా కావే నమ్మకు. నేను నమ్ముతానా? పదండి రాజుగారి దగ్గరకి. ఈ..." అన్నాడు అర్యకురు యీశును యశివెస్తూ.

"ఇట్లా... విళ్ళు మనసు గురించి పొర బయలున్నాడు. రక్షపాతం ఎంచుకు? విళ్ళ రాజుతో మనం ఏమరిమైంది చెప్పి, మన దారిస మనం పోదాం!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

తరవాత ఇష్టజీవదత్తులు, సైనికుల వెంటరాజు నిత్యానందుడి దగ్గరకు వెళ్ళారు. నిత్యానందుడు వాళ్ళను నఖశిఖపర్యంతం

పి సారి పరీక్షగా చూసి, "ద్రోహ విఘ్నే శ్వర పూజారి ఏ కొండగుహలో వుంటున్నాడు? వాడి కున్న అటవిక మూక ఎంత? రాకానిపెనుగును వాడు ఎలా మచ్చిక చేయగలిగాడు?" అని అడిగాడు.

ఈ ప్రశ్నలు జీవదత్తుడికి ఎక్కడలేని కోపాన్ని తెప్పించినై. అయినా అతడు దాన్ని పైకి కనబరచకుండా కాంతస్వరంతో, "రాజా! తమ రదిగిన ప్రశ్నల్లో ఏ ఒక్క దానికి మాకు జవాబు తెలియదు. మేం తిర్థయాత్రలకై పోతున్న క్షత్రియ యువకులం!" అన్నాడు.

"యువకులని తెలుస్తూనే వుంది! కాని క్షత్రియులం అనే మాటా, తిర్థయాత్రల మాటా నమ్మటం ఎట్లా?" అన్నాడు రాజు వెటకారంగా.

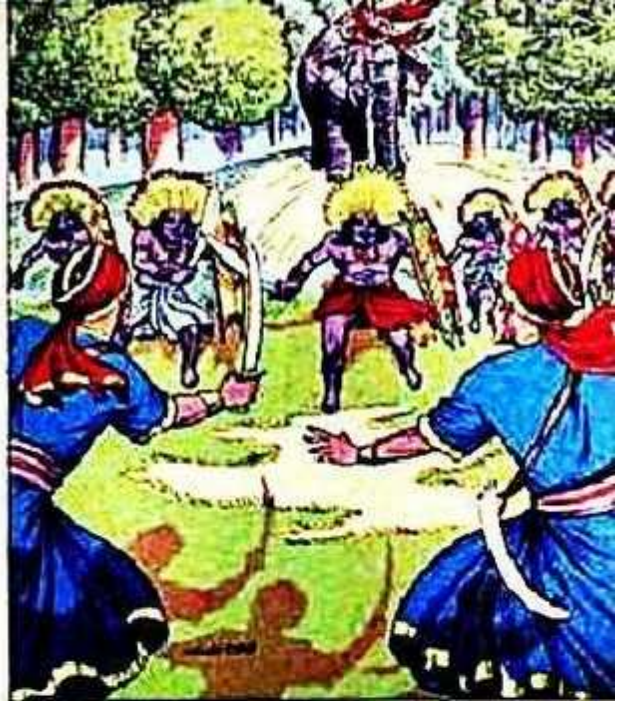
"ఇదిగో. ఇప్పుడు నీ చేత అదంతా నమ్మిస్తాం!" అంటూ ఇద్దవర్మ కత్తి దూకాడు. అదే సమయంలో అల్లంతు దూరంలో వున్న చెట్టదాటు నుంచి, రాళ్ళ దాటు నుంచి కొందరు అటవికులు దాటూ, కత్తులూ పట్టుకుని, "విఘ్నేశ్వర పూజారికి, జై!" అంటూ రాజు వున్నచోటుకు పరిగెత్తి రాసాగారు.

నిత్యానంద రాజు రథం మీదనే వుండి, "నరకంబి కత్తువులను! దంపంబి కత్తువులను!" అంటూ అరిచాడు.

సైనికులు ఈరైలు ఎత్తి అటవికుల తన దూకబోయేంతలో, ఎదురుగా వున్న ఒక మిట్ట మీదికి ఒక రాకాసి ఏనుగు వచ్చి నిలబడింది. అది ప్రమాణంలో రెండు ఏనుగులంత వున్నది. దాని మీద ఎఘ్మేశ్వర పూజారి తన పైన కిరీటం పెట్టుకుని కూర్చుని వున్నాడు.

రాకాసిఏనుగును చూస్తూనే నిత్యానందుడి సైనికులు గడగడ శబ్దపాటు, తప్పున వెనుదిరిగి పారిపోసాగారు. అటవికులు చాళ్ళను తరుముతూ, రాజు వున్న రథాన్ని సమీపిస్తున్నారు. రాజు పెద్దగా గొంతెత్తి, "మహాకూరులైన అసందపుర సైనికులు తమ రాజునే రక్షించుకోలేరా? ఏమిటా ఏరికరనం! అటవికుల్ని ఎదిరించండి!" అంటూ అరవసాగాడు.

ఈ గలవాలో రథానికి కట్టివున్న గుర్రాల్లో ఒకటి బిదిరి, రథాన్ని పక్కకు లాగింది. రెండవ గుర్రం రథాన్ని సమీపిస్తున్న అటవికుల్లో ఒకళ్ళిద్దర్ని వెనకకాళ్ళతో గట్టిగా తన్నింది. తన సైనికులు తన రక్షణ సంగతి గాల్గి వదిలి పారిపోతుండటం; తను ఎఘ్మేశ్వరపూజారి వేగలవాళ్ళనుకున్న యువకు లిద్దరూ కడరామెడలక నిలబడి వుండటం చూసి రాజు, "ఓ క్షత్రియ యువకులారా, మీరు పూజారి మనుషులు కాదని తెలుసుకున్నాను. నన్ను వదిలేత

బడకుండా కాపాడారంటే, మీకు నా అస్థానంలో పెద్ద పెద్ద పదవు లిస్తాను!" అన్నాడు.

రథం మీద వయంకో వణికిపోతున్న రాజునూ, అతన్ని పట్టుకునేందుకు ముందుకు వస్తున్న అటవికుల్ని, దూరాన మిట్ట మీద నిలబడి వున్న రాకాసి ఏనుగునూ చూసి, జీవదత్తుడికి రాజు పైన చాలి కలిగింది. ఆతను బుద్ధవర్షను హెచ్చరిస్తూ, "ఇద్దా, సంగతి సందర్భా లేమిటో తరవాత తెలుసుకుందాం. ముందు మనం ఈ రాజును రక్షించాలి. ఆ రాకాసి ఏనుగు మీద కూర్చున్నవాణ్ణి చూస్తుంటే, నా కెందుకనో ఒళ్ళంతా తేల్చా. క్షిరుటూ పాకుడున్నట్టుంది!" అని చీత నున్న దండాన్ని

ముందుకు వాది, అటవికుల్ని ఎదా పెదా
కాదుకూ ముందుకురికాదు.

బద్ధవర్మ తన మిత్రుణ్ణుంచి యిలాంటి
ప్రత్యాపాం ఎవ్వరు వస్తుందా అని కత్తి
దూసి అటవికుల కేసి చూస్తూ నిలబడి
వున్నాడు. జీవదత్తుడు తన దండంతో అట
వికుల మీదికి దూకటం చూస్తూనే అతడు
ఒక సింహనాదం చేసి, మెరుపులా పోయి
అటవికుల మీద పడి, వాళ్ళను చాచకోత
కోయిస్తాగాడు.

చచ్చినవాళ్ళనూ, గాయ పడినవాళ్ళనూ
వదిలి మిగిలిన అటవికులు చీతితో అరుస్తూ,
రాకాసి ఏనుగు వున్న చిక్కుకు చేగంగా
పంగెత్తసాగాడు.

ఇది చూసి సెత్యానందరాజు సంతోషంతో
ఉప్పొంగిపోయి, "అహా, ఏం క్రేతం!
ఏం కౌర్యం! యిద్దరే యిద్దరు యువకులు,
యమదూతల్లాంటి యింతమంది అటవికుల్ని
ఎదుర్కుని తరిమికొట్టటమా! ఇలాంటిది
నేను కళ్ళలో, ఏరగాళ్ళలో చెప్పుగా విన్నాను
గాని, కంటితో యీనాటి వరకూ చూడ
లేదు," అన్నాడు.

"ఇప్పుడు చూశారు గనక, ఇక మీ
చారిన మీరు. మీ నగరానికి వెళ్ళండి!
వేటవ్వసనం కాస్త యీ అరణ్యాలకు వచ్చి
మీరు చిక్కుల్లో పడి, మా బోలివాళ్ళను
చిక్కుల్లో పెట్టికండి," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"మా నగరం వచ్చి, నేనిచ్చే బహుమా
నాలు స్వీకరించకుండానే వెళతారా? మీకు
నా అస్థానంలో ఉన్నత పదవులు కూడా
యిద్దా మనుకున్నాను!" అన్నాడు రాజు.

"మాకు ఆ బహుమానాలూ, పదవులూ
ఆవనరం లేదు. మేము తీర్థయాత్రలు
చేస్తూ కాలం వెళ్ళబుచ్చు దలిచాం. ఇక
సెలవు!" అంటూ జీవదత్తుడు, బద్ధవర్మ
కేసి తల తిప్పి నోగాడు.

బద్ధవర్మ తన కత్తి పట్టిన నెత్తురును
వదిలించుకునేందుకు, దాన్ని ఒక పొద
మీది అకులతో రుడ్డుతూ, రాకాసి ఏనుగు
కేసి కళ్యాప్యకుండా చూస్తున్నాడు. దావగా
మిగిలిన అటవికులు ఆ ఏనుగు దగ్గర చేరి,

దాని మీద కూర్చుని వున్న విఘ్నేశ్వర పూజారీతో ఏమో చెప్పతున్నారు. పూజారి వాళ్ళతో మాట్లాడుతూ, మధ్య మధ్య రల తిప్పి ఖడ్గ జీవదత్తుల శిని చూస్తున్నాడు.

జీవదత్తుడు ఖడ్గవర్మను సమీపించి, "జ్ఞా, ఏ కత్తికి మళ్ళీ పని పడేలావుంది. ఆ పినుగు మీద వున్నవాడి వాలకం చూస్తూంటే, వాడు తిరిగి అటవికుల్ని మన మీదికి తోలేలా వున్నాడు." అన్నాడు.

జీవదత్తుడు మాటలుగించే లోపలే గుట్ట మీద వున్న రాకాని పినుగు ఒక్కొక్క అడుగు వేస్తూ కిందికి దిగసాగింది. అది తన కాళ్ళను కదిలిస్తున్న తిరు చూసి ఖడ్గవర్మ అశ్చర్యపోతూ, "జీవా! ఇదే బాతి పినుగు? ప్రమాణంలో రెండు పినుగులంత వున్నది. అది నడుస్తున్న తిరు చూశావా? అప్పుడే పట్టిన పినుగుపిల్లలా కాళ్ళు అడ్డదిడ్డంగా వేస్తున్నది. దాని కొండం కదలటంలేదు, చిర్రవిగునుకు పోయినట్టున్నది." అన్నాడు.

"ఇది అసలు పినుగనా అన్న అనుమానం నా కళ్ళుగుతున్నది. జ్ఞా!" అంటూ జీవదత్తుడు, నిత్యానందుడి శిని చూశాడు.

ఇప్పుడు నిత్యానందు దున్న రథం మీద గుర్రాలను ఆదిరిస్తూ ఒక పారది కూర్చుని వున్నాడు. వాడు రథాన్ని వెనక్కు తిప్పి

ప్రయత్నంలో వున్నాడు. సైనికులు చాలా మంది ఒక గుంపుగా అంత దూరంలో నెల బడి రాకానిపినుగు శిని కళ్ళింత చేసుకుని చూస్తున్నారు. వాళ్ళు ఏ క్షణంలో అయినా అక్కణ్ణించి పారిపోయేందుకు తయారుగా వున్నారని జీవదత్తుడు గ్రహించాడు.

జీవదత్తుడు పెద్దగా గొంతెత్తి, నిత్యానందుడితో, "రాజా! నువ్వు ర్యరగా రథాన్ని వెనక్కు తిప్పుకుని వెళ్ళిపోవటం మంచిది. అదుగో, నీ సైనికులు మరొకసారి నెన్నెదిరి పారిపోయేందుకు సిద్ధంగా వున్నాడు," అన్నాడు అవహేళన చేస్తున్నట్టు.

నిత్యానందుడు తన సైనికుల శిని తిరిగి, "మన కొద్దిన భయం ఏమీ లేదు.

ఈ మహావీరులైన యువకులు యిక్కడ వుండగా, ఆ రాకాసి వినుగు మనసు విమిచియలేదు." అని చెప్పి, ఖడ్గ జీవదత్తులతో, "మీ శార్వసాహసాలు ఆ పూర్వ మై నవి, విష్ణుశ్రవర పూజారి వాహనం అయిన ఆ రాకాసి వినుగును ఎలా అయినా సంహరించారంటే, మీరు నమ్మా, నా రాజ్య ప్రజలనూ రక్షించినట్లే." అన్నాడు.

"ఆ వినుగును చూసి అంత భయపడకారేం? ఒక్క కత్తిచెట్టుతో దాని తోందానో, కాబట్టి నరికి దాన్ని నేల కూల్చి వచ్చునే!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"కూరుదా! అది ఐరావతంవాతి వినుగు. దాని శరీరం మీదిది చర్మం కాదు. ఉక్కు

కవచం. మనం దాని కేసి బాణం కొడితే, అది దాని శరీరాన్ని తాకుతూనే ఇంగుమంటూ కట్టం చేసి, ఎగిరి అంత దూరాన పడుతుంది. ఆ రాకాసి వినుగును చంపేందుకు అన్ని రకాల ప్రయత్నాలూ చేసి విఫలమయ్యానో అవంటే, నేనూ, నా సైనికులూ ఇంతగా భయపడుతున్నాము," అన్నాడు నిత్యానందుడు.

ఈ ఉక్కు కవచం అన్న మాట ఖడ్గవర్మకు చాలా అశ్చర్యం కలిగించింది. అతడు జీవదత్తులతో, "అది ఐరావతంవాతి వినుగా? దాని శరీరం మీద ఉక్కు కవచం ఉన్నదా? ఆ రా అయితే పరీక్షించి చూద్దాం." అంటూ ఎల్లు పైకెత్తి వినుగు పొట్టకు తగిలేలా గురీ చూసి చాటుంపదిలాడు.

చాటుం గురిగా పోయి వినుగు పొట్టను తాకింది, మరుక్షణం ఇంగుమంటూ పెద్ద కబ్బెమైంది. ఖడ్గవర్మ ఎల్లు ఎత్తటం, చాటుం పడటం—అంతా జాగ్రత్తగా చూస్తున్న విష్ణుశ్రవరపూజారి, చాటుం ఎగిరి దూరంగా పడగానే పెద్దగా నవ్వాడు.

"ఆ పూజారి ధైర్యం మెచ్చుకోదగింది. కాని అంతపెద్ద వినుగు ఏమిటి? దానికి ఉక్కు కవచం ఏమిటి? ఈ సంగతేదో తెల్పుకుని గాని, యిక్కణ్ణంచి పోరాడు." అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"అవును, ఖడ్గా! యిందులో ఏదో మోసం వుంది. పూజారి నెత్తిన కిరీటం ఏమిటి? విడికి రాజుతో విరోధం ఎందుకు? గుడిపూజ మాని సింహాసనం ఎక్కి రాజ్యం పాలించా లనుకుంటున్నావా? జాగ్రత్తగా వద, యీ ఏనుగు సంగతేమిటో తెలుద్దాం." అన్నారు జీవదత్తుడు.

ఖడ్గజీవదత్తులు తమ వద్దకు అతి నమ్మదీగా వదిలివస్తున్న రాజాని ఏనుగు కని బయలుదేరారు. ఇది చూసిన నిత్యానంద రాజు, ఆరది సైనికులూ నివ్వెరపొయారు. వాళ్ళకు ఇది దుస్సాహసంగా కనిపించింది. రాజాని ఏనుగు ఏ కదాన అయినా వాళ్ళిద్దర్నీ తొందలో పట్టుకునే గుంజు. కాళ్ళతో మట్టిగించి చంపవచ్చున్న వయం కలిగింది.

నిప్పుకర్త పూజారి మాత్రం రాజాని ఏనుగు మీద తొలుక్కుండా కూర్చుని దాని వెనకా, పక్కలనా వస్తున్న అటవికులకు ఏమో చెప్పి, ఖడ్గ జీవదత్తులతో, "మహాకూరులారా! రండి, రండి. మీరు నా దృక్పథాన్ని చంపారన్న కోపం నా శిమి లేదు. నా తపశ్శక్తితో వాళ్ళను కావాలంటే యీ నిమిషానే జరిగించగలను. కాని, యీ అరణ్యంలో అటవిక బనానిక ఏమీ రోటు లేదు గనక, ఆ పని చేయను. మీరు నా పక్షం వహించి, ఆ మాటతప్పిన రాజును కుచముద్దించేందుకు సహాయపడతారా?

అలా చేకారంటే, మిమ్మల్ని తనకనక వస్తు వాహనాలతో నర్తకించగలను!" అన్నారు.

పూజారి మాటలు ఖడ్గ జీవదత్తులకు నవ్వు తెప్పించినై. వాళ్ళు రాజాని ఏనుగుకు ఒక ఇరవై అడుగుల దూరంలో అగి, "పూజారి! సువ్వు ఏనుగును అక్కరై అవు. మనం మాట్లాడవలసింది కొంత వున్నది." అన్నారు.

పూజారి ఏనుగు కుంభస్థలం మీద విడికిబడతే కొట్టాడు. ఏనుగు వున్న చోటునె నిలబడిపోయింది. జీవదత్తుడు ఏనుగు కెని వరీక్షగా ఓసారి చూసి, "పూజారి! రాజు మాట తప్పాడన్నావు. ఏమిటది?" అని అడిగాడు.

చందమామ

విష్ణుశ్వర పూజారి. ఖడ్గ జీవదత్తులకు తాను విష్ణుశ్వరాలయంలో కన్న కల గురించి. ఆ తరవాత రాజు తనను సదలో అవమానించి, బేళ విహిష్కారం చేసిన సంగతి తెచ్చి, "ఇప్పుడు నేను అధిరోహించి వున్న ఈ ఏనుగు, ఇంద్రుడి వాహనమైన ఐరావతానికి చాలా దగ్గర బంధువు. దీని వయసు వెయ్యేళ్ళ పైనే వుంటుంది. దీని సాయంతో అనందపురాన్ని జయించబోతున్నాను. మీరు అనవసరంగా రాజు నిత్యానందుడికి సాయం చేయబోయి చిక్కుల్లో పడకండి. ఇష్టమైతే నా ఏకానికి రండి. కొరినంత ధనం ఇస్తాను." అన్నాడు.

పూజారి మాటలు ఖడ్గజీవదత్తులకు అప్పు ర్వంతో పాటు, అనుమానం కూడా కలిగించినై. ఖడ్గవర్మ, రాకాని ఏనుగు కేసి నడుస్తూ, "ఇది ఐరావతం బాతిదా? వెయ్యేళ్ళ వయసా? సడకతిరు చూస్తుంటే, ఇంకా తల్లిపాలు వదిలివట్టే లెదు!" అన్నాడు.

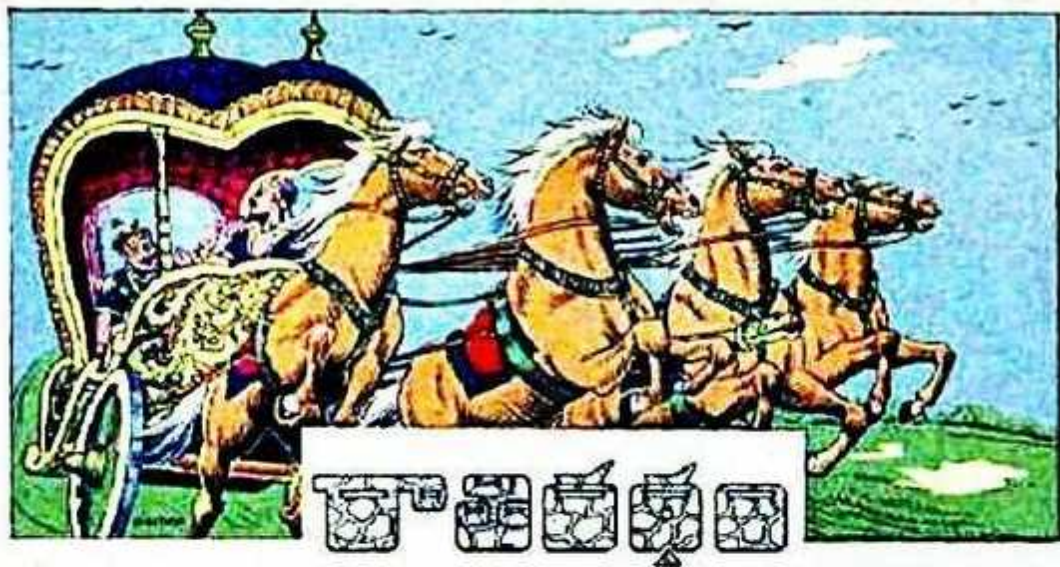
ఖడ్గవర్మ వెంట జీవదత్తుడు కూడా ఏనుగు దగ్గరకు పోయాడు, వాళ్ళు దాని

తొందం పట్టుకుని పరీక్షగా చూడసాగారు. ఆ సమయంలో విష్ణుశ్వర పూజారి రాకాని ఏనుగు కుంభస్థలం మీద పడికబితో గట్టిగా పొడిచాడు. మరుక్షణంలో ఏనుగు తొందాన్ని గిరుస తిప్పి, ఖడ్గ జీవదత్తుల కీరాలను మెరివేసింది. అదే సమయంలో అటవికులు గుంపుగా వచ్చి వాళ్ళను వడిని పట్టు కున్నారు.

ఖడ్గ జీవదత్తులకు కాలాచేయి కదిపేం దుక్కుదా అవకాశం లేకపోయింది. విష్ణు శ్వర పూజారి అది చూసి పెద్దగా నవ్వుతూ, "ఈ ఇద్దర్నీ నేను గుహరియానికి తీసుకు పోతాను. మీరు రాజు నిత్యానందుణ్ణి పట్టి కట్టి తీసుకురండి!" అని అటవికులను అజ్ఞాపించాడు.

అటవికులు పెదబొల్బులు పెడుతూ, చెల్లెలింవ వుండి యిదంతా చూస్తున్న రాజు నిత్యానందుడి కేసి పరిగెత్తారు. పొరధి రధాన్ని వెనక్కు తిప్పాడు. నిత్యానందుడు తన పైనికులను, అటవికుల్ని ఎదుర్కొమని అజ్ఞాపించాడు. —(ఇంకావుంది)

15

[అర్థ జీవదత్తులు, రాజు నిత్యానందుడితో మాట్లాడుతూండగా, పూజారి రాకని వినుగుతో వచ్చి, అర్థ జీవదత్తులను దగ్గరకు పిలిచాడు. వాళ్ళిద్దరూ వినుగును నమిపించగానే, అది వాళ్ళను తొందంటే పదిని పట్టుకున్నది. అటవికులు వాళ్ళను బంధించారు. నిత్యానందును తన సైనికులను, అటవికుల్ని ఎదుర్కొనుని ఆశ్చర్యపెంచారు. తరువాత—]

అటవికులు పెదచుట్టలు పెడుతూ, ఈటెలూ, కత్తులూ పైకెత్తి తమ నేని రావటం చూస్తూనే, నిత్యానందుడి సైనికులు వెనుదిరిగి పారిపోసాగారు. రాజు చేసిన హెచ్చరికలేమీ వాళ్ళకు భయం కలిగించ లేదు. రాజు ఎక్కి పున్న రథాన్ని అంతకు ముందే వెనక్కు తిప్పి వుంచిన సారథి, తన ప్రభువు అట్టయివ్వకముందే, గుర్రాలను ఆదిలించి పట్టణం నేని పరిగెత్తించసాగాడు.

“సారథి, మనం పెరికిపందల్లా యుద్ధ రంగం నుంచి పారిపోయి వస్తున్నాం. ఇది విఘ్నేశ్వర పూజారికి మరింత భయం వస్తుంది. వాడు మన నగరం మీదనే దాడి పచ్చినారావచ్చు,” అన్నాడు నిత్యానందుడు.

సారథి ఓ క్షణకాలం మౌనంగా వూరు కుని, “మహారాయా! ఆ పూజారి దృష్టిలో మనం ఏనాడో చులకన అయిపోయాం. మనం పారిపోయిరాక అక్కడే నిలబడి

సాధించేదేమిటి? ప్రాణాలు పోగొట్టుకోవటమో, లేక వాడికి బందీలుగా దొరికి పాపటమో బరిగి వుండేది. దుస్సాహసం చేసిన ఆ ఇద్దరు క్రితం యువకులూ ఏమయారో చూడారు గదా?" అన్నాడు.

"అవును, పాపం! వాళ్ళు మన కోసం తెగించి పోరాడారు. ఎలాంటి వీరత్వం వాళ్ళది! ఆలాంటివాళ్ళు మన సైనికుల్లో ఒక్కడు కూడా లేడు. విఘ్నేశ్వర పూజారి బహుశా వాళ్ళను ప్రాణాలతో పదలడు," అంటూ నిత్యానందుడు తల తిప్పి చూశాడు.

ఆ సమయంలో అటవికులు, విఘ్నేశ్వర పూజారి ఎక్కి వున్న రాకాని ఏనుగు మీద ఖడ్గ జీవదత్తులను కాళ్ళతో కాళ్ళూ చేతులూ

బంధించి, వాళ్ళ ముఖాలకు నల్లని గుడ్డలు చుదురున్నారు.

రాజు రథం మీద వుండి తన కేసి చూస్తున్న సమయంలోనే, విఘ్నేశ్వర పూజారి కూడా తల ఎత్తి ఆతడి కేసి చూశాడు. ఆతడి మనస్సు క్రోధంతో నిండి పోయింది. కళ్ళు నిప్పులు చెరిగాయి. ఈ రోజుతో తను రాజును పట్టుకుని చంపి, అనందపుర నగరం చేరి సింహాసనం ఎక్కి గల నమకున్నాడు విఘ్నేశ్వర పూజారి. కాని, ఆ ప్రయత్నం విఫలమైపోయింది.

"ఈ ఇద్దరు యువకులూ అఖిరి నమి పంటో మన పాలిటి సైంధవుల్లా పచ్చి అడ్డపడి. ఆ నిత్యానందుడు మన చేతబడకుండా చేశారు. అయినా చిళ్ళను చంపకుండా, మన పక్షం చేసుకునే ఉపాయం అలా చిందాలి. ఇద్దరూ మైకంలో వున్నారా, లేక ప్రాణాలు పడిలారా? కాస్త పరీక్షించి చూడండి!" అన్నాడు విఘ్నేశ్వర పూజారి.

అతడు అలా అనగానే అటవికుల్లో కొంచెం వైద్యం. అదీ దెప్పిన వాడెవడు, ఏనుగు మీదికి ఎక్కి, ముందు ఖడ్గ జీవదత్తుల ముక్కుల దగ్గర చేళ్ళు పెట్టి చూసి, లాభం లేదన్నట్టుగా తలాదించి, తరవాత వాళ్ళ చేతులు పట్టుకుని నాడి పరీక్షించాడు. వాళ్ళింకా మరణించలేదన్న సూచనగా నాడి చాలా తగ్గుసాయితో అడుతున్నది.

"పూజారిప్రభూ! విశ్వింకా దావలేదు. నాది అదురున్నది. మన చేత తిన్న దెబ్బలతో ప్రాణాలు కదబట్టి, స్పృహ మాత్రం కొల్పోయారు," అన్నాడు అటవికవైద్యుడు.

"అలా అయితే త్వరత్వరగా రండి. గుహలయానికి చేరగానే, విళ్ళు తిండి తిప్పల సంగతి చూద్దాం. విళ్ళు బతికుంది మన పక్షం అయితే, అనందపురంతోపాటు మరి కొన్ని రాజ్యాలను కూడా జయించవచ్చు. ఈ విరావరం జాతి ఏనుగు రహస్యం మరి అట్టే కాలం దాగటం కష్టం!" అన్నాడు విఘ్నేశ్వరపూజారి.

ఖడ్గ జీవదత్తులు నిజంగానే కొంత స్పృహ లేని స్థితిలో వున్నారు. వాళ్ళను బంధించి వున్న రాళ్ళు, కరీరానికి చాలా బాధ కలిగిస్తున్నవి. అంతకాక ముఖం మీద కప్పి, గట్టిగా ముడిచేసిన నల్లని వస్త్రంలో మంచి గాలి పీల్చుకోవటం. వాళ్ళకు ఎంతో అయాసం కలిగిస్తున్నది. అయినా వాళ్ళకు విఘ్నేశ్వరపూజారి అనే మాటలు కొంత అస్పష్టంగానే అయినా, వినిపిస్తూనే వున్నవి.

ఒక అరగంట కాలంపాటు పూజారి ఎక్కి వున్న ఏనుగు, బాగా మిట్టవల్లాలుగా వున్న ప్రాంతాలకుండా నడిచి ఒక చోట అగింది. పూజారి ఏనుగు మీది నుంచి దిగి, అటవికులతో, "విళ్ళిద్దరినీ జాగ్రత్తగా దించి, గుహలయంలో ఈశాన్యదిశగా వున్న

గదిలోకి తీసుకు పోయి, కట్లన్నీ విప్పేయండి. విళ్ళకు నాలుగైదు రోజులకు సరిపడా ఆహారం, పానీయాలూ ఆ గదిలో వుంచండి. ఈ రోపల మనం సాదించవలసిన ఒక మహాకార్యం వున్నది!" అన్నాడు.

అటవికులు ఖడ్గ జీవదత్తులను ఏనుగు మీది నుంచి దింధి, డోలొకంటి దాని మీద వదుకోబెట్టి తీసుకుపోయి, పూజారి చెప్పిన గుహలయంలోని గదిలో దించారు. తరవాత వాళ్ళు, ఖడ్గ జీవదత్తుల ముఖాలకు కట్టిన వస్త్రాలు మాత్రం విప్పక, వాళ్ళ కట్టు మాత్రం విప్పి, ఆహారవదార్థాలు గదిలో ఒక మూలగా వుంచి బయటికి వెళ్ళి పోయారు. అప్పటివరకూ ఏ మాత్రం

స్వప్నాలిని వాళ్ళలా నటించిన ఖడ్గ జీవదత్తులు, అటవికుల అరికిడి పోగానే, తమ తమ ముఖాల మీద వున్న నల్లని పస్ట్రాలను గుబురగా విప్పి, అవతల పారేసి, లేచి కూర్చున్నారు.

గదిలో అంతగా వెలుగు లేదు. గదికి ఎక్కడా ఊటికీలు గాని, తలుపుగాని వున్న సూచనలు లేవు. అయినా ఎక్కడి నుంచో పన్నుగా గాలి వస్తున్నది. జీవదత్తుడు గుండా అంతా ఓమారు కలయ చూసి, అశ్చర్యంగా తన కత్తి, పెల్లుల కేసి చూసుకుంటున్న ఖడ్గవర్మతో, "ఖడ్గా, అంత అశ్చర్యమెందుకు? పూజారి మన ఆయుధాలేవి అపహరించలేదు. కారణం తెలుసు గదా?

మనసు మంచి చేసుకుని, తన అనుచరులుగా అట్టే పెట్టుకోవాలన్నది, అతడి ప్రయత్నం!" అన్నాడు.

ఖడ్గవర్మ కోపంగా కత్తి పై కత్తి, "అదుష్టుడి ప్రయత్నం ఏదైతే నాకేం! నేను మాత్రం వాణ్ణి దొరికితే ప్రాణాలతో వదలను. వింద్యపర్వతాల కేసి మన మానాన మనం పోతుంటే, అనవసరంగా అడ్డపడి, మనకు లేనిపోని శ్రమా, శరీర బాధా కలిగించాడు వాడు!" అన్నాడు.

"ఉమ్! అంత పెద్దగా మాట్లాడకు. చీకటికి కళ్ళూ, గోడలకి చెవులూ వుండొచ్చు అంటారు పెద్దలు. ఈ గది వైకాల్య మెంతో, ఎక్కడైనా తలుపులూ, దర్వాజాల్లాంటివి వున్నవేమో ముందు నన్ను చూడని." అంటూ జీవదత్తుడు లేచి, రాతి గోడను తడుపుతూ చుట్టూ ఓసారి కలయ తిరిగాడు. అతడి కక్కడా గోడలో తలుపులు వున్నట్టు కనిపించలేదు. కాని, రాళ్ళల్లో వున్న సందుల నుంచి గాలి మాత్రం లోపలికి వస్తున్నది. అంటే, యీ గుహలయంలోని యీ భాగాన్ని ఎవరో కేవలం రాతి మీద రాతిని పెర్చి, గోడలుగా పైకి లేపేశారు.

జీవదత్తుడు, ఖడ్గవర్మ దగ్గరకు తిరిగి వచ్చి, యీ సంగతే చెప్పి, "ఖడ్గా, మనకు ప్రస్తుతానికి పూజారివల్ల ప్రాణాపాయం లేదు. మనం ఎదుగు మీద వుండగా అతడు అటవి

కులలో అన్న మాటలు రెండు నాకు చాలా అశ్చర్యం కలిగిస్తున్నవి!" అన్నాడు.

"వాడు తన బంటుతో చాలా వాగాడు. నీ కాశ్చర్యం కలిగించే మాట లేమిటి?" అని ప్రశ్నించాడు ఖడ్గవర్మ.

"వాడు అన్న మాటల్లో, ఈ విరావతం జాతి ఏనుగు రహస్యం మరి అక్షికలం దాగటం కష్టం, అన్నదొకటి, తాను రెండు మూడు రోజుల్లో ఏదో ఒక మహా కార్యాన్ని సాధించవలసి వున్నదనటం, రెండవది!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అయితే ఆ ఏనుగు విరావతం జాతివై వుండాలి, లేకపోతే అసలది ఏనుగే కాదు! పోతే, వాడు సాధించబోయే మహా కార్యం ఏమంటుంది, అనందపుర సింహాసనం అక్రమించుకోవటం తప్ప!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"ఖడ్గా, సరిగ్గా నీ కొచ్చిన అనుమానాలే నాకూ వచ్చినై. ఇవార్లకి హాయిగా యిక్కడ విక్రాంతి తీసుకుని రెప్ప సూర్యోదయంతోనే, మనం బయటపడి, యీ చెప్పేశ్వరపూజారి అంతు తేలుద్దాం," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అలాగే చెప్తాం. నాలుగైదు రోజులకు సరిపడా అహారం, పళ్ళూ, పానీయాలూ మనకు అమర్చాడు గదా, పూజారి, అహా, వాడెంత పుణ్యాత్ముడు!" అంటూ పెద్దగా నవ్వాడు ఖడ్గవర్మ.

ఆ పగలు గడిచిపోయింది. సూర్యాస్తమయమై పోయిందన్న సూచనగా ఖడ్గ జీవదత్తులున్న గది మరింత గాఢాంధకారమై పోయింది. వాళ్ళు పూజారి నొకర్లు పెట్టి పోయిన ప్రమిదెదీ పాలను వెలిగించి, ఆ వెలుగులో బోజనాలు ముగించి, హాయిగా పడుకుని నిద్రపోయారు.

మర్నాటి ఉదయం గది బయట రేగిన పెద్ద అరిగిడికి వాళ్ళిద్దరూ హఠాత్తుగా మెరుకున్నారు. అటవికులు వందల సంఖ్యలో ఒక చోట గుమికూడి ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నట్టుగా వాళ్ళున్న గదిలోకి ధ్వనులు రాసాగినై. ఖడ్గ జీవదత్తులు చెవులు రిక్కించి, వాళ్ళు మాట్లాడుకుంటున్న

"అలా ఎందుకూర్చుంటాం! ఆ అటవిక మూకతో వాడు బయలుదేరి పోగానే, మనం గది నుంచి బయటపడతాం. ఆ తరువాత పరిస్థితినిబట్టి ఏం చేయాలో అలోచిస్తాం." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"ఈ చీకటి కొట్టు నుంచి బయటికి పోవటం అంత తేలికా ఏం?" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ అశ్రురంగా.

"ఎందుక్కాదు? చూస్తూ వుండు!" అంటూ జీవదత్తుడు గోడ దగ్గరకు పోయి రాళ్ళ మధ్య వున్న సన్నని సందుల గుండా బయటికి చూశాడు. అతడి కంటికి అయిదారు అడుగుల దూరంలో అలాంటిదే మరొక గోడ అడ్డుగా వుండటం కనిపించింది.

"రాళ్ళ మీద రాళ్ళు, గోడల పక్కన గోడలు—అదీ యీ గుహాయం తీరు! అయినా ఫరవా లేదు. బయట అటవికుల హడావిడి తగ్గని, అప్పుడు చూద్దాం," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఒక అరగంట తరువాత ఆ ప్రదేశమంతా తిరిగి నిశ్శబ్దమైపోయింది. జీవదత్తుడు మరి కొంచెం సేపు, ఏదైనా అలికిడి అవుతుందేమో అని చూసి, అలాంటిదేమీ లేక పోవటంతో ఖడ్గవర్మ కని తిరిగి, "ఖడ్గా, యీ గదిలోంచి బయటికి పోయేందుకు మార్గం ఎక్కడున్నదో కనుక్కునేందుకు మనం అనవసరంగా శ్రమ పడటం

దేమిటో వినాలని ప్రయత్నించాడు. కాని, సాధ్యం కాలేదు.

"జీవా, చెప్పుకోవలసివచ్చింది అటవిక మూకతో మళ్ళీ ఎక్కడికో దాడి బయలుదేరుతున్నట్టున్నది!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"ఆ దాడి ఎక్కడికో అయి వుండదు. బహుశా వాడు నిత్యానందరాజును హతం చేసి సింహాసనం అక్రమించుకునేందుకు అనందపురం మీదికి బయలుదేరుతూంది వుంటాడు!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అలా అయితే మనం ఆ దుర్ఘాటానికి బంటిలుగా యిక్కడ చేతులు ముదురుకుని కూర్చుండవలసిందేనా?" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

ఎందుకు? నిన్న సాయంకాలం మనసు
యిక్కడ వదిలిపోయిన వాళ్ళు, ఏ రహస్య
మార్గాన వచ్చారో, వాళ్ళచేత ఆ మార్గాన్ని
తెరిపిద్దాం. మువ్వ మూత్రం ఆ వచ్చిన
వాళ్ళను తప్పని సరైతే తప్ప లేకపోతే
చంపకు!" అని చెప్పాడు.

ఆ తరువాత జీవదత్తుడు గది అన్ని
మూలలనూ కలయ తిరుగుతూ, పెద్దగా
గంతెత్తి, "విఘ్నేశ్వర పూజారి! విఘ్నేశ్వర
పూజారి!" అని కేకలు ప్రారంభించాడు.
ఖడ్గవర్మ కూడా తన మిత్రుడితోపాటు
మరింత బిగ్గరగా అరవసాగాడు.

ఒకటి రెండు నిమిషాల్లో గది గోడల్లో
ఒక మూలగా వున్న నలుచదరపు రాయి
ఒకటి పెద్దగా కట్టం చేస్తూ పక్కకు అరి
గింది. ఆ వెంటనే ఒక అటవికుడు గదిలోకి
తొంగి చూస్తూ, "ఎందుకలా గోడలు అది
రేలా కేకలు వేస్తున్నారు?" అని కోపంగా
ఖడ్గ జీవదత్తులను ప్రశ్నించాడు.

జీవదత్తుడు ఎంతో అశ్చర్యపడుతున్న
వాడిలా అటవికుడి కేసి ఓ క్షణకాలం
చూసి, చప్పన మెరుపులా ఒక్క దూకున
పోయి వాడి గొంతు పట్టుకుని, "పెనుగు
లాదావో గొంతు ఏనికి చంపుతాను, ఖాగ్రత్త!
ప్రాణం మీద ఆశ వుంటే నేనడిగే ప్రశ్నలకు
చిన్నగా బవాబు లివ్వ. ముందు నువ్వు
లోపలికి రా!" అంటూ వాణ్ణి మెడ పట్టు

చందమామ

కుని బరబరా లోపలికి యిద్ది, గోడవాలున
కూర్చో బిట్టాడు.

అటవికుడు ప్రాణభయంతో గడగడ
వణికి పోసాగాడు. జీవదత్తుడు భయపడ
వద్దన్న సూచనగా అతడి భుజం తట్టి,
"ఇంకా యీ గదికి కావలా వాళ్ళింత
మంది వున్నారు?" అని అడిగాడు.

"నేను కాక యింకొక్కరే! మిగతా
వాళ్ళంతా పూజారి ప్రభువుతో కలిసి అనంద
పురం మీదికి వాడి చేయబోయారు,"
అన్నాడు అటవికుడు.

"అలాగా! అయితే మువ్వ ఆ కంత
దగ్గరకు పోయి, ఆ రెండోవాణ్ణి కూడా
భయం లేదని చెప్పి, లోపలికి పిలుపు.

వాడికేమైనా హెచ్చరిక యిచ్చావే, నీ వెన్నులో ఉంటా నా మిత్రుడు కత్తి గుచ్చుతాడు!" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

అటవికుడు రాయి తొలిగించిన చోటుకు పోయి, బయటికి తలపెట్టి, వాడి తొటికావలా వాణ్ణి లోపలికి రమ్మని పిలిచాడు. ఈ సమయంలో ఖడ్గవర్మ తన కత్తిని అటవికుడి వీపుకు అనించి వుంచాడు. ఒక నిమిషం జరిగి జరక్కముందే రెండవ కావలావాడు కంతలోంచి గదిలోకి వచ్చాడు. అప్పటిగ్గాని వాడికి తన తొటివాడు బందీ లిద్దరి చతుల్లో బందీగా వున్నాడని తెలిసులేదు. వాడు చప్పున వెనుదిరిగి పారిపోయాడు. కాని ఖడ్గవర్మ వాడి భుజం పట్టుకుని గది మధ్యకు విసిరివేశాడు.

"ఇప్పుడు నిలుచి చిప్పండి. లేకపోతే మీ ఇద్దరి తలలూ యీ క్షణానె నరికేస్తాం. ఆ పూచారి వెంట మీ అటవికులంతా వెళ్ళారా, లేక కొంత మంది యీ గుహల్ని, గుట్టల్ని కావలా కాస్తూ వున్నారా?" అని అడిగాడు జీవదత్తుడు.

ఖడ్గవర్మ కత్తి పైకెత్తి అటవికుల తలలకు గురి చేసి నిలబడ్డాడు. అటవికులు గదగద వణికిపోతూ, "బాబూ, మమ్మల్ని చంపకండి. మా వాళ్ళంతా పూచారి ప్రభువు వెంట అనందపురం నేసి వెళ్ళారు. మమ్మల్నిద్దర్ని మాత్రం మీకు కావలాగా వదిలిపోయారు, నిజం!" అన్నారు వాళ్ళు.

"అయితే, మీ ఇద్దరూ ఒక గంట కాలం యీ గదిలోనే వుండండి. మేము ఆ లోపలి తిరిగి వచ్చి, మమ్మల్ని క్షమంగా బయటికి పంపుతాం," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

అటవికులు చతుకుజీవుడా అనుకుని ఖడ్గ జీవదత్తులకు చెతులు దోడించి సమస్కరించారు. తరవాత జీవదత్తుడూ, ఖడ్గవర్మ గది నుంచి బయటికి పోయి, కంతకు ఎప్పటిలా రాయిని అద్దం పెట్టారు. వాళ్ళు—దిగువనున్న మెట్ల మీదుగా కొంత దూరం నడిచి ఒక గుహలోకి పోయి, అక్కడ సాపాసంలా వున్న మెట్లెక్కి కొండ ప్రాంతాన్ని చూడారు.

—(ఇంకా వుంది)

16

[విష్ణుశ్వరభూపారి తనకు చిక్కిన ఖడ్గ జీవదత్తులను ఒక గుహలయంలో బంధించాడు. అటవికుల దానికి తట్టుకోలేక నిత్యానందరాజు తన నగరానికి పారిపోయాడు. ఖడ్గ జీవదత్తులు తమకు కావరా వున్న చాళుసు గుహలయంలోని చికటి గదిలోకి దాగి, గదిద్వారాన్ని రాతితో మూసి, గుహలోవున్న పెద్దల్ని కొండ మీదికి చేరాడు. తరవాత—]

కొంత మిద వున్న ఖడ్గ జీవదత్తులకు అనందపురం నేని పోతున్న విష్ణుశ్వర భూపారి చిక్కిన రాకాని వినుగూ, దానికి కొంచెం వెనక్కి నడుస్తున్న అటవికులూ కనిపించారు.

“జీవా! మనం యీ దుర్మార్గులైన భూపారిని హతం చేసి, నిత్యానందరాజును కాపాడాలి, బయలుదేరుదామా?” అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

అమాటకు జీవదత్తుడు నవ్వి, “ఆ నిత్యానందరాజు పట్టి పిరికిప్రాణి! అలాంటి రాజును మనం యివ్వాలి. యీ విష్ణుశ్వర భూపారి నుంచి కాపాడినా, రేపు ఏ మహాశ్వర పంచారో వచ్చి పదభ్రష్టుణ్ణి చేయక మానడు. పైగా, యీ గొడవంతా మనకు సంబంధించనిది!” అన్నాడు.

“మనకు సంబంధించనిదేలా అవుతుంది? మన దారికి అడ్డం వచ్చి,

‘చందమామ’

మావంతు ఆ దొంగ పూజారి మనసు బంధించాడు. దానికి పగ తీర్చుకోవలసిందే!" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"అయితే పద, ఆలశ్యమెందుకు!" అంటూ జీవదత్తుడు మరొకసారి నగరం కేసి పోతున్న విఘ్నేశ్వరపూజారి గుంపు కేసి చూసి, కొండ దిగసాగాడు. ఖడ్గవర్మ అతన్ని ఆనుసరించాడు.

"మనం యీ గుంపు కంట బడకుండా కొంచెం ముందుగా అనందపురాన్ని చేరటం బాప్టంటుంది. అప్పుడు రాజాను హెచ్చరించి, విఘ్నేశ్వరపూజారిని ఎదిరించే దుకు తగిన ప్రయత్నాలు చేయవచ్చు," అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

"నాకు ఆ రాజు ధైర్యసాహసాల్లో ఏ మాత్రం విశ్వాసం లేదు. ఈ పూజారి రాకాసి ఏనుగు మీద రావటం చూస్తూనే, అతడు కోట గోడను మరో వైపు నుంచి దూకి పారిపోయినా పోవచ్చు. ముందు మనం యీ ఏనుగును హతమార్చేందుకు తగిన పథకం ఆలోచించాలి," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అదేదో మర ఏనుగులా నాకు కోస్తున్నది! నీ ఆలిప్రాయం ఏమిటి?" అని అడిగాడు ఖడ్గవర్మ.

"అది మర ఏనుగు కావచ్చు! కాని దాన్ని నాశనం చేస్తే తప్ప రాజాకూ, అతడి సైనికులకూ అత్యవిశ్వాసం కలిగదు. లేక పోతే వాళ్ళు అటవికులకు నగరాన్ని ఒప్పించి, తాము అడవుల్లోకి పారిపోతారు," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

ఇద్దరూ ఇలా మాట్లాడుకుంటూ విఘ్నేశ్వరపూజారి ముఠా వెనకగా అనందపురం కేసి కొంతదూరం నడిచారు. క్రమంగా పూజారి ఎక్కి వున్న ఏనుగు నగర ప్రాకారాన్ని సమీపించింది. దాని రాక చూస్తూనే నగర ద్వారప్రాంతాల వున్న ప్రజలు హాహాకారాలు చేస్తూ, తెరచివున్న ద్వారంకుండా నగరంలోకి పారిపోసాగారు.

"ఖడ్గా! పూజారి కంట బడకుండా నగరంలోకి పోవటానికి యిది మంచి అవకాశం.

మనం యీ దారి వదిలి, ఆ కనిపించే చెట్ల
వెనకా పోయి పారిపోతున్న ప్రజలు వెంట
నగరం ప్రవేశిద్దాం." అన్నాడు ఉపదత్తుడు.

ఆ వెంటనే యిద్దరూ నగర ప్రాకార
ప్రాంతాల వున్న చెట్ల కని పరిగెత్తి, అక్కడ
వున్న బసంతో కలిసి, నగరద్వారం దాటి
లోపల ప్రవేశించారు. అంతలో రాకాసి
ఏనుగు ద్వారాన్ని నమిపించింది. ద్వారాన్ని
కాపాడుతున్న భటుల్లో కొందరు పారిపోగా,
మిగిలిన వాళ్ళు ద్వారాన్ని చప్పన
మూసేశారు.

నగరంలో పెద్ద సంచలనం బయలు
దేసింది. "రాకాసి ఏనుగు! విఘ్నేశ్వర
పూజారి!" అంటూ కొందరు విరుల వెంట
పరిగెత్తసాగారు. ఆ గందరగోళానికి రాజు
నిత్యానందుడు తన గది నుంచి బయటికి
వచ్చాడు. అతనికి విరుల వెంట పరిగెత్తు
తున్న ప్రజలూ, మూసి వున్న నగరద్వారం
వెనక నిలబడి, ఏమి చేయటమా అని
అలోచిస్తున్న ద్వారరక్షక భటులూ కని
పించారు.

రాజు నిత్యానందుడు తన ప్రాంగ
ణంలో వున్న సేవకుణ్ణాకణ్ణి కేక వేసి పిలి
చాడు. వాడు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి రాజుకు
పరిస్థితి అంతా గవిగదా చెప్పేశాడు. అంతా
విన్న చాటుకు ముచ్చెమటలు పోయాయి.
ఏ ఆయుధానికి లొంగని ఆ రాకాసి ఏను

గుతో విఘ్నేశ్వర పూజారి తన నగరంలోనే
ప్రవేశించబోతున్నాడన్నమాట!

"ఒరే, సువ్యవ వెంటనే పోయి సేనా
నాయకుడితో సైనికులందరినీ నగరద్వారం
దగ్గర సమాయత్త పరచమన్నానని చెప్పి,
వేనూ వస్తున్నాను. ఏనుగు ద్వారాన్ని వేగల
కొట్టకముందే సైనికులందరూ అక్కడికి
చేరాలి!" అని చెప్పాడు నిత్యానందుడు
సేవకుడితో.

"చిత్తం, ప్రభూ!" అని సేవకుడు
అక్కణ్ణించి కదిలె లోపల నగరద్వార
ప్రాంతం నుంచి దభీదభీ మంటూ పెద్ద
భవనులు ప్రారంభమయినై. విఘ్నేశ్వర
పూజారి ఏనుగు తన తలతో ద్వారాన్ని పడ

కొట్టెందుకు రీ కొంటున్నది. దాని పక్కన అటవికులు పెద్దగా అరుస్తూ, ద్వారాన్ని బద్దలు కొట్టెందుకు రాళ్ళతో బాదుతున్నారు.

జనంతోపాటు రాజభవనం పక్కన వున్న పీఠికి చేరిన ఖడ్గ జీవదత్తులు, భవనం మీద తన సేవకుడితో మాట్లాడుతున్న రాజు నిత్యా సందుల్ని చూశారు. వాళ్లు రాజు దగ్గరకు పోయి నగర రక్షణకు ఏదైనా ఉపాయం చెప్పడామనుకునేంతలో, నగరద్వారం వైపు నుంచి భయంకరమైన ద్వసులు రాసాగినై.

“ఖడ్గా! ఈ సమయంలో రాజానుకలుసు కోవటం సాధ్యమయే పని కాదు. ఒక పావు గంటలో పూజారి ద్వారాన్ని బద్దలు కొట్టి నగరంలో ప్రవేశించవచ్చు. కనక మనమే

ఏదైనా ఉపాయం ఆలోచించి వాణ్ణి. ఆ రాకాని విసుగునూ నాకనం చేయాలి.” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

“నా ఆలోచన కూడా అదే! రాజు ఏమైతే మనశేం? ఆ పూజారి దుర్మార్గుణ్ణి హతం చేసి మన దారిన మనం పోదాం!” అన్నాడు ఖడ్గవర్య.

“వాణ్ణి ఆ విసుగుతోపాటు చంపటానికి మనకు దైర్యం గలవాళ్ళు కొందరు పోయిందే చెయ్యాలి. మనం ఆ ప్రయత్నంలో వుండగా వాడి అటవికమూక నగరాన్ని దోచి, అమాయకుల్ని చంపకుండా చూడాలి. ఈ పనికి పూనుకున్న తరవాత ప్రజల ప్రాణరక్షణ మన బాధ్యత అవుతుంది గదా! అదుగో, పైనికులు వస్తున్నారు! ఆ వెనక వచ్చే రథంలో వున్నది నిత్యాసంద రాజీనా?” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

“అవును. ఆ రథంలో వున్నది ఆ పిరికి వెధవ! వాడు రాజీమిది — రరాజా!” అన్నాడు ఖడ్గవర్య చిదరించుకుంటున్నట్టు.

అంతలో సేనానాయకుడు పైనికులతో పట్టణ ద్వారాన్ని సమీపించాడు. ఆ సరికి ద్వారంలో రాకాని విసుగు బెబ్బలు తాకిడికి కొన్ని చిల్లులు ఏర్పడినై. అటవికులు వాటిలో నుంచి లోపలికి బాజాలూ, ఈటెలూ విసురుతున్నారు. సేనానాయకుడు తన పైని కులను ద్వారానికి కొంచెం ఎడంగా నిలిపి,

ఏనుగు లోపలికి రాగానే దాన్ని ఎలా ఎదుర్కొనాలో చెప్పకున్నాడు.

రాజా నిర్భానందుడు రథంమీద వేగంగా వచ్చి తన సైనికుల వెనక్కి దాన్ని ఆపించాడు. అతణ్ణి చూస్తుంటే ఖడ్గ జీవదత్తులకు ఎంత జాలికలిగింది. రాజా ముఖంలో భయకంపితుడైన వాడి లక్షణాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. అతడి పక్కన మరొక వ్యక్తి కూర్చుని వున్నాడు. అతడి దుస్తుల రీతిచూసి మంత్రి అయివుంటాడనుకున్నారు ఖడ్గజీవదత్తులు.

"ఖడ్గా, నే నొక ఉపాయం ఆలోచించాను. రాజాతో మాట్లాడేందుకు యిదే మంచి సమయం, రా!" అంటూ జీవదత్తుడు రథాన్ని సమీపించి, "మహారాజా!" అంటూ గట్టిగా పిలిచాడు.

నిర్భానందుడు ఆ విలుపు వింటూనే ఖడ్గ జీవదత్తుల శబ్దం చూసి అడిచి పడి, "మీరా? ఆ దుర్మార్గుడి పరిలో చిక్కి ఎలా బయట పడగలిగారు?" అన్నాడు.

"మహారాజా, అదంతా యిప్పుడు కాదు. తరవాత చెప్పకాం. పూజారి ఏనుగు ఒకసారి నగరంలో ప్రవేశించిందంటే, నీ సైనికులంతా చల్లాచెదరుగా పారిపోతారు. అప్పుడు అట విటులు నగరాన్ని తప్పక కొల్లగొట్టి తిరుతారు. కనక ఉపాయంతో ఆ దుర్మార్గుణ్ణి జయించాలి," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

చందమామ

"మహాయోధా, నువ్వన్నది నిజం! ఆ ఏనుగును చూస్తే మాకు యముణ్ణి చూసిన దానికంటే అధికంగా భయం కలుగుతున్నది. ఏమిటా ఉపాయం?" అని అడిగాడు నిర్భానందుడు.

"అది మీతో రహస్యంగా చెప్పవలసిన సంగతి. నన్ను రథం మీదికి రమ్మన్నారా?" అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"నిరభ్యంతరంగా రావచ్చు. వీరు మా మహామంత్రి!" అంటూ నిర్భానందుడు తన పక్కన వున్న వ్యక్తిని చూపించాడు.

"అందరూ మహా మహా గాళ్ళి! పట్టి మహా మహా పిరికి వెధవలు!" అనుకున్నాడు ఖడ్గపర్మ తన మనసులో.

జీవదత్తుడు రథం మీదికి పోయి, "మహారాజా! ఈ రథం మీద వెంటనే మీ ఉద్యానవనానికి పోయి. అక్కడ వున్న ఏదైనా ఒక గృహంలో దాక్కొండి. మీరు అక్కడ వున్నట్టు పూజారి నమ్మేందుకు పిలుగ రథాన్ని. ఉద్యానవన మార్గంలో ఎక్కడైనా వదలండి! అదుర్దార్థుణ్ణి తుద ముట్టించే పని మహా మంత్రికి, మాకూ వదలండి!" అన్నాడు.

నిర్యానందుడు నీ ఆలిప్రాయం ఏమిటన్నట్టు మంత్రి కనిచూశాడు. మంత్రి ఒక సారి తలాడించి, "మహారాజా! ఈ యిద్దరు క్షత్రియ యువకుల బల పరాక్రమాల సంగతి నేను రోగడి విన్నాను. ఇక తెలివి

తెలుల సంగడందారా? అంత శపటి ద్రిస విష్ణుశ్వర పూజారికి చిక్కకుండా తప్పించుకు రాగలిగారంటే తెలుస్తున్నది!" అన్నాడు.

"మహారాజా, మీరు ఉద్యానవనానికి వెళ్ళి వుండండి. ఒక ఎత్తు వేసి మేము పూజారిని వినుగుతోపాటు అటుకేసి నడిచి. దారిలోనే హతం చేస్తాం. మీ కెలాంటి భయమూ లేదు." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

మంత్రి, జీవదత్తుడూ రథం నుంచి దిగారు. నిర్యానందరాజు రథాన్ని ఉద్యానవనం కేసి తల మని సారధిని అజ్ఞాపించాడు. జీవదత్తుడు, మంత్రితో రహస్యంగా కొద్దిసేపు మాట్లాడి, ఖడ్గవర్మ కూడా వెంట రాగా, అందరూ కలిసి నగర ద్వారం దగ్గరకు వెళ్ళారు. అక్కడ మంత్రి సేనానాయకుణ్ణి పిలిచి, ఖడ్గ జీవదత్తులను అతడికి చూపి, "ఈ క్షత్రియ యువకులు అడిగిన సహాయం అల్లా సుప్ర్య చెయ్యాలి. పూజారిని తుద ముట్టించేందుకు ఏళ్ళిద్దరూ మంచి పథకం వేశారు. నేను మాత్రం యిక్కడే వుండి, పూజారిని ఉద్యానం నైపుకు వెళ్ళేలా ప్రార్థనాస్తాను," అన్నాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు, సేనానాయకుణ్ణి కొంచెం పక్కకు తిసుకుపోయి తమ ఎత్తు గడ అంతా అతడికి వివరించారు. వెంటనే అతడు ఒక ఇరవై మంది సైనికులను వెంట

బట్టుకుని, విధిలో నూనె మొదలైనవి అమ్మే దుకానాల తెసి పోయాడు. ఖడ్గజీవ దత్తులు కూడా వాళ్ళ వెనక్గా నడిచారు.

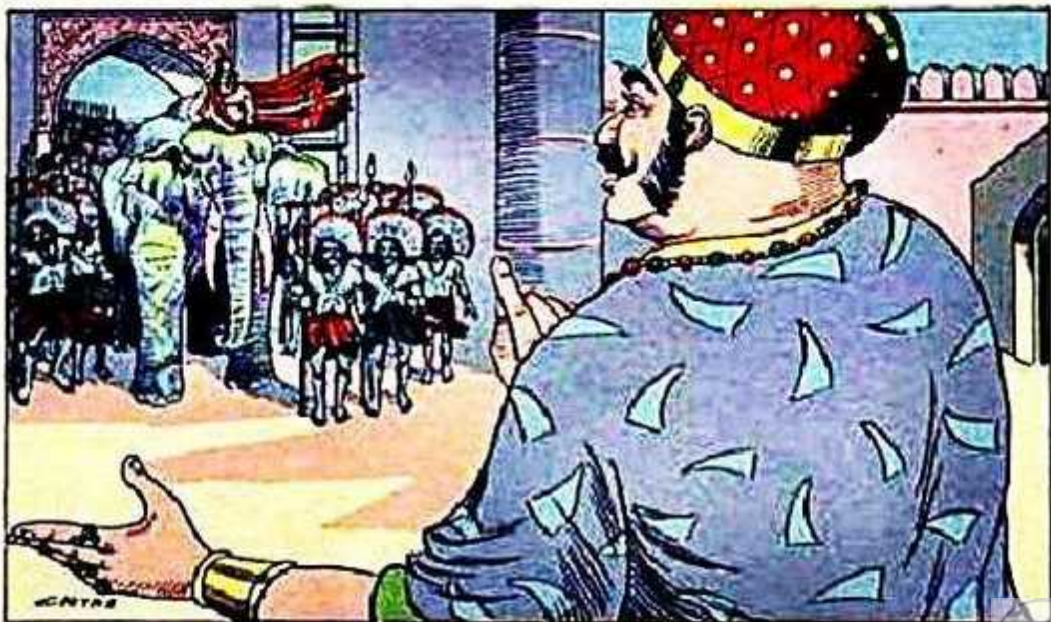
మంత్రి ద్వారాన్ని సమీపించి అక్కడ కావలా వున్న భటులతో తలుపు తెరవ మన్నాడు. ద్వారరక్షకులు కొంచెం అశ్రద్ధ పోయి, అయినా మంత్రిగారి అజ్ఞ గనక మరికొందరి సహాయం తీసుకుని ద్వారాన్ని బార్లా తెరిచారు. వాళ్ళకు ఎదురుగా రాకాని ఏ ను గు మీద విఘ్నేశ్వరపూజారి కని వందాడు.

పూజారి వున్న ఏనుగు ద్వారం దాటి లోపలికి రాగానే మంత్రి దాన్ని సమీపించి, పూజారితో, "విఘ్నేశ్వర పూజారి! ఎలాంటి రక్షణాతం లేకుండా నువ్వు యీ అనంద

పురానికి రావచ్చ కాదోకున్నావు. మా రాజు గారికి రాత్రి కలలో విఘ్నేశ్వరస్వామి కని పించి, స్వయంగా అయన్ని నీతల మీద కిరీటం పెట్టమన్నాడట! రాజుగారిప్పుడు ఉద్యానవనంలో ఒంటరిగా వున్నారు. నిపు నిరామాటంగా అక్కడికిపోవచ్చు!" అన్నాడు.

"ఇందులో మోసం ఏమీ లేదుగదా?" అన్నాడు పూజారి అమితాశ్రద్ధతో.

"మోసం చెయదరిస్తే, నీకు నగర ద్వారం తెరిచి లోపలికి ఎందుకు రానిచ్చే వాళ్ళం? ఒకసారి నీ అటవిక భృత్యులతో నగరం ప్రవేశించిన తరువాత, నిన్నెవరూ యిక్కడ అడ్డుకోలేరన్న సంగతి నీకు తెలి యుంది కాదు గదా? పోతే, నీ అటవికు లందర్నీ రాజభవనం ఆవరణలో కూర్చుని

విక్రంతి తిసుకోమని చెప్పి. లెకపాలె వాళ్ళు నగరాన్ని కొల్లగొట్టే ప్రమాదం వున్నది. ఇప్పుడు యీ మహానగరం నీడి గదా?" అన్నాడు మంత్రి.

మంత్రి మాటల్లో విఘ్నేశ్వర పూజారి పూర్తి నమ్మకం కలిగింది. అతడు ఏనుగు కుప్పిద విడికలితో గట్టిగా కొట్టి, "ఉవ్వాన పనం కెని నదు!" అన్నాడు.

రాకసి ఏనుగు కదలబడేయంతలో మంత్రి చేతులెత్తి పెద్ద గంతుతో, "విఘ్నేశ్వర పూజారి, కొంచెం అగు! ముందు నీ అట వికులందర్నీ అకనబడే భవన ప్రాంగణం లోకి పోమ్మని అజ్ఞాపించు. అక్కడ వాళ్ళకు కావలసిన ఆహారం, సారా సమృద్ధిగా భవన సేవకులు తెచ్చి యిస్తారు," అన్నాడు.

పూజారి అమాట అటవికులకు చెప్పాడు. వాళ్ళు ఎక్కడలేని ఉత్సాహంతో కేకలు వేస్తూ, భవనం ముందున్న వికాల ప్రదేశం లోకి పరిగెత్తి పోయారు. అప్రదేశానికి చుట్టూ చాలా ఎత్తయిన గోడ ఒకటివున్నది. ఆ గోడ పైకాగం పడి పన్నెండరుగుల

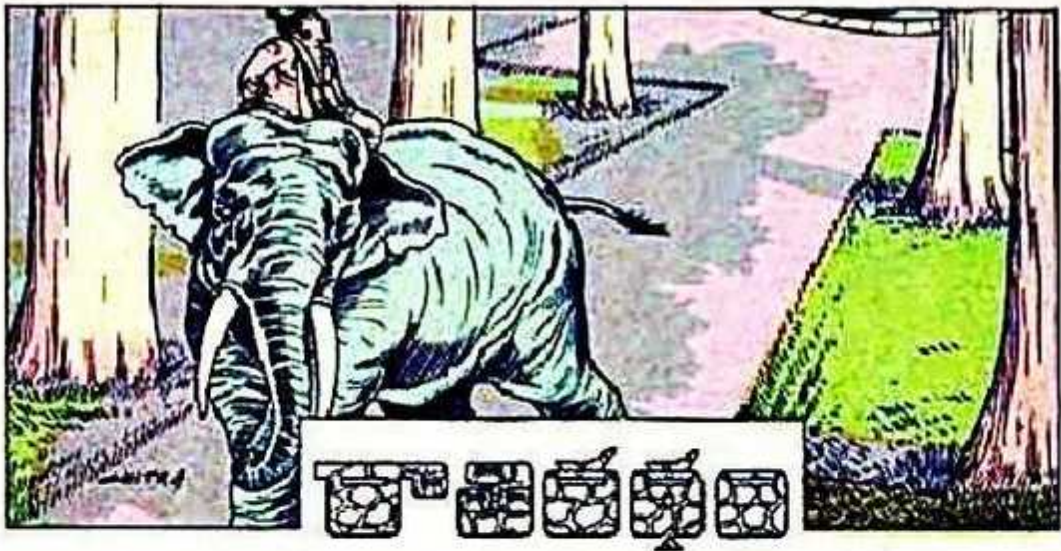
వెనట్టు కలిగి. కాపలావాళ్ళు తిరిగేందుకు చిలుగా వుంటుంది.

అటవికులందరూ ప్రాంగణంలోకి పోగానే మంత్రి, పూజారితో, "విఘ్నేశ్వరపూజారి! సుప్రేమ లేని సమయంలో నీ భృత్యులు నగరం దోచుకునేందుకు ప్రయత్నించ వచ్చు. అందుకని వాళ్ళున్న ప్రాంగణ ద్వారం రలుపులు మూయించి, చియట నీ వాళ్ళను కాపలాపెట్టు," అన్నాడు.

కిరీటం ఎవ్వడు నెత్తి కెట్టుకుందా. అని ఉచ్చిళ్ళూరుతున్న పూజారి, మంత్రి చెప్పినట్లే చేశాడు. తరవాత రాకసి ఏనుగు తం మీద గట్టిగా కొట్టి, "ఉవ్వాన పనాని కి, ఊ!" అంటూ అదిరిందాడు.

"ఇదేదో మానవభాష నేర్చిన ఏనుగులా వున్నది!" అనుకున్నాడు మంత్రి. అతనికి బద్ధ జీవదత్తులు పన్నిన పట విషయవంతం అయిలాగే కనిపించింది. ఆకాపాతకుడైన విఘ్నేశ్వరపూజారి తను చెప్పిన దానికల్లా తం పూపటం అతనికి అంతగా అక్కరకం కలిగించలేదు. —(ఇంకా వుంది)

17

[రాజా నిత్యానందుడు తన నగరానికి పొరిటాగానే, విఘ్నేశ్వరపూజారి అటవికమూకను చెంటరిట్టుకుని నగరం మీదికి వచ్చాడు. నగరద్వారాన్ని అతడు బిచ్చబండలా వేసు యుంటే, జడ్ల వేసదత్తులు రాజానూ, అతని మంత్రికి ఒక పరిహా యిచ్చారు. మంత్రి నగరద్వారాన్ని తెరిపించాడు. పూజారి ఉచ్చాసేపనం తన జయబుచ్చెరారు. తరవాత—]

ఈద్వానపనమాల్లానికి రెండు వైపులా ఎత్తయిన వృక్షాలున్నవి. చాలి కొమ్మలు ఒకదానికొకటి పెనవేసుకుపోయినై. పూజారి అ దారి వెంట కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి చెట్ల మీది నుంచి ఎవరో, “విఘ్నేశ్వర పూజారి సైన పన్నిరువర్తం కురిపించండి!” అని శిశపెట్టాడు.

అ వెంటనే చెట్ల మీది నుంచి పూజారి సైన కద్దురత్తెలం జల్లులా పడింది.

పూజారి ఉగ్రుడైపోయి, “ఎవర్రా చెట్టు కొమ్మల్లో? ఈ అపమానానికి మిమ్మల్ని చిత్రవధ చేయిస్తాను!” అంటూ అరిచాడు.

“స్నానం పూర్తయినట్టుంది! మందు తున్న గుద్దముక్కలు మీదికి విసరండి!” అంటూ, యీసారి మరొక శంఖం శిశపెట్టెంది.

మరుక్షణంలో చెట్లకొమ్మల్లో నుంచి భగ భగ మందుతున్న గుద్దముక్కలు విఘ్నే

శ్వర పూజారి ఎక్కి పున్న రాకాసి ఎనుగు మీద పడసాగినై. మాస్త్రాండగానే కైలంఠ దాగా తదిన పున్న ఎనుగుమీద అక్కడక్కడా పెద్ద మంటలు లేచినై. పూజారి కంమీద కూడా చిన్న మంటలేచింది.

"అది మోవం! కామన్న రాజుకు బ్రోహం!" అంటూ పూజారి ఎనుగు మీద నలబది తల మీద మండుతున్న కిరీవాన్ని తిసి దూరంగా పారవేశాడు. అది సమయంలో ఎనుగు కిరీరం లోంచి చాలా కంఠాలు గందరగోళంగా అరవసాగినై. దాని నాలుగు కాళ్ళూ నాలుగు నైపుంకు పరిగెత్తే ప్రయత్నం చేస్తున్నట్టు. అది అద్దదిద్దంగా అడుగులు వేయసాగింది.

పై నుంచి యింకా దానిమీద మండుతున్న గుడ్డముక్కలు వచ్చి పడుతూనే పున్నాయి.

"కట్టా. మనం ఊహించినట్టే యిది నిజమైన ఎనుగు కాదు! ఎవడో తెలివైన దొంగవెధన, ఎనుగు అకారాన్ని తయారు చేసి, అందులో తన మనుమల్ని పెట్టి నడిపిస్తూ, రాజు నిత్యానందుణ్ణి హతల కొట్టాడు," అన్నాడు దేవదత్తుడు.

"అయ్యో, ఒక్కొక్క అటవికుడూ ఎనుగు పట్టలోంచి, కాళ్ళల్లోంచి బయటికి వస్తున్నారు. ఎనుగు పక్కకు కూరి పోతున్నది! మంటల్లో చిక్కుకుని పూజారి గాడు దావకముందే, వాణ్ణి పైకి లాగారీ!" అంటూ ఖడ్గవర్మ చెట్టు కొమ్మల్లోంచి ఒక ఉచ్చుతాడు వినిరి. పూజారి నడుముకు దిగింది. పైకి గుంపాడు. పూజారి గారిలో కాళ్ళూ, చేతులూ అల్లల్లాడిస్తూ, "అయ్యో, రక్షించండి! నా కిరీరం కాల్చిపోతున్నది!" అంటూ అరవసాగాడు.

ఈ లోతల పెద్దగా మండుతూ ఎనుగు కింద పడిపోయింది. దాని కిరీరం లోంచి అనేకమంది అటవికులు గగ్గోలుగా అరుస్తూ బయటికి రాసాగారు. అలా వచ్చిన వాళ్ళందరినీ, సమయానికి అక్కడికి వచ్చిన సేనా నాయకుడు తన సైనికుల చేర ఒక చోట మంద వేయించసాగాడు. ఖడ్గవర్మ పూజారిని చెట్టు పై నుంచి కిందికి జార్చాడు.

పూజారి తన కరీరాన్ని చుట్టుముట్టిన
మంటల్ని అర్చకునేందుకు నేల మీద
అటూ యటూ దొడ్లటం ప్రారంభించాడు.

చెట్టు దిగి పచ్చిన ఇడ్ల జీవదత్తులు,
పూజారి మీద ఇంత దుమ్ముకొద్ది మంటలు
అర్చి, ఆకణ్ణి మెక పట్టుకుని లేచి నిల
బెట్టారు. ఇడ్లవర్మ కనిగా పళ్ళు కొరికి
కత్తి దూసి, పూజారి కంఠానికి గురి చేసి,
"దుర్మార్గుడా! మా దారికి అడ్డు తగిలి,
మమ్మల్ని మోసంకో బంధించినందుకు
యిదుగ, నీ తల యిప్పుడే నరకబోరు
స్నాను," అన్నాడు.

విఘ్నేశ్వరపూజారి వణికిపోతూ, "మహా
ప్రభో. నా తల నరక్కు! నేను సమ్మిస
స్వామీ నాకు కలలో కనిపించి, నాలో రాష్ట్ర
కాంక్ష రేపారు. కాని, ఈ మాయ ఏనుగు
తంత్రం పన్నిన వాణ్ణి నేను కాదు. అదంతా
స్వర్ణాదాది!" అన్నాడు.

జీవదత్తుడు, ఇడ్లవర్మ చేయి పట్టుకుని
అపి, పూజారిని, "అస్వర్ణాదారి ఎక్కడ?"
అని ప్రశ్నించాడు.

పూజారి వాదతో పెద్దగా మూలిగి, "వాడు
మాయ ఏనుగు కుంభస్తలంలో వుంటాడు.
అక్కడ వుండి ఏనుగులో వాడు ఆమెచ్చిన
మేరల్ని, గిలకల్ని అటవికుల చేత రిచ్చి
స్తుంటాడు. వాడింతా బయటికి రాలేదా?"
అన్నాడు కాలిపోతున్న ఏనుగు కెని చూస్తూ.

పూజారి యిలా అసగానే జీవదత్తుడు
గబగదా పోయి, కలుగున్న ఏనుగు తల
మీద సైనికుల చేత నిళ్ళు పోయింది,
మంటలు తగ్గిపోగానే, దాని తొందం పట్టు
కుని పైకి ఎత్తించాడు. వెంటనే లోపలి
నుంచి ఒక మనిషి రాయిలా దళిమంటూ
గింద పడ్డాడు. వాడిలో స్పృహ లేదు.

"వాడే స్వర్ణాదారి! విఘ్నేశ్వరస్వామీ,
వీరూ కలిసి నా ప్రాణం మీదికి తెచ్చారు!"
అన్నారు పూజారి.

"నీ దురాశ! నిన్ను యిన్ని చిక్కుల్లో
పెట్టింది; ఇతరుల్ని నందించకు!" అని
జీవదత్తుడు పూజారిని గట్టిగా కోప్పడి, స్వర్ణా
దారి ముఖాన నిళ్ళు చల్లించాడు.

కొద్ది సేపదికల్లా స్వర్ణాచారి కళ్ళు తెరిచి చుట్టూ కలయ చూస్తూ. "నే నెక్కడున్నాను? పూజారి రాజయాడా?" అని అడిగాడు.

"వాడు రాజు కాలేదు, నువ్వు మంత్రిపి కాతిడు. మీ బద్ధరూ ఒళ్ళు కాల్చుకుని అహరిస్తున్నారు. కొద్ది సేపట్లో నిత్యానంద రాజు యిక్కడికి వచ్చి మిమ్మల్ని చిత్రపథ చేయిస్తాడు!" అన్నాడు బద్ధవర్మ కనిగా.

బద్ధవర్మ మాటలు వింటూనే స్వర్ణాచారి లేచి కూర్చుని, తల తిప్పి దూరంగా నిలబడి వున్న వెంపైక్యర పూజారిని చూసి, "ఒకవతాన్ని నగరంలోకి తీసుకు పోవద్దు, రహస్యం బయట పడిపోతుందని నెత్తి

చేదూ కొట్టుకుని చెప్పినా, నువ్వు నా మాట విన్నావు కావు. ఇప్పుడు మనద్దరికీ చావు తప్పదు!" అన్నాడు విద్యుముఖం పెట్టి.

"ఒట్టి చావు కాదు, చిత్రపథ చేయించి మరీ మిమ్మల్ని చంపిస్తాను!" అంటూ రాజు నిత్యానందుడు ఒక సాదరించి చాటు సుంచి బయిదికి వచ్చి, బద్ధ జీవదత్తులతో, "మహా కూరులా రా! మీ కత్తి పామర్యాలతో నన్నూ, నా రాజ్యాన్ని, యీ దుర్మార్గుల సుంచి కాపాడారు. మీశం కావాలో కోరండి, యిస్తాను!" అన్నాడు.

"మీ సుంచి మేము ఎలాంటి బహుశృతి ఆశించటం లేదు, పెద్ద బెడద తప్పింది కనక, యిక సుఖంగా రాజ్యం పనికోంది. పిళ్ళిద్దర్నీ, పిళ్ళ అనువరులైన అటవికుల్ని తీసుకుని మా దారిన మేం పోతాం," అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"పిళ్ళనూ, అటవికుల్ని ప్రాణాలతో పదలటమా? అటవికుల్ని అవరణలో బంధించి, పై నున్న గోడల మీంచి వాళ్ళ మీద కర్పూరకైలాం పోయించి, వాళ్ళు బాగా తడిసిం తరవాత, అందరి మీదా మందుకున్న గుడ్డలు వేయించి నిలుపునా దహించబోతున్నాను. మీరు యీ మాయ విసుగు మీద ప్రయోగించిన అస్త్రాన్ని, నేను వాళ్ళ మీద ప్రయోగిస్తాను," అన్నాడు నిత్యానందుడు.

"మహారాజా! ఎంతటి శత్రువునైనా అంత క్రూరంగా చంపటం న్యాయం అని వింతుకొడు. జరిగిందేదో జరిగిపోయింది— ఇప్పుడు యీ పూజారిని, స్వర్ణాచారిని, అట వికుర్చి మీ రాజ్యసరిహద్దులు దాటించి, ముందు ముందు మీ కెలాంటి ప్రమాదం రాకుండా చేస్తాం," అంటూ జీవదత్తుడు స్వర్ణాచారిని రెండు చేతులూ పట్టుకుని నిలబెట్టి, పూజారికే, "ఎప్పుడైతే పూజారి, అలా గజగజ వణికిపోకు! మా వెంటరా. ముందు నీ అనుచరులైన అటవికుర్చి కాపాడారి," అంటూ బయలుదేరాడు.

"మహాశూరుడా! మా అబ్బ..." అంటూ నిత్యానందుడు ఏమో చెప్పబోయేంతలో ఖడ్గవర్మ చక్రవర్తి కత్తి దూసి, "శూరుడూ, ఏరుడూ అంటూ వెకిలిగా మాట్లాడకు! ఇక్కడ అబ్బ లిచ్చేది నువ్వు కాదు, జీవదత్తుడు! తెలిసిందా?" అన్నాడు.

రాజా కోపంతో నిలువెల్లా కంపించి పోయాడు. అతడు పెద్దగా గొంతెత్తి, "నా రాజ్యంలో....నా భవన ప్రాంగణంలో....నా నిడుట,..." అంటూ ప్రారంభించినది, మంత్రి అతన్ని సమీపించి చిన్నగా ఎదో చెప్పాడు. రాజా కొంచెం శాంతపడి, అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోతున్న ఖడ్గ జీవదత్తుర్చి, తన ఇద్దరు శత్రువుర్చి చూస్తూ పళ్ళు కొరకసాగాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు, అటవికులు బంధించి అది వున్న ప్రదేశం చేరినరికి, కొందరు సైనికులు గోడల పైబాగాన చేరి, దిగువ నున్న అటవికుల మీద కుండలతో కర్పూర తైలం గుమ్మరిస్తున్నారు. అది చూస్తూనే ఖడ్గ జీవదత్తులు, "అగండి! అగండి!" అంటూ కేకలు పెట్టారు.

"ఈ అడివి మనుమర్చి నజీవంగా కాల్చి చంపమని సేనాని అబ్బ!" అంటూ సైనికులు బబాదిచ్చారు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు వరుగు వరుగున గోడను సమీపించి అక్కడ వున్న మెట్ల మీదుగా పైకి పోయారు. సైనికులు శరీరంతలు కొడుకూ అటవికుల మీద కర్పూరతైలం

పోస్తున్నారు. అటవికులు భయకంపితులై పోయి హాహాకారాలు చేస్తూ, సూనీ వున్న ద్వారాన్ని పగల కొట్టేందుకు వ్యర్థప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు.

"మా అత్త పినిట్ మీరు ఎన్నట్టు లేదు!" అంటూ ఖడ్గ జీవదత్తులు సైనికులలో అందిన వాళ్ళను అందినట్టుగా కాళ్ళతో తన్ని, చేతులతో ఎత్తి, గొడల మీంచి కింద అగాధంలో వున్న అటవికుల మధ్యకు నెట్టసాగాడు. తమ మీద వచ్చి పడుతున్న సైనికులనూ, వాళ్ళను తన్ని పడబోస్తున్న ఖడ్గ జీవదత్తులనూ చూడగానే, అటవికులకు పోయిన ప్రాణాలు తిరిగి వచ్చినట్టయింది.

"అయ్యో. మమ్మల్ని యీ రాజభటుల నుంచి రక్షించి, తలుపులు తెరిపించండి! మా దారిన మేము అరణ్యానికి పోతాం. బతికి వుండగా తిరిగి యిటు కేసి చూడనైనా చూడం!" అంటూ అటవికులు చేతులెత్తి ఖడ్గ జీవదత్తులకు దణ్ణాలు పెట్టసాగాడు.

కొద్దిసేపటికల్లా సైనికుల్లో అటవికుల మధ్య పడినవాళ్ళు పడగా, మిగతావాళ్ళు అక్కణ్ణించి పారిపోయారు. ఖడ్గ జీవదత్తులు సై నుంచి దిగి, అవరణ ద్వారం దగ్గరకు వచ్చారు. ద్వారాన్ని కాపడా కాస్తున్న బద్దరు సైనికులు వాళ్ళను చూస్తూనే, "సేనాని అత్త..." అంటూ ఏమో చెప్పబోయేంతలో, జీవదత్తుడు దండంతో అయిదర్భ గట్టిగా మోదాడు. సైనికులు భయకంపితులైపోయి పక్కకు తప్పుకున్నారు. ఖడ్గవర్మ కత్తితో తలుపులను బంధించి వున్న తాళ్ళను నరికి, తలుపులను జాల్లా తెరిచాడు. బిలబిలమంటూ అటవికులు బయటికి వచ్చారు. వాళ్ళల్లో కొందరు ఖడ్గ జీవదత్తులకు సాష్టాంగపర్యాయం.

"మీ కొచ్చిన ప్రాణభయం ఏమీ లేదు. మీరు హాయిగా తిరిగి మీ అరణ్యప్రాంతానికి వెళ్ళండి. కాని యిక ఎన్నడూ, ఎప్పుడైనా పూజారి బాంబు దుర్మార్గుల వలలో పడి చిక్కుల పాలవకండి," అని హితం చెప్పాడు జీవదత్తుడు.

"అయ్యో, అపూజారి, అదారి ఎక్కడ? వాళ్ళు సమ్మతిలికి మాకు చాలా డ్రైపింగ్ చేశారు. వాళ్ళను మా కారితో మాత్రం బలి యిస్తాం!" అన్నాడేక అటవికుడు.

ఖడ్గ జీవదత్తుడు, పూజారి ఎక్కడున్నాడా అని చుట్టూ కలియ చూశాడు, వాళ్ళకు పూజారి, స్వర్ణాదారి దూరంగా ఒక చెట్టు కింద నిలబడి మాట్లాడుకుంటూ కనిపించారు. వాళ్ళకు కొంచెం ఎడంగా నిత్యానందరాజు, మంత్రి, సేనానాయకులూ మరొక చెట్టు కింద నిలబడి, ఏదో మంతనాలాడు తున్నారు. వాళ్ళకు వెనక్కి సైనికులు చారులు తీసి నిలబడి వున్నారు.

"ఖడ్గా! ఈ రాజు వాలకం చూస్తుంటే, అటవికుల్ని, పూజారి, స్వర్ణాదార్లను యిక్కడ నంపించే పథకం ఏదో అలో చిస్తున్నాడని అనుమానం కలుగుతున్నది." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"అదుర్దాగ్గు రిద్దరి సంగతేమోగాని, అటవికుల్ని మాత్రం క్షమంగా వాళ్ళ అరణ్యప్రాంతం చేర్చి దాద్యత మనమీద

వున్నది. వాళ్ళను తమ కవలనాటకంలో కోలుకుమ్మల్లా పూజారి, స్వర్ణాదారి వారు కున్నారు." అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

జీవదత్తుడు ఏదో జవాబివ్వబోయేంతలో రాజు నిత్యానందుడు హడావిడిగా సైనికుల దగ్గరకు వెళ్ళాడు. సేనాని రాజు వెనక్కి పోయి చేతులు నలుపుకుంటూ నిలబడ్డాడు. మంత్రి మాత్రం వున్నచోటనే నిలబడి, సైనికుల కేసి, ఖడ్గ జీవదత్తుల కేసి చూచి మూడికి తల తిప్పి చూస్తున్నాడు.

"ఖడ్గా, ప్రమాదం! రాజు తన సైనికులను అటవికుల మీదికి ఉసికొల్పు తున్నాడు; అందులో పంచేహం లేదు!" అని జీవదత్తుడు అటవికులతో, "మీరందరూ ఆయుధాలతో పెద్దగా వుండండి. మీ నాయకుడెవరు?" అని అడిగాడు.

అటవికుల్లో నుంచి ఒక అబానుదాసు దైన వ్యక్తి ముందుకు వచ్చి, ఖడ్గ జీవదత్తులకు తలవంచి నమస్కరించి, "అయ్యో, నేనే ఏళ్ళ నాయకుణ్ణి!" అన్నాడు.

—(ఇంకావుంది)

18

[ఉద్యానవనానికి వెళ్ళే దారిలో విఘ్నేశ్వరపూజారి ఎక్కిన రాకావివిమృగు మీద నూనె పోసి, బద్ధ జీవదత్తులు దానికి విప్పపెట్టారు. రాకా విఠ్యామందుడు తన సైనికులను అటవికుల' మీదికి ఉనికొల్ప చూశాడు. అటవికుల్లో మంచి ఒక అణానుదాహుడు ముందుకు వచ్చి కాను అటవికుల నాయకుణ్ణి జీవదత్తుడితో చెప్పాడు. తరవాత—]

జీవదత్తుడు అటవికనాయకుణ్ణి నఖశిఖ పర్యంతం పరీక్షగా చూశాడు. వాడి తిట్ల మైన చూపు, దీమాగా నిలుచున్న తీరు చూసి జీవదత్తుడికి, వాడి శక్తి సామర్థ్యాలలో గట్టి సమ్మకం కుదిరింది.

"మంచిది! నీ వాళ్ళందరినీ ఆవసరం అయితే సైనికులను ఎదుర్కు నేందుకు సిద్ధంచెయ్యి. మీరై మీరు మాత్రం వాళ్ళను కవ్వించకండి!" అని జీవదత్తుడు, నాయ

కుడికి చెప్పి, పూజారి, స్వర్ణాదర్శను పిలిచి, "మీరు మా పక్కనే వుండండి. లేకపోతే దిక్కుల్లో పడతారు," అన్నాడు.

"అటు రాజా. యిటు యీ అటవికులూ మమ్మల్ని చంపాలని చూస్తున్నారు. మాజేది దారి?" అంటూ విఘ్నేశ్వరపూజారి కళ్ళ సేళ్ళు పెట్టుకున్నాడు.

"పగరద్వారం దాటిన తర్వాత అదారి సంగతి అలోచిస్తాం. మాదగ్గర వున్నంత

నడకూ మీకు అటవికుల నుంచి ప్రమాదం రాదు. రాజు సంగతి మేం చూస్తాం." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

అంతలో రాజు నిత్యానందుడు పెద్దగా గంతెత్తి. "మహాశూరులారా! ఆ అటవిక మృగాలను మీరే నిరాయుధుల్ని చేసినా సరే, తక్షణమే మీరు దారి తిరిగివస్తే అపని మా సైనికులు చేస్తారు." అన్నాడు.

"మాకు తెలుసు, మహారాజా! ముందు అటవికుల్ని మంచి మాటలతో నిరాయుధుల్ని చేసి, అతరవాత వాళ్ళను చిత్రవధ చేయించాలని మీరు ఆలోచిస్తున్నారు. అది కుదరదు! మీరూ, వాళ్ళూ సగరం బయట బరిపెట్టుకుని పోరాడండి. మేము ప్రేక్షకులుగా వుండి వదిలితే ఏలా వుంటుందో చూస్తాం." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"నారాజ్యంలో.. నా సగరంలో వుండి... నన్నే అజ్ఞాపించటం..." అంటూ నిత్యానందుడు మాట్లాడ సాగేసరికి, ఖడ్గవర్మ చక్రవర్తి కత్తిరించి, "ఆ పాత చప్పు పుచ్చు కమ్మర్లన్నీ కట్టిపెట్టు! విన్నూ, నీ కిరీటాన్ని రక్షించింది మేము! ఇక్కడ మేము వ్రతువులం!" అని అటవికులతో, "అందరూ సగరద్వారం బయటికి నడవండి," అన్నాడు.

అటవికులు ద్వారం తేసి కదిలారు. జీవదత్తుడు, పూజారిని, అదారిని వాళ్ళ వెనక్కి నడవమని చెప్పి, రాజుతో, "మహారాజా! సగరద్వారం వెలసరి అటవికులతో మీరు పోరాడవచ్చు. విజయం ఎవరిదవుతుందో చూసి, మా దారిని మేం పోతాం." అన్నాడు.

రాజు ఉగ్రుడైపోయి తన సైనికులను సగరద్వారం తేసి నడవమని అజ్ఞాపించాడు. కొద్దిసేపటికల్లా అటవికులూ, సైనికులూ ద్వారంబాటి, దాని ముందున్న మైదానంలో, ఒకరినొకరుగా ఒకరు ఆయుధాలతో యుద్ధ సన్నద్ధులై నిలిచారు. ఖడ్గ జీవదత్తులు పూజారి, అచార్లతో థెండు పక్షం మధ్యా పున్న జాలిస్తలంలో నిలబడ్డారు.

నిత్యానందరాజు, పక్కన వున్న మంత్రి, సేనానాయకుల తేసి ఒక మారు తలాడింది.

అర్థ వేషదత్తులతో, "మహాశూరులారా! ఇక మీరు వక్కకు తప్పకొండి. అటవిక పశు వులను చెండాడమని నా సైనికులకు ఉత్తమ వివ్వబోతున్నాను." అన్నాడు.

జీవదత్తుడు అటవిక నాయకుడితో, "విన్నావా? మీ అందరినీ కొద్ది కాలాల్లో దాచే బతుకే తెలుబోతున్నది." అని చెప్పి, రాజుతో, "మహారాజా! మరోసారి అలా చెంచుకొండి! అటవికులు కుడితే చేచ్చిన వాళ్ళు దావగా మిగిలిన వాళ్ళు అరణ్యం లోని పారిపోయి పోయిగా బతుకుతారు. కాని, మీరు పీడారే, మినింపననంపాతుంది! మీరు ప్రాచారిత పారిపోగలిగితే, అరణ్యం లలో అశలములు తింటూ శివశివితం గడవవలసి వస్తుంది!" అన్నాడు.

అమాటలు వింటూనే రాజు ముఖం వెల వెల పోయింది. మంత్రి అది గమనించి అందరూ వివేలా పెద్ద గొంతుతో, "మహారాజా! లోగడ మీకు చెప్పినా లేదే! మీ తండ్రిగారు పురణించే ముందు తమ కోర్కెగా ఒక సంగతి నాతో చెప్పారు. వివరిస్తున్నట్లేమో నగరద్వారం వెలవల రక్షపాతం జరగరాదని, అలా జరిగితే తన అత్తకు కాంతి వుండదని అన్నారు." అని చెప్పారు.

"అవును, అనంగతి మర్చిపోయాను. మహా మంత్రి, నమయానికి గుర్తు చేశావు.

లేకపోతే తండ్రిగారి కుది కోర్కెకు భంగం కలిగించి, వారి అత్తకు కాంతి లేకుండా చేసి వుండేవాడిని! సరే, సైనికులంతా నగరంలోకి వదండి!" అంటూ నిత్యానంద రాజు నగరద్వారం తన దారి పోయి.

"ఏరీకి వెధవకు నమయానికి మంత్రి మంచి సాకు చూపాడు!" అంటూ ఖడ్గ పర్య పెద్దగా నవ్వాడు.

అటవికుల నాయకుడు ముందుకు వచ్చి జీవదత్తుడితో, "అయ్యా, మాకు ఆమెను తివ్వండి! దుర్భాష దాచే యీ రాజునూ, అతడి సైనికులనూ తులెలకు గుచ్చి నగరద్వారం ముందు నిలబెడతాం," అన్నాడు.

"యువ క్షత్రియసింహమా! అనుమతిండు. ఈ రాజు దావుకు మహా విఘ్న శ్వరుడు కూడా చాలా సంతోషిస్తాడు!" అన్నాడు పూజారి ఉత్సాహంగా.

"నీరు ముయ్యి! నీ దావుకూడా అమహా విఘ్న శ్వరుడు. తప్పక సంతోషిస్తాడు!" అని ఖడ్గవర్మ, పూజారిని మండలించి సగరద్వారం వెళ్ళి చూశాడు.

రాజు నిత్యానందుడు తన సైనికులతో ద్వారం వెళ్ళక నిలబడి, ఖడ్గ జీవదత్తుల శని నిప్పులు చెరిగే కళ్ళతో చూస్తున్నాడు. విక్రమంలో ఆయినా సైనికులు తమ మీదికి దూకవచ్చుస్తే అనుమానం ఖడ్గ జీవదత్తులకు కలిగింది.

"ఖడ్గా. ఈ రాజులో విరిగితనం పాలూ, మొందితనం పాలూ సంసమాసంగా వున్నట్టు కనబడుతున్నది. ఆ సవనర రక్తపాతం తప్పేరా లేదు." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

"నమ ఉజ్జ్వలైన శత్రు పక్షం ముఖ్య జరిగే పోరాటం ఆనవసరం రక్తపాతం ఎలా అవుతుంది? అదీ అనవసరం అయిన రక్త పాతమే! ఇక్కడ రాజుకి అస్కారం వున్నట్టు కనబడటం లేదు. బలవంతుడూ, ధైర్యవంతుడూ, పోరాటంలో చాకచక్యం వున్నవాడూ జయిస్తాడు. ఆనవసరం కాలయాపన ఎందుకు? యుద్ధమే, కాంతో యివ్వలే తెలుస్తాను." అంటూ ఖడ్గవర్మ ఒక అటవి కుడి నుంచి ఈటె ఒకటి తీసుకుని రాజు శేని ముందుకు పోయి, "నిత్యానందరాజా! నీకు అటవికులతో యుద్ధం చేయాలన్న చేతి దురద యింకా వదిలినట్టు లేదు. ఇదుగో, నేను ఈటె ఎత్తి ఒకటి, రెండు, మూడు అనే లోపల మీరు సగరద్వారం మూయించినాసరి, లేకపోతే సగరద్వారం దాద్ర మైదానంలోకి పచ్చినా సరి!" అని ఒకటి, రెండు, మూడు అన్నాడు.

ఖడ్గవర్మ మూడు అనే లోపలే సగరద్వారం చటుక్కున మూసుకుపోయింది. అటవికులు విజయ సూచకంగా శేకలు పెట్టారు. ఖడ్గవర్మ తన చేతిలో వున్న ఈటెను బలంగా మూసి వున్న ద్వారాని శేని

గట్టిగా విసిరాడు. అది వెగంగా పోయి ద్వారానికి తపిమంటూ గుచ్చుకున్నది.

"రాజుకు వ్వానేదయం అయినట్లున్నది, యిళ మన దారిన మనం పోదాం," అన్నారు జీవదత్తుడు.

అందరూ గదిలి ఒక గంట కాచం గడిచే పరికల్లా అరణ్యప్రాంతం చేరారు. అక్కడ అటవికులు ఖడ్గ, జీవదత్తులకు గొప్ప విందు చేశారు. ప్రియా, పురుషురూ కలిసి అట పాటలతో వాళ్ళను వివేదపరిచారు. సూర్యాస్తమయానికి యింకా ఒకటి రెండు గంటల కాల మున్నదనగా, ఖడ్గ జీవదత్తులు అటవి కులకు వీడ్కోలు చెప్పి, తిరిగి ప్రయాణం ఆయారు.

అంతవరకూ వాళ్ళ వెంట వుండి అటవి కుల సుందరి ఎలాంటి ప్రాణాధాయం లేకుండా కాలం గడిచిన, విఘ్నేశ్వరపూజారి, స్వర్ణ దారి, ఖడ్గ జీవదత్తులు బయలు దేరగానే, వాళ్ళ వెంట పడి, "అయ్యా, మమ్మల్ని యిక్కడ నదిలేని పోతున్నారా? సూర్యాస్తమయం లోపల యీ అటవికులు మమ్మల్ని దిత్రవద చేస్తారు!" అంటూ గోరితలారు.

"విళ్ళిద్దర్ని ఏం చెప్తామంటావ్, ఖడ్గా?" అని అడిగాడు జీవదత్తుడు.

"ఏం చేయటమనేది, యీ అటవికులు వింటుండగా చెప్పి రాధం లేదు. మన వెంట ఆ కనబడే కొండల వరకూ తిసుకుపోయి,

అక్కడ ఏమి చేయటమో ఆలోచిద్దాం. వింధ్యపర్వతాల వరకూ యీ జంగుపిల్లల్ని వెంట తిసుకుపోలేం గదా?" అన్నారు ఖడ్గవర్మ.

"జంగుపిల్లలమైనా, యీ అరణ్యంలో ఏ కుండలునో, అదివి కోడినో పట్టుకు తని నుఖంగా బలికెవాళ్ళం. మనుషులం అవటం వల్లే యిన్ని చిక్కులోచ్చాయి. ఆ మహా విఘ్నేశ్వరుడు కలలో కనబడి నన్ను నేడ్చిట ముందాడు!" అంటూ విఘ్నేశ్వరపూజారి లబలబలాడాడు.

"ఇప్పుటికైనా మించి పోయింది లేదు. తెలివైన వాళ్ళు కనక, ఆ జంగుపిల్లల్లాగే యీ అరణ్యంలో బతకండి. లేదూ, మరో

మాయ చాకాని ఎనుగును తయారు చేసి, మరలైనా రాజ్యం మీదికి దండెత్తండి." అన్నాడు ఖడ్గపర్వ పెద్దగా నవ్వుతూ.

"నరే, ప్రస్తుతానికి మా వెంట వుండండి. ఏం చేయాలో ఆలోచిద్దాం." అన్నాడు జీవదత్తుడు.

తరవాత నలుగురూ ఉత్తర దిక్కుగా బయలుదేరి సూర్యాస్తమయం వేళకు ఆరణ్యంలోని కొండప్రదేశాన్ని చేరారు. అరాత్రికి అక్కడ వెంట చేసుకుత్తిని, చెట్ల మీద పడుకున్నారు. మర్నాటి ఉదయం తిరిగి ఖడ్గ జీవదత్తులు ప్రయాణం ఆపు తూండగా పూజారి, స్వర్ణాచారి కూడా వాళ్ళ వెంట వస్తామన్నారు.

"మా వెంట ఎంతదూరం రాగలరు? మేం వింధ్యపర్వతాలకు పోతున్నాం. మార్గంలో తారసిల్లే భయంకర ప్రమాదాల నుంచి మాకు మేము అత్యర్థం చేసు కవటమే కష్టం. మి దాద్యత కూడా మా తల మీది కెలా ఎత్తుకోగలం!" అన్నాడు జీవ దత్తుడు.

"అయ్యా, మి వెంట వస్తూ, దారిలో ఏదైనా పట్టెగాని, పట్టుంగాని తగిలితే అక్కడ మేం వుండిపోతాం. ఈ ఆరణ్య మధ్యంలో మమ్మల్ని పదిలారే, అటవికులు మమ్మల్ని చేదాడస్తారు." అన్నాడు విఘ్నే శ్వర పూజారి.

వాళ్ళ ప్రాణభయం చూసి, ఖడ్గ జీవ దత్తులకు వాళ్ళిద్దరి మీదా ఎంతో బారి కలి గింది. అతరవాత రెండు రోజుల పాటు ఎలాంటి చిక్కులూ, ప్రమాదాలూ లేకుండా వాళ్ళు ఆరణ్యంలో ప్రయాణం చేశారు. మూడవనాటి సూర్యోదయం వేళ చెట్లమీద పడుకుని పున్న ఖడ్గ జీవదత్తులకు కొంచెం దూరం నుంచి ఒక మనిషి వెనున్న కేకలూ, దూరంగా పులిగాంధ్రీస్తాండటం విసలడింది.

అ గంధ్రగోళం వింటూనే ఖడ్గ జీవ దత్తులు చెట్లకొమ్మల మీద రెంచి కూర్చు న్నారు. పూజారి, పచారి చెట్ల కొమ్మల్ని గట్టిగా కావలించుకుని భయంతో వణికి పోసాగాడు,

“జీవా, ఏమిటి వింత? అమనిమిశే మన్నా మతి పోయిందా? చూడబోతే నిరాయుధుడు. ఫులిపిల్లల్ని చంకన బెట్టుకుని అలా నేకలు పెడతాళెం? వాడి నేకలు ఫులి పిన్నట్టుంది. దాని గాంధ్రింపు ఎన్నావా?” అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

జీవదత్తుడు అల్లంకదూరంలో వున్న చెట్టు కేసి చూశాడు. పేరికలూ వారికలూ అయిన దుస్తుల్లో వున్న యువకు డొకడు రెండు ఫులిపిల్లల్ని ఎత్తుకుని గంతుకూ, “ఫులి! వ్యామ్రా! రా, రా!” అంటూ నేకలు పెడుతున్నాడు.

“ఖడ్గా, ముందు మనం అయువకుణ్ణి రక్షించాలి! తరవాత సంగతేమిటో తెలుసుకోవచ్చు.” అంటూ జీవదత్తుడు చెట్టు మీది నుండి కిందికి దిగిపోగాడు. అంతలో ఫులి గాంధ్రింపు యువకుడున్న చెట్టు పొడల వెనక విసరింది.

“వారెవడో చచ్చిన వాడి కిందే లెక్క. కల్లి ఫులి వచ్చి యువకుడి మీద వదుతున్నది!” అంటూ కల్లి దూరం ఖడ్గవర్మ చెట్టుమీద నుంచి కిందికి దూకి యువకుడి కేసి పరిగెత్తాడు.

“పిల్లల కల్లి! సాధ్యమైనంత వరకూ దాన్ని చంపకు!” అంటూ జీవదత్తుడు ఖడ్గవర్మను హెచ్చరించి, చెట్టు దిగి యువకుడి కేసి పరిగెత్తసాగాడు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు అప్రదోనిగి వెళ్ళి లోపలే ఫులి, యువకుడున్న చెట్టు దగ్గరకు పెద్దగా గాంధ్రిస్తూ దూకుతూ వచ్చింది. యువకుడు దాన్ని చూస్తూనే, “రా, వచ్చావా? కంకం ఒక్కసారి కొరికి చంపు!” అంటూ దాని కేసి ఉరికాడు.

ఫులికూడా నిదాయుడులైన మనిషి తన కేసి దూకటం వింటా, భయం కలిగించి వుంటుంది. అది యువకుడి మీదికి దూకటమా, మానటమా అన్న సంగతంలో ఒక్క కృటికాలం వున్నచోటునే అగి పోయింది. అంతలో జీవదత్తుడు అక్కడికి చేరాడు. యువకుడి చెతిలో వున్న ఫులి పిల్లలు రెండూ ఒక్కసారిగా మసలు

కావ్యము

19

[ఖడ్గ జీవదత్తులు పూజారిని, అదారిని వెంటబట్టుకుని అరణ్యంలోకి పోయారు. అక్కడ ఒక చెట్టు కింద పులిపిల్లలను పట్టుకుని కేకలు పెడుతున్న యువకు డెకడు వాళ్ళకు కనిపించారు. ఖడ్గ జీవదత్తులు అతణ్ణి నమిపించేంతలో, ఖడ్గమ్మగం మీద నవారీఅయిన చాచెకడు ముందుకు వచ్చి, వాళ్ళను చుట్టుముట్టి పట్టుకొనున అరిచాడు. తరవాత—]

ఖడ్గమ్మగం మీద ఎక్కి వచ్చినవారు తన అనుచరులకు చేసిన హెచ్చరిక ఎంటూనే ఖడ్గ జీవదత్తులు తమకు ప్రమాదం రాబోతున్నదని గ్రహించారు. ఆ మరుక్షణం జీవదత్తుడు దండంతో ఖడ్గమ్మగం మీద పున్నవాడి తల మీద కొట్టాడు. వాడు, "అరణ్యమారా!" అంటూ కిందబడిపోయాడు.

"ఒరే, అరణ్యమారా పురుల్లారా! మీమి అయుధాలు కింద పడవేసి లొంగిపోండి.

లెకపోతే మీకు చావు తప్పదు. మీ నాయకుడికి పట్టిన అపస్త చూశారుగదా?" అంటూ గట్టిగా కేక పెట్టాడు జీవదత్తుడు.

"పెంపురు పులిని మీదికి పదలమంటారా, చెట్ల చాటు నుంచి బయటికి వస్తారా?" అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

నలుగురు అటవికులు చేతులు పై కెత్తి చెట్లచాటు నుంచి ముందుకు వచ్చారు. వాళ్ళ దగ్గర పున్నవి రాతి అయుధాలు.

"మీమీ ఆయుధాలు యిక్కడ కింద పడవేయండి," అంటూ జీవదత్తుడు అటవి కులను హెచ్చరించి, బద్ధపర్వతో, "విళ్ళు అటవికుల్లో కూడా బాగా వెనకబడిన బాతి వాళ్ళలా ఉన్నారు. సరే, ఈ ఫురి నేట తల పెట్టాలని పచ్చిన యువకుడు వింద్య పర్వతాల కేసి వెళ్ళి మనకు మరొక కొత్త సమస్య తెచ్చి పెట్టాడు," అన్నాడు.

జీవదత్తుడు యిలా అనగానే యువకుడు, "అయ్యా, నన్ను కూడా మీ వెంట తీసుకు పొంది. ఫురి నుంచి కాపాడి నన్ను అరణ్య పురం గణాచారికి ఒప్పజెప్పకండి. వారు నన్ను చిత్రహంసలకు గురి చేస్తారు," అన్నాడు విద్యుగంతుతో.

జీవదత్తుడు ఏదో బవాటవ్వబోయేంతలో, ఫుచారి, స్వర్ణాచారి అక్కడికి వచ్చారు.

"మీ బద్ధయా యింకా బరికె ఉన్నారా? యిప్పటివరకూ ఎక్కడున్నారు?" అని అడిగాడు బద్ధపర్వ యాసవిస్తున్నట్లు.

"మహాకూరుల్లా రా! మేము వృక్ష కాటల్లో ఉంది, మీ కార్య సచాక్రమాలను అమృతపాటుతో తిరికిస్తున్నాం!" అన్నాడు విద్యుక్తరహాచారి.

"అక్కడే ఉంది తిరికించక మరీ దిగి రెండుకు? జీవా! ఇక మనం యీ చేయ్య ఫుచ్చు వెధవ లందరినీ యిక్కడెదిరి మన దారిన మనం పోదాం. వాళ్ళ గడవేదో వాళ్ళు పడకారు," అన్నాడు బద్ధపర్వ.

"బద్ధా, కొండరపడకు. విళ్ళును అంత తేలిగ్గా వదలటం సార్వమయేది కాదు," అని జీవదత్తుడు బద్ధపర్వను మందలించి యువకుడితో, "ని పేరేమిటి? ప్రమాదం తప్పింది గనక, ఆ అరణ్యపురం గణాచారికి అందకుండా మరెక్కడికైనా పోయి బతకలివా?" అని అడిగాడు.

"నా పేరు అరణ్యమల్లు. గణాచారి కంట బడకుండా, యీ అరణ్యంలో బతగ్గ లగటం ఎవరి తరమూ కాదు. నన్ను కూడా మీ వెంట తీసుకుపోండి. వారు మోసంతో నా నింహసనాన్ని అక్రమించాడు," అన్నాడు యువకుడు.

"నరి, పనిలో పనిగా ఏ సమస్య కూడా పరిష్కరించి పోతాం. ఆ గణాధారి ఎలాంటి మోసంతో నిన్ను అధికారం నుంచి తొలగించాడు?" అని అడిగాడు జీవదత్తుడు.

అరణ్యమల్లు జరిగినదంతా క్లుప్తంగా చెప్పాడు. అరణ్యపురానికి అరణ్యమల్లు తండ్రి రాజు. అతడు మూడు నెలల క్రితం మరణించాడు. ఆ నాటి నుంచి గణాధారి అరణ్యమల్లును నింపాననం నుంచి తొలగించేందుకు చాలా యత్నాలు పన్నాడు. అవే ఏ పాతలేదు. చివరకు వారం రోజుల క్రితం గణాధారి అరణ్యమూత ఆలయంలో కుల పెద్దలందరినీ పోగు చేసి, రాజ్యపాలనకు అరణ్యమల్లు పనికిరాదని అరణ్యమూతే స్వయంగా తనకు చెప్పిందని, కావాలంటే మరో మారు ఆ మూత నెల నుంచే ఆ సంగతి అందరూ వివేచిస్తే అన్నాడు.

ఆ తరువాత అరణ్యమూత విగ్రహానికి దూపం వేసి, "మాతా! ఈ రాజ్యనింపాన నానికి అరణ్యమల్లు అడ్డుదా? లేక మరెవరైనా అందుకు తగిన వాళ్ళు ఉన్నారా?" అని అడిగాడు గణాధారి.

ఆ వెంటనే విగ్రహం నోటిలో నుంచి, "మల్లు అనాధారి! రాజ్యపాలనకు అనర్హుడు. నా గణాధారివైన సుప్రేమ నింపాననం ఎక్కితే, రాజ్యం అంతా సుదీక్షంగా పుంటుంది." అన్న మాటలు వెలువడ్డాయి.

చందమామ

"వినండి! వినండి! కుల పెద్దదాదా!" అంటూ గణాధారి గంతులు వేయసాగాడు. అరణ్యమల్లు మాత్రం ఎక్కడలేని కోపంతో దిగ్గున పోయి, ఒక రాతి గదతో అరణ్యమూత విగ్రహాన్ని ఇలాగా కొట్టాడు. ఆ దెబ్బకు విగ్రహం చెయ్యికటి విరిగి పోయింది.

"అపదాని పట్టుకోండి! చిత్రవధ చేసి చంపండి!" అంటూ గణాధారి శత్రులు వేశాడు.

అక్కడ చేరిన వాళ్ళల్లో కొందరు లేచి అరణ్యమల్లును పట్టుకోవాలని యోచాడు. కాని, అరణ్యమల్లు ఏలాగో వారి దారి నుంచి తప్పించుకుని, అరణ్యం చేరాడు.

అయినా గణాధారి అనుచరులు అతడి కోసం అరణ్యం అంతా గాలిస్తూనే ఉన్నారు. ఇక తను తప్పించుకు పోగలగటం అసంభవం అనుకుని అతడు పురి నోట వడం దుకు వ్రయత్నించాడు.

"రాతివిగ్రహాల చేత మాటలు వలికించే, ఆ గణాధారి ఎలా వుంటాడో చూడాలని వుంది. మీ అరణ్యపురానికి దారి తియ్యి, మల్లా!" అన్నాడు చీవడత్తుడు.

అరణ్యమల్లు కొంచెంగా వణుకుతూ, "సరాసరి అరణ్యపురానికి బయలుదేరి పోవటమా? వాడికి చాలామంది అనుచరులు ఉన్నారు. వాళ్ళందరికీ వాడి మహత్తులో పెద్ద నమ్మకం సూరూ వుంది," అన్నాడు.

ఖడ్గవర్మ చిన్నగా నవ్వి, ఖడ్గమృగ నాయకుణ్ణి, "నూ వెంట అరణ్య పురానికి వచ్చి, మాకు పాయంగా వుంటావా? లేక యిప్పుడే నా పెంపుడు పురికి అహరం ఖయిపోతావా?" అని అడిగాడు.

ఖడ్గమృగ నాయకుడు నిలువెల్లా వణికి పోతూ, "అయ్యో, మమ్మల్ని తరుణించండి. ఈ అరణ్యమల్లు అనాదారి అని అరణ్యమాత చెప్పింది. అలాంటి వాడికి మేమెలా సహాయపడగలం!" అన్నాడు.

చీవడత్తుడు, ఖడ్గమృగ నాయకుడితో, "అనిజానికాలు నిలకడమీద గాని తేలవు. ముందుండి మీ అరణ్యపురానికి దారి తియింది," అన్నాడు.

అందరూ అరణ్యపురం కేసి బయలుదేరారు. ఖడ్గవర్మ పురిపిల్లలను భుజం మీద పెట్టుకుని, అడవి లోగ మెడకు కట్టి వున్న తల్లి పురిని వెంట వెసుకుని బయలుదేరారు. అరణ్యమాల్లాల వెంట చాలా దూరం ప్రయాణించి సూర్యాస్తమయ సమయంలో వాళ్ళు అరణ్యపురాన్ని చేరారు. వాళ్ళను చూసి గణాధారి అతడి అనుచరులూ ధయకంపితులై పోయారు.

చీవడత్తుడు దండం పైకిత్తి పెద్ద గంతుతో, "అరణ్యపురం గణాధారి, చెప్పింది క్రద్ధగా విను! మీ అరణ్యపురం అంటే ఏదో నగరంలా వుంటుందనుకున్నాను. గుహలూ, రాళ్ళూ

రప్పలూ చేర్చి గట్టిన విచ్చుకగూళ్ళలా
పున్నది మీ పురం. నరే, దీన్ని యాక్షణం
లోనే నా మంత్రి శక్తితో భస్మం చేయగలను.
కాని, మీ అరణ్యమూత మహర్షు గురించిన
నిజానిజాలు తెలుసుకున్న తరవాత ఆలో
చిద్దామని వదిలేస్తున్నాను. నేను వచ్చిన
వసేమిటో, నిశ్శబ్దమృగ నాయకుడు చెప్తే
తాడు, విను!" అన్నాడు.

ఖడ్గమృగ నాయకుడు, గణాచారికి
అరణ్యంలో బురిగినదంతా చెప్పాడు.

గణాచారి యిదంతా విని మరింతగా
భయపడిపోయి, ఖడ్గ జీవదత్తుల దగ్గిరకు
వచ్చి పంగి సమస్కారం చేసి, "అయ్యో
లారా! మీ వెంట పున్న అరణ్యమల్లు మూతకు
చాలా అపదారం చేశాడు. మూత స్వయంగా
తన నోటితో సంహసనం ఎక్కిందుకు నేను
తగిన చాస్లాని చెప్పింది. మూత మాటలు
విన దలిస్తే, ఈ చాక్రి పది గంటల వేళకు
మీరు అమెమందిరానికి రావచ్చు," అన్నాడు.

"తప్పక వస్తాం. అరణ్యమూత వాక్కులు
మా చెవులారా విని, యీ అరణ్యమల్లును
మా పెంపుడు పులికి మీ ఎదటనే ఆహారంగా
వేసి, మాచారిని మేం పోతాం," అన్నాడు
జీవదత్తుడు.

"మహా మంత్రి కుల్లారా! భస్మం
మీ విశ్రాంతికి, భోజనాలకూ ఏర్పాట్లు యివ్వడే
చెస్తాను," అన్నాడు అరణ్యపురం గణాచారి.

అతడి అనుచరులు ఖడ్గ జీవదత్తుల్ని.
వాళ్ళ వెంట పున్న వాళ్ళనూ ఒక కింఛ
భవనానికి తీసుకుపోయి అందులో విడిది
ఏర్పాటు చేశారు.

అది పార్శ్వమి రాత్రి. వంద్రకాంతిలో
అరణ్యపురం, ఆ పరిసరాలనున్న కొండలూ,
అరణ్యాలూ వెలిగిపోతున్నవి. సరిగా పది
గంటల వేళ గణాచారి అనుచరు డొకడు
వచ్చి ఖడ్గ జీవదత్తులను అరణ్యమూత మంది
రానికి రావలసిందిగా అహ్వానించాడు. విఘ్న
శ్వరపూజారినీ, స్వర్ణాచారినీ వెంటబెట్టుకుని
వాళ్ళు మందిరానికి వెళ్ళారు. అక్కడ
ఆ సరికి గణాచారి అతడి బాతివాళ్ళూ
కూర్చుని ఉన్నారు.

ఖడ్గ జీవదత్తులు అరణ్యమూత విగ్రహం దగ్గరకుపోయి, విగ్రహాన్ని పరీక్షగా చూశారు. విగ్రహం నిలువెత్తున ఉన్నది. ఒక చేయి విరిగి పోయి ఉన్నది. దాని రెండవ చేతిలో ఒక పెద్ద రాతి గద ఉన్నది. విగ్రహం పెద్దగా నేరు తెరిచి ఉన్నట్లు చెక్కబడింది.

గణాదారి విగ్రహం ముందున్న పళ్ళాటలో కణకణలాడుతున్న చొగ్గుల మీద సాంప్రాణి వేసి, గుప్తుమంటూ పొగ రేప గానె ఏదె మంత్రాలు చదువుతూ కొంచెం సేపు అటూ ఇటూ గంతులు వేసి, తన అనుచరుడొకడు తెచ్చియిచ్చిన వళ్ళూ ఫలాలున్న పాత్రతో విగ్రహం ముందుకుపోయి, ఒకటి రెండు అరటివళ్ళను తెరిచి ఉన్న

విగ్రహం నేట్లోవేసి, "మాతా! మరొకసారి పలుకు. ఈ రాజ్యాన్ని పొలింపేందుకు అర్హుణ్ణి నేనాలిక అరణ్యమల్లుదా?" అన్నాడు.

వెంటనే విగ్రహం నేటిలోంచి, "అరణ్యమల్లు అనాదారి. నా చేయి విరక్తాటాడు. గణాదారి! రాజ్యాన్ని నువ్వే పొలింపు. అమల్లును నాకు బలి యివ్వ!" అన్న మాటలు వినిపించినై.

"విసండి! విసండి! మాత పలికింది!" అంటూ గణాదారి గంక సాగాడు.

జీవదత్తురు చిన్నగా నవ్వి ఖడ్గవర్మ చెవిలో విట చెప్పాడు. వెంటనే ఖడ్గవర్మ పులి ధగ్గరకు పోయి కత్తిదూసి నిలబడ్డాడు. జీవదత్తురు, గణాదారి కేసి ఓమారు చూసి విగ్రహం ముందు ఎర్రగా కాలి సాంప్రాణి పొగలు విరజిమ్ముతున్న చొగ్గుల పళ్ళాన్ని రెండు చేతులతో ఎత్తి, ఆ కాలి చొగ్గులను తెరిచి ఉన్న అరణ్యమూత నేటిలో పోశాడు. మరుక్షణం విగ్రహం పొట్టలో నుంచి దాపు కేక ఒకటి వినిపించింది. అందరూ అశ్చర్య పడి చూసేంతలో, విగ్రహం వెనక ఉన్న ఒక కొయ్య భోషణం తలుపు తెరుచుకుని, కాలుతున్న గుడ్డలతో ఒక అటవికుడు బయటికి వచ్చి పడ్డాడు.

ఇదంతా క్షణాల మీద జరిగిపోయింది. భోషణం లోంచి తన అటవిక శిష్యుడు కేకలు వేస్తూ బయటికి రావటం చూస్తూనే

గణాధారి కూడా ఒక దాపు కేక పెట్టి ముందిరంలో నుంచి బయటికి పరిగెత్త సాగాడు. వాడు ముందిర ద్వారం చాటుకుందగా ఇద్దవర్మ తన కత్తితో పులికి కబ్బిపున్న అడవి తీగను వదిలి వెళ్ళాడు. పులి పారిపోతున్న గణాధారి వెంటబడి మీదికి దూకి వదిలిపోతు పట్టుకున్నది. ఆ సమయానికి పులి పిల్లలు రెండూ కట్టి దగ్గరకు పరిగెత్తినై.

వెన్నెల కాంతిలో యాత్రయంకర దృశ్యాన్ని చూసి అటవికులందరూ భయకంపితులైపోయారు. జీవదత్తుడు చాళుక్యతో, "గణాధారి మోసం తెలుసుకున్నారు గదా! ఇప్పుడు మీకు రాజు కాదగిన వాడెవడో నిర్ణయించుకోండి!" అన్నాడు.

అటవికులందరూ ఏక కంఠంతో, "మా రాజు ఆరణ్యమల్లు!" అని అరిచారు.

"సరే, ఆరణ్యమల్లు యిక్కడే వున్నాడు. మేం మిట్టే మీదికి పోయి వెన్నెల్లో ఇక్రమిస్తాం!" అంటూ జీవదత్తుడు తన అనుచరులతో మిట్టే మీదికి వెళ్ళాడు.

ఆ వెంటనే పెనుగాలి లేచి చుట్టుపక్కల వున్న చెట్లుచేసులు పూగిపోయినై. అకాశంలో ఉరుములాంటి చిన్న ధ్వని అయింది. జీవదత్తుడితో పాటు అందరూ తలలు పైకెత్తి చూశారు. దూరం నుంచి నల్లని మేఘం లాంటి దొకటి వారికినే వస్తున్నది. ఆశ్చర్య భయాలతో వాళ్ళు దానికేనే చూస్తున్నంతలో

చందమామ

అది చాళుక్య తలల మీదికి వచ్చి అకాశంలో అగిపోయింది. అది మేఘం కాదు. రోగద వద్యపుర రాజకుమారి పద్మావతి. ఇద్ద జీవదత్తుల కిచ్చిన బొమ్మ రాతిరథాన్ని పోలి వున్నదా రథం.

రథంలో యక్ష దొకడున్నాడు. అతడి పక్కన రాజకుమారి పద్మావతి కూర్చుని వున్నది. యక్షుడు మేఘగర్జనలాంటి కంఠస్వరంతో, "ఇద్ద జీవదత్తులారా! ఇక మీరు వింధ్యపర్వతాలకు పోయి రాతిరథాన్ని కదిలించ నవసరంలేదు. ఇదుగో, అరథాన్ని నేను కదిలించి అకాశమార్గాన వద్యపురం పోయి, రాజకుమారి పద్మావతిని వివాహం అది, నా పురానికి పోతున్నాను." అన్నాడు.

“కది రాజకుమారి అవహరణు కాదుగదా! రాకుమారి. యట్రుడు చెప్పినది నిజమా?” అంటూ జీవదత్తుడు పెద్దగా కేకపెట్టాడు.

జీవదత్తుడి ప్రశ్నకు జనాబుగా యట్రుడు విగ్గరగా నవ్వాడు. రాతిరథం హయమంటూ వేగంగా కదిలి చూస్తుండగానే ఆకాశంలో అంతర్ధానమైపోయింది.

“జీవా! మనం వదిలిన శ్రమ అంతా వృథా!” అన్నాడు ఖడ్గవర్మ నిరాశగా.

“మన శ్రమ ఏమీ వృథా కాలేదు. మనం మహా ఏరులం అని రుజువు చేసేందుకు వింధ్యపర్వతాలకు బయలుదేరాం. దారిలో ఎదురైన అన్ని ప్రమాదాలనూ మన బాహు బలంతో జయించి మహా ఏరులం అనిపించు కున్నాం. ఎందుకు విచారం?” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

“నువ్వెప్పుడీ నిజం! మనం యీ అరణ్య పురంలోనే కొన్నాళ్ళు విశ్రాంతి తీసుకుని, యీ చుట్టుపక్కల ఏదైనా ఒక రాజ్యాన్ని స్థాపించటం ఏలా వుంటుంది?” అన్నాడు ఖడ్గవర్మ.

“మహా దివ్యంగా వుంటుంది. మన నివాసం ప్రస్తుతానికి యీ అరణ్యపురమే! రాజ్యస్థాపనా విషయం నిదానంగా ఆలోచిద్దాం.” అన్నాడు జీవదత్తుడు.

“మహా కూరుదారా! ఆస్థాపించబోయే రాజ్య ప్రధానచగర నిర్మాణం నాకు పడ లింది. వాస్తుశాస్త్రంలో నేను మయు దంతటి వాణ్ణి.” అన్నాడు స్వర్ణదారి.

“నిజం మహాకూరుదారా! మీరు కత్తితో జయించలేనిదాన్ని, నేను మాయా పాయంతో సాధించగలను. నేను ఆ విద్యలో కరునికి సాటివాణ్ణి.” అన్నాడు విఘ్నేశ్వరపూజారి.

“మీశక్తి సామర్థ్యాల్లో నాకు గట్టి విశ్వాసమే వున్నది. ఖడ్గా, రాత్రి చాలా పొద్దు పోయినట్లుంది. ఈ వెన్నెల్లో పూయిగా నిద్రిద్దాం.” అంటూ జీవదత్తుడు, చదునుగా వున్న ఒక చోటు చూసుకుని పడుకున్నాడు.

అతడితో పాటు ఖడ్గవర్మా, విఘ్నేశ్వర పూజారి, స్వర్ణదారి కూడా చదునైన చోట్లు చూసుకుని పడుకుని, నుఖంగా నిద్ర పోయారు.

—(అయిపోయింది)

